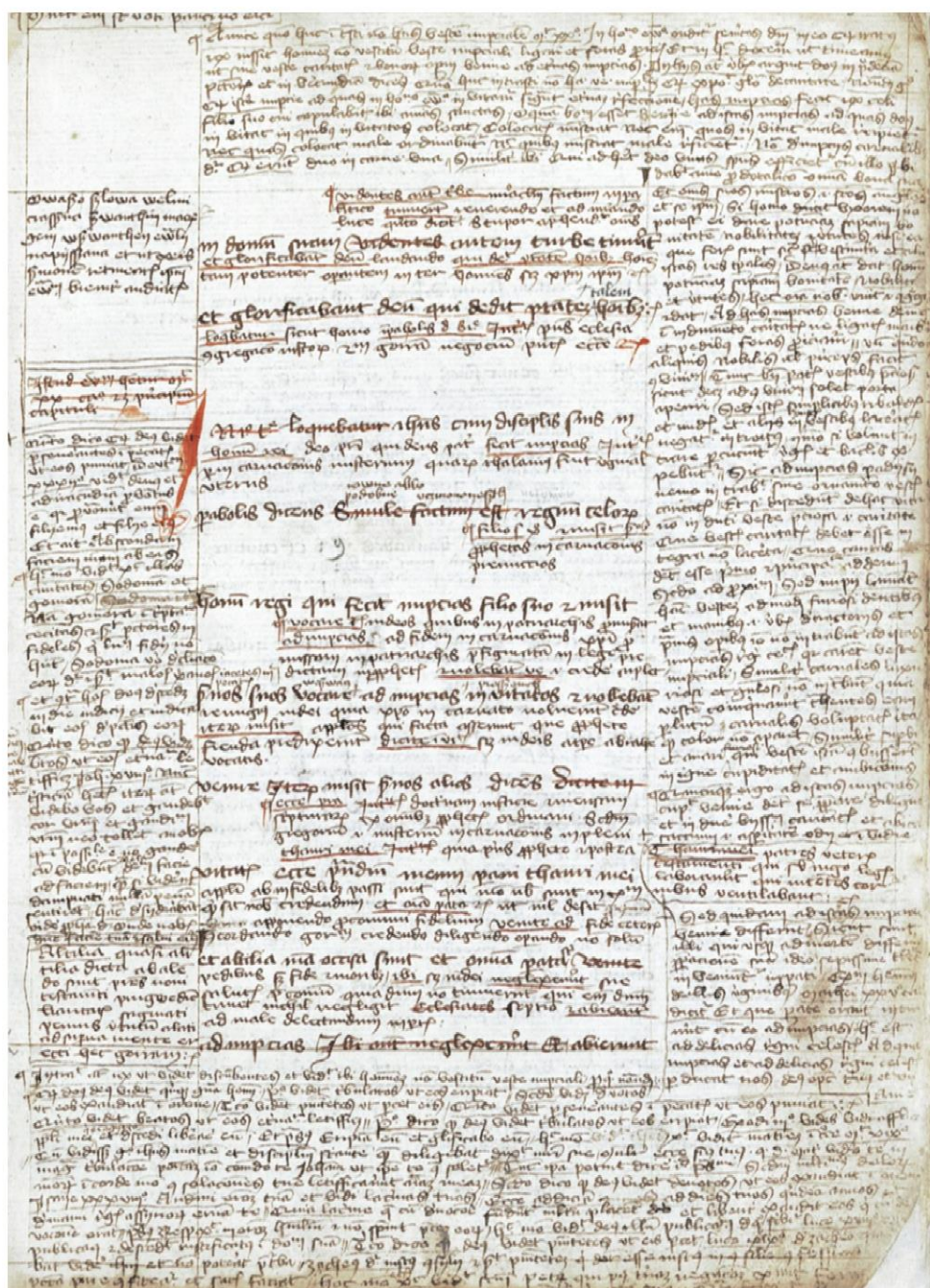

Rkp BJ 1299 k. 9r

Piętnastowieczne przekłady Nowego Testamentu – glosy

Piętnastowieczne przekłady
Nowego Testamentu –
glosy

zebrał i opracował
Mariusz Leńczuk

Kraków 2020

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	I
Bibliografia	VII
Wykaz stosowanych znaków i skrótów	IX
Wykaz wykorzystanych źródeł	X
Ewangelia wg św. Mateusza	1
Ewangelia wg św. Marka	94
Ewangelia wg św. Łukasza	119
Ewangelia wg św. Jana	218
Dzieje Apostolskie	270
List św. Pawła do Rzymian	303
1 List św. Pawła do Koryntian	334
2 List św. Pawła do Koryntian	360
List św. Pawła do Galatów	378
List św. Pawła do Efezjan	389
List św. Pawła do Filipian	403
List św. Pawła do Kolosan	408
1 List św. Pawła do Tesaloniczan	412
2 List św. Pawła do Tesaloniczan	416
1 List św. Pawła do Tymoteusza	418
2 List św. Pawła do Tymoteusza	423
List św. Pawła do Tytusa	426
List św. Pawła do Filemona	426
List św. Pawła do Hebrajczyków	427
List św. Jakuba	440
1 List św. Piotra	449
2 List św. Piotra	462
1 List św. Jana	466
2 List św. Jana	471
3 List św. Jana	471
List św. Judy	472
Apokalipsa św. Jana	473

SŁOWO WSTĘPNE

Powszechnie głoszoną przez historyków języka polskiego tezą jest twierdzenie, że podstawą ich badań są odnalezione i opublikowane teksty staropolskie¹ – ale czy rzeczywiście tak jest? Aby to sprawdzić przeanalizowałem stan ilościowy i zawartość rękopisów oraz inkunabułów wymienionych w *Opisie źródeł Słownika staropolskiego*², a także w nieopublikowanym wykazie będącym bazą uzupełnień kartoteki *Słownika staropolskiego*. Dotychczasową podstawę źródłową staropolskich badań językoznawczych stanowi ok. tysiąca średniowiecznych rękopisów i pięćdziesiąt inkunabułów. Z tychże manuskryptów ponad sto zostało zniszczonych, inne zaginęły lub pozostają nierozpoznane. W ok. 800 rękopisach odnaleziono polskie glosy, w 400 (częściowo są to te same manuskrypty) „drobne zabytki języka polskiego”³, a tylko w ok. 20 obszerniejsze teksty ciągłe⁴. Nie wszystkie z nich wykorzystywane są przez badaczy w równym stopniu. Najchętniej omawiane są teksty ciągłe, które zostały opracowane najdokładniej, przez co łatwiej do nich dotrzeć. Są to przede wszystkim teksty religijne i prawne, co sprawia, że powszechna wiedza o zachowanym zasobie leksykalnym języka staropolskiego jest mocno zawężana.

Glosy, należące do grupy najliczniejszej i najbardziej zróżnicowanej pod względem leksykalnym, gramatycznym i semantycznym, choć odzwierciedlają prawie wszystkie dziedziny życia XV-wiecznych mieszkańców Polski, to jednak pozostają na uboczu głównego

¹ O podstawach badań historycznojęzykowych pisano wielokrotnie, dlatego w tym miejscu wskażę publikacje, które wyznaczyły ten sposób myślenia: Z. Klemensiewicz, *Zagadnienia i założenia historii języka polskiego*, „Pamiętnik Literacki” 47 (1956), s. 86–137; A. Furdal, *Przedmiot i zakres historii języka polskiego*, [w:] *Studia językoznawcze poświęcone Stanisławowi Rospondowi*, Wrocław 1966, s. 34–48; I. Bajerowa, *Strukturalna interpretacja historii języka*, „Język Polski” 49 (1969), s. 81–103.

² Por. *Opis źródeł Słownika staropolskiego*, pod red. W. Twardzika, we współpracy z E. Deptuchową i L. Szelachowską-Winiarzową, oprac.: E. Belcarzowa, E. Deptuchowa, M. Frodyma, K. Kalicka, M. Leńczuk, L. Szelachowska-Winiarzowa, Z. Wójcikowa, Kraków 2005; *Indeksy do Opisu źródeł Słownika staropolskiego*, oprac. M. Frodyma, Kraków 2014.

³ Zgodnie z tradycją nazewniczą do „drobnych zabytków języka polskiego” zalicza się pojedyncze zdania, powiedzenia, modlitwy, pieśni, fragmenty pieśni, komentarze itp. Więcej na ten temat zob. M. Leńczuk, *Marginalia rękopiśmienne z XV wieku. Wezwania i westchnienia*, [w:] *Marginalia w książce dawnej i współczesnej*, pod red. B. Mazurkowej, Katowice 2019, s. 15–34.

⁴ Podana liczba staropolskich zabytków jest najprawdopodobniej niedoszacowana, ponieważ istniejący *Opis źródeł Słownika staropolskiego* opiera się głównie na wydaniach z XIX i XX wieku, w których nie zawsze wymienione są rękopisy, z których wyekscerpowano polskie zapisy. W dawnych publikacjach podawano głównie informację o bibliotece, z której korzystał autor, ale pomijano szczegóły dotyczące rękopisów. W *Pomocniczym spisie kodeksów wykorzystanych do sporządzenia rejestru najważniejszych zabytków rękopiśmiennych piśmiennictwa polskiego* opracowanym pod kierunkiem Prof. Andrzeja Dąbrówki odnotowano prawie 4000 rękopisów, jednakże spis wymienia zarówno manuskrypty łacińskie powstałe w Polsce, jak i te, w których po polsku zapisano jedynie nazwy miejscowe i własne. Tego typu zabytki rękopiśmienne nie były uwzględnione w powyższych wyliczeniach.

nurtu badań historycznojęzykowych. Ich bogactwo w żaden sposób nie przekłada się ani na liczbę językoznawczych publikacji, ani na współczesny stan badań. Podstawowymi trudnościami skutecznie hamującymi rozwój studiów nad nimi są: duże rozproszenie w licznych rękopisach, brak umiejętności właściwego odczytania i zinterpretowania średniowiecznych zapisów przez współczesnych filologów i historyków oraz mała efektywność czasochłonnych poszukiwań i analiz.

Od wielu lat prowadzę badania, których celem jest odnajdywanie, udostępnianie i opis glos⁵. Efektem tych poszukiwań są wskazania kolejnych rękopisów i inkunabułów jako nowych lub potencjalnie nowych źródeł. Prowadzone kwerendy pozwoliły odnaleźć rękopisy, które uznane były za zaginione lub nierozpoznane. Przykładowo takim zabytkiem okazał się manuskrypt, wydany przez Józefa Rostafińskiego, należący do Biblioteki Ordynacji Zamoyskiej w Warszawie oznaczony nr. 631 lub sygnaturą Cim. 66. W *Opisie źródeł Słownika staropolskiego* na s. 161 zamieszczono informację, że rękopis zaginął, jednak analiza zawartości badanego przeze mnie manuskryptu pozwoliła ustalić, że rękopis zachował się i przechowywany jest w Bibliotece Narodowej w Warszawie pod sygn. BOZ 66. Podobnie było m.in. z rękopisem należącym do Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego sygn. 1 3/14, który obecnie przechowywany jest w tej samej bibliotece pod sygn. 12. Inny charakter przybierały kwerendy uzupełniające, których celem było wydobywanie ze znanych już rękopisów glos pominiętych przez wydawców. Do takich należały m.in. rękopisy Biblioteki Narodowej nr 3015, 3018, 3020, 3021, 3024 czy Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego sygn. I F 607. Wszystkie wstępne odczytania polskich glos wraz z dokumentacją fotograficzną przeszukiwanych zabytków, zaopatrzoną w szczegółowe informacje pozwalające odnaleźć i zweryfikować odkryte poświadczenia leksyki staropolskiej, trafiają do zasobu materiałowego Pracowni Języka Staropolskiego IJP PAN w Krakowie. Dodatkowym

⁵ M. Leńczuk, E. Belcarzowa, Św. Pawła „Hymn o miłości” w średniowiecznych ułomkach polskiej szaty językowej (*Projekt konkordancji staropolskich przekładów Biblii*), „Polonica” XXII–XXIII (2003), s. 391–400; M. Leńczuk, „Magnificat” w średniowiecznych ułomkach polskiej szaty językowej. *Projekt konkordancji staropolskich przekładów Biblii*, cz. II, [w:] *Amoenitates vel lepores philologiae*, pod red. R. Laskowskiego i R. Mazurkiewicza, Kraków 2007, s. 30–37; *Problemy terminologiczne w opisywaniu glos polskich na przykładzie XV-wiecznych tłumaczeń kanonu mszy św.*, „Kwartalnik Językoznawczy” z. 2 (2010), s. 19–36; *Polskie glosy w XV-wiecznych łacińskich rękopisach jako problem historycznojęzykowy*, [w:] *Staropolskie spotkania językoznawcze. Jak badać teksty staropolskie?*, red. T. Mika, D. Rojszczak-Robińska, O. Stramczewska, Poznań 2015, s. 79–101; *Zapisy polskie w słownikach i glosariuszach XV w. – terminy, źródła, perspektywy badawcze*, „Polonica” XXXV (2015), s. 103–114; *Staropolskie tłumaczenia Nowego Testamentu – bariery i możliwości badawcze*, [w:] *W kręgu dawnej polszczyzny*, red. M. Mączyński, E. Horyń, E. Zmuda, Kraków 2016, s. 113–119; *O wydawaniu polskich glos z łacińskich rękopisów*, [w:] *Staropolskie spotkania językoznawcze 2. Jak wydawać teksty dawne?*, pod red. K. Borowiec, D. Masłej, T. Miki, D. Rojszczak-Robińskiej, Poznań 2017, s. 165–184; *Marginalia rękopiśmienne z XV wieku. Wezwania i westchnienia*, [w:] *Marginalia w książce dawnej i współczesnej*, pod red. B. Mazurkowej, Katowice 2019, s. 15–34; Subačius G., Leńczuk M., Wydra W., *The Earliest Known Lithuanian Glosses (~1520–1530)*, „Archiwum Lithuanicum” 12 (2010), s. 31–70.

efektem prowadzonych poszukiwań stała się biblioteka cyfrowa Pracowni Języka Staropolskiego IJP PAN, w której gromadzone są zdjęcia badanych manuskryptów i inkunabułów, edycje i opracowania tekstów staropolskich oraz rękopiśmienne ekscerpty i odczytania sporządzone przez wszystkich pracowników.

Poszukiwanie i selekcjonowanie glos z wielu rękopisów jest, jak wspomniałem, czasochłonne i niezwykle żmudne. Kartkowanie kolejnych zabytków wielokrotnie nie przynosi oczekiwanych efektów. Zerowa ekscerpcja w zderzeniu z oczekiwaniami i współczesnym systemem parametryzacji nie zachęca badaczy do podejmowania takich prac. Pomimo trudności warto jednak podejmować poszukiwania, ponieważ coraz łatwiej dotrzeć do obiektów badań. Biblioteki cyfrowe udostępniają podobizny manuskryptów i inkunabułów w rozdzielczości, która umożliwia odczytywanie glos na ekranie komputera, jednak należy pamiętać, że tylko dzięki nabywanemu doświadczeniu, badacz jest w stanie identyfikować polskie zapisy ukryte w łacińskim tekście. Każdy kolejny rękopis to ponowne „przyzwyczajanie oka” do duktu pisma i ręki pisarskiej oraz nauka identyfikowania i odczytywania polskich glos i tekstów. Na zachętę przytoczę kilka liczb, które powinny unaocznić możliwości badawcze osobom, które chciałyby się zająć glosami. Przez ostatnie kilka lat odnalazłem ponad 100 rękopisów, w których zapisano polskie glosy. Były wśród nich takie, na kartach których zapisano zaledwie kilka glos, np. w rękopisach Archiwum Polskiej Prowincji Dominikanów w Krakowie sygn. L.XV.9, L.XV.13, L.XV.26, ale również te, które wypełnione są polskimi glosami na przestrzeni całych kart, np. rękopis Biblioteki Jagiellońskiej nr 3409. Wszystkie one pozostają poza obiegiem naukowym. Jak napisałem w pierwszym zdaniu, polskie językoznawstwo historyczne opiera się głównie na udostępnianych materiałach, dlatego tak istotna dla rozwoju tej dyscypliny naukowej jest kontynuacja studiów nad średniowiecznymi rękopisami. Współczesny stan wiedzy na temat języka staropolskiego zależy od ilości odnalezionych i rozpoznanych źródeł, sposobu ich edycji i opracowania oraz dostępu do rękopisów i możliwości ich weryfikacji.

Dlatego w sposób zbiorczy udostępniam odnalezione glosy. Niniejsze zestawienie jest zaledwie niewielkim wyimkiem skarbnicy zasobu leksykalnego polszczyzny ukrytego w glosach, który może stać się częścią korpusu tekstów staropolskich czy też podkorpusu tekstów nieciągłych XV wieku⁶.

Decyzja o formie edycji nie jest przypadkowa. Transkrypcja jest obecnie najprzystępniejszą z postaci udostępniania średniowiecznych tekstów z uwagi na możliwość

⁶ Por. M. Klapper, D. Kołodziej, *Elektroniczny Tezaurus Rozproszonego Słownictwa Staropolskiego do 1500 roku. Perspektywy i problemy*, „Polonica” XXXV (2015), s. 87–101.

szybkiego przeszukiwania oraz segregowania danych. Przykładowo, gdyby zestawienie zawierało zapisy w transliteracji, to odnalezienie jakiegokolwiek wyrazu wymagałoby sprawdzenia wszelkich możliwych kombinacji jego zapisu, np. *miłosierdzie* – *myloszerdze*, *myloszyerdzye*, *mylosyerdzye*, *mylosyerdze*, *mylossyerdzye* itd. Przywołane sposoby zapisania tego wyrazu nie wyczerpują wszelkich możliwych kombinacji, które mogły pojawić się w rękopisach, nie uwzględniają wariantów ze zbędnymi miękkościami czy innymi błędami. Konieczne byłoby zatem zindeksowanie wszystkich transliterowanych wyrazów i wtórne przypisanie ich do transkrybowanej formy podstawowej, tak jak zrobiła to Elżbieta Belcarzowa w *Głosach polskich w łacińskich kazaniach średniowiecznych*⁷. Tocząca się obecnie dyskusja o formie papierowych i elektronicznych edycji, korpusach językowych oraz innego rodzaju bazach danych jest wyjątkowa, ponieważ nigdy w historii edycji historycznych nie dysponowaliśmy aż tyloma narzędziami ułatwiającymi dostęp i analizowanie badanych obiektów. Najważniejszymi postulatami w tej burzliwej debacie, w której uwidaczniają się tradycyjne i nowoczesne koncepcje wydawania zabytków językowych, są potrzeba ponownego zrehabilitowania zasad wydawania tekstów staropolskich, ustanowienia odrębnych reguł edycji dla określonego rodzaju tekstów ciągłych i glos oraz, o ile to możliwe, wypracowanie wspólnych zasad edycji dla filologów i historyków⁸.

Poniższe opracowanie zostało udostępnione w transkrypcji z myślą o tych, którzy chcą się zająć nie tylko historią i teorią przekładu tekstów biblijnych, ale przede wszystkim, o osobach badających glosy⁹. Wybór wyodrębniony jest z Internetowej bazy danych *Piętnastowieczne przekłady Nowego Testamentu – elektroniczna konkordancja staropolska* i zawiera zarówno pojedyncze glosy, krótkie fragmenty, ułamki czy też niepełne przekłady biblijne. Zamieszczona na stronie <https://stnt.ijp.pan.pl/> baza danych obejmuje tłumaczenia prawie czterech tysięcy łacińskich wersetów, co stanowi ok. 42% *Nowego Testamentu*, a wyekscerpowany z niej materiał glosowany to ponad 48% Internetowej konkordancji.

Wyselekcjonowanie materiału nie mogło odbyć się automatycznie, tzn. nie wystarczyło odrzucić źródeł, które powszechnie uznawane są za teksty ciągłe, takie jak: *Kazania świętokrzyskie*, *Kazania gnieźnieńskie*, *Kazanie na dzień Wszech Świętych*, *Kazania augustiańskie*, *Modlitwy Wacława*, *Rozmyślanie przemyskie* czy fragmenty średniowiecznych pieśni. Część z zamieszczonych w bazie przekładów, należących do tzw. „drobnych zabytków języka polskiego”, kwalifikowana jest współcześnie zarówno jako teksty ciągłe, jak i glosy.

⁷ Por. E. Belcarzowa, *Glosy polskie w łacińskich kazaniach średniowiecznych*, cz. IV, Kraków 2001, s. 176–234.

⁸ O różnego rodzaju pomysłach wydawania tekstów historycznych zob. *Staropolskie spotkania językoznawcze 2. Jak wydawać teksty dawne?*, pod red. K. Borowiec, D. Masłej, T. Miki, D. Rojszczak-Robińskiej, Poznań 2017.

⁹ Szczegółowe zasady edycji zamieszczone są na stronie <https://stnt.ijp.pan.pl/teksty/index/2>.

Problem z dookreśleniem tego typu zapisów wynika przede wszystkim z różnego rozumienia i stosowania terminu glosa. Dla jednych badaczy jest to wyrazowe objaśnienie niezrozumiałego wyrazu lub fragmentu tekstu głównego zapisane wewnątrz tego tekstu, na jego marginesie lub w interlinii, dla innych to każdy komentarz pozostawiony poza tekstem głównym¹⁰. Przyjmując wąską perspektywę językoznawczą¹¹, w której polska glosa jest leksykalnym objaśnieniem niezrozumiałego wyrazu zapisanego najczęściej w innym języku, ograniczylibyśmy dostępny zasób staropolskich tłumaczeń *Nowego Testamentu* wyłącznie do tych źródeł, które zawierają pojedyncze leksemy najczęściej nie powiązane ze sobą składniowo. Należy jednak uwzględnić również te przekonania badawcze, prezentowane przez dawnych i współczesnych wydawców, w których fragmenty tłumaczeń zaliczane są do kategorii glos¹². Takimi przekładami, które przybierają miejscami postać „prawie kompletnego tłumaczenia”, a które zostały przytoczone w zestawieniu, są polskie glosy wydane przez Władysława Wisłockiego z rękopisu nr 413 Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich oznaczone skrótem SKJ I (strony od 49 do 124) oraz wydane przez Aleksandra Brücknera z rękopisu nr 1299 Biblioteki Jagiellońskiej oznaczone skrótem R XXIV (strony od 77 do 87). Pierwsze z nich odnaleziono w perykopach *Listów Apostolskich*, drugie zapisano nad lekcjami ewangelicznymi na niedzielę i święta. Decyzja o ich włączeniu do niniejszej bazy podyktowana była przede wszystkim perspektywą źródłoznawczą i językoznawczą, czyli sposobem organizacji tekstu w manuskrypcie oraz spójnością i adekwatnością gramatyczną polskich glos do łacińskiej podstawy. Polskie tłumaczenia odnalezione w rękopisach, które od początku były liniowane z dużym światłem między wierszami w celu późniejszego wprowadzania komentarzy interlinearnych, nie stanowią oddzielnego bytu¹³, funkcjonują w ścisłej symbiozie z tekstem głównym (łacińskim). Nie można ich wyodrębnić, zapisać w formie osobnego tekstu, który będzie zrozumiały i spójny, także gramatycznie. Nawet jeżeli w polskim przekładzie znajdują się fragmenty, z których współcześnie można wydzielić pojedyncze zdania, to w ujęciu całościowym takie

¹⁰ Szerzej o definicji glosy i jej ewolucji pisałem w artykule *Polskie glosy w XV-wiecznych łacińskich rękopisach jako problem historycznojęzykowy*, [w:] *Staropolskie spotkania językoznawcze. Jak badać teksty staropolskie?*, red. T. Mika, D. Rojszczak-Robińska, O. Stramczewska, Poznań 2015, s. 79–101. Więcej na temat różnego rozumienia tego terminu można przeczytać: D. Masłej, *Glosa – problemy definicyjne i terminologiczne*, [w:] *Metodologie językoznawstwa*, t. 8, red. P. Stelmaszczyk, Łódź 2018, s. 53–62; M. Leńczuk, *Marginalia w książce dawnej i współczesnej*, pod red. B. Mazurkowej, Katowice 2019; D. Masłej, T. Mika, *Glosy jako integralny składnik średniowiecznego tekstu. W poszukiwaniu adekwatnych procedur badawczych*, „Ling Varia” nr 1 (2020), s. 121–133.

¹¹ Por. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*, pod red. K. Polańskiego, Wrocław 1995, s. 176.

¹² Obecnie we współautorstwie z Dorotą Masłej przygotowuję artykuł pt. *Gdzie kończy się glosa a zaczyna tekst*, w którym zaprezentowane zostaną różne perspektywy badawcze i wynikające z nich odmienne sposoby klasyfikowania i opisywania glos.

¹³ Por. J. Soszyński, *Glossa biblijna jako problem badawczy*, „Studia Źródłoznawcze” t. LV (2017), s. 127–137.

transglosacje¹⁴ pozostają jedynie zbiorem nieciągłych objaśnień – stąd decyzja o wprowadzeniu ich do zestawienia.

Osobnym problemem wyboru materiału, który pojawił się jeszcze w 2011 r. w trakcie kolacjonowania staropolskich tłumaczeń, było zaakceptowanie lub odrzucenie staropolskich glos zapisanych nad łacińskimi cytatami zbliżonymi do tekstu *Nowego Testamentu*. Wśród usuniętych tłumaczeń można wyodrębnić dwie grupy. W pierwszej znalazły się parafrazy biblijne, luźne nawiązania, przytoczenia z pamięci lub kompilacje kilku wersetów *Nowego Testamentu*, które uległy takiemu przekształceniu, że trudno je prawidłowo zidentyfikować¹⁵. Druga grupa to kryptocytaty biblijne przywoływane za Ojcami Kościoła lub innymi autorytetami, które semantycznie są zbieżne z przywoływanymi fragmentami Biblii, ale tekstowo znacząco odbiegają od *Vulgaty* czy *Clementyny*. Ich nagromadzenie w kazaniach nie dziwi, ponieważ był to powszechnie stosowany zabieg retoryczny, służący podniesieniu prestiżu głoszonej nauki oraz dowodzeniu poprzez autorytet, zwany *confirmatio scripturalis*¹⁶. Tego typu zapisy nie znalazły się ani w Internetowej bazie danych, ani w poniższym zestawieniu¹⁷.

Od czasu zakończenia projektu w 2015 r. Internetowa baza staropolskich tłumaczeń *Nowego Testamentu* była wielokrotnie uzupełniana o kolejne poświadczenia, które dotąd nie ukazały się w osobnych edycjach naukowych. Wszystkie one wyróżnione są skrótem *Rp* zgodnie z oznaczeniem przyjętym w Internetowej bazie danych oraz w *Słowniku staropolskim*. W zestawieniu zgromadzono ich ponad 200, co po raz kolejny przekonuje o konieczności podejmowania badań nad polskimi glosami¹⁸. Część rękopiśmiennych odczytań to uzupełnienia wydanego już materiału, np. CatCodJagRp, a inne to nowy materiał, który nie był dotąd udostępniany, np. polskie glosy z rękopisu nr 188 Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu (BRacz nr 188)¹⁹, z którego wyekscerpowano tłumaczenia fragmentów *Ewangelii*

¹⁴ Transglosacja, zob. M. Leńczuk, *Problemy terminologiczne...*, s. 25.

¹⁵ Przykładowo por. E. Belcarzowa, *Glosy polskie w łacińskich kazaniach średniowiecznych*, cz. III, Kraków 1997, przypisy s. 101, 102, 103, 105.

¹⁶ Por. M. Mejór, *Kazanie Biskupa Młodzianków „Hoc bibe quod bos sis” z rękopisu Biblioteki Jagiellońskiej 2192*, [w:] *Kaznodziejstwo średniowieczne – Polska na tle Europy. Teksty, atrybucje, audytorium*, red. K. Bracha, współpraca A. Dąbrowka, Warszawa 2014, s. 24.

¹⁷ Warto byłoby tego typu zapisy zebrać do osobnej podbazy danych, ponieważ są one świadectwem cytowania fragmentów biblijnych w formie niekanonicznej, jak i śladem funkcjonowania w kazaniach cytatów z różnego rodzaju florilegiów.

¹⁸ Gdyby przyjąć, że w przebadanych przeze mnie kilkuset łacińskich rękopisach zawierających polskie glosy zapisano od kilku do kilkuset glos, to tłumaczenia biblijne stanowią zaledwie kilka procent wszystkich odkrywanych glos.

¹⁹ Edycję wszystkich glos z tego rękopisu wraz z łacińskimi kontekstami przygotowałem w ramach osobnego artykułu, który ukaże się niebawem.

wg św. Mateusza, Ewangelii wg św. Łukasza, Ewangelii wg św. Jana, Listu św. Pawła do Galatów, Listu św. Pawła do Efezjan oraz 1 Listu św. Pawła do Tesaloniczan.

Mam nadzieję, że wyselekcjonowany materiał będzie przydatnym narzędziem w pracy wszystkich językoznawców i mediewistów.

Bibliografia

1. Bajerowa Irena, *Strukturalna interpretacja historii języka*, „Język Polski” 49 (1969), s. 81–103.
2. Belcarzowa Elżbieta, *Glosy polskie w łacińskich kazaniach średniowiecznych*, cz. III, Kraków 1997.
3. Belcarzowa Elżbieta, *Glosy polskie w łacińskich kazaniach średniowiecznych*, cz. IV, Kraków 2001.
4. Belcarzowa Elżbieta, Leńczuk Mariusz, Św. Pawła „Hymn o miłości” w średniowiecznych ułamkach polskiej szaty językowej (*Projekt konkordancji staropolskich przekładów Biblii*), „Polonica” XXII–XXIII (2003), s. 391–400.
5. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*, pod red. K. Polańskiego, Wrocław 1995.
6. Furdal Antoni, *Przedmiot i zakres historii języka polskiego*, [w:] *Studia językoznawcze poświęcone Stanisławowi Rospondowi*, Wrocław 1966, s. 34–48.
7. *Indeksy do Opisu źródeł Słownika staropolskiego*, oprac. M. Frodyma, Kraków 2014.
8. Klapper Magdalena, Kołodziej Dorota, *Elektroniczny Tezaurus Rozproszonego Słownictwa Staropolskiego do 1500 roku. Perspektywy i problemy*, „Polonica” XXXV (2015), s. 87–101.
9. Klemensiewicz Zenon, *Zagadnienia i założenia historii języka polskiego*, „Pamiętnik Literacki” 47 (1956), s. 86–137.
10. Leńczuk Mariusz, „Magnificat” w średniowiecznych ułamkach polskiej szaty językowej. *Projekt konkordancji staropolskich przekładów Biblii*, cz. II, [w:] *Amoenitates vel lepores philologiae*, pod red. R. Laskowskiego i R. Mazurkiewicza, Kraków 2007, s. 30–37.
11. Leńczuk Mariusz, *Marginalia rękopiśmienne z XV wieku. Wezwania i westchnienia*, [w:] *Marginalia w książce dawnej i współczesnej*, pod red. B. Mazurkowej, Katowice 2019, s. 15–34.
12. Leńczuk Mariusz, *O wydawaniu polskich glos z łacińskich rękopisów*, [w:] *Staropolskie spotkania językoznawcze 2. Jak wydawać teksty dawne?*, pod red. K. Borowiec, D. Masłej, T. Miki, D. Rojszczak-Robińskiej, Poznań 2017, s. 165–184.
13. Leńczuk Mariusz, *Polskie glosy w XV-wiecznych łacińskich rękopisach jako problem historycznojęzykowy*, [w:] *Staropolskie spotkania językoznawcze. Jak badać teksty staropolskie?*, red. T. Mika, D. Rojszczak-Robińska, O. Stramczewska, Poznań 2015, s. 79–101.
14. Leńczuk Mariusz, *Problemy terminologiczne w opisywaniu glos polskich na przykładzie XV-wiecznych tłumaczeń kanonu mszy św.*, „Kwartalnik Językoznawczy” 2 (2010), s. 19–36.
15. Leńczuk Mariusz, *Staropolskie tłumaczenia Nowego Testamentu – bariery i możliwości badawcze*, [w:] *W kręgu dawnej polszczyzny*, red. M. Mączyński, E. Horyń, E. Zmuda, Kraków 2016, s. 113–119.

16. Leńczuk Mariusz, *Zapisy polskie w słownikach i glosariuszach XV w. – terminy, źródła, perspektywy badawcze*, „Polonica” XXXV (2015), s. 103–114.
17. Leńczuk Mariusz, *Marginalia w książce dawnej i współczesnej*, pod red. B. Mazurkowej, Katowice 2019.
18. Masłej Dorota, *Glosa – problemy definicyjne i terminologiczne*, [w:] *Metodologie językoznawstwa*, t. 8, red. P. Stelmaszczyk, Łódź 2018, s. 53–62.
19. Masłej Dorota, Mika Tomasz, *Glosy jako integralny składnik średniowiecznego tekstu. W poszukiwaniu adekwatnych procedur badawczych*, „Ling Varia” nr 1 (2020), s. 121–133.
20. Mejor Mieczysław, *Kazanie Biskupa Młodzianków „Hoc bibe quod bos sis” z rękopisu Biblioteki Jagiellońskiej 2192*, [w:] *Kaznodziejstwo średniowieczne – Polska na tle Europy. Teksty, atrybucje, audytorium*, red. K. Bracha, współpraca A. Dąbrowka, Warszawa 2014, s. 15–32.
21. *Opis źródeł Słownika staropolskiego*, pod red. W. Twardzika, we współpracy z E. Deptuchową i L. Szelachowską-Winiarzową, oprac.: E. Belcarzowa, E. Deptuchowa, M. Frodyma, K. Kalicka, M. Leńczuk, L. Szelachowska-Winiarzowa, Z. Wójcikowa, Kraków 2005.
22. *Piętanastowieczne przekłady Nowego Testamentu – elektroniczna konkordancja staropolska. Internetowa baza danych*, oprac. M. Leńczuk, A. Maciąg, <https://stnt.ijp.pan.pl/stnt/index>
23. *Pomocniczy spis kodeksów wykorzystanych do sporządzenia rejestru najważniejszych zabytków rękopiśmiennych piśmiennictwa polskiego*, oprac. A. Dąbrowka wraz z zespołem, Warszawa 2012 (pdf).
24. *Słownik staropolski*, pod red. S. Urbańczyka, t. 1–11, Kraków 1953–2002.
25. *Słownik staropolski. Suplement cz. I (verba absentia)*, pod red. nauk. E. Deptuchowej, oprac.: E. Deptuchowa, M. Eder, M. Frodyma, M. Klapper, D. Kołodziej, M. Kozłowska, M. Leńczuk, L. Szelachowska-Winiarzowa, W. Twardzik, Z. Wanicowa, Z. Wójcikowa, F. Wysocka, Kraków 2014.
26. Soszyński Jacek, *Glossa biblijna jako problem badawczy*, „Studia Źródłoznawcze” t. LV (2017), s. 127–137.
27. *Staropolskie spotkania językoznawcze 2. Jak wydawać teksty dawne*, pod red. K. Borowiec, D. Masłej, T. Miki, D. Rojszczak-Robińskiej, Poznań 2017.
28. Subačius Giedrius, Leńczuk Mariusz, Wydra Wiesław, *The Earliest Known Lithuanian Glosses (~1520–1530)*, „Archiwum Lithuanicum” 12 (2010), s. 31–70.

Wykaz stosowanych znaków i skrótów

[] – ujmuje litery bądź wyrazy zdaniem wydawcy zbędne

< > – ujmuje litery bądź wyrazy uzupełnione przez wydawcę

{ } – ujmuje litery bądź wyrazy dopisane przez kopistę w interlinii lub na marginesie

* – oznacza wyrazy osobliwe, podejrzane lub błędy tłumacza

Mat – Ewangelia wg św. Mateusza

Marc – Ewangelia wg św. Marka

Luc – Ewangelia wg św. Łukasza

Jo – Ewangelia wg św. Jana

Act – Dzieje Apostolskie

Rom – List św. Pawła do Rzymian

I Cor – 1 List św. Pawła do Koryntian

II Cor – 2 List św. Pawła do Koryntian

Gal – List św. Pawła do Galatów

Eph – List św. Pawła do Efezjan

Phil – List św. Pawła do Filipian

Col – List św. Pawła do Kolosan

I Thes – 1 List św. Pawła do Tesaloniczan

II Thes – 2 List św. Pawła do Tesaloniczan

I Tim – 1 List św. Pawła do Tymoteusza

II Tim – 2 List św. Pawła do Tymoteusza

Tit – List św. Pawła do Tytusa

Philem – List św. Pawła do Filemona

Hebr – List św. Pawła do Hebrajczyków

Jac – List św. Jakuba

I Pet – 1 List św. Piotra

II Pet – 2 List św. Piotra

I Jo – 1 List św. Jana

II Jo – 2 List św. Jana

III Jo – 3 List św. Jana

Juda – List św. Judy

Ap – Apokalipsa św. Jana

Wykaz wykorzystanych źródeł

Szczegółowe informacje o wydawnictwach i rękopisach wykorzystanych w poniższym zestawieniu zamieszczone są w *Opisie źródeł Słownika staropolskiego* dostępnym w pełnej wersji na stronie Pracowni Języka Staropolskiego IJP PAN w Krakowie: <https://pjs.ijp.pan.pl/KSstp/opis.pdf> oraz we wstępnej części *Suplementu cz. I (verba absentia)* dostępnym na stronie: <https://pjs.ijp.pan.pl/Sstp/Supl.pdf>.

Poniższy podręczny wykaz wykorzystanych źródeł ogranicza się do rozwinięcia stosowanego w zestawieniu skrótu, podania informacji o miejscu przechowywania cytowanego rękopisu lub inkunabułu oraz sygnaturze. Osoby zainteresowane możliwością wyszukiwania i selekcjonowania danych według źródeł, dat, poszukiwanych wyrazów łacińskich i polskich (z uwzględnieniem otoczenia lewo- i prawostronnego) odsyłam do pełnej wersji elektronicznej konkordancji staropolskich przekładów Nowego Testamentu: <https://stnt.ijp.pan.pl/stnt/index> zawierającej zarówno tłumaczenia ciągłe, jak i fragmenty tłumaczeń w postaci glos.

AKH VI

A. Blumenstock, Wiadomość o rękopisach prawno-historycznych Biblioteki Cesarskiej w Petersburgu. Sprawozdanie z poszukiwań, [w:] *Archiwum Komisji Historycznej, Collectanea ex Archivo Collegii Historici*, Kraków 1891, t. VI, s. 379–463.

Rękopis: Cesarskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu sygn. Lat.F.ch.I.263

AKLit III

I. Polkowski, Katalog rękopisów kapitulnych Katedry Krakowskiej, [w:] *Archiwum do Dziejów Literatury i Oświaty w Polsce*, t. III, Kraków 1884.

Rękopis: Archiwum i Biblioteka Krakowskiej Kapituły Katedralnej sygn. MS 150

AKLitRp III

Rękopiśmienne ekscerpty Elżbiety Belcarzowej; por. AKLit III.

BRacz nr 188

Niepublikowany, rękopiśmienne ekscerpty Mariusza Leńczuka.

Rękopis: Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu sygn. 188 *Miscellanea varii argumenti theologica*.

CatCodJag I

Katalog łacińskich rękopisów średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej. Catalogus codicum manuscriptorum medii aevi Latinorum qui in Bibliotheca Jagellonica Cracoviae asservantur. Sygnatury 8–331, oprac. Z. Włodek, J. Zathey, M. Zwiercan, t. I, Wrocław 1980.

Rękopis: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 188.

CatCodJagRp I

Rękopiśmienne ekscerpty Elżbiety Belcarzowej, por. CatCodJag I.

CatCodJag II

Katalog łacińskich rękopisów średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej. Catalogus codicum manuscriptorum medii aevi Latinorum qui in Bibliotheca Jagellonica Cracoviae asservantur. Sygnatury 332–444, oprac. M. Kowalczyk, M. Markowski, J. Zathey, M. Zwiercan, t. II, Wrocław 1982.

Rękopis: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 359.

CatCodJag VIII

Katalog łacińskich rękopisów średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej. Catalogus codicum manuscriptorum medii aevi Latinorum qui in Bibliotheca Jagellonica Cracoviae asservantur. Sygnatury 1271–1353, oprac. M. Kowalczyk, A. Kozłowska, M. Markowski, L. Nowak, A. Sobańska, R. Tatarzyński, Z. Włodek, W. Zega, M. Zwiercan, t. VIII, Kraków 2004.

Rękopis: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 1300.

CatCodJagRp VIII

Rękopiśmienne ekscerpty Mariusza Leńczuka, Anny Zajchowskiej, por. CatCodJag VIII.

CatCodJag IX

Katalog łacińskich rękopisów średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej. Catalogus codicum manuscriptorum medii aevi Latinorum qui in Bibliotheca Jagellonica Cracoviae asservantur. Sygnatury 1354–1430, oprac. M. Kowalczyk, A. Kozłowska, M. Markowski, L. Nowak, A. Sobańska, R. Tatarzyński, Z. Włodek, W. Zega, M. Zwiercan, t. IX, Kraków 2008.

Rękopis: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 1419.

CatCodJag X

Katalog łacińskich rękopisów średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej. Catalogus codicum manuscriptorum medii aevi Latinorum qui in Bibliotheca Jagellonica Cracoviae asservantur. Sygnatury 1431–1500, oprac. A. Kozłowska, M. Markowski, L. Nowak, A. Sobańska, R. Tatarzyński, Z. Włodek, W. Zega, M. Zwiercan, t. X, Kraków 2012.

Rękopis: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 1489.

Erz

B. Erzepki, Przyczynki do średniowiecznego słownictwa polskiego. I. Głosy polskie wpisane do łacińsko–niemieckiego słownika drukowanego w roku 1490. Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego XXXIV 1–139, Poznań 1908.

Rękopis: Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie sygn. 78d.

ErzGlos

B. Erzepki, Szczątki dawnej polszczyzny. Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego XVII, zesz. 1, Poznań 1890, s. 171–189.

Rękopis: Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu sygn. 1738.

GlAug

E. Belcarzowa, F. Wysocka, Głosy polskie w zbiorze kazań łacińskich w rękopisie Biblioteki Jagiellońskiej nr 67/54, Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej, Rocznik XXIII, Kraków 1973, s. 117–129.

Rękopis: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. Przyb. 67/54.

GlDom

Głosy polskie rękopisu Sermones de tempore et de sanctis nr XV 32 Biblioteki oo. Dominikanów w Krakowie z drugiej połowy XV wieku, opracowali R. Laskowski i J. Reczek, Wrocław 1968.

Rękopis: Archiwum Polskiej Prowincji oo. Dominikanów w Krakowie sygn. R.XV.32.

GlGn

Głosy i drobne teksty polskie do 1500 roku. Z inkunabułów Biblioteki Kapitulnej i Seminaryjnej w Gnieźnie zebrał i wyd. J. Wojtkowski, Warszawa 1977.

Inkunabuły: Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie sygn. Inc. 527, 335, 806.

GIJag

M. Kowalczyk, E. Belcarzowa, F. Wysocka, *Glosy polskie Jakuba z Piotrkowa i innych autorów w rękopisach Biblioteki Jagiellońskiej*, *Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej*, *Rocznik XXIII*, s.79–115, Kraków 1973.

Rękopisy: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 1489, 1460, 1344, 1562.

GIKazB I

E. Belcarzowa, *Glosy polskie w łacińskich kazaniach średniowiecznych*, cz. I, Wrocław 1981.

Rękopis: Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu sygn. 161.

GIKazB II

E. Belcarzowa, *Glosy polskie w łacińskich kazaniach średniowiecznych*, cz. II, Wrocław 1983.

Rękopisy: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 2377, 2369, 1619; Biblioteki Watykańskiej sygn. Vat. lat. 14182; Biblioteki Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie sygn. 1284.

GIKazB III

E. Belcarzowa, *Glosy polskie w łacińskich kazaniach średniowiecznych*, cz. III, Kraków 1997.

Rękopisy: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 2242, 2366, 2368, 1508, 2012, 2246, 2280, 2634, 2340, 2416, 1612, 2392.

GIKazB IV

E. Belcarzowa, *Glosy polskie w łacińskich kazaniach średniowiecznych*, cz. IV, Kraków 2001.

Rękopisy: Biblioteki Narodowej w Warszawie sygn. 3024 III, 3018 III, 3025 III, 3020 II, 3027 III, 3022 IV, 3021 III.

GIPolB

E. Belcarzowa, *XV-wieczne polonica w zbiorach Państwowej Biblioteki Publicznej im. Sałtykowa-Szczedrina w Leningradzie*, *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, t. 29, Warszawa 1991, s. 5–33.

Rękopis: Rosyjskiej Biblioteki Narodowej w Petersburgu sygn. Lat.Q.ch.I.1402.

GlWroc

J. Woronczak, Teksty polskie w rękopisie nr 43 Biblioteki Kapitulnej we Wrocławiu z połowy XV wieku, Wrocław 1956.

Rękopis: Biblioteki Kapitulnej we Wrocławiu sygn. 43.

Gn gl.

Kazania gnieźnieńskie. Podobizna, transliteracja, transkrypcja, wydał S. Vrtel-Wierczyński, Poznań 1953. Głosy polskie w kazaniach łacińskich. W wydaniu Vrtla na s. 93–120.

Rękopis: Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie sygn. MS 24.

JA IV

H. Collitz, Polnische Glossen aus dem XV–XVI Jahrhundert, Archiv für slavische Philologie, herausgegeben von V. Jagić, t. IV, Berlin 1880, s. 86–97.

Rękopis: Królewskiej Biblioteki Uniwersyteckiej w Greifswaldzie sygn. Ms Theol. Q 39.

JA XII

A. Brückner, Über die älteren Texte des Polnischen, II, Archiv für slavische Philologie, herausgegeben von V. Jagić, t. XII, Berlin 1890, s. 140–155.

Rękopis: Biblioteki Seminarium Duchownego w Pelplinie sygn. 195.

JA XIV

A. Brückner, Neue Quellen zur Geschichte der polnischen Sprache und Literatur, Archiv für slavische Philologie, herausgegeben von V. Jagić, t. XIV, Berlin 1892, s. 481–512.

Rękopis: Cesarskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu sygn. Lat.Q.ch.I.29 (spalony).

Kałuźn

E. Kałuźniacki, Kleinere altpolnische Texte aus Handschriften des XV. und des Anfangs des XVI. Jahrhunderts, Sitzungsberichte der philosophisch-historischen Classe der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften, Band CI, Wien 1882, s. 267–318.

Rękopis: Biblioteki Narodowej w Warszawie sygn. 8028.

MacDod

W.A. Maciejowski, *Piśmiennictwo polskie od czasów najdawniejszych aż do roku 1830*, t. IV, *Dodatki do piśmiennictwa polskiego*, Warszawa 1853.

Rękopisy: Biblioteki Książąt Czartoryskich w Krakowie sygn. 1399.

MacDodRp

M. Leńczuk, *Staropolskie tłumaczenie Hymnu św. Pawła o miłości* z rękopisu nr 1399 Biblioteki Książąt Czartoryskich w Krakowie, cz. 1, „Poradnik Językowy” 5 (2016), s. 82–101.

Rękopisy: Biblioteki Książąt Czartoryskich w Krakowie sygn. 1399.

MamKal

Mamotrekty staropolskie, oprac. Żurowska-Górecka Wanda i Kyas Vladimír, cz. III *Prophetia Isaiae–Apocalypsis*, Wrocław 1980.

Rękopis: Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie sygn. 1713.

MamLub

Mamotrekty staropolskie, oprac. Żurowska-Górecka Wanda i Kyas Vladimír, cz. III *Prophetia Isaiae–Apocalypsis*, Wrocław 1980.

Rękopis: Biblioteki Państwowej w Berlinie sygn. MS Theol. Lat. F 655.

MPKJ II

K. Czajkowski, J. Łoś, *Zabytki augustiańskie, Materiały i Prace Komisji Językowej Akademii Umiejętności* w Krakowie, Kraków 1907, s. 311–327.

Rękopisy: Biblioteki Jagiellońskiej sygn. Przyb. 70/54, Przyb. 73/54, Przyb. 110/56.

MW gl.

Modlitwy Wacława. Zabytek języka polskiego z wieku XV [...] z dołączeniem glos polskich, powtórnie wydał L. Malinowski, Kraków 1887. Glosy polskie z trzech piętnastowiecznych rękopisów łacińskich. W wydaniu Malinowskiego na s. 63–69.

Rękopis: Biblioteki Uniwersyteckiej w Budapeszcie sygn. 79.

PamLit XXVIII

S. Vrtel-Wierczyński, Kilka nieznanych tekstów staropolskich XV i XVI wieku, *Pamiętnik Literacki*, t. XXVIII, Lwów 1931, s. 299–308.

Rękopis: Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu sygn. MS 90.

PF I

J. Przyborowski, Urywek kazań dla młodzieży szkolnej z glosami polskimi. *Wiek XV*, *Prace Filologiczne*, t. I, Warszawa 1885, s. 199–204.

Rękopis: nieznany.

PF III

A. Brückner, Głosy wrocławskie, *Prace Filologiczne*, t. III, Warszawa 1891, s. 281–292.

Rękopis: Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego sygn. IV Q 126.

PF IV

A. Brückner, Z rękopisów petersburskich, cz. I, Kazania husyty polskiego, *Prace Filologiczne*, t. IV, Warszawa 1892, s. 561–586.

R. Lubicz [H. Łopaciński], Kilka zabytków języka staropolskiego, *Prace Filologiczne*, t. IV, Warszawa 1892, s. 587–638.

H. Łopaciński, Reguła Trzeciego Zakonu św. Franciszka i drobniejsze zabytki języka polskiego z końca wieku XV i początku XVI, *Prace Filologiczne*, t. IV, Warszawa 1892, s. 689–794.

Rękopisy: Cesarskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu sygn. Lat.Q.ch.I.146 (spalony); Biblioteki Narodowej w Warszawie sygn. 8040 III; Biblioteki Seminarium Duchownego w Lublinie sygn. 14; Biblioteki Seminarium Duchownego we Włocławku bez sygn.

PF V

A. Brückner, Z rękopisów petersburskich, cz. II, Średniowieczne słownictwo polskie, *Prace Filologiczne*, t. V, Warszawa 1895, s. 1–52.

R. Lubicz [H. Łopaciński], Kilka zabytków języka staropolskiego, *Prace Filologiczne*, t. V, Warszawa 1895, s. 53–88.

Rękopisy: Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego sygn. 62/17; Cesarskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu sygn. Lat.Q.ch.I.50 (spalony); Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie pod sygn. 1704, 1707, 1709; Biblioteki Klasztoru Kanoników Regularnych

Laterańskich w Kraśniku sygn. A 17; Biblioteki Seminarium Duchownego w Lublinie sygn. 5.

Pocz

J. Łoś, Początki piśmiennictwa polskiego. (Przegląd zabytków językowych), wyd. 2. popr., Lwów 1922.

Rękopis: Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie sygn. 611.

R XXII

L. Malinowski, Głosy polskie w kilku rękopismach łacińskich wieku XV w Bibliotekach Kapitulnej i Uniwersyteckiej w Pradze, Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, t. XXII, Kraków 1895, s. 319–349.

Rękopis: Biblioteki Kapitulnej na Hradczanach w Pradze sygn. D XIX.

R XXIII

A. Brückner, Średniowieczna poezja łacińska w Polsce, cz. III, Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, t. XXIII, Kraków 1894, s. 268–319.

Rękopisy: Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu sygn. 824/I; Cesarskiej Biblioteki Pubublicznej w Petersburgu sygn. Lat.F.ch.I.223 (spalony).

R XXIV

A. Brückner, Kazania średniowieczne, cz. I, II, Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, t. XXIV, Kraków 1895, s. 38–97; 317–390.

Rękopisy: Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu sygn. 1490/II, 1629/II, 1945/II, 1946/II, 814/I, 821/I, 2209/I; Biblioteki Jagiellońskiej sygn. 1297, 1299; Biblioteki Narodowej w Warszawie sygn. 3019 III, 3020 II; Cesarskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu sygn. Lat.Q.ch.I.244 (spalony); Biblioteki Państwowej w Berlinie sygn. MS Theol. F. 418; Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego sygn. I F 754.

R XXV

A. Brückner, Kazania średniowieczne, cz. III, Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, t. XXV, Kraków 1897, s. 115–205.

A. Brückner, Drobne zabytki języka polskiego XV wieku. Pieśni, modlitwy, glosy, Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, t. XXV, Kraków 1897, s. 206–291.

Rękopisy: Cesarskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu sygn. Lat.Q.ch.I.59 (spalony), Lat.Q.ch.I.125 (spalony), Lat.F.ch.I.205 (spalony), Lat.F.ch.I.222 (spalony), Lat.F.ch.I.236 (spalony), Lat.F.ch.I.298 (spalony), Lat.F.ch.I.460 (spalony), Lat.F.ch.I.471 (spalony), Lat.F.ch.I.475 (spalony), Lat.F.ch.I.478 (spalony), Lat.F.ch.I.490 (spalony), Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu sygn. 414/II.

R XXXIII

A. Brückner, Drobne zabytki polszczyzny średniowiecznej, cz. II, Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, t. XXXIII, Kraków 1901, s. 120–187.

Rękopisy: nieznany bez sygn. pergaminowy; Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego sygn. I Q 307; nieznany inkunabuł z końca XV w. prawdopodobnie przechowywany w Bibliotece Państwowej w Berlinie.

R XLVII

A. Brückner, Przyczynki do dziejów języka polskiego, Rozprawy Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, t. XLVII, Kraków 1910, s. 337–385.

Rękopisy: Biblioteki Seminarium Duchownego w Sandomierzu sygn. 427; inkunabuł (bez sygnatury) *Vocabularius breuiloquus* Biblioteki Seminarium Duchownego w Sandomierzu; Biblioteki Baworowskich we Lwowie bez sygnatury; Biblioteki Książąt Czartoryskich w Krakowie sygn. 2394.

Serm

Rękopiśmienne ekscerpty pochodzące z rkpsu Archiwum i Biblioteki Krakowskiej Kapituły Katedralnej sygn. 230. Odczytania Kazimierza Krajewskiego i Felicji Wysockiej.

SKJ I

W. Wiśłocki, *Glossa super epistolas per annum dominicales*. Kodeks łacińsko-polski z połowy XV wieku, Sprawozdania Komisji Językowej Akademii Umiejętności, t. I, Kraków 1880, s. 1–141.

L. Malinowski Lucjan, *Quadragesimale super epistolas*. Głosy polskie z końca pierwszej połowy wieku XV, Sprawozdania Komisji Językowej Akademii Umiejętności, t. I, Kraków 1880, s. 295–314.

Rękopisy: Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu sygn. 413/II; Biblioteki Kapitulnej w Pradze sygn. A XLIV.

SKJ V

R. Lubicz [H. Łopaciński], Glosy polskie zawarte w rękopisie z kazaniami łacińskimi z połowy w. XV, Sprawozdania Komisji Językowej Akademii Umiejętności, t. V, Kraków 1894, s. 240–338.

Rękopis: Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie sygn. 1711.

Szwed

E. Barwiński, L. Birkenmajer, J. Łoś, Sprawozdanie z poszukiwań w Szwecji dokonanych z ramienia Akademii Umiejętności, Kraków 1914.

Rękopis: Biblioteki Akademii Upsalskiej sygn. Ups. C. 95.

ŚIPolIW

M. Walter, Śląskie polonica rękopiśmienne w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu, cz. II, Wrocław 1977.

Rękopis: Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego sygn. I Q 465.

WisłRp

Rękopiśmienne ekscerpty pochodzące z rkpsów Bibliotece Jagiellońskiej sygn. 1390, 2247, 2366, 2645, 2646. Odczytania Elżbiety Belcarzowej, Felicji Wysockiej i innych pracowników Pracowni Języka Staropolskiego Instytutu Języka Polskiego PAN.

Zab

J. Łoś, Przegląd językowych zabytków staropolskich do r. 1543, Kraków 1915.

Rękopisy: Biblioteki Miejskiej w Gdańsku sygn. XX B F 161; Cesarskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu sygn. Lat.F.ch.I.45 (spalony); Biblioteki Publicznej w Wilnie sygn. F 4; Biblioteki Krasińskich w Warszawie bez sygn. (spalony); Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego sygn. F 7 3/16.

ZabUPozn

H. Kowalewicz, Średniowieczne zabytki języka polskiego w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu. Polskie glosy i zapiski z rękopisów 1728, 1732, 1752, Zeszyty Naukowe UAM, Biblioteka 5, Poznań 1965, s. 69–164.

Rękopis: Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu sygn. 1728.

Piętnastowieczne przekłady
Nowego Testamentu –
glosy

Mat 1, 1

Liber generationis Iesu Christi filii David filii Abraham.

...generacionis rodzenia...

SKJ V 283

Mat 2, 1

Cum autem natus esset Iesu in Bethlehem Iudaeae in diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente venerunt Hierosolymam

...natus esset narodził był... in diebus w czas... Magi ab oriente mędracy od słońca wschodu...

SKJ V 264

...Magi ab oriente mędracy od wchodu...

SKJ V 265

... Magi mędracy, astronomi...

MamKal 259

...Magi mędracy...

MamLub 259

Mat 2, 2

dicentes: Ubi est, qui natus est, rex Iudaeorum? Vidimus enim stellam eius in oriente et venimus adorare eum.

...in oriente na wschodu... adorare eum korzyć sie jemu

SKJ V 264

Mat 2, 3

Audiens autem Herodes rex turbatus est et omnis Hierosolyma cum illo;

...turbatus est zamacon był...

SKJ V 264

Mat 2, 4

et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur.

et congregans a zebrawszy... et scribas populi sciscitabatur i uczone nad ludem badał...

SKJ V 265

...et scribas populi i mistrze żydowskie...

RRp XXIV 82

Mat 2, 6

Et tu, Bethlehem terra Iudae, nequaquam minima es in principibus Iudae; ex te enim exiet dux, qui reget populum meum Israel.

...nequaquam minima es in principibus Juda nie jesteś ty namniejsze miedzy książęty Juda... regat rżędzić będzie...

SKJ V 265

...in principibus Juda miedzy książęty żydowskimi...

SKJ V 268

...regat sprawować...

RRp XXIV 48

...reget będzie rżądzić...

SKJ V 256

Mat 2, 7

Tunc Herodes, clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellae, quae apparuit eis;

... didicit spytał, badał...

MamKal 259

...didicit spytał...

MamLub 259

...clam potajemnie...

SKJ V 265

Mat 2, 8

et mittens illos in Bethlehem dixit: Ite et interrogate diligenter de puero; et cum inveneritis, renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum.

...mittens posławszy... de puero po dziecięciu... inveneritis renunciate michi je najdziecie, odeślijcie mnie... adorem eum jemu sie też korzył

SKJ V 265

Mat 2, 9

Qui cum audissent regem, abierunt. Et ecce stella, quam viderant in oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra, ubi erat puer.

...abierunt odeszli są... in na... antecedebat eos usque dum veniens szła przed nimi, aż gdyż tu przyszła... supra ubi erat puer jest nad tym miastem

SKJ V 265

...abierunt odeszli są... antecedebat eos, tanquam lucerna uprzedzała je jako pochodnia... usque dum aż gdyż to...

SKJ V 268

Mat 2, 10

Videntes autem stellam gavisii sunt gaudio magno valde.

Videntes a oni... sunt gaudio radowali sie...

SKJ V 265

...gavisii uweseleni...

SKJ V 268

Mat 2, 11

Et intrantes domum viderunt puerum cum Maria matre eius, et procidentes adoraverunt eum; et apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera, aurum et thus et myrrham.

...domum szopka...

R XLVII 369

...intrantes wszedwszy... et procidentes adoraverunt eum a padwszy przed nie korzyli sie jemu... obtulerunt munera ofierowali dary...SKJ V 265

...thus kadzidło...

SKJ V 269

Mat 2, 12

Et responso accepto in somnis, ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi sunt in regionem suam.

Et responso a odpowiedzenie... in somnis we spaniu... in regionem do krolestwa...

SKJ V 265

Mat 2, 13

Qui cum recessissent, ecce angelus Domini apparet in somnis Ioseph dicens: Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in Aegyptum et esto ibi, usque dum dicam tibi; futurum est enim ut Herodes quaerat puerum ad perdendum eum.

...futurum est enim przyszła rzecz jest...

CatCodJagRp VIII 183

Mat 2, 16

Tunc Herodes videns, quoniam illus esset a Magis, iratus est valde et mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem et in omnibus finibus eius, a bimatu et infra, secundum tempus, quod exquisierat a Magis.

...a bimatu et infra od dwu latu i niżej...

MamKal 260

...a bimatu od dwu latu...

MamLub 260

Mat 2, 18

Vox in Rama audita est, ploratus et ululatus multus: Rachel plorans filios suos, et noluit consolari, quia non sunt.

...in Rama na wysokości...

MamLub 260

... in Rama na wysokości...

MamKal 260

Mat 2, 37

et haec vidua usque ad annos octoginta quattuor, quae non discedebat de templo, ieiuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die.

...obsecrationibus modląc sie...

SKJ V 264

Mat 3, 4

Ipse autem Ioannes habebat vestimentum de pilis cameli et zonam pelliceam circa lumbos suos; esca autem eius erat locustae et mel silvestre.

...zonam pelliceam pas skorzany... mel siluestre szczewik	MamLub 260
...zonam pelliceam pas skorzany albo z skory... mel siluestre szczawik	MamKal 260
...de pilis z włos...	RRp XXV 179
...locuste miodunki	R XXIV 365
...locuste miedniki...	GlJag 97

Mat 3, 7

Videns autem multos phariseorum et sadducaeorum venientes ad baptismum suum, dixit eis: Progenies viperarum, quis demonstravit vobis fugere a futura ira?

...progenies vipperarum pokolenie węzewe albo wrzecienicze...	MamLub 260
... progenies vipperarum pokolenie węzewe...	MamKal 260
...genus viperarum rodzaju żmijewy...	R XLVII 355

Mat 3, 12

cuius ventilabrum in manu sua, et permundabit aream suam et congregabit triticum suum in horreum, paleas autem comburet igni inextinguibili.

...ventilabrum łopatką wienna... area gumno albo bojewisko...	MamLub 260
...ventilabrum siedlaczka wienna... area gumno, bojewisko...	MamKal 260

Mat 3, 15

Respondens autem Iesus dixit ei: Sine modo, sic enim decet nos implere omnem iustitiam. Tunc dimittit eum.

...sine modo przestań...

GlWroc 52v

Mat 3, 17

Et ecce vox de caelis dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.

...complacui id est ulubił

GlDom 92

Mat 4, 1

Tunc Iesus ductus est in desertum a Spiritu, ut tentaretur a Diabolo.

...ductus est wied<z>ion...

R XXIV 71

...ut temptaretur kuszon a pokuszenie miał...

GlKazB IV 47

In illo tempore ductus est Ihesus in desertum w on czas wiedzion jest <Jesus> na puszcza...

RRp XXIV 83

Mat 4, 2

Et cum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus, postea esuriit.

...postea esuriit łaknął

GlKazB I 23

... postea esuriit łącznął

GlKazB III 28

... postea esuriit łaczen był

R XXIV 71

... postea esuriit potem łaczen był

R XXIV 83

... postea esuriit był głodzien

PF IV 571

Mat 4, 3

Et accedens tentator dixit ei: Si Filius Dei es, dic, ut lapides isti panes fiant.

...temptator pokusiciel... ut lapides isti panes fiant aby to kamienie było chlebem

...pokusiciel

...temptator kusi<ciel>...

R XXIV 83

PF IV 571

WisłRp nr 2366

Mat 4, 4

Qui respondens dixit: Scriptum est: Non in pane solo vivet homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei.

...qui jenże... non in solo nie tylko... omni wszelkim...

...non in solo nie samym...

...solo samym...

...non in solo pane vivit nie jednym chlebem żywiesz...

R XXIV 71

GlDom 47

GlKazB III 28

RRp XXIV 83

Mat 4, 5

Tunc assumit eum Diabolus in sanctam civitatem et statuit eum supra pinnaculum templi

...pinnaculum templi wiodł ji na mieśće doktorowskie

...pinnaculum ganek, halkierz...

...assumsit pojął, postawił ji na nawyszą część...

...na ganku kościelnem...

...pinnaculum templi na wirzchu kościoła...

... pinnaculum templi na wirzchu kościoła...

...pinnaculum templi na stolcu, na katedrze...

GlKazB I 23

GlKazB I 41

R XXIV 71

PF IV 571

MamKal 260

MamLub 260

GlDom 47

...supra pinaculum templi na wirzch kościoła...

R XXIV 83

...pinnaculum na ganek...

GlKazB I 29

...pinaculum u gory...

GlWroc 33v

...pinnaculum zabradła...

PF V 28

...supra pinaculum na wysokim mieściu...

ZabUPozn 112

Mat 4, 6

et dicit ei: Si Filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum est enim: Angelis suis mandabit de te, et in manibus tollent te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

...acz Syn Boży jeś...

PF IV 571

...tollent te ne będą cię nosić... aby się...

R XXIV 366

...ne forte offendas aby nie obraził...

GlKazB I 23

...mandabit przykazał... ut custodiant te aby strzegli cię... in manibus tollent te w ręce wezmą cię... offendas ad lapidem pedem tuum aby nie obraził o kamień nogi twej

RRp XXIV 83

Mat 4, 7

Ait illi Iesus: Rursum scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum.

...rursum przeciw temu też...

R XXIV 71

...rursum lepak...

GlDom 47

...rursum jście...

CatCodJagRp I 195

...temptabis kusił...

GlKazB IV 47

...rursum lepak...

RRp XXIV 83

Mat 4, 8

Iterum assumit eum Diabolus in montem excelsum valde et ostendit ei omnia regna mundi et gloriam eorum

...omnes partes, strony, mundi...

...gloriam eorum jich

...asumpsit wziął...

GlKazB I 29

GlKazB I 23

RRp XXIV 83

Mat 4, 9

et dicit illi: Haec tibi omnia dabo, si cadens adoraveris me.

...si procidens uniżysz <się>...

...si cadens uniżysz <się>...

...procidens padw na oblicze...

...procidens adoraveris me padw<szy> dasz mi modłę

GlKazB I 23

GlKazB I 29

R XXIV 71

R XXIV 83

Mat 4, 10

Tunc dicit ei Iesus: Vade, Satanas! Scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis et illi soli servies.

...vade jidzi precz...

...vade retro precz...

...vade precz...

...adorabis Deum tuum Panu Bogu twemu dasz modłę...

R XXIV 71

GlKazB I 23

PF IV 571

R XXIV 83

Mat 4, 11

Tunc reliquit eum Diabolus, et ecce angeli accesserunt et ministrabant ei.

...reliquit eum id est dimisit opuścili jeż ji... et ministrabant ei i służyli są jemu

RRp XXIV 83

Mat 4, 12

Cum autem audisset quod Ioannes traditus esset, secessit in Galilaeam.

...traditus zdradzon...

MamLub 260

...traditus zdradzon...

MamKal 260

Mat 4, 18

Ambulans autem iuxta mare Galilaeae, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, et Andream fratrem eius, mittentes rete in mare; erant enim piscatores.

In illo tempore ambulans Ihesus iuxta w on czas chodząc Jesus podług...

R XXIV 86

Mat 4, 21

Et procedens inde vidit alios duos fratres, Iacobum Zebedaei et Ioannem fratrem eius, in navi cum Zebedaeo patre eorum reficientes retia sua; et vocavit eos.

...Iacobum podławca... reficientes sprawiając...

CatCodJagRp I 195

...refficientes opraviając...

MamLub 260

...reficientes opraviając...

MamKal 260

...reficientes rozprawiając, płocząc...

R XXIV 359

...reficientes retia zszywając, rozkładając, rozpirając...

JA XIV 511

...reficientes recia sua vlg. rozdrucić

...reficientes recia sua zszywające swe sieci abo sprawiające...

CatCodJagRp I 381

RRp XXIV 86

Mat 4, 24

Et abiit opinio eius in totam Syriam; et obtulerunt ei omnes male habentes, variis languoribus et tormentis comprehensos, et qui daemonia habebant, et lunaticos et paralyticos, et curavit eos.

...opinio powieść... lunaticos na miesięczniki... paralyticos dną złamane...

MamLub 261

...opinio powieść... lunaticos na miesięczniki... paralyticos paraliżem zabite...

MamKal 261

...lunaticos miesięczniki...

CatCodJagRp VIII 183

Mat 5, 4

Beati, qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.

...lugent płaczą...

GIWroc 89v

...łkają...

PF IV 578

...lugent cirpią smętek...

Gn gl. 157r

Mat 5, 5

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.

...mites cichy...

RRp XXIV 49

Mat 5, 6

Beati, qui esuriunt et sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

...esuriunt et siciunt iustitiam łączni a strojący prawdę...

Gn gl. 157r

...esuriunt łączn<ą>ce...

GlKazB III 21

...esuriunt et siciunt łączną i pragną...

R XXIV 86

...esuriunt łącznieją a pragną...

GlKazB IV 88

...esuriunt łączną...

R XXV 181

...esuriunt łączn[i]ą... siciunt pragną...

GlKazB III 22

Mat 5, 7

Beati misericordes, quia ipsi misericordiam consequentur.

...consequentur pościgną

GlKazB III 21

...consequentur najdą

GlWroc 41v

...consequentur nawodzeni

GlWroc 89v

Mat 5, 9

Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.

...pacifici śmierni...

Gn gl. 157r

Mat 5, 10

Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum caelorum.

...persecucionem paciuntur prześladowa<nie> cirzpią...

R XXIV 86

Mat 5, 11

Beati estis, cum maledixerint vobis et persecuti vos fuerint et dixerint omne malum adversum vos, mentientes, propter me.

...cum maledixerint gdyż będą złe mówić... et persecuti vos fuerint a prześladować was będą... mentientes propter me

nieprawdziwie mówiąc prze mnie

R XXIV 86

...kiedy będą łajali ludzie i będą się wam przeciwiać <i> wywiodą wszystką złość...

JA XIV 512

Mat 5, 12

Gaudete et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in caelis; sic enim persecuti sunt prophetas, qui fuerunt ante vos.

Gaudete in illa die et exultate, quoniam merces wiesielcie się ilkoż w duszy i radujcież ilkoż w ciełe... copiosa est in celis

opłwita jest w krolewstwie niebieskiem...

R XXIV 86

...exultate radujcie <ie>...

GlKazB II 27

...copiosa wielka...

GlWroc 89v

Mat 5, 13

Vos estis sal terrae; quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras et conculcetur ab hominibus.

...evanuerit wywietrzeje albo wysmacze...

MamLub 261

...evanuerit wywietrzeje...

MamKal 261

...zaginie abo zamiza...

JA XIV 511

Mat 5, 17

Nolite putare quoniam veni solvere Legem aut Prophetas; non veni solvere, sed adimplere.

...złamać zakon...

JA XIV 503

Mat 5, 18

Amen quippe dico vobis: Donec transeat caelum et terra, iota unum aut unus apex non praeteribit a Lege, donec omnia fiant.

...apex wierszek...

MamLub 261

...apex wierszek...

MamKal 261

Mat 5, 20

Dico enim vobis: Quia nisi abundaverit iustitia vestra plus quam scribarum et phariseorum, non intrabitis in regnum caelorum.

...nisi habundaverit iusticia vestra plus quam scribarum et phariseorum jenoć wasza sprawiedliwość krześcijańska nie będzie obfitsza niż sprawiedliwość uczenników, lucemiernicska...

GlWroc 61r

...nisi habundanuerit nie będzie opwitać... phariseorum zakoników żydowskich...

R XXIV 74

...habundaverit *obwitać... scribarum et phariseorum mistrzowska i lucemiernicska...

R XXIV 84

...nisi abundaverit jedno nie będzie...

R XXIV 375

...abundantior, id est obfita...

RRp XXV 173

Mat 5, 21

Audistis quia dictum est antiquis: Non occides; qui autem occiderit, reus erit iudicio.

...autem eże...

R XXIV 74

...iudicio obżałowaniu

RRp XXIV 367

Mat 5, 22

Ego autem dico vobis: Omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio; qui autem dixerit fratri suo: Racha, reus erit concilio; qui autem dixerit: Fatue, reus erit gehennae ignis.

...autem ale... omnis szwelki... będzie sądzon... racha niektore słowo mirzione, naśmiewają się s niego, będzie osądzon...

czyni brata swego szalonym, będzie potępion...

R XXIV 74

...racha szaleńcze... concilio sądowemu osądzeniu,rad<z>ie albo wszemu pospolstwu...

R XXIV 84

...racha troc...

GlWroc 61r

...racha naśmiewstwo...

R XXV 173

...racha mierzieńcze...

RRp XXIV 375

...concilio skazaniu... gehenne potępieniu...

RRp XXIV 367

...gehenne ignis gorącemu ogniewi...

CatCodJagRp VIII 183

...racha przezmozg<o>wcze zapamiętały w rozumie...

GlKazB IV 63

Mat 5, 23

Si ergo offeres munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris, quia frater tuus habet aliquid adversum te,

...ergo przeto... munus obiatę...

R XXIV 74

...munus dar...

RRp XXIV 84

Mat 5, 24

relinque ibi munus tuum ante altare et vade, prius, reconciliari fratri tuo et tunc veniens offer munus tuum.

...reconciliari dosyć uczyni...

R XXIV 74

...reconciliari fratri tuo otprosi brata twego...

R XXIV 84

...reconciliari odpuści...

CatCodJagRp VIII 183

Mat 5, 26

Amen dico tibi: Non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.

...quadrantem, id est nummum trzeciak

MamKal 261

Mat 5, 28

Ego autem dico vobis: Omnis, qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, iam moechatus est eam in corde suo.

...mechatus es scudzołożył...

R XXIV 366

Mat 5, 31

Dictum est autem: Quicumque dimiserit uxorem suam, det illi libellum repudii.

...libellum repudii vlg. zapowiedziany

R XXII 321

Mat 5, 37

Sit autem sermo vester: Est, est, Non, non; quod autem his abundantius est, a Malo est.

...sermo mowa...

PF V 74

Mat 5, 41

et quicumque te angariaverit mille passus, vade cum illo duo.

...angariauerit przynędzi...

MamLub 261

...angariauerit unędzi... compulerit przypędzi...

MamKal 261

Mat 5, 42

Qui petit a te, da ei; et volenti mutuari a te, ne avertaris.

...mutuare zająć...

MamLub 261

...mutuare zająć w zajem...

MamKal 261

Mat 5, 44

Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros et orate pro persequentibus vos,

...pro... calumniantibus za potwarzające...

MW gl. 67

...oderunt nienawidzą... pro persequentibus za prześladowce... et calumniantibus vos a potępiające was

ZabUPozn 105–106

Mat 5, 45

ut sitis filii Patris vestri, qui in caelis est, quia solem suum oriri facit super malos et bonos et pluit super iustos et iniustos.

...pluit spuszcza...

RRp XXIV 374

Mat 5, 47

Et si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? Nonne et ethnici hoc faciunt?

...ethnici otszczepieńcy...

GlKazB I 64

...etnici, id est pogaństwo...

RRp XXIV 374

Mat 5, 48

Estote ergo vos perfecti, sicut Pater vester caelestis perfectus est.

...perfecti doskonali...

GlKazB I 64

Mat 6, 1

Attendite, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis; alioquin mercedem non habetis apud Patrem vestrum, qui in caelis est.

Attendite wystrzegajcie się...

GlKazB I 64

Mat 6, 2

Cum ergo facies eleemosynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocritae faciunt in synagogis et in vicis, ut honorificentur ab hominibus.

Amen dico vobis: Receperunt mercedem suam.

...ypocrita przykrytcew...

MamKal 261

Mat 6, 16

Cum autem ieiunatis, nolite fieri sicut hypocritae tristes; demoliuntur enim facies suas, ut parent hominibus ieiunantes. Amen dico vobis: Receperunt mercedem suam.

..exterminant wysuszają, błędzą, pomorzają...

MamLub 261

...exterminant ukazują... adducunt przywodzą...

MamKal 261

...exterminant wysuszają, zjinaczają...

GlKazB I 61

...exterminant, id est extenuant vel macerant, id est ostendunt wykazują...

GlWroc 127v

...exterminant przyzywają, wygladzają, wynicu[a]ją...

PF IV 571

Mat 6, 18

ne videaris hominibus ieunans, sed Patri tuo, qui est in abscondito; et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.

...ieunans poszczący...

GlKazB I 61

ne videaris hominibus ieunans aby sie nie widział ludziem poszczący...

PF IV 571

Mat 6, 19

Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi aerugo et tinea demolitur, et ubi fures effodiunt et furantur;

...erugo rdza, tinea mol...

MamLub 261

...erugo rdza, tinea mol...

MamKal 261

...rdza, mol[i]...

PF IV 571

...demollitur zje...

GlWroc 78r

Mat 6, 20

thesaurizate autem vobis thesauros in caelo, ubi neque aerugo neque tinea demolitur, et ubi fures non effodiunt nec furantur;

... ale... demolitur nie skazi...

GlKazB I 62

...erugo rdza... tinea mol...

GlKazB I 64

Mat 6, 24

Nemo potest duobus dominis servire: aut enim unum odio habebit et alterum diliget, aut unum sustinebit et alterum contemnet; non potestis Deo servire et mammonae.

Nemo potest duobus dominibus servire, scilicet meritorie zapłatnie...

RRp XXV 174

...odio habebit będzie nienażrał...

R XXIV 75

...sustinebit ścirzpi... contempnet wzgardzi...

GlKazB III 43

...contempnet wzgardzi...

R XXV 174

...sustinebit cirpieć...

GlWroc 77v

...sustinebit cirpiał...

GlKazB IV 148

Mat 6, 25

Ideo dico vobis: Ne solliciti sitis animae vestrae quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca, et corpus quam vestimentum?

...solliciti myślący...

GlKazB II 99

...solliciti esse pieczołujący być... esca karmia... vestimentum odzienie

GlKazB III 43

...solliciti pieczołujcie się... corpori o ciału...

R XXIV 75

...quid induamini odzienie...

GlKazB IV 148

...aby ci jedli...

PF IV 572

Mat 6, 26

Respicite volatilia caeli, quoniam non serunt neque metunt neque congregant in horrea, et Pater vester caelestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis?

...metunt żną... congregant wożą...

GlKazB III 43

...metunt żną...

GlKazB IV 148

Mat 6, 27

Quis autem vestrum cogitans potest adicere ad aetatem suam cubitum unum?

Quis ji... cogitans myślą... adicere ad staturam suam przydaci wzdrostowi swemu...

R XXIV 75

...adicere przydać...

GlKazB IV 148

...adicere ad staturam suam cubitum unum przyczynić k swemu wzdrostu łokieć jeden

R XXIV 81

...przydać jeden łokieć wzrostu...

PamLit XXVIII 307

...ad staturam ku wzrostu...

GlKazB III 43

...addicere przyczynić... cubitum łokieć vel sążenie...

GlWroc 78r

Mat 6, 28

Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri, quomodo crescunt: non laborant neque nent.

Et de vestimento quid solliciti o odzieniu i cso pieczę macie...

R XXIV 75

...agri rolne...

GlKazB III 43

...neque nennt ani żną

R XXIV 81

...nent przędą

MamLub 262

...nent przędą

MamKal 262

Mat 6, 29

Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.

...coopertus est okraślił się jest...

R XXIV 81

... coopertus est jest ok<r>aszon...

GlKazB IV 148

...coopertus odzian...

GlWroc 78r

...coopertus odzian...

GlKazB III 43

Mat 6, 30

Si autem fenum agri, quod hodie est et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos, modicae fidei?

Si autem gdyżci... quanto magis owszem...

R XXIV 75

...agri roln[i]e... mittitur bywa kładziono... vestit odziewa...

GlKazB III 43–44

...cras in clibanum mittitur potem w komin albo w piec...

R XXIV 81

...modice fidei małej wiary

GlKazB IV 148

Mat 6, 31

Nolite ergo solliciti esse dicentes: Quid manducabimus?, aut: Quid bibemus?, aut: Quo operiemur?

...solliciti pieczętujący...

GlKazB III 44

...soliciti pieczętujący... dicentes mówiąc, rzekąc...

R XXIV 81

...ergo a przeto...

RRp XXIV 75

Mat 6, 32

Haec enim omnia gentes inquirunt; scit enim Pater vester caelestis, quia his omnibus indigetis.

...inquirunt pożąadają, szukają albo naśladowają...

...inquirunt szukają...

...Hec enim omnia bo o tem wszem... inquirunt pieczęć ima... indigentis potrzebujące

R XXIV 81

GlWroc 78r

R XXIV 75

Mat 6, 33

Quaerite autem primum regnum Dei et iustitiam eius, et haec omnia adicientur vobis.

...adiicientur przydano...

ergo a przeto... adicientur przydani...

...addicientur przyrzuceni będą...

... adicientur przydą seu zrzadzony będą...

GlKazB III 44

R XXIV 75

MamLub 262

MamKal 262

Mat 7, 2

in quo enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini, et in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.

...remecietur odmierzą...

MamKal 262

Mat 7, 3

Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et trabem in oculo tuo non vides?

...festuca pażdziorko, śćbło...

...festuca pażdziorko aut śćbło...

MamLub 262

MamKal 262

Mat 7, 5

Hypocrita, eice primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis eicere festucam de oculo fratris tui.

Hypocrita obłudny człowiecze vel obłudniku...

CatCodJagRp VIII 183

Mat 7, 13

Intrate per angustam portam, quia lata porta et spatiosa via, quae ducit ad perditionem, et multi sunt, qui intrant per eam;

...spatiosa uprzestrzeniona...

GlKazB IV 42

...spaciosa a kleszczna...

GlKazB IV 136

...lata szyro<ka>... spaciosa przestrona...

GlDom 73

Mat 7, 14

quam angusta porta et arta via, quae ducit ad vitam, et pauci sunt, qui inveniunt eam!

...arta via et angusta twarda a przykra, a ciasna...

R XXIV 362

...angusta ciasna...

R XXV 175

...arta est via et angusta wąska a ciasna...

WisłRp nr 2645

...arta ciasna...

GlKazB IV 136

Mat 7, 15

Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

Attendite wystrzegajcie się..

.GlKazB III 38

Attendite a falsis qui wiarujcie się fałszywych, już... rapaces drapieżni...

R XXIV 74

Attendite ostrzegajcie sie, warujcie sie...

GlWroc 62r

Attendite wystrzegajcie się... in vestimentis ovium prostym...

Attendite warujcie się...

Attendite wiarujcie się...

...in vestimentis pod oblicznością...

...vestis ovina fałszywe obcowanie...

attendite ostrzegajcie się...

GlKazB I 88

RRp XXIV 375

GlKazB IV 137

GlKazB IV 137

R XXIV 367

PF V 64

Mat 7, 16

A fructibus eorum cognoscetis eos; numquid colligunt de spinis uvas aut de tribulis ficus?

...de spinis uvas cirznia wino... tribulis ostu...

...numquid izali... uvas winne jagody...

...de spinis uvas aut de tribulis ficus winne jagody z ostu figi

...de spinis uvas grozny wina... de tribulis ficus z ostu figi...

...uvas winne jagody...

...uvas winne jagody...

...uvas jagody winne...

...de tribulis z ostow...

...spinis ciernie...

GlKazB III 38

R XXIV 74

R XXIV 84

GlWroc 62r

MamLub 262

MamKal 262

GlKazB IV 63

GlKazB IV 137

GlWroc 62v

Mat 7, 17

Sic omnis arbor bona fructus bonos facit, mala autem arbor fructus malos facit;

...facit dawa...

R XXIV 74

Mat 7, 19

Omnis arbor, quae non facit fructum bonum, exciditur et in ignem mittitur.

...excidetur wyrąbano będzie... mittetur włożono

R XXIV 74

Mat 7, 20

Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.

Igitur a przeto...

R XXIV 74

Mat 7, 21

Non omnis, qui dicit mihi: Domine, Domine, intrabit in regnum caelorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in caelis est.

...dicit mowi...

R XXIV 74

Mat 8, 2

Et ecce leprosus veniens adorabat eum dicens: Domine, si vis, potes me mundare.

...adoravit eum korzył mu się...

R XXIV 366

Mat 8, 3

Et extendens manum, tetigit eum dicens: Volo, mundare!; et confestim mundata est lepra eius.

...volo mundare czyst bądź...

R XXIV 366

Mat 8, 4

Et ait illi Iesus: Vide, nemini dixeris; sed vade, ostende te sacerdoti et offer munus, quod praecepit Moyses, in testimonium illis.

...Vide nemini dixeris patrz by nikomu nie powiadał...

GłDom 44

Mat 8, 5

Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum centurio rogans eum

...centurio setnik...

CatCodJag VIII 183

Mat 8, 6

et dicens: Domine, puer meus iacet in domo paralyticus et male torquetur.

...male torquetur źle tłoczon bywa.

R XXIV 366

...paralyticus d[y]nami złamany, paraliżem zabity... et male torquetur a złoć ji niemoc tropi vel męczy, i zło ji męczy albo tropi.

PF IV 568

...torquetur trapi <się>...

PF IV 577

Mat 8, 8

Et respondens centurio ait: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus.

...centurio stupan... tectum sklepienie, dach...

R XXIV 366

...tectum kleci, strzechy...

PF IV 568

Mat 8, 9

Nam et ego homo sum sub potestate, habens sub me milites, et dico huic: Vade, et vadit; et alii: Veni, et venit; et servo meo: Fac hoc, et facit.

...constitutus ustawion...

RRp XXIV 366

Mat 8, 10

Audiens autem Iesus, miratus est et sequentibus se dixit: Amen dico vobis: Apud nullum inveni tantam fidem in Israel!

...sequentibus se tym cso szli za nim...

R XXIV 366

Mat 8, 11

Dico autem vobis quod multi ab oriente et occidente venient et recumbent cum Abraham et Isaac et Iacob in regno caelorum;

...ab oriente et occidente od wschodu słońca i od zachodu...

R XXIV 83

...recumbent prz<e>b<y>wać albo siedzieć...

MamLub 262

...recumbent będą siedzieć...MamKal 262

...recumbent będą odpoczywać...

R XXIV 366

Mat 8, 12

filii autem regni eicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium.

...stridor dencium szczekanie...

R XXIV 366

Mat 8, 14

Et cum venisset Iesus in domum Petri, vidit socrum eius iacentem et febricitantem;

...socrus świekry...

MamLub 262

...socrus świekry...

MamKal 262

...socrum świekry...

GlKazB III 24

...socri świekzwi...

GlKazB III 44

Mat 8, 18

Videns autem Iesus turbas multas circum se, iussit ire trans fretum.

...trans fretum za morze aut przez morze

MamLub 262

...trans fretum za morze aut przez morze przewieźć

MamKal 262

Mat 8, 20

Et dicit ei Iesus: Vulpes foveas habent, et volucres caeli tabernacula, Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet.

...nidos gniazda...

R XXV 175

Mat 8, 24

Et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus; ipse vero dormiebat.

...ita ut navicula operiretur fluctibus zakryła sie wełnami burze...

R XXIV 366

...motus poruszenie... fluctibus wałmi...

GlKazB III 24

...operiretur pogrążała...

GlDom 44

...periclitari zginienia...

GlWroc 94r

Mat 8, 26

Et dicit eis: Quid timidi estis, modicae fidei? Tunc surgens increpavit ventis et mari, et facta est tranquillitas magna.

...tranquillitas uśmirzenie...

GlKazB III 24

...tranquillitas uciszenie...

R XXIV 366

...tranquillitas magna spokojność, cisza wielga...

RRp XXIV 83

Mat 8, 27

Porro homines mirati sunt dicentes: Qualis est hic, quia et venti et mare oboediunt ei?

...obediunt posłuszny...

GlKazB III 24

Mat 8, 28

Et cum venisset trans fretum in regionem Gadarenorum, occurrerunt ei duo habentes daemonia, de monumentis exeuntes, saevi nimis, ita ut nemo posset transire per viam illam.

...in monumentis habitant, quia mortui sunt in anima et fetidi śmierdzący...

Serm 97v

...daemoniaci seui nimis barzo okrutni..

Serm 97r

Mat 8, 32

Et ait illis: Ite! Et illi exeuntes abierunt in porcos; et ecce impetu abiit totus grex per praeceps in mare, et mortui sunt in aquis.

...preceps przewartając się...

MamLub 262

...preceps przewartając się...

MamKal 262

Mat 9, 1

Et ascendens in naviculam transfretavit et venit in civitatem suam.

...ascendens in naviculam wstąpiwszy <w> łódzicę...

...transfretavit prze<...>...

GlKazB III 47

GlWroc 85v

Mat 9, 2

Et ecce offerebant ei paralyticum iacentem in lecto. Et videns Iesus fidem illorum, dixit paralytico: Confide, fili; remittuntur peccata tua.

...Confide wierz...

GlKazB III 49

Mat 9, 3

Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se: Hic blasphemat.

...blasphemat nagania

...blasphemat uwłoczy, urąga

GlWroc 85v

CatCodJag I 195

Mat 9, 4

Et cum vidisset Iesus cogitationes eorum, dixit: Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris?

...quid czemu...

RRp XXIV 375

Mat 9, 9

Et cum transiret inde Iesus, vidit hominem sedentem in teloneo, Matthaeum nomine, et ait illi: Sequere me. Et surgens secutus est eum.

...teoloneum cło...

MamLub 262

...teoloneum cło...

MamKal 262

Mat 9, 10

Et factum est, discumbente eo in domo, ecce multi publicani et peccatores venientes simul discumbebant cum Iesu et discipulis eius.

...publicani jawny łakomic...

GlKazB II 24

Mat 9, 13

Euntes autem discite quid est: Misericordiam volo et non sacrificium. Non enim veni vocare iustos sed peccatores.

...sacrificium ofierę...

GlWroc 79r

Mat 9, 16

Nemo autem immittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus; tollit enim plenitudinem eius a vestimento, et peior scissura fit.

...comissuram zaplatanie...

MamLub 262

...commissuram zaplatanie...

MamKal 262

Mat 9, 18

Haec illo loquente ad eos, ecce princeps unus accessit et adorabat eum dicens: Filia mea modo defuncta est; sed veni, impone manum tuam super eam, et vivet.

...adoravit eum wzywał, korzył sie mu...

GlWroc 95v

Mat 9, 20

Et ecce mulier, quae sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius.

...sanguinis fluxum czyrzwoną niemoc...	R XXIV 82
...fluxum sanguinis czyrwoną niemoc... fimbria<m> podółek...	MamLub 262
...fluxum sanguinis czyrwioną niemoc... fimbriam podółek...	MamKal 262
...fluxum ciekącą...	GlDom 85
...fimbriam nadółek...	GlWroc 95v

Mat 9, 23

Et cum venisset Iesus in domum principis et vidisset tibicines et turbam tumultuantem,

...tibicenes płaksy... turbam tumultuantem brzysk albo rzęk czyniącą	MamLub 262
...tibicenes piszczki... tumultuantem cisnącą	MamKal 262
...tibicenes trębacze...	R XXV 142
...tybicenes żałośniki, cso żałowali...	GlJag 93
...tibicenum rzewniwymi głosy... turbam tumultuantem gwarzącą	R XXV 272
...turbam tumultuantem krzyk a rzak czyniącą	GlGn 57

Mat 9, 31

Illi autem exeuntes diffamaverunt eum in universa terra illa.

...diffamauerunt ogłosili albo roznieśli...	MamLub 262
...diffamauerunt ogłosili aut zgańbili, roznieśli...	MamKal 262

Mat 9, 33

Et eiecto daemone, locutus est mutus. Et miratae sunt turbae dicentes: Numquam apparuit sic in Israel!

...locutus est mutus przemowil jest niemy...

Serm 96r

Mat 10, 25

Sufficit discipulo, ut sit sicut magister eius, et servo, sicut dominus eius. Si patrem familias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos eius.

...si patrem familias Belzebub dyjabelnikiem...

PF IV 576

Mat 10, 29

Nonne duo passeresset veneunt? Et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro.

...asse za szart aut za pieniadz... veneunt przedawaja...

MamLub 262

...asse za szart aut za pieniadz... veneunt przedawaja...

MamKal 262

Mat 10, 35

Veni enim separare hominem adversus patrem suum et filiam adversus matrem suam et nurum adversus socrum suam:

...nurum zelwica...

CatCodJag VIII 183

Mat 10, 41

Qui recipit prophetam in nomine prophetae, mercedem prophetae accipiet; et, qui recipit iustum in nomine iusti, mercedem iusti accipiet.

...recipit mercedem przymuje otpłaty...

SKJ V 282

Mat 11, 2

Ioannes autem, cum audisset in vinculis opera Christi, mittens per discipulos suos

...in vinculis <w> przekowach...

...in vinculis w jęts<t>wie...

...opera dzieje...

GlKazB III 22

GlWroc 106v

R XXIV 365

Mat 11, 3

ait illi: Tu es qui venturus es, an alium exspectamus?

...Ty jeś, jen masz przyć?

R XXIV 365

Mat 11, 5

caeci vident et claudi ambulant, leprosi mundantur et surdi audiunt et mortui resurgunt et pauperes evangelizantur;

...pauperes evangelisantur ubodzy nowy zakon przymują aut jinny sprawiają

MamLub 263

... pauperes evangelisantur ubodzy nowy zakon przyjmają albo sobie jinny sprawiają, albo z Ewanjelijej się uczą aut

wzjawieni mieć krolestwo niebieskie, aut oświecają się wnątrz przez Ducha Świętego

MamKal 263

... evangelizatur kazan...

GlWroc 106v

...evangelizatur z słowa bożego się polepszają...

Erz 96

Mat 11, 7

Illis autem abeuntibus, coepit Iesus dicere ad turbas de Ioanne: Quid existis in desertum videre? Arundinem vento agitatam?

...arundinem trześć...

R XXIV 82

...arudinem treść...

GlWroc 106v

...arudinem treść...

GlKazB II 82

...arudinem treść... agitatam trzęsioną

GlKazB III 22

Mat 11, 8

Sed quid existis videre? Hominem mollibus vestitum? Ecce, qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt.

...videre obeźrzyć...

R XXIV 82

...vestitum odziany...

GlWroc 106v

Mat 11, 16

Cui autem similem aestimabo generationem istam? Similis est pueris sedentibus in foro, qui clamantes coequalibus

...aestimabo przyrównaję...

MamLub 263

...aestimabo przyrównam...

MamKal 263

Mat 11, 19

Venit Filius hominis manducans et bibens, et dicunt: Ecce homo vorax et potator vini, publicanorum amicus et peccatorum! Et iustificata est sapientia ab operibus suis.

...vorator żarłok...

GlKazB III 32

Mat 11, 25

In illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terrae, quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis.

...respondens mowiw... Confiteor fałę... a sapientibus mądrych... prudentibus rozumnych revelasti ea wzjawił jeś je...	R XXIV 75
...prudentibus przepaściwych...	R XXV 272
...Confitebor tibi Domine wyznawam tobie Panie i chwałę ciebie...	R XXIV 360
...Confitebor tibi wyznawam ku twoi chwale...	CatCodJagRp I 195
...parwłis namniejszym...	SKJ V 262
...Confitebor tibi dzięki tobie dawam...	GlKazB IV 145
...prudentibus przepatrznych...	R XXIV 366

Mat 11, 28

Venite ad me, omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos.

Venite podcie... onerati ociążeńi... reficiam posilę...	R XXIV 75
...reficiam naprawię...	GlKazB III 35
...reficiam postrobię...	PF IV 571
...reficiam nasycę...	RRp XXV 175
...reficiam nasycę...	RRp XXV 183
...reficiam ucieszę...	Serm 36r
...reficiam utu[c]lę...	CatCodJagRp I 195
...onerati uciążeni...	R XXV 183
...onerati ociążeńi...	GlKazB IV 61

...reficiam nasycę...

GlKazB III 100

Mat 11, 29

Tollite iugum meum super vos et discite a me, quia mitis sum et humilis corde, et invenietis requiem animabus vestris.

...tollite weźmicie...

CatCodJagRp I 195

...iugum jerzmo...

GlWroc 111r

...discite uczycie...

R XXIV 75

...mitis cichy...

GlKazB III 88

Mat 12, 1

In illo tempore abiit Iesus sabbatis per sata; discipuli autem eius esurierunt et coeperunt vellere spicas et manducare.

... per sata błota... vellere wynimać...

MamLub 262–263

... per sata przez błota... vellere wyjmować, wytargać...

MamKal 262–263

Mat 12, 4

Quomodo intravit in domum Dei et panes propositionis comedit, quod non licebat ei edere neque his, qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus?

...proposicionis poświętne...

MamLub 263

...proposicionis umyślnie...

MamKal 263

Mat 12, 7

Si autem sciretis, quid est: Misericordiam volo et non sacrificium, numquam condemnassetis innocentes.

...sacrificium ofierę...

GlWroc 79r

Mat 12, 20

Arundinem quassatam non confringet et linum fumigans non exstinguet, donec eiciat ad victoriam iudicium;

...quasatum trzęsioną...

MamLub 263

...quasatum trzęsioną...

MamKal 263

Mat 12, 22

Tunc oblatus est ei daemonium habens, caecus et mutus, et curavit eum ita ut mutus loqueretur et videret.

...cecus et mutus ślepy i niemy...

Serm 96v

Mat 12, 29

Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis et vasa eius diripere, nisi prius alligaverit fortem? Et tunc domum illius diripiet.

...arripere wziąć...

MamLub 263

...arripere wziąć...

MamKal 263

Mat 12, 34

Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? Ex abundantia enim cordis os loquitur.

Genuina viperatum jad gadowy...

GlWroc 103v

Genuina viperarum rodzaju jaszczerycy...

GlKazB IV 42

...ex abundancia z obfitości...

R XXV 179

Mat 12, 39

Qui respondens ait illis: Generatio mala et adultera signum requirit; et signum non dabitur ei, nisi signum Ionae prophetae.

...generacio rodzaj...

PF V 67

Mat 12, 40

Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus, sic erit Filius hominis in corde terrae tribus diebus et tribus noctibus.

...in corde terre w grobie...

BRacz nr 188 k. 271v

Mat 12, 42

Regina austri surget in iudicio cum generatione ista et condemnabit eam, quia venit a finibus terrae audire sapientiam Salomonis; et ecce plus quam Salomon hic!

...austri od zachodu słońca...

GlKazB I 65

...austri ot pułnocy...

BRacz nr 188 k. 272r

Mat 12, 44

Tunc dicit: Revertar in domum meam unde exivi, te veniens invenit vacantem, scopis mundatam et ornatam.

...mundatam et ornatam umieciony, ochędożony

PF IV 571

...mundatam umieciony...

Serm 98v

Mat 12, 45

Tunc vadit et assumit secum septem alios spiritus nequiores se, et intrantes habitant ibi; et fiunt novissima hominis illius peiora prioribus. Sic erit et generationi huic pessimae.

...peiora cięższe...

PF IV 571

Mat 13, 6

sole autem orto, aestuaverunt et quia non habebant radicem, aruerunt.

...estuaverunt uświędły...

MamLub 263

...estuaverunt zwiędły...

MamKal 263

Mat 13, 7

Alia autem ceciderunt in spinas, et creverunt spinae et suffocaverunt ea.

...suffocaverunt ea zadusiło je

R XXXIII 182

Mat 13, 8

Alia vero ceciderunt in terram bonam et dabant fructum: aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud tricesimum.

...fructum centuplum id est stokrotny...

R XXXIII 182

Mat 13, 22

Qui autem est seminatus in spinis, hic est, qui verbum audit, et sollicitudo saeculi et fallacia divitiarum suffocat verbum, et sine fructu efficitur.

...fallacia obłuda... suffocat gardli, zadusza...

MamLub 263

...fallacia zdrady, obłudy... suffocat gardli, zadusza...

MamKal 263

Mat 13, 24

Aliam parabolam proposuit illis dicens: Simile factum est regnum caelorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo.

...parabolam gadkę...

GlKazB III 25

Mat 13, 30

sinite utraque crescere usque ad messem. Et in tempore messis dicam messoribus: Colligite primum zizania et alligate ea in fasciculos ad comburendum ea, triticum autem congregate in horreum meum.

...messoribus żeńcom...

GlKazB III 25

Mat 13, 33

Aliam parabolam locutus est eis: Simile est regnum caelorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus, donec fermentatum est totum.

...tribus satis trzy miarki...

MamLub 263

...tribus satis trzy miarki...

MamKal 263

Mat 13, 35

ut adimpleretur, quod dictum erat per prophetam dicentem: Aperiam in parabolis os meum, eructabo abscondita a constitutione mundi.

...eructabo wyprawię...

MamLub 263

...eructabo wyprawię...

MamKal 263

Mat 13, 36

Tunc, dimissis turbis, venit in domum, et accesserunt ad eum discipuli eius dicentes: Dissere nobis parabolam zizaniorum agri.

...edissere wyłoż...

MamKal 363

Mat 13, 42

et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus et stridor dentium.

...in caminum komin...

GlWroc 81v

Mat 13, 43

Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum. Qui habet aures, audiat.

...fulgebunt oświeceni...

GlKazB I 87

...fulgebunt świecić...

ZabUPozn 110

Mat 13, 44

Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro; quem qui invenit homo, abscondit et prae gaudio illius vadit et vendit universa, quae habet, et emit agrum illum.

Podoba się, przyrównawa się królestwo niebieskie skarbowi schowanemu, skrytemu w roli...

R XXIV 86

Mat 13, 45

Iterum simile est regnum caelorum homini negotiatori quaerenti bonas margaritas.

Iterum simile est lepak przyrownano jest... negociatori querenti bonas margaritas kupcowi szukającemu dobrych perł,

drogiego kamienia

...negociatori kupcowi...

R XXIV 86

GIWroc 84v

Mat 13, 46

Inventa autem una pretiosa margarita, abiit et vendidit omnia, quae habuit, et emit eam.

...una preciosa margarita jedna droga perła...

R XXIV 86

Mat 13, 47

Iterum simile est regnum caelorum sagenae missae in mare et ex omni genere congreganti;

...sagene misse niewodowi puszczoneму... et ex omnium genere piscium congreganti ze wszego rodu, pokolenia,

rodzaju ryb zgromadzającemu

...congreganti zgromadzonego

R XXIV 86

R XXIV 359

Mat 13, 48

quam, cum impleta esset, educentes secus litus et sedentes collegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt.

Quam cum impleta esset, educentes et secus litus sedentes gdyż już napełnion będzie niewod wywlokwszy podług brzegu

siedząc...

R XXIV 86

Mat 13, 49

Sic erit in consummatione saeculi: exhibunt angeli et separabunt malos de medio iustorum

...in consumacione seculi na skonaniu świata... seperabunt odłączą albo oddziela...

R XXIV 86

...separabunt rozdzielać...

R XXIV 359

Mat 13, 50

et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus et stridor dentium.

...mittent wrzucić...

R XXIV 359

...caminum komin...

GlWroc 81v

Mat 13, 51

Intellexistis haec omnia? Dicunt ei: Etiam

...Eciam owszem

MamLub 263

...Eciam owszem

MamKal 263

...Eciam tako

GlWroc 84v

Mat 13, 52

Ait autem illis: Ideo omnis scribe doctus in regno caelorum similis est homini patri familias, qui profert de thesauro suo nova et vetera.

...omnis scribe doctus in regno celorum similis est patri familias, qui profert wszelki mistrz nauczony, wszelki doktor

albo pisarz w krolewstwie niebieskiem rowny jest oócu czeladnemu, daje albo wydawa...

R XXIV 86

...profert unosi...

GlWroc 84v

Mat 14, 1

In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam Iesu

...tetrarcha, princeps tenens quartam partem regni czwartak...

MamLub 263

... tetrarcha, id est princeps, tenens quartam partem regni ćwiartak...

MamKal 263

Mat 14, 8

At illa, praemonita a matre sua: Da mihi, inquit, hic in disco caput Ioannis Baptistae.

...in disco na misie...

MamLub 263

...in disco na misie...

MamKal 263

Mat 14, 20

Et manducaverunt omnes et saturati sunt; et tulerunt reliquias fragmentorum duodecim cophinos plenos.

...fragmenta ozłomki...

PF IV 572

Mat 14, 26

Discipuli autem, videntes eum supra mare ambulanti, turbati sunt dicentes: Phantasma est, et prae timore clamaverunt.

...Fantasma, dubia aparicio obluda...

MamLub 263

...Fantasma, dubia aparicio obluda...

MamKal 263

Mat 15, 2

Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? Non enim lavant manus suas, cum panem manducant.

...traditionem ustawę...

RRp XXIV 374

Mat 15, 6

non honorificabit patrem suum; et irritum fecistis verbum Dei propter traditionem vestram.

...irritum daremne...

GlPolB 29

Mat 15, 21

Et egressus inde Iesus, secessit in partes Tyri et Sidonis.

...egressus wyszedw... secessit in partes Tyri et Sidonis szedł ku Tyrowi, Sydowi

R XXIV 71

...secessit in partes wstąpił <w> granice...

GlKazB III 28

...egressus wyszedwszy...

GlKazB I 23

Mat 15, 22

Et ecce mulier Chananaea a finibus illis egressa clamavit dicens: Miserere mei, Domine, fili David! Filia mea male a daemonio vexatur.

...mulier Chananaea poganka z kraju... vexatur tropiona bywa

CatCodJagRp I 195

...egressa wyszedszy... vexatur bywa drażniona

GlKazB III 28

...mulier Chananaea cyganka...

R XXIV 366

...a finibus illis od granicy miast onych... clamabat dicens wołający a rzekęcy... vexatur nagabana...

R XXIV 71

...z krajiny... jest od dyjabła źle nagabana...

PF IV 571

...vexatur jest naga<bana>...

GlKazB I 31

...mulier Cananea a finibus poganka z stron...

RRp XXIV 83

Mat 15, 23

Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli eius rogabant eum dicentes: Dimitte eam, quia clamat post nos.

...dimitte wysłuchaj...

R XXIV 71

Mat 15, 24

Ipse autem respondens ait: Non sum missus nisi ad oves, quae perierunt domus Israel.

...domus Israel plemienia żydo<wskiego>.

GlKazB I 23

...Israel żydowskiego

GlKazB I 30

Mat 15, 25

At illa venit et adoravit eum dicens: Domine, adiuva me!

At ale... venit et adoravit przyszedwszy i modliła się... dicens rzekąc... adiuua pomoż...

R XXIV 71

Mat 15, 26

Qui respondens ait: Non est bonum sumere panem filiorum et mittere catellis.

...respondens odpowiedziawszy...

WiśłRp nr 1390

...filiorum synom...

GlKazB I 23

Mat 15, 27

At illa dixit: Etiam, Domine, nam et catelli edunt de micis, quae cadunt de mensa dominorum suorum.

...eciam, Domine, nam et prawda, <Boże> miły, aleciem i... de micis odrobinki...

R XXIV 72

...sed nam ale też...

GlKazB IV 108

...catelli szczenięta...

GlKazB III 28

Mat 15, 32

Iesus autem convocatis discipulis suis dixit: Misereor turbae, quia triduo iam perseverant mecum et non habent, quod manducent; et dimittere eos ieiunos nolo, ne forte deficient in via.

...Zmiłuwam się nad tą tłuszcza, lutościw jeśm, miłosierdzie imam, miłosierny jeśm...

R XXIV 84

...Miseruit super populum roznamięcił sie vel rozrzewnił sie w sobie...

R XLVII 355

Mat 16, 3

et mane: Hodie tempestas, rutilat enim triste caelum. Faciem quidem caeli diiudicare nostis, signa autem temporum non potestis.

...rutilat czyrwieni się...

MamLub 263

...rutilat świeci...

MamKal 263

Mat 16, 4

Generatio mala et adultera signum quaerit, et signum non dabitur ei, nisi signum Ionae. Et, relictis illis, abiit.

...generacio rodzaj...

PF V 67

...adultera cudzołóżne...

BRacz nr 188 k. 271v

Mat 16, 9

Nondum intellegitis neque recordamini quinque panum quinque milium hominum, et quot cophinos sumpsistis?

...cophinus kosz...

MamKal 263

Mat 16, 12

Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum a fermento panum, sed a doctrina phariseorum et sadducaeorum.

...sed a doctrina phariseorum et saduceorum od przewrotniwej nauki licemiernikow pilnie a ostrożnie się jimiejcie...

GlKazB IV 79

Mat 16, 13

Venit autem Iesus in partes Caesareae Philippi et interrogabat discipulos suos dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis?

Venit Ihesus in partes Cesaree Philippi przyszedw blisku miasta Filipowa, jemuż dziano Cezaryja... dicens rzekę,
quem dicunt zacz imają vel kogo mienia...

R XXIV 76

...Quem dicunt homines esse Filium hominis? Kim mienia ludzie być Syna Człowieczego?

PF V 59

...hominis człowieczego

PF V 59

Mat 16, 14

At illi dixerunt: Alii Ioannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero Ieremiam aut unum ex prophetis.

...odpowiedzieli rzekęcy... drudzy mienia by był... albo jeden z pro<rokow>

R XXIV 76

...Alii Johannem jedni Janem... Eliam alii vero Ieremiam Eliaszem, drudzy Jeremiaszem...

PF V 59

Mat 16, 15

Dicit illis: Vos autem quem me esse dicitis?

...quem me esse dicitis zacz mię imacie

R XXIV 76

Mat 16, 17

Respondens autem Iesus dixit ei: Beatus es, Simon Bariona, quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in caelis est.

...caro stworzenie, widomość rzeczy...

MamKal 264

Mat 16, 18

Et ego dico tibi: Tu es Petrus et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam; et portae inferi non praevallebunt adversum eam.

...Petrus twardego wyznania... edificabo będę budował...

R XXIV 76

...prevallebunt przemogą...

GlWroc 55v

Mat 16, 19

Tibi dabo claves regni caelorum; et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum in caelis, et quodcumque solveris super terram, erit solutum in caelis.

...solveris rozwiązesz...

R XXIV 76

...solverit rozwiążą...

GlWroc 88r

Mat 16, 26

Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?

...detrimentum niedostatek... commutationem zamiankę...

GIWroc 80v

...detrimentum niedostatek...

MamKal 263

...commutationem zamienienie...

GIWroc 49v

...commutationem zamienienie...RRp XXV 181

Mat 16, 28

Amen dico vobis: Sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo.

...gustabunt pokuszą...

GIWroc 80v

Mat 17, 4

Respondens autem Petrus dixit ad Iesum: Domine, bonum est nos hic esse. Si vis, faciamus hic tria tabernacula: tibi unum et Moysi unum et Eliae unum.

...transfiguracionem przemienienie...

SKJ V 279

Mat 17, 24

Et cum venissent Capharnaum, accesserunt, qui didrachma accipiebant, ad Petrum et dixerunt: Magister vester non solvit didrachma?

...dragma pieniądz...

MamLub 264

...dragma pieniądz...

MamKal 264

Mat 18, 1

In illa hora accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: Quis putas maior est in regno caelorum?

...Quis putas co mnisz...

MamKal 264

Onego czasu albo w on czas...

R XXIV 82

Mat 18, 3

et dixit: Amen dico vobis: Nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum caelorum.

...Nisi conversi fueritis, scilicet ab ambicione od żądania ści...

GlKazB II 29

...Amen zaprawdę...PF I 201

Nisi conversi fueritis... aczli się nie nawr<oci>cie... non intrabitis in regnum coelorum a nie <bę>dziecie jako malutcy...

PF I 202

Mat 18, 4

Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est maior in regno caelorum.

...parwłus malutki...

SKJ V 272

Mat 18, 6

Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo eius et demergatur in profundum maris.

...expedit ei potrzebno jest jemu...

RRp XXV 181

...expedit ei dostojny jest...

GlKazB II 104

...mola asinaria żarnow kamień...

MamLub 264

...mola asinaria żarnow...

MamKal 264

...mola azinaria żarnow...

R XXV 181

...mola asinaria żarnow...

CatCodJag VIII 183

Mat 18, 7

Vae mundo ab scandalis! Necesse est enim ut veniant scandala; verumtamen vae homini, per quem scandalum venit!

Ve mundo, id est multiplex afflictio udręczenie...

GlKazB II 29

...ab scandalis prze gor<szenia>...

GlWroc 81r

Mat 18, 10

Videte, ne contemnatis unum ex his pusillis; dico enim vobis quia angeli eorum in caelis semper vident faciem Patris mei, qui in caelis est.

...in celis w niebiesiech... qui in celis est jenże we niebiesiech jest, na wysokości niebieskiej...

R XXIV 85–86

Mat 18, 11

Venit enim Filius hominis salvare quod perierat.

Syn Człowieczy przy<szedł niemocne> ozdrowić...

Pocz 233

Mat 18, 12

Quid vobis videtur? Si fuerint alicui centum oves, et erraverit una ex eis, nonne relinquet nonaginta novem in montibus et vadit quaerere eam, quae erravit?

...deviauit zbłądziła...

R XXV 174

Mat 18, 17

quod si noluerit audire eos, dic ecclesiae; si autem et ecclesiam noluerit audire, sit tibi sicut ethnicus et publicanus.

...hereticus vel ethnicus vlg. odszczepieniec...

GlKazB III 98

Mat 18, 23

Ideo assimilatum est regnum caelorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis.

Podoba się albo przyrownano jest krolewstwo niebieskie człowiekowi krolowi, jenże chciał liczbę położyć z swymi sługami. R XXIV 82

...ponere kłaść...

GlKazB III 48

...simile, id est comparabile rownie...

RRp XXIV 375

Mat 18, 24

Et cum coepisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui debebat decem milia talenta.

A gdyż począł liczbę kłaść, przyszedł jest k niemu jeden, jenże był winien jemu dziesięć tysięcy funtow złota albo srebra R XXIV 82

...oblatus przywiedzion...

GlWroc 92r

...oblatus ofierowan...

RRp XXIV 375

...decem milia talentorum kaminia...

GlKazB IV 100

...talenta fu<n>tow

GlKazB III 48

Mat 18, 25

Cum autem non haberet, unde redderet, iussit eum dominus venundari et uxorem eius et filios et omnia, quae habebat, et reddi.

Gdyż jest ten to sługa nie miał skądby zapłacił, kazał ji pan sprzedać i żonę jego, i syny...

R XXIV 82

Mat 18, 26

Procidens igitur servus ille adorabat eum dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.

...paciencia lutość...

MamLub 264

...paciencia lutość...

MamKal 264

Mat 18, 28

Egressus autem servus ille invenit unum de conservis suis, qui debebat ei centum denarios, et tenens suffocabat eum dicens: Redde, quod debes!

...suffocabat dawił...

GlKazB III 48

...suffocabat gardlił albo dawił... debes dłužen jeś

MamLub 264

...suffocabat gardlił, dawił... debes dłužen jeś

MamKal 264

egressus przez... centum denarios, et tenens suffocabat eum dicens: Rede, quod debes! sto pieniędzy, jał ji, męczył jeż ji
zadusił jest ji rzekąc: Wroci albo zapłaci, cso masz zapłacić!

R XXIV 82

Mat 18, 29

Procidens igitur conservus eius rogabat eum dicens: Patientiam habe in me, et reddam tibi.

Procidens conseruus eius padw albo pokląkw sługa jego... pacienciam habe in me miłość jimiej nade mną...

R XXIV 82

Mat 18, 30

Ille autem noluit, sed abiit et misit eum in carcerem, donec redderet debitum.

...in carcerem donec reddet debitum w ciemnicę, w jęcstwo, aliżby wrocił dług

R XXIV 82

...in carcerem w ciemnicę...

GlKazB III 49

Mat 18, 31

Videntes autem conservi eius, quae fiebant, contristati sunt valde et venerunt et narraverunt domino suo omnia, quae facta erant.

...que fiebant co się jest działo... sunt valde et venerunt et nunciauerunt domino suo omnia, que facta fuerant są się smęcili

barzo i przyszli są a powiedzieli albo wzwiastował<i> panu jego wszyćko coż się jest działo...

R XXIV 82

Mat 18, 32

Tunc vocavit illum dominus suus et ait illi: Serve nequam, omne debitum illud dimisi tibi, quoniam rogasti me;

Tunc vocavit illum dominus suus tedy wezwał jeś ji pan jego... Serve nequam omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me.

Sługo zły, wszyściek dług otpuściłem tobie iżeś mię prosił.

R XXIV 82

...nequam zły aut złośnie...

Szwed 49

Mat 18, 33

non oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum?

Azali tegodla niepodobno tobie zmiłować się nad twym sługą, jakom się i ja zmiłowałem nad tobą?

R XXIV 82

...oportuit te nie musi<a>ł<e>ś...

Szwed 49

Mat 18, 34

Et iratus dominus eius tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet universum debitum.

Rozniewaw się pan jego podał ji katom, abyszę ji trzymali, alizby wrocił wszyściek dług.

...tortoribus katom...

R XXIV 82

GlKazB III 48

Mat 18, 35

Sic et Pater meus caelestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

Takież i Ociec moj niebieski uczyni wam, acz nie otpuścicie wszelki, jeden jako drugi, bratu swemu gniewu.

...de cordibus z siercy...

R XXIV 82

GlKazB III 48

Mat 19, 1

Et factum est, cum consummasset Iesus sermones istos, migravit a Galilaea et venit in fines Iudaeae trans Iordanem.

...migravit szedł...

MamKal 264

Mat 19, 12

Sunt enim eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt; et sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus; et sunt eunuchi, qui seipsos castraverunt propter regnum caelorum. Qui potest capere, capiat.

...capere capiat jąc jich

R XXV 265

...capere capiat jąc jich

SKJ V 272

Mat 19, 21

Ait illi Iesus: Si vis perfectus esse, vade, vende, quae habes et da pauperibus, et habebis thesaurum in caelo; et veni, sequere me.

Si vis perfectus dosko<nały> esse...

GlDom 45

Mat 19, 24

Et iterum dico vobis: Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei.

Et iterum i lepak... facilius łatwiej i podobniej...

R XXIV 360

...Facilius lekcej...

GlWroc 30v

Mat 19, 28

Iesus autem dixit illis: Amen dico vobis quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in throno gloriae suae, sedebitis et vos super thronos duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel.

...in regeneracione delicias wtorem narodziem rozkoszy...

GlWroc 30v

...in regeneracione to jest zmartwychwstaną in resurreccione w otnowieniu albo w otmienieniu... pokolenia albo rodzaj[u]...

R XXIV 360

...tribus rodzaje...

GlKazB III 45

Mat 19, 29

Et omnis, qui reliquit domos vel fratres aut sorores aut patrem aut matrem aut filios aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet et vitam aeternam possidebit.

...centuplum stokrotną...

GlKazB III 86

Mat 20, 1

Simile est enim regnum caelorum homini patri familias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam;

In illo tempore simile est regnum celorum homini patri familias onego czasu albo w on czas podoba się albo przyrownano jest krolewstwo oócu czelanemu...

R XXIV 83

...summo mane bardzo reno...

R XXIV 366

...primo mane naprzod rano...

SKJ V 270

...patrifamilias gospodarzewy... operarios robotniki...

PF IV 569

...convenimus złączyliśmy się...

R XXV 175

Mat 20, 2

conventionem autem factam cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam.

...autem facta cum operariis ex denario diurno kiedy już uczynił z robotniki jednanie z pieniądza jednakiego...

R XXIV 83

convencione najem...

GlKazB III 25

convencione najem, urządzenie... diurno dniewego...

PF IV 569

...diurno dziennego...

R XXIV 366

...operariis zjednanie to...

GlKazB II 85

Mat 20, 3

Et egressus circa horam tertiam vidit alios stantes in foro otiosos

...et vidit i widział...

SKJ V 270

...stantes in foro stojące na targu...

R XXIV 83

Mat 20, 4

et illis dixit: Ite et vos in vineam; et, quod iustum fuerit, dabo vobis.

...quod iustum fuerit co sprawie<d>liwo będzie...

R XXIV 83

...et quod iustum fuerit a co będzie podobliwe...

PF IV 569

Mat 20, 5

Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam et fecit similiter.

...abierunt szli są... et fecit similiter i uczynił także

R XXIV 83

Mat 20, 6

Circa undecimam vero exiit et invenit alios stantes et dicit illis: Quid hic statis tota die otiosi?

...exit wyszedł... stantes stojące... otiosi próżni

R XXIV 83

Mat 20, 7

Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit. Dicit illis: Ite et vos in vineam.

...nemo nos conduxit nikt nas nie przywiodł...

R XXIV 83

Mat 20, 8

Cum sero autem factum esset, dicit dominus vineae procuratori suo: Voca operarios et redde illis mercedem incipiens a novissimis usque ad primos.

Cum gdyż... procuratori rzący... voca operarios wzowi działacze... mercedem incipiens a novissimis odpłaty począw
ot poślednich...

R XXIV 83

...mercedem myto...

R XXIV 366

...a uczyń jim zapłatę... od poślednich...

PF IV 569

Mat 20, 9

Et cum venissent, qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singuli denarium.

...venerant przysz...

WisłRp nr 2366

...acceperunt singulos denarios wzięli są jeden jako drugi pieniądz

R XXIV 83

...singulos denarios jednakie myto

R XXV 269

...w jedenaście... singulos tyż...

PF IV 569

Mat 20, 10

Venientes autem primi arbitrati sunt, quod plus essent accepturi; acceperunt autem et ipsi singuli denarium.

...arbitrati sunt domnimali się...

GlKazB III 25

... domnimali się...

R XXIV 366

...singulos denarios także pieniądze.

GlJag 92

...arbitrati sunt mnimali się...

RRp XXIV 83

Mat 20, 11

Accipientes autem murmurabant adversus patrem familias

...adversus patrem familias naprzeciwno oócu czeladnemu

R XXIV 83

Mat 20, 12

dicentes: Hi novissimi una hora fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei et aestum!

...novissimi poŝledni... aestus gorącoŝci, skwary

GlKazB III 25

...pares illos rowne ony... fecisti uczyniłeŝ... pondus diei et estus brzemię dnia i gorącoŝci

R XXIV 83

...qui portavimus pondus diei et estus iŝesmy się ŝgli cały dzień na słońcu, gorącoŝci

GlJag 92

...cirpieli cięŝkoŝć wszego dnia i gorącoŝci

PF IV 569

...estus wiodro, skwara

MamKal 264

...estus gorącoŝci

RRp XXIV 375 (2)

Mat 20, 13

At ille respondens uni eorum dixit: Amice, non facio tibi iniuriam; nonne ex denario convenisti mecum?

...convenisti mecum naj<ą>łeŝ [e] si<ę> u mnie...

GlKazB III 25

...ex denario convenisti z pieniądza nająłeŝ się...

R XXIV 83

...umowił vel najął się...

R XXIV 366

...convenisti ujednał...

PF IV 569

Mat 20, 14

Tolle, quod tuum est, et vade; volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi.

Tolle weźmi... et huic novissimo temu poŝledniemu...

R XXIV 83

...novissimo poŝledniemu...

GlKazB III 25

Mat 20, 15

Aut non licet mihi, quod volo, facere de meis? An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?

...licet podobno...

PF IV 569

...non licet nie pod<o>bno... Aut oculus tuus nequam albo oko twe źle...

RRp XXIV 83

Mat 20, 16

Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi; multi sunt enim vocati, pauci vero electi.

...erunt novissimi pozdni...

GlKazB III 25

Mat 20, 18

Ecce ascendimus Hierosolymam, et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis, et condemnabunt eum morte

...ascendimus przyszli... condempnabunt osądzą...

GlKazB I 67

Mat 20, 19

et tradent eum gentibus ad illudendum et flagellandum et crucifigendum, et tertia die resurget.

...ad illudendum na jigrę...

GlKazB I 67

Mat 20, 20

Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedaei cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo.

...adorans wzywać...

GlWroc 66r

Accessit przys<ąpiła>...

GlWroc 66r

Mat 20, 21

Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic, ut sedeant hi duo filii mei unus ad dexteram tuam et unus ad sinistram in regno tuo.

...dic uczyń... in regno tuo w czesnym krolestwie

GlKazB I 67

Mat 20, 22

Respondens autem Iesus dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Dicunt ei: Possumus.

...calicem kielich albo czaszę...

PF V 59

Mat 20, 24

Et audientes decem indignati sunt de duobus fratribus.

...indignati sunt niejako sobie styskowali mirziączkę...

GlKazB I 67

...indignati sunt rozgniewali się...

MamKal 264

...indignati sunt rozgniewali sie...

GlWroc 66r

Mat 20, 25

Iesus autem vocavit eos ad se et ait: Scitis quia principes gentium dominantur eorum et, qui magni sunt, potestatem exercent in eos.

...principes gencium pogańszczy dominatur eorum nad nimi, jim...

GlKazB I 67

...exercent ukazują...

MamLub 264

...exercent ukazują...

MamKal 264

Mat 20, 26

Non ita erit inter vos, sed quicumque voluerit inter vos magnus fieri, erit vester minister;

...maior fieri rozkazować...

...minister służebnik

GlKazB I 67

RRp XXIV 361

Mat 20, 28

sicut Filius hominis non venit ministrari sed ministrare et dare animam suam redemptionem pro multis.

...ministrari sed ministrare aby jemu służono, <ale> aby służył...

R XXV 179

Mat 21, 1

Et cum appropinquassent Hierosolymis et venissent Bethfage, ad montem Oliveti, tunc Iesus misit duos discipulos

...appropinquassent przybliżył sie...

...venissent Bethfage ku uliczce kapłańskiej... ad montem Oliveti oliwnej... tedy posłał *dwi zwoleniku

GlWroc 18v

R XXIV 94

Mat 21, 2

dicens eis: Ite in castellum, quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam et pullum cum ea; solvite et adducite mihi.

...pullum oślika vel oślę...

R XXIV 72

...pullum źrzebiątko... solvite rozwiążcie...

GlWroc 18v

Mat 21, 3

Et si quis vobis aliquid dixerit, dicite: Dominus eos necesarios habet, et confestim dimittet eos.

A acz niekto wam rzecze, rzeczcie, iż pan tych potrzebę ma i natychmiast wypuści wam.

R XXIV 94

...opus habet potrzebę ma...

MamKal 264

...confestim dimittet pr<z>ez odmowienia...

GlKazB IV 50

Mat 21, 4

Hoc autem factum est, ut impleretur, quod dictum est per prophetam dicentem:

A to wszystko stało się jest, aby napełniono ono, co rzeczono jest przez proroka rzekącego:

R XXIV 94

Mat 21, 5

Dicite filiae Sion: Ecce Rex tuus venit tibi, mansuetus et sedens super asinam et super pullum filium subiugalis.

Rzeczcie ludu, gl. corce, to jest ludu Jerusalem: ów krol twój przydzie tobie śmierny i siedząc na oślicy i oślęciu

R XXIV 94

...mansuetus id est łaskawy...

GlWroc 19r

...mansuetus cichy, łaskawy...

GlDom 39

...mansuetus śmierny...

Szwed 49

...subiugalis poddanej

MamLub 264

...subiugalis poddany

MamKal 264

...subiugalis poddanem

GlKazB IV 51

...subiugalis potulne...

GlWroc 18v

Mat 21, 6

Euntes autem discipuli fecerunt, sicut praecepit illis Iesus,

Jidąc... udziałali, jako przykazał jim Iesus

R XXIV 94

Mat 21, 7

et adduxerunt asinam et pullum; et imposuerunt super eis vestimenta sua, et sedit super ea.

i przywiedli oślicę i ośłę i włożyli na nie odzienie swoje a ji na nią wsadzili.

R XXIV 94

Mat 21, 8

Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via; alii autem caedebant ramos de arboribus et sternebant in via.

A wielka tłuszcza stłali odzienie swoje na drodze, niektorzy siekli roždze z drzewia i stłali na drodze.

R XXIV 94

...caedebant ucinali...

GlKazB III 34

...caedebant rzazali...

R XXIV 366

Mat 21, 9

Turbae autem, quae praecedebant eum et quae sequebantur, clamabant dicentes: Hosanna filio David! Benedictus, qui venit in nomine Domini! Hosanna in altissimis!

A tłuszcze, któryż przeprzedziły i ktore naśladowały, wołały rzekąc: <Osanna> synowi Dawidowemu, jen jidzie w jimię boże... R XXIV 94

...precedentes Żydowie, ktor<z>yż uprzedzali... Osanna filio zbaw nas Synu...

GlKazB I 37

..O fała niebieska, o spasienie *wskozy...

Zab 520

Mat 21, 10

Et cum intrasset Hierosolymam, commota est universa civitas dicens: Quis est hic?

...commota est wzburzyła sie...

GlPolB 28

Mat 21, 12

Et intravit Iesus in templum et eiciebat omnes vendentes et ementes in templo, et mensas nummulariorum evertit et cathedras vendentium columbas,

...nummulariorum brakarze... evertit wyrzucił...

GlKazB I 37

... nummulariorum id est przemieniaczow pieniędzy...

MamLub 264

... nummulariorum przemieniaczow, brakarzew pieniędzy...

MamKal 264

...evertit wyrzucił... et eiecit wygnał...

GlKazB I 38

...nummulariorum mincarzow...

GlPolB 28

Mat 21, 15

Videntes autem principes sacerdotum et scribae mirabilia, quae fecit, et pueros clamantes in templo et dicentes: Hosanna filio David, indignati sunt

...Osanna chwała bądź... indignati sunt rozgniewali się

GlKazB I 38

Mat 21, 16

et dixerunt ei: Audis, quid isti dicant? Iesus autem dicit eis: Utique; numquam legistis: Ex ore infantium et lactantium perfecisti laudem?

...utique prawda jest...

GlKazB I 38

...utique owszejki...

GlKazB III 29

Mat 21, 17

Et relictis illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam ibique mansit.

...extra civitatem z miasta...

GlKazB I 38

Mat 21, 19

Et videns fici arborem unam secus viam, venit ad eam; et nihil invenit in ea nisi folia tantum et ait illi: Numquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est continuo ficulnea.

...arefacta uschnęła...

GlKazB I 40

Mat 21, 33

Aliam parabolam audite. Homo erat pater familias, qui plantavit vineam et saepem circumdedit ei et fodit in ea torcular et aedificavit turrim et locavit eam agricolis et peregre profectus est.

...locavit oddał jest, ustanowił...

MamLub 264

...locavit oddał, ustanowił jest...

MamKal 264

...plantavit sadził... fodit urył... torcular prasę... profectus pielgrzymować, szedł...

GlPolB 29

Mat 21, 37

Novissime autem misit ad eos filium suum dicens: Verebuntur filium meum.

Novissime, id est postreme napośledziej aut koniecznie... verebuntur id est timebunt sromać...

MamLub 264–265

Novissime, id est postreme poślednie... verebuntur id est timebunt sromać...

MamKal 264–265

Mat 21, 42

Dicit illis Iesus: Numquam legistis in Scripturis: Lapidem quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli, a Domino factum est istud et est mirabile in oculis nostris?

...reprobaverunt zarzucili, wzgardzili...

MamLub 264

...reprobaverunt zarzucili, wzgardzili...

MamKal 264

Mat 21, 44

Et, qui ceciderit super lapidem istum confringetur, super quem vero ceciderit, conteret eum.

...confringetur zatraci się...

R XXIV 372

Mat 22, 1

Et respondens Iesus dixit iterum in parabolis eis dicens:

...in parabolis w gadkach...

GlKazB III 47

Mat 22, 2

Simile factum est regnum caelorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo.

Simile factum est rowne albo podobne uczyniono jest...

RRp XXIV 82

Mat 22, 3

Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et nolebant venire.

...invitados proszonych...

GlKazB III 47

...vocare wezwać... invitatos proszonych...

RRp XXIV 82

Mat 22, 4

Iterum misit alios servos dicens: Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei et altilia occisa, et omnia parata; venite ad nuptias.

...ecce prandium meum, id est misterium ta<j>emność...

GlWroc 87r

Mat 22, 5

Illi autem neglexerunt et abierunt, alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam;

...ad negotiationem kupią...

GlKazB III 47

...ad negotiationem kupią...

GlKazB III 48

...negociacionem potrzeba vel kupia...

GlWroc 86v

Mat 22, 6

reliqui vero tenuerunt servos eius et contumelis affectos occiderunt.

...contumeliis affectos udręczywszy je, ubiwszy

R XXIV 82

...contumelia affectos złąjawszy je...

R XXV 142

...contumeliis afflictos złożywszy potwarz...

R XXV 270

...contumeliis sromotami...

GlJag 93

...contumeliis affectos karawszy, skarawsz<y>...

GlJag 98

...contumelia zgardzenim...

GlWroc 86v

...contumelia potwarstwem...

CatCodJagRp VIII 183

...contumeliis zgańbieniem affectos, id est afflictos znędzone...

MamLub 265

...contumeliis zgańbieniem affectos, id est afflictos znędzone...

MamKal 265

Mat 22, 7

Rex autem iratus est et, missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos et civitatem illorum succendit.

...homicidas mężobojce...

RRp XXIV 82

Mat 22, 9

ite ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias.

...exitus wyszcie...

GlWroc 87r

...ad exitus na rozdział albo na krzyżowe drogi...

R XXV 142

Mat 22, 12

et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit.

...obmutuit umilk.

GlKazB III 47

...obmutuit umilk.

GlKazB III 48

Mat 22, 14

Multi enim sunt vocati, pauci vero electi.

...vocati wezwanych... electi wybranych

GlKazB III 47

Mat 22, 15

Tunc abeuntes pharisaei consilium inierunt, ut caperent eum in sermone.

...Abeuntes Pharisey odszedzcy lucemiernicy...

GlWroc 94r

Mat 22, 16

Et mittunt ei discipulos suos cum herodianis dicentes: Magister, scimus quia verax es et viam Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo; non enim respicis personam hominum.

...cum herodianis z żołnierzmi Herodowymi...

R XXV 148

...cum herodianis z pachołki Herodowymi...

R XXV 161

Mat 22, 19

Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium.

...numisma census kuźni pieniężną...

R XXV 142

...numisma id est grossum vel denarium pieniądz, dani aut szos...

MamLub 265

... numisma pieniądz danny...

MamKal 265

... numisma pieniądz...

GlWroc 94r

Mat 22, 20

Et ait illis: Cuius est imago haec et superscriptio?

...tollens denarium, in quo erat imago et superscriptio wzięwszy pieniądz, na jemże był obraz a napisanie, a napis

SKJ V 254

Mat 22, 21

Dicunt ei: Caesaris. Tunc ait illis: Reddite ergo, quae sunt Caesaris, Caesari et, quae sunt Dei, Deo.

...vero primicias prażma pirzwe żyto...

GlWroc 95r

Mat 22, 34

Pharisei autem audientes, quod silentium imposuisset sadducaeis, convenerunt in unum.

...imposuisset położył...

GlKazB III 46

Mat 22, 40

In his duobus mandatis universa Lex pendet et Prophetiae.

...pandet zależy...

GlWroc 83v

...pendet zależy, wisi...

GlDom 81

Mat 23, 5

Omnia vero opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus: dilatant enim phylacteria sua et magnificant fimbrias,

...fimbrias podołki

MamLub 265

...fimbrias podołki

MamKal 265

...philacteria szyrzynki...

GlPolB 28

Mat 23, 7

et salutationes in foro et vocari ab hominibus Rabbi.

...salutationes pozdrowienia...

R XXV 178

Mat 23, 15

Vae vobis, scribae et pharisei hypocritae, quia circuitis mare et aridam, ut faciatis unum proselytum, et cum fuerit factus, facitis eum filium gehennae duplo quam vos!

...aridam ziemię... proselitum, id est nowowierzącego aut nowowierka... gehenne piekielnego duplo dwojc... MamLub 265

...aridam ziemię suchą... proselitum, id est nowum credentem nowowierzącego aut nowowiarka... gehenne piekłowy duplo dwojcy... MamKal 265

Mat 23, 16

Vae vobis, duces caeci, qui dicitis: Quicumque iuraverit per templum, nihil est; quicumque autem iuraverit in auro templi, debet.

...debet powinien aut dłużen jest... MamLub 265

...debet powinien aut dłużen jest... MamKal 265

Mat 23, 23

Vae vobis, scribae et pharisei hypocritae, quia decimatis mentam et anethum et cyminum et reliquistis, quae graviora sunt legis: iudicium et misericordiam et fidem! Haec oportuit facere et illa non omittere.

...anetum kostrzewa... CatCodJag II 101

Mat 23, 26

Pharisaee caece, munda prius, quod intus est calicis et parapsidis, ut fiat et id, quod de foris eius est, mundum.

Parapsidis misy... MamLub 265

Parapsidis w misie... MamKal 265

Mat 23, 27

Vae vobis, scribae et pharisei hypocritae, quia similes estis sepulcris dealbatis, quae a foris quidem parent speciosa, intus vero plena sunt ossibus mortuorum et omni spurcitia!

...spurcicia nieczystość...

GlWroc 61r

...spurcicia nieczystoty...

MamLub 265

...spurcicia nieczystota...

MamKal 265

Mat 23, 28

Sic et vos a foris quidem paretis hominibus iusti, intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate.

...iniquitate złość

GlWroc 83r

Mat 23, 33

Serpentes, genimina viperarum, quomodo fugietis a iudicio gehennae?

...genimina id est generaciones rodzaje...

MamKal 265

Mat 23, 34

Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas; ex illis occidetis et crucifigitis et ex eis flagellabitis in synagogis vestris et persequemini de civitate in civitatem,

...ecce baczie...

GlWroc 111v

...ecce widzicie...

GlWroc 112r

...in synagogis w bożnicach...

CatCodJagRp I 195

Mat 23, 37

Ierusalem, Ierusalem, quae occidis prophetas et lapidas eos, qui ad te missi sunt, quotiens volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, et noluistis!

...congregare zgromadzić...

MW gl. 67

Mat 24, 15

Cum ergo videritis abominationem desolationis, quae dicta est a Daniele propheta, stantem in loco sancto, qui legit, intellegat:

...ab hominacionem desolationis zepsowanya vlg. oskaradzenia...

CatCodJagRp VIII 183

Mat 24, 24

Surgent enim pseudochristi et pseudoprophetæ et dabunt signa magna et prodigia, ita ut in errorem inducantur, si fieri potest, etiam electi.

...prodigia dziwy...

GlWroc 58r

Mat 24, 32

Ab arbore autem fici discite parabolam: cum iam ramus eius tener fuerit, et folia nata, scitis quia prope est aestas.

...tener cienki...

MamLub 265

...tener cienki...

MamKal 265

Mat 25, 1

Tunc simile erit regnum caelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas exierunt obviam sponso.

...simile est przyrownano jest... lampades lampasze...

R XXIV 86

Mat 25, 2

Quinque autem ex eis erant fatuae, et quinque prudentes.

...quinque pięci...

GlKazB I 43

Mat 25, 3

Fatuae enim, acceptis lampadibus suis, non sumpserunt oleum secum;

...lampades kagańce...

GlKazB I 50

Mat 25, 4

prudentes vero acceperunt oleum in vasis cum lampadibus suis.

...in vasis cum lampadibus [w lampasze] w sądach lampaszmi...

SKJ V 284

Mat 25, 5

Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt.

Ale gdy jest mieszkanie uczynił oblubieniec, zesnęli się wszyscy i spali.

R XXIV 86

Moram autem faciente sponso dormitaverunt oblubieniec uczynił jest przemieszkania godzinę zdrzemali...

SKJ V 284

Oblubieniec uczynił jest godzinę przemieszkaną... wzdrzemali.

SKJ V 284

Mat 25, 6

Media autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus! Exite obviam ei.

...ecce oto... venit zawitał... obviam ei przeciw jemu

SKJ V 284

Mat 25, 7

Tunc surrexerunt omnes virgines illae et ornaverunt lampades suas.

...ornaverunt przyrządziły...

SKJ V 284

...ornaverunt upiękrały...

JA XIV 511

Mat 25, 8

Fatuae autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae exstinguuntur.

...exstinguuntur gasną

R XXIV 86

Mat 25, 9

Responderunt prudentes dicentes: Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes et emite vobis.

...pocius ad vendetes radniej do sprzedających oleownikow...

SKJ V 284

Mat 25, 11

Novissime autem veniunt et reliquae virgines dicentes: Domine, domine, aperi nobis.

...novissime ostatecznie...

SKJ V 284

Mat 25, 14

Sicut enim homo peregre proficiscens vocavit servos suos et tradidit illis bona sua.

...peregre proficiscens na pąc poszeł...

GlWroc 92v

Mat 25, 23

Ait illi dominus eius: Euge, serve bone et fidelis. Super pauca fuisti fidelis; supra multa te constituam: intra in gaudium domini tui.

...euge witaj...

GlKazB IV 139

Mat 25, 32

Et congregabuntur ante eum omnes gentes; et separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab haedis,

...separabit rozdzieli...

MamKal 266

...segregat oves, scilicet advnando złączają...

MPKJ II 326

Mat 25, 33

et statuet oves quidem a dextris suis, haedos autem a sinistris.

...edos, osesy, caprarum...

MamKal 266

Mat 25, 35

Esurivi enim, et dedistis mihi manducare; sitivi, et dedistis mihi bibere; hospes eram, et collegistis me;

sitivi pragnąłem picia...

R XXIV 84

hospes eram gościem, id est pątnikiem...

R XXIV 362

hospes gościem...

GlKazB I 88

Mat 25, 41

Tunc dicet et his, qui a sinistris erunt: Discedite a me, maledicti, in ignem aeternum, qui praeparatus est diabolo et angelis eius.

...ite maledicti jidźcie przekłęci...

MamKal 266

...maledicti przekłęci...

GIWroc 26r

Mat 26, 5

dicebant autem: Non in die festo, ne tumultus fiat in populo.

...tumultus mieszka...

GIKazB II 90

...tumultus brzyśk albo zmieszanie na mię albo gniewać się...

MamLub 265

...tumultus zebranie, zamieszanie w ludziach...

MamKal 265

...tumultus wzburzenie, roztyrk...

Kałużn 271

...tumultus zamieszanie...

AKLit III 108

Mat 26, 8

Videntes autem discipuli, indignati sunt dicentes: Ut quid perditio haec?

...perdicio hec strata stała

ZabUPozn 118

Mat 26, 10

Sciens autem Iesus ait illis: Quid molesti estis mulieri? Opus enim bonum operata est in me;

...Quid molesti estis co złobicie na nią albo gniewacie się...

MamLub 265

...Quid molesti estis co żałujecie aut gniewacie się...

MamKal 265

...Quid molesti i czemuście mierzącą...

ZabUPozn 118

Mat 26, 15

et ait: Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos.

...tradam wydám...

GlKazB IV 115

...constituerunt namienili...

GlKazB I 76

...at illi constituerunt a oni zgodzili się...

GlKazB IV 115

Mat 26, 16

Et exinde quaerebat opportunitatem, ut eum traderet.

...opportunitatem pogody aut czasu, przytczy, aut przystępu...

MamLub 265

...opportunitatem pogody aut czasu, aut przystępu...

MamKal 265

...oportunitatem przygody... Glosa Oportunitatem potrzebnego czasu...

GlKazB II 90

Mat 26, 17

Prima autem Azymorum accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: Ubi vis paremus tibi comedere Pascha?

...azima przasne...

MamLub 266

...asima przasne...

MamKal 266

Mat 26, 18

Ille autem dixit: Ite in civitatem ad quendam et dicite ei: Magister dicit: Tempus meum prope est; apud te facio Pascha cum discipulis meis.

...ad quendam do niekogo...

GlKazB I 76

Mat 26, 22

Et contristati valde, coeperunt singuli dicere ei: Numquid ego sum, Domine?

...contristati zatroskali się...

GlKazB II 90

Mat 26, 23

At ipse respondens ait: Qui intingit mecum manum in paropside, hic me tradet.

...intingit włożył...

AKLitRp III 108

...intingit ściąga...

Kałużn 271

...in paropside przystawkę...

GlKazB I 76

...in parapsidem krzynow...

WisłRp nr 2646

Mat 26, 29

Dico autem vobis: Non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei.

...ex hoc genimine rodzaju...

AKLitRp III 108

Mat 26, 31

Tunc dicit illis Iesus: Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptum est enim: Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis.

...percutiam ubiję...

Kałużn 272

Mat 26, 32

Postquam autem resurrexero, praecedam vos in Galilaeam.

...praecedam vos uprzedzę was...

GlKazB II 101

Mat 26, 35

Ait illi Petrus: Etiam si oportuerit me mori tecum, non te negabo. Similiter et omnes discipuli dixerunt.

...si optinuerit me mori tecum, non te negabo aby mi z tobą umrzeć, iście sie ciebie nie zaprzę...

PF IV 616

Mat 26, 36

Tunc venit Iesus cum illis in praedium, quod dicitur Gethsemani. Et dicit discipulis: Sedete hic, donec vadam illuc et orem.

...donec dojad...

GlKazB IV 115

Mat 26, 39

Et progressus pusillum, procidit in faciem suam orans et dicens: Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste; verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.

...verumtamen a szakoż...

GlKazB I 51

Mat 26, 43

Et venit iterum et invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum gravati.

...dormientes sopore smacznie...

AKLit III 108

Mat 26, 47

Et adhuc ipso loquente, ecce Iudas, unus de Duodecim, venit, et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus, missi a principibus sacerdotum et senioribus populi.

...senioribus populi od rotmistrzow, co rotę wiedli

GlKazB I 76

Mat 26, 52

Tunc ait illi Iesus: Converte gladium tuum in locum suum. Omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt.

...converte uczynić albo włożyć...

Kałużn 272

Mat 26, 53

An putas, quia non possum rogare Patrem meum, et exhibebit mihi modo plus quam duodecim legiones angelorum?

...an putas aza mnimasz...

MamLub 265

...an putas aza mnimasz... legio ćma aniołów

MamKal 265-266

...legiones ćmy...

GlKazB I 77

...legiones ćmy...

GlKazB II 19

Mat 26, 55

In illa hora dixit Iesus turbis: Tamquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus comprehendere me? Cotidie sedebam docens in templo, et non me tenuistis.

...z włóczniami, z mieczmi... z kijmi...

Kałużn 272

Mat 26, 58

Petrus autem sequebatur eum a longe usque in aulam principis sacerdotum; et ingressus intro sedebat cum ministris, ut videret finem.

...atrium est magna edes ampla szYROki et spaciosa wieliki...

MamKal 265

Mat 26, 59

Principes autem sacerdotum et omne concilium quaerebant falsum testimonium contra Iesum, ut eum morti traderent,

...concilium gmin...

GlKazB I 78

Mat 26, 64

Dicit illi Iesus: Tu dixisti. Verumtamen dico vobis: Amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris Virtutis et venientem in nubibus caeli.

...verumtamen ale, wždy... amodo ot tego czasu, potem...

GlKazB I 78

Mat 26, 67

Tunc exspuerunt in faciem eius et colaphis eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem ei dederunt

...palmas policzki...

GlKazB I 78

...palmas dłonią...

AKLit III 108

...palmas pięściami...

PF V 83

...collaphus proprie est percussio zaszyjek...

MamKal 266

Mat 26, 75

et recordatus est Petrus verbi Iesu, quod dixerat: Priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras ploravit amare.

...amarissime rzewnie...

PF IV 572

Mat 27, 2

Et vinctum adduxerunt eum et tradiderunt Pilato praesidi.

...praesidi staro<ś>cie od Rzymianow postawionemu

GlKazB I 79

...prefati id est staroście...

MamLub 266

...praesidi staroście...

MamKal 266

Mat 27, 3

Tunc videns Iudas, qui eum tradidit, quod damnatus esset, paenitentia ductus, rettulit triginta argenteos principibus sacerdotum et senioribus

...ductus penitentia począł się kajać...

GlKazB I 79

Mat 27, 4

dicens: Peccavi tradens sanguinem innocentem. At illi dixerunt: Quid ad nos? Tu videris!

...tradens nequiter niepobożnie...

GlKazB I 79

Mat 27, 6

Principes autem sacerdotum, acceptis argenteis, dixerunt: Non licet mittere eos in corbanam, quia pretium sanguinis est.

...in corbanam w skarb... pretium sanguinis główne pieniądze...

GlKazB I 72

...pretium sanguinis pieniądze główne, za krew wzięte...

Kałużn 273

Mat 27, 7

Consilio autem inito, emerunt ex illis agrum Figuli in sepulturam peregrinorum.

...ager figuli pola garncarska...

Kałużn 273

Mat 27, 16

Habebant autem tunc vinctum insignem, qui dicebatur Barabbas.

...insignem, scilicet in malo znamienitego...

MamLub 266

...insignem znamienitego...

MamKal 266

Mat 27, 24

Videns autem Pilatus quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret, accepta aqua, lavit manus coram turba dicens: Innocens ego sum a sanguine hoc; vos videritis!

...nihil proficeret na jego słowa nie dbali...

GlKazB I 73

...tumultus rozruch...

GlKazB I 80

...tumultus zamieszanie...

AKLitRp III 108

Mat 27, 27

Tunc milites praesidis suscipientes Iesum in praetorio congregaverunt ad eum universam cohortem.

...milites żołnierze rzymscy... universam cohortem wszystkie rotę...

GlKazB I 80

Mat 27, 28

Et exuentes eum, clamydem coccineam circumdederunt ei

...clamide coccinea płaszczem czerwonym...

MamLub 266

...clamide coccinea płaszczem czerwcowym...

MamKal 266

...coccineam szachowane...

PF V 83

Mat 27, 29

et plectentes coronam de spinis posuerunt super caput eius et arundinem in dextera eius et, genu flexo ante eum, illudebant ei dicentes:

Ave, rex Iudaeorum!

...Ave, rex Iudeorum! Bądź pozdrowion, krolu żydowski!...

GlKazB I 52

...Bądź zdrow, krolu żydowski!

R XXIV 83

...Ave witaj...

GlKazB I 81

Mat 27, 30

Et expuentes in eum acceperunt arundinem et percutiebant caput eius.

...arundine trciną...

GlKazB I 81

Mat 27, 32

Exeuntes autem invenerunt hominem Cyrenaeum nomine Simonem; hunc angariaverunt, ut tolleret crucem eius.

...angariaverunt compulerunt przynędzili...

MamLub 266

...angariaverunt id est compulerunt przypędzili...

MamKal 266

... angariaverunt przypędzili...

GlKazB I 73

Mat 27, 40

et dicentes: Qui destruis templum et in triduo illud readificas, salva temetipsum; si Filius Dei es, descende de cruce!

...salva wybaw się...

GlKazB I 83

Mat 27, 42

Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere. Rex Israel est; descendat nunc de cruce et credemus in eum.

...salvum facere wybawić...

GlKazB I 83

Mat 27, 45

A sexta autem hora tenebrae factae sunt super universam terram usque ad horam nonam.

...tenebre ćma, ciemność...

GlKazB I 84

Mat 27, 48

Et continuo currens unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto et imposuit arundini et dabat ei bibere.

...spongia gębkę...

GlKazB I 73

...spongiam gębkę...

GlKazB I 84

Mat 27, 49

Ceteri vero dicebant: Sine, videamus an veniat Elias liberans eum.

...subveniendum sibi retować go...

GlKazB I 84

Mat 27, 51

Et ecce velum templi scissum est a summo usque deorsum in duas partes, et terra mota est, et petrae scissae sunt;

...velum zasłona...

GlKazB I 84

...velum zasłona...

MamLub 266

...velum zasłona...

MamKal 266

...velum zasłona... fassum rozdzieliła <się>...

AKLit III 108

Mat 27, 59

Et accepto corpore, Ioseph involvit illud in sindone munda

...in sindone w bi<a>łym płótnie aut prześciradle...

MamLub 266

...in sindone w białym płótnie aut w prześciradle...

MamKal 266

Mat 27, 66

Illi autem abeuntes munierunt sepulcrum, signantes lapidem, cum custodia.

...munierunt zapieczętowali...

GlKazB I 85

...munierunt osadzili...

PF V 83

Mat 28, 1

Sero autem post sabbatum, cum illucesceret in primam sabbati, venit Maria Magdalene et altera Maria videre sepulcrum.

...lucescit świta...

MamLub 266

...lucescit świta...

MamKal 266

Mat 28, 3

Erat autem aspectus eius sicut fulgur, et vestimentum eius candidum sicut nix.

...aspectus wzdraż... fulgur błyskawica...

GlKazB IV 72

...fulgur blask...

GlKazB IV 94

Mat 28, 9

Et ecce Iesus occurrit illis dicens: Avete. Illae autem accesserunt et tenuerunt pedes eius et adoraverunt eum.

...Avete pozdrowiony bądźcie...

GlWroc 26v

Mat 28, 20

docentes eos servare omnia, quaecumque mandavi vobis. Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi.

...ad consumacionem do skonałości...

SKJ V 270

Marc 1, 6

Et erat Ioannes vestitus pilis cameli, et zona pellicea circa lumbos eius, et locustas et mel silvestre edebat.

...mel siluestre miodunki i jinsze leśne korzonki...

R XXIV 361

Marc 1, 7

Et praedicabat dicens: Venit fortior me post me, cuius non sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentorum eius.

...precumbens pokłękawszy albo...

MamLub 267

...precumbens pokłaniając aut padając...

MamKal 267

Marc 1, 23

Et statim erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo; et exclamavit

...spiritus immundus demoniacus opęt...

R XXIV 362

Marc 1, 25

Et comminatus est ei Iesus dicens: Obmutesce et exi de homine!

...obmutesce zatul sie...

R XXIV 362

Marc 1, 26

Et discerpens eum spiritus immundus et exclamans voce magna exivit ab eo.

...discerpans siepając aut targając...

MamLub 267

...discerpens targając...

MamKal 267

Marc 1, 27

Et mirati sunt omnes, ita ut conquirerent inter se dicentes: Quidnam est hoc? Doctrina nova cum potestate; et spiritibus immundis imperat, et oboediunt ei.

...conquerebant inter se skarżyli a gadali są między sobą...

R XXIV 362

Marc 1, 36

Et persecutus est eum Simon et qui cum illo erant;

...persecutus ścigał aut szedł za nim...

MamLub 267

...persecutus ścigał aut szedł za nim...

MamKal 267

Marc 2, 4

Et cum non possent offerre eum illi prae turba, nudaverunt tectum, ubi erat, et patefacientes submiserunt grabatum, in quo paralyticus iacebat.

...patefaciens oznamionawając albo wiedzieć dawa<ja>c...

MamLub 267

...patefaciens oznamionawając...

MamKal 267

Marc 2, 14

Et cum praeteriret, vidit Levin Alphei sedentem ad teloneum et ait illi: Sequere me. Et surgens secutus est eum.

...sedentem ad teloneum na cle siedzącego... et secutus est eum i naśladował go

MPKJ II 318

Marc 3, 2

et observabant eum, si sabbatis curaret illum, ut accusarent eum.

...obseruabant eum podstrzegali go, podglądali go, baczyli...

MamLub 267

...obseruabant eum podstrzegali go...

MamKal 267

...obseruabant eum przeciwiiali się jemu...

Zab 521

Marc 3, 6

Exeuntes autem pharisaei statim cum herodianis consilium faciebant adversus eum quomodo eum perderent.

... cum herodianis z żołnierzmi Herodowymi...

R XXV 148

... cum herodianis z pachołki Herodowymi...

R XXV 161

Marc 4, 19

et aerumnae saeculi et deceptio divitiarum et circa reliqua concupiscentiae introeuntes suffocant verbum, et sine fructu efficitur.

...erumne id est lichoty, nędze, stradze...

MamLub 267

...erumne lichoty, nędze, stradze...

MamKal 267

Marc 4, 37

Et exoritur procella magna venti, et fluctus se mittebant in navem, ita ut iam impleretur navis.

...procella wółma...

MamLub 267

...procella wółma...

MamKal 267

Marc 4, 38

Et erat ipse in puppi supra cervical dormiens; et excitant eum et dicunt ei: Magister, non ad te pertinet quia perimus?

...ceruical, puluinar poduszka...

MamLub 267

...ceruical poduszka...

MamKal 267

Marc 5, 1

Et venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum.

...trans fretum przewieźć się...

MamLub 267

...trans fretum przewieźć się...

MamKal 267

Marc 5, 3

qui domicilium habebat in monumentis; et neque catenis iam quisquam eum poterat ligare,

...domicilium id est przebytek...

MamLub 267

...domicilium id est przebytek...

MamKal 267

Marc 5, 5

et semper nocte ac die in monumentis et in montibus erat clamans et concidens se lapidibus.

...concidens biję...

MamLub 267

...concidens bijąc...

MamKal 267

Marc 5, 9

Et interrogabat eum: Quod tibi nomen est? Et dicit ei: Legio nomen mihi est, quia multi sumus.

...legio ćma...

MamLub 267

...legio ćma...

MamKal 267

Marc 5, 23

et deprecatur eum multum dicens: Filiola mea in extremis est; veni, impone manus super eam, ut salva sit et vivat.

...in extremis, id est na skonaniu...

MamLub 267

...in extremis na skonaniu...

MamKal 267

Marc 5, 26

et fuerat multa perpressa a compluribus medicis et erogaverat omnia sua nec quidquam profecerat, sed magis deterius habebat,

...perpessę cirpiała...

MamLub 267

...perpressa cirpiała...

MamKal 267

Marc 6, 3

Nonne iste est faber, filius Mariae et frater Iacobi et Iosetis et Iudae et Simonis? Et nonne sorores eius hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in illo.

...faber cieśla...

MamLub 267

...faber cieśla...

MamKal 267

Marc 6, 9

sed ut calcearentur sandaliis et ne induerentur duabus tunicis.

...sandalis wstępnie...

CatCodJagRp VIII 183

Marc 6, 17

Ipsē enim Herodes misit ac tenuit Ioannem et vinxit eum in carcere propter Herodiam uxorem Philippi fratris sui, quia duxerat eam.

...vinxit eum swięzał ji...

GlWroc 72r

Marc 6, 21

Et cum dies opportunus accidisset, quo Herodes natali suo cenam fecit principibus suis et tribunis et primis Galilaeae,

...natali suo narodzenia swego... tribunis sędziam...

GlWroc 72r

...cenam gody... principibus et tribunis czestnikom i ślachcie...

GlKazB III 86

Marc 6, 26

Et contristatus rex, propter iusiurandum et propter recumbentes noluit eam decipere;

...propter iusiurandum prze przysięgę...

GlWroc 72r

Marc 6, 27

et statim misso spiculatore rex praecepit afferri caput eius. Et abiens decollavit eum in carcere

...spiculatorem kata...

MamLub 267

...spiculatorem kata...

MamKal 267

Marc 6, 36

dimitte illos, ut euntes in villas et vicos in circuitu emant sibi, quod manducent.

...vicos do wsi...

MamLub 267

...vicos ulice...

MamKal 267

Marc 6, 39

Et praecepit illis, ut accumbere facerent omnes secundum contubernia super viride fenum.

...secundum contuberniam podług towarzystwa...

MamLub 268

...secundum contubernium podług towarzystwa...

MamKal 268

Marc 6, 56

Et quocumque introibat in vicos aut in civitates vel in villas, in plateis ponebant infirmos; et deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent; et, quotquot tangebant eum, salvi fiebant.

...vicos knieja...

CatCodJag VIII 183

Marc 7, 4

et a foro nisi baptizentur, non comedunt; et alia multa sunt, quae acceperunt servanda: baptismata calicum et urceorum et aeramentorum et lectorum

...baptismata umywanie aut płokanie, czyszczenie...

MamLub 268

...baptismata omywanie, czyszczenie, krczenie...

MamKal 268

Marc 7, 13

rescindentes verbum Dei per traditionem vestram, quam tradidistis; et similia huiusmodi multa facitis.

rescindentes skruszając...

MamLub 268

rescindentes skruszając...

MamKal 268

Marc 7, 15

Nihil est extra hominem introiens in eum, quod possit eum coinquinare; sed quae de homine procedunt, illa sunt, quae coinquinant hominem!

...coinquinant pokalają...

MamKal 268

Marc 7, 24

Inde autem surgens abiit in fines Tyri et Sidonis. Et ingressus domum neminem voluit scire et non potuit latere.

...in fines na granice...

GlDom 76

Marc 7, 31

Et iterum exiens de finibus Tyri venit per Sidonem ad mare Galilaeae inter medios fines Decapoleos.

...exiens de finibus wyszedł z granicy... inter medias fines na granice...

R XXIV 74

...de finibus z krajów...

R XXIV 374

...intra medios fines decapoleos pośredkiem granic dziesięci miast głównych...

R XXV 142

...de finibus Tyri z granic, gl. z granic tyńskich... inter medios srod granic...

GlWroc 73r

...inter medios fines w pośrodk granic...

GlDom 76

...de finibus granic... fines granic...

GlKazB III 41

...venit szeł...

GlKazB II 23

...Tyri tyńskie... inter medios fines między granice...

JA XII 144

Marc 7, 33

Et apprehendens eum de turba seorsum misit digitos suos in auriculas eius et exspuens tetigit linguam eius

...apprehendens jǫwszy...

GlDom 76

...de turba na osobiu...

R XXIV 374

...exspuens tetigit naplunǫw tyknǫł...

R XXIV 74

Marc 7, 34

et suspiciens in caelum ingemuit et ait illi: Effetha, quod est: Adaperire.

...ingemuit westch<n>ǫł...

R XXIV 74

...ingemuit westchnǫł...

GlKazB IV 64

...Effeta otworz sie...

GlWroc 73r

...Effeta otwar sie...

CatCodJagRp VIII 183

Marc 7, 35

Et statim apertae sunt aures eius, et solutum est vinculum linguae eius, et loquebatur recte.

...solutum est vinculum linguae eius otworzył się zamek języku jego...

Serm 99v

...aperte otworzyły... vinculum związanie... recte prawie...

R XXIV 74

...recte prawie...

GlKazB II 23

...recte doskonałe

CatCodJag VIII 183

Marc 7, 36

Et praecepit illis, ne cui dicerent; quanto autem eis praecipiebat, tanto magis plus praedicabant.

...quanto ile... tanto magis plus predicabant tyle więcę zjawiali

...quanto ale i<m> więcę... tanto magis tym więcę... predicabant przepowiedali

CatCodJagRp VIII 183

R XXIV 74

Marc 7, 37

Et eo amplius admirabantur dicentes: Bene omnia fecit, et surdos facit audire et mutos loqui!

Et eo amplius i więcęj...

...admirabantur dziwowali... omnia szwytko... surdos... głu<che> uczynił słyszące, nieme mowiące

...surdos głuch<y>m...

CatCodJagRp VIII 183

R XXIV 74

GlKazB III 103

Marc 8, 2

Misereor super turbam, quia iam triduo sustinent me nec habent, quod manducent;

Misereor super turbam zmiłuwaj się nad tą tłuszczą...

RRp XXIV 84

Marc 8, 3

et si dimisero eos ieiunos in domum suam, deficient in via; et quidam ex eis de longe venerunt.

...ieiunos głodne...

GlKazB III 38

...ieiunos postne...

GlKazB III 38

Marc 8, 4

Et responderunt ei discipuli sui: Unde istos poterit quis hic saturare panibus in solitudine?

...solitudine puszczy

GlKazB III 38

...in solitudine na puszczy

RRp XXIV 84

Marc 9, 3

et vestimenta eius facta sunt splendentia, candida nimis, qualia fullo super terram non potest tam candida facere.

...fullo barwierz...

MamLub 268

...fullo barwierz...

MamKal 268

Marc 9, 9

Et descendentibus illis de monte, praecepit illis, ne cui, quae vidissent, narrarent, nisi cum Filius hominis a mortuis resurrexerit.

...conquirentes pytając się...

MamLub 268

...conquirentes pytając się...

MamKal 268

Marc 9, 18

et ubicumque eum apprehenderit, allidit eum, et spumat et stridet dentibus et arescit. Et dixi discipulis tuis, ut eicerent illum, et non potuerunt.

...allidit uraża... spumare pienić się...

R XXIV 366

...allidit o ziemię je tłucze...

MamLub 268

...allidit tłucze o ziemię...

MamKal 268

Marc 9, 20

Et attulerunt illum ad eum. Et cum vidisset illum, spiritus statim conturbavit eum; et corruens in terram, volutabatur spumans.

...et elisus ad terram a uderzy sobą w ziemię, volutabatur, id est frequenter voluebatur uwał się aut przewracał... MamLub 268

...et elisus ad terram a uderzy sobą w ziemię, volutabatur u<wa>łał się, przewracał się... MamKal 268

Marc 9, 33

Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi esset, interrogabat eos: Quid in via tractabatis?

...tractabatis gadaliście aut mowili, aut goworzyli MamLub 268

...tractabatis gadaliście, mowili, goworzyli MamKal 268

Marc 9, 43

Et si scandalizaverit te manus tua, abscide illam: bonum est tibi debilem introire in vitam, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inexstinguibilem.

...abscide tni... MamLub 268

...abscide tni... MamKal 268

Marc 9, 50

Bonum est sal; quod si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis? Habete in vobis sal et pacem habete inter vos.

...insulsus szalone... MamLub 268

...insulsus żałobne... MamKal 268

Marc 10, 14

At videns Iesus, indigne tulit et ait illis: Sinite parvulos venire ad me. Ne prohibueritis eos; talium est enim regnum Dei.

...Sinite przepuścić...

PF I 204

Marc 10, 49

Et stans Iesus dixit: Vocate illum. Et vocant caecum dicentes ei: Animaequior esto. Surge, vocat te.

...animaequior esto dobrej myśli bądź...

MamLub 268

... animaequior esto dobrej myśli bądź...

MamKal 268

Marc 10, 51

Et respondens ei Iesus dixit: Quid vis tibi faciam? Caecus autem dixit ei: Rabboni, ut videam.

...Raboni mistrzu...

MamLub 268

...Raboni mistrzu...

MamKal 268

Marc 12, 1

Et coepit illis in parabolis loqui: Vineam pastinavit homo et circumdedit saepem et fodit lacum et aedificavit turrim et locavit eam agricolis et peregre profectus est.

...pastinavit, pastinare colere plantare fodere firmare et proprie pertinet ad vineas plantandos rozplodzić, szczepić, sadzić... MamLub 268

...pastinavit rozplodzić, szczepić, sadzić... lacum lisica, lesica...

MamKal 268

Marc 12, 7

Coloni autem illi dixerunt ad invicem: Hic est heres. Venite, occidamus eum, et nostra erit hereditas.

Coloni cultores vinee winarze...

MamLub 268

Coloni winarze...

MamKal 268

Marc 12, 25

Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent neque nubentur, sed sunt sicut angeli in caelis.

...nubent poimać będą... nubentur za mąż wydawać...

MamLub 269

...nubent pojmować się będą... nubentur za mąż wydawać...

MamKal 269

Marc 12, 30

et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua et ex tota virtute tua.

...mente myśl...

GlJag 98

Marc 12, 40

qui devorant domos viduarum et ostentant prolixas orationes. Hi accipient amplius iudicium.

...sub obtentu, id est sub occasione pod obmowienim...

MamKal 269

Marc 12, 42

Et cum venisset una vidua pauper, misit duo minuta, quod est quadrans.

...quod est quadrans część pieniędzy...

MamLub 269

...quod est quadrans część pieniądza...

MamKal 269

Marc 13, 12

Et tradet frater fratrem in mortem, et pater filium; et consurgent filii in parentes et morte afficient eos;

...afficient, id est affligent unędzą...

MamLub 269

...afficient zabiją...

MamKal 269

Marc 13, 19

erunt enim dies illi tribulatio talis, qualis non fuit ab initio creaturae, quam condidit Deus, usque nunc, neque fiet.

...condedit okraśl [okraśl]...

R XLVII 352

Marc 13, 22

Exsurgent enim pseudochristi et pseudoprophetae et dabunt signa et portenta ad seducendos, si potest fieri, electos.

...prodigia dziwy...

GlWroc 58r

Marc 14, 2

dicebant enim: Non in die festo, ne forte tumultus fieret populi.

...tumultus mieszka...

GlKazB II 90

Marc 14, 3

Et cum esset Bethaniae in domo Simonis leprosi et recumberet, venit mulier habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi; fracto alabastro, effudit super caput eius.

...alabastrum słojek alabastrowy... nardi pistici z prawego narda czystego bez przymieszania...

MamLub 269

...alabastrum słojek alabastrowy... nardi pistici z prawego nardusa czystego bez przymieszania...

MamKal 269

Marc 14, 4

Erant autem quidam indigne ferentes intra semetipsos: Ut quid perditio ista unguenti facta est?

...indigne ferens mierziało ji, nielubo mu było...

MamLub 269

...indigne ferens mierziało go, nielubo mu było...

MamKal 269

...nulla ex hoc venit volubilitas zepsowano...

GlKazB I 75

Marc 14, 11

Qui audientes gavisī sunt et promiserunt ei pecuniam se daturos. Et quaerebat quomodo illum opportune traderet.

...oportune podobnie...

MamLub 269

...oportune podobnie...

MamKal 269

Marc 14, 14

et, quocumque introierit, dicite domino domus: Magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem?

...refeccio o wieczerzej...

MamLub 269

...refeccione z wieczerzej...

MamLub 269

Marc 14, 15

Et ipse vobis demonstrabit cenaculum grande stratum paratum; et illic parate nobis.

...stratum umieciono...

MamLub 269

...stratum umieciono...

MamKal 269

Marc 14, 19

Coeperunt contristari et dicere ei singillatim: Numquid ego?

...singulatim każdy osobie...

MamLub 269

...singillatim każdy osobie...

MamKal 269

Marc 14, 32

Et veniunt in praedium, cui nomen Gethsemani; et ait discipulis suis: Sedete hic, donec orem.

...predium wolwark aut ku <dziedzi>ni<e> małej...

MamLub 269

...predium wolwark...

MamKal 269

Marc 14, 33

Et assumit Petrum et Iacobum et Ioannem secum et coepit pavere et taedere;

...pavere lękać sie et tedere tesknąć

R XXIV 375 (3)

...pavere lękać się et tedere czczyć sobie vel styskował

GlKazB I 76

...pavere et tedere tesnić i czczyć

WisłRp nr 2646

Marc 14, 34

et ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem; sustinete hic et vigilate.

...sustinete czekajcie...

MamLub 269

...sustinete czekajcie...

MamKal 269

Marc 14, 36

et dixit: Abba, Pater! Omnia tibi possibilia sunt. Transfer calicem hunc a me; sed non quod ego volo, sed quod tu.

...transfer oddal, przemień...

AKLit III 108

Marc 14, 44

Dederat autem traditor eius signum eis dicens: Quemcumque osculatus fuero, ipse est; tenete eum et ducite caute.

...caute ostrzeżnie

AKLit III 108

Marc 14, 48

Et respondens Iesus ait illis: Tamquam ad latronem existis cum gladiis et lignis comprehendere me?

...latronem zbojce...

GlKazB I 77

Marc 14, 51

Et adulescens quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo, et tenent eum;

...amictus sindone w łoktuszy...

GlKazB I 77

Marc 14, 60

Et exsurgens summus sacerdos in medium interrogavit Iesum dicens: Non respondes quidquam ad ea, quae isti testantur adversum te?

...obiciunt liczą, nędzą aut dowodzą mową...

MamLub 269

...obiciunt nędzą, dowodzą, mówią...

MamKal 269

Marc 14, 65

Et coeperunt quidam conspuere eum et velare faciem eius et colaphis eum caedere et dicere ei: Prophetiza; et ministri alapis eum caedebant.

...velare zakrywać...

MamLub 269

...velare zakrywać...

MamKal 269

Marc 14, 68

At ille negavit dicens: Neque scio neque novi quid tu dicas! Et exiit foras ante atrium, et gallus cantavit.

...novi znam...

AKLitRp III 108

Marc 14, 71

Ille autem coepit anathematizare et iurare: Nescio hominem istum, quem dicitis!

...anatematisare przeklinać się...

GlKazB I 78

Marc 15, 7

Erat autem qui dicebatur Barabbas, vinctus cum seditiosis, qui in seditione fecerant homicidium.

...cum seditiosis ze zwadliwymi...

MamLub 269

...cum seditiosis ze zwadliwymi...

MamKal 269

Marc 15, 18

et coeperunt salutare eum: Ave, rex Iudaeorum!

...Ave, rex Iudeorum! Bądź pozdrowion, krolu żydowski!...

GlKazB I 52

...Ave witaj...

GlKazB I 81

...Bądź zdrow, krolu żydowski!

R XXIV 83

Marc 15, 19

et percutiebant caput eius arundine et conspuebant eum et ponentes genua adorabant eum.

...arundine trciną...

GlKazB I 81

...flectentes genua podrzeźniali mu się zakrywając...

PF IV 571

Marc 15, 23

Et dabant ei myrrhatum vinum; ille autem non accepit.

...vinum miratum z mirą...

MamLub 269

...vinum mirratum mieszanego wina...

MamKal 269

Marc 15, 30

salvum fac temetipsum descendens de cruce!

...salva wybaw się...

GlKazB I 83

Marc 15, 31

Similiter et summi sacerdotes ludentes ad alterutrum cum scribis dicebant: Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere.

...salvum facere wybawić...

GlKazB I 83

Marc 15, 32

Christus rex Israel descendat nunc de cruce, ut videamus et credamus. Etiam qui cum eo crucifixi erant, conviciabantur ei.

...conviciabantur ujazdki czynili aut ganili...

MamLub 270

...conviciebantur sromocili, ganili...

MamKal 270

Marc 15, 36

Currens autem unus et implens spongiam aceto circumponensque calamo potum dabat ei dicens: Sinite, videamus, si veniat Elias ad deponendum eum.

...ad subveniendum sibi retować go...

GlKazB I 84

...calamo na treść...

MamLub 270

...calamo na treść...

MamKal 270

Marc 15, 39

Videns autem centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans exspirasset, ait: Vere homo hic Filius Dei erat.

...emisit spiritum vel exspirasset spoczywał...

AKLit III 108

Marc 15, 46

Is autem mercatus sindonem et deponens eum involvit sindone et posuit eum in monumento, quod erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad ostium monumenti.

...mercatus, id est kupił...

MamLub 270

...mercatus kupił jest...

MamKal 270

Marc 16, 1

Et cum transisset sabbatum, Maria Magdalene et Maria Iacobi et Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent eum.

Cum transisset kiedy minęła...

GlWroc 23r

...emerunt aromata ut venientes ungerent nakupiły maści drogich, przyszedwszy pomazały...

R XXIV 72

...emerunt aromata woniącego korzenia...

R XXIV 375

Marc 16, 2

Et valde mane, prima sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto iam sole.

...una sabbatorum pierwszego dnia po sobocie... ad monumentum grobu, orto iam sole a słońcu już było

R XXIV 72

...una sabbatorum w jeden święty...

GlKazB I 25

...una sabbatorum jednego sobotniego dnia...

R XXIV 366

...in diluculo na świtaniu...

R XXIV 375

Marc 16, 3

Et dicebant ad invicem: Quis revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti?

...ad invicem pospołu... revolvat odwali... ab ostio monumenti grobowych

R XXIV 72

...revolvat odłóży...

GlKazB IV 119

Marc 16, 4

Et respicientes vident revolutum lapidem; erat quippe magnus valde.

...respicientes weźrawszy... erat quippe bo sie był...

R XXIV 72

Marc 16, 5

Et introeuntes in monumentum viderunt iuvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida, et obstupuerunt.

...coopertum stola candida przyodzianego odzienim... obstupuerunt ze sromu urzasły się	R XXIV 72
...obstupuerunt zdziwiły się abo zrzasły się	R XXIV 375
...coopertum *opasanygo...	GlWroc 21v
...obstupuerunt zdziwiły się abo zrzasły się...	R XXV 161

Marc 16, 6

Qui dicit illis: Nolite expavescere! Iesum quaeritis Nazarenum crucifixum. Surrexit, non est hic; ecce locus, ubi posuerunt eum.

...Nolite expavescere! Nie lękajcie się!... non est hic nieć go tu, ecce otoć...	R XXIV 72
...Nolite expavescere! Nie lękajcie się!...	R XXIV 375

Marc 16, 7

Sed ite, dicite discipulis eius et Petro: Praecedit vos in Galilaeam. Ibi eum videbitis, sicut dixit vobis.

...in Galileam do Galileje...	R XXIV 72
-------------------------------	-----------

Marc 16, 12

Post haec autem duobus ex eis ambulantibus ostensus est in alia effigie euntibus in villam;

...effigie twarzy aut lica...	MamLub 270
...effigie w licu, w obrazie...	MamKal 270

Marc 16, 14

Novissime recumbentibus illis Undecim apparuit, et exprobravit incredulitatem illorum et duritiam cordis, quia his, qui viderant eum resuscitatum, non crediderant.

...recumbentibus obiadując... exprobravit incredulitatem karać niedowiark<o>w, niedowiarstwo...

GlWroc 38v

...exprobravit incredulitatem illorum karać niedowiarstwo...

GlWroc 39v

...exprobravit skarał je...

GlKazB II 53

...exprobravit zbakał...

GlKazB II 94

...exprobrauit karał, ganił, bakał, swarzył...

MamLub 270

...exprobrauit karał...

MamKal 270

...exprobravit zganił, skarał...

CatCodJagRp I 195

...et exprobrauit i skarał...

RRp XXIV 86

Marc 16, 15

Et dixit eis: Euntes in mundum universum praedicate evangelium omni creaturae.

...euntes jidąc...

GlWroc 38v

...euntes szedwszy... omni creature stworzeniu rozumnemu

GlKazB I 49

...Ite nie próżnicie...

GlKazB II 94

Marc 16, 16

Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur.

...condampnabitur będzie <potępion>

GlWroc 39r

Marc 16, 17

Signa autem eos, qui crediderint, haec sequentur: in nomine meo daemones eicient, linguis loquentur novis,

Signa znamiona... sequentur naśladować...

GIWroc 39r

Marc 16, 18

serpentes tollent, et, si mortiferum quid biberint, non eos nocebit, super aegrotos manus imponent, et bene habebunt.

...tollent podnosić...

GIWroc 39r

...mortiferum jadowitego...

GI Dom 60

...mortiferum śmiertelnego...

ŚIPolW 13

Marc 16, 20

Illi autem profecti praedicaverunt ubique, Domino cooperante et sermonem confirmante, sequentibus signis.

...profecti poszli... ubique Domino cooperante prze Pana czyniąc... sequentibus naśladowując...

GIWroc 39r

...Domino cooperante et sermone confirmante, sequentibus signis z boską pomocą a mołwą poćwirdzając i znamiony naśladowującymi

R XXIV 86

...Domino cooperante z bożą pomocą et sermonem *confirmantem a kazanie potwirdzając, sequentibus signis a dziwy czyniąc.

MamLub 270

...Domino cooperante z bożą pomocą et sermonem confirmante a kazanie potwirdzając, sequentibus signis a dziwy czyniąc.

MamKal 270

...profecti pospieszający... Domino cooperante z pomocą bożą znamiona czyniąc.

PF IV 576

...Domino cooperante z bożego zrzędzenia...

R XXV 147

Luc 1, 3

visum est et mihi, adsecuto a principio omnia, diligenter ex ordine tibi scribere, optime Theophile,

...assecuto doszłemu...

MamLub 270

...assecuto doszłemu...

MamKal 270

Luc 1, 5

Fuit in diebus Herodis regis Iudaeae sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abiae, et uxor illi de filiabus Aaron, et nomen eius Elisabeth.

...de vice z pokolenia...

MamLub 270

...de vice z pokolenia...

MamKal 270

Luc 1, 8

Factum est autem, cum sacerdotio fungeretur in ordine vicis suae ante Deum,

...vicis otrzedzi...

MamLub 271

...vicis urzędu, otrzedzi...

MamKal 271

Luc 1, 12

et Zacharias turbatus est videns, et timor irruit super eum.

...turbatus est zatroskał jest sie et timor irruit boja<ż>ń ogarnęła...

PF IV 579

Luc 1, 14

Et erit gaudium tibi et exsultatio, et multi in nativitate eius gaudebunt:

...radość a wesiele...

PF IV 579

Luc 1, 18

Et dixit Zacharias ad angelum: Unde hoc sciam? Ego enim sum senex, et uxor mea processit in diebus suis.

...precessit zeszła aut zstarzała się...

MamLub 271

...processit zstarzała się...

MamKal 271

Luc 1, 22

Egressus autem non poterat loqui ad illos, et cognoverunt quod visionem vidisset in templo; et ipse erat innuens illis et permansit mutus.

...visionem widzenie...

GlWroc 52v

...innuens stukając...

MamLub 271

...innuens stukając...

MamKal 271

Luc 1, 26

In mense autem sexto missus est angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth,

...missus posłany...

ZabUPozn 88

Luc 1, 27

ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Ioseph de domo David, et nomen virginis Maria.

...desponsatam oddaną...

GlWroc 136v

...desponsata zaślubiona...

MPKJ II 325

...de domo z pokolenia...

PF IV 752

Luc 1, 28

Et ingressus ad eam dixit: Ave, gratia plena, Dominus tecum.

...Ave zdrowaś...

ZabUPozn 85

...Ave zdrowaś... gracia plena miłości... Dominus Bo<g>...

ZabUPozn 88

Luc 1, 30

Et ait angelus ei: Ne timeas, Maria; invenisti enim gratiam apud Deum.

...apud Dominum u Gospodzina

GlKazB IV 162

Luc 1, 34

Dixit autem Maria ad angelum: Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?

...nec propono cognoscere virum ani chcę uznać

R XXV 180

Luc 1, 35

Et respondens angelus dixit ei: Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi: ideoque et quod nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei.

...superveniet przydzie... obumbrabit obcieni...

GlWroc 136v

...obumbrabit tibi zaćmi tobie...

MamKal 271

...obumbrabit zacieni...

JA XIV 511

...superveniet z gory... obumbrabit tibi ocieni ciebie...

SKJ V 279

Luc 1, 36

Et ecce Elisabeth cognata tua et ipsa concepit filium in senectute sua, et hic mensis est sextus illi, quae vocatur sterilis,

...Elisabeth niepłodna...

R XLVII 370

Luc 1, 38

Dixit autem Maria: Ecce ancilla Domini; fiat mihi secundum verbum tuum. Et discessit ab illa angelus.

...ancilla służebnica...

RRp XXIV 362

...secundum podług...

SKJ V 257

Luc 1, 39

Exsurgens autem Maria in diebus illis abiit in montana cum festinatione in civitatem Iudae

Exsurgens stawszy... festinacione rącze...

GlWroc 57v

Exsurgens wstanęcy... cum festinacione kwapięcy...

R XLVII 357

...abiit zaszła...

GlKazB II 78

...in montana na wzgorze...

R XXIII 298

Luc 1, 41

Et factum est, ut audivit salutationem Mariae Elisabeth, exsultavit infans in utero eius, et repleta est Spiritu Sancto Elisabeth

...exsultavit płasało...

GlKazB II 78

...exsultavit radowało...

R XLVII 357

Luc 1, 43

Et unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me?

Et unde i skąd...

...ut veniat iż jidzie...

R XLVII 357

SKJ V 272

Luc 1, 44

Ecce enim, ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis, exsultavit in gaudio infans in utero meo.

...ut jako... salutacionis pozdrowienia...

R XLVII 357

Luc 1, 45

Et beata, quae credidit, quoniam perficientur ea, quae dicta sunt ei a Domino.

...perficientur dokonały sie...

...perficientur będą dokonany...

...perficientur que popełnią sie wszytki rzeczy...

RRp XXIV 362

R XXV 180

R XLVII 357

Luc 1, 46

Et ait Maria: Magnificat anima mea Dominum,

...Magnificat wielbi, wielkoczyni...

...Magnificat uwielbi...

R XLVII 357

GlWroc 57v

Luc 1, 47

et exsultavit spiritus meus in Deo salutari meo,

...Deo salutari Zbawicielu...

GlWroc 58r

Luc 1, 48

quia respexit humilitatem ancillae suae. Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes,

...ecce owa... ex hoc przeto...

SKJ V 272

...wszytcy rodzaje

R XXV 266

Luc 1, 49

quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen eius,

...magna wielikie rzeczy...

R XXV 266

Luc 1, 51

Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui;

...in brachio suo w zaszczyeniu swoim, luda, dispersit rozpro<szyl>, odalil...

R XXIV 361

...in brach<i>o rami<ę>... dispersit rozsypal...

GlWroc 58r

...in brachio ramieniu...

R XLVII 357

...in brachio suo statecz[s]nośc...

GlKazB II 78

Luc 1, 52

deposuit potentes de sede et exaltavit humiles;

deposuit a zepchnął jest...

R XXIV 361

...exaltavit powyszczył...

R XLVII 357

Luc 1, 53

esurientes implevit bonis et divites dimisit inanes.

esurientes łączne...

R XLVII 357

...divites dimisit inanes w głód obrocił...

GlKazB II 78

...inanes prozne

GlWroc 58r

...inanes prozne.

R XLVII 357

Luc 1, 54

Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiae,

Suscepit przyjął...

R XLVII 357

Luc 1, 57

Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, et peperit filium.

Elisabeth Elźbiecin... pariendi porodzenia...

R XXIV 75

...impletum est napełnił się...

GlWroc 52r

...impletum popełnił się... pariendi porodzenia...

PF IV 579

...inpletum napełnił się jest... pariendi porodzenia...

RRp XXIV 87

...iam tempus pariendi appropinquasse iż już był sie czas p<z>zybliżył...

SKJ V 256

Luc 1, 58

Et audierunt vicini et cognati eius, quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, et congratulabantur ei.

Et audierunt vicini et cognati usłyszeli sąsiedzi przyrodzeni... magnificavit misericordiam wielką uczynił miłość...

congratulabantur ei poradowali się jej

R XXIV 75

...magnificavit rozmnożył, obwielbił... congratulabantur wiesielili <sie>...

GIWroc 52r

...amici porodzeni a sąsiedzi et alii przywojcy...

PF IV 579

Luc 1, 59

Et factum est, in die octavo venerunt circumcidere puerum et vocabant eum nomine patris eius Zachariam.

...factum est stało się... vocabant eum mianowali je... sui jego...

R XXIV 75

Luc 1, 60

Et respondens mater eius dixit: Nequaquam, sed vocabitur Ioannes.

...respondens odpowie... vocabitur jimię jego będzie...

R XXIV 75

Luc 1, 61

Et dixerunt ad illam: Nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine.

...quia a szwako... in cognacione w rodzaju...

R XXIV 75

...in cognacione w pokoleniu...

PF IV 579

Luc 1, 62

Innuebant autem patri eius quem vellet vocari eum.

Innuebant per signa pytali się prze znamiona...

R XXIV 87

Innubant dali mu znamię...

GlWroc 52r

Innubant skiwali są...

PF IV 579

Innubant ponęknęli są...

PF IV 752

Innuebant dali znamię...

R XXIV 375 (2)

Innuebant wyznamili... quem vellet vocari eum ktorako ch[i]ciałby ji mianować

R XXIV 75–76

...vocari zdziąć...

R XXIV 360

Luc 1, 63

Et postulans pugillarem scripsit dicens: Ioannes est nomen eius. Et mirati sunt universi.

Et postulans pugillarem a on požądaw pisadła... dicens rzekąc... nomen jimię...

R XXIV 76

...pugillarem tablica...

GlWroc 52r

...pugillarem pisadła aut tabulam manualet ad scribendum...

MamLub 271

...pugillarem pisadła aut tabulam ad scribendum...

MamKal 271

...pugillarem piśmidła...

PF IV 579

...pugillarem pisadła...

R XXIV 360

Luc 1, 64

Apertum est autem illico os eius et lingua eius, et loquebatur benedicens Deum.

...benedicens błogosławię...

R XXIV 76

Luc 1, 65

Et factus est timor super omnes vicinos eorum, et super omnia montana Iudaeae divulgabantur omnia verba haec.

Factus est stała się... super omnes vicinos eorum et super omnia montana Judee divulgabantur nade szwemi sąsiady
jich po szwemu pogoru żydowskiemu roznaszana...

R XXIV 76

...strach... po wszytkiej gorze... rozniesiona wszytki słowa ta.

PF IV 579

...montana gory... d<i>wlgabantur zjawilo sie vel roznioslo sie...

GIWroc 52r

...et super omnia montana Judee diwlgabantur a po wszech gorach wzjawiały sie ziemie żydowskiej...

SKJ V 271

...diwlgabant<ur> rozszerzyły a wzjawily...

R XXIV 360

Luc 1, 66

Et posuerunt omnes, qui audierant, in corde suo dicentes: Quid putas puer iste erit? Etenim manus Domini erat cum illo.

Et posuerunt i wlozyli... etenim abojem, zaprawde...

R XXIV 360

...posuerunt myslili... dicentes rzekacy... quis putas ktorakie ci sa mnimasz... etenim manus ować mocy...

R XXIV 76

...wzieli na pamiec...

PF IV 579

...Quis putas jakie mnimasz...

R XXIV 375 (2)

...*Quis putas iste puer erit mnimacie, co to za dziecie będzie...

PF V 14

Luc 1, 67

Et Zacharias, pater eius, repletus est Spiritu Sancto et prophetavit dicens:

...repletus napełnion...

R XXIV 76

Luc 1, 68

Benedictus Dominus, Deus Israel, quia visitavit et fecit redemptionem plebis suae

...plebis sue luda swego...

R XXIV 76

Luc 1, 73

iusiurandum, quod iuravit ad Abraham patrem nostrum, daturum se nobis,

iusiurandum przysięga...

GlWroc 87v

Luc 1, 78

per viscera misericordiae Dei nostri, in quibus visitabit nos oriens ex alto,

...visitabit nos oriens ex alto nawiedził nas wschodzący z wysza...

Zab 523

Luc 1, 79

illuminare his, qui in tenebris et in umbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

...in tenebris we mgle...

...pacis pokoju

GlKazB II 82

SKJ V 260

Luc 2, 1

Factum est autem, in diebus illis exiit edictum a Caesare Augusto, ut describeretur universus orbis.

...edictum przykazanie... describeretur po<pisan>

...exiit wyszło było... a cesare od starosty...

...ut describeretur aby był popisan...

GlWroc 110v

SKJ V 252

SKJ V 253

Luc 2, 2

Haec descriptio prima facta est praeside Syriae Quirino.

...a preside od starosty...

SKJ V 252

hec descriptio to wypisanie...

SKJ V 254

Luc 2, 3

Et ibant omnes, ut profiterentur, singuli in suam civitatem.

...ut profiterentur singuli aby wyznawali wszelki...

SKJ V 252

...ut profiterentur aby szli albo wyznawali swe poddanie...

MamKal 271

...ut profiterentur poddanie ukazali...

R XXV 142

...ut profiterentur <aby> wyznali, każdy...

RRp XXIII 298

...profiterentur poznali...

GlWroc 110v

Luc 2, 5

ut profiteretur cum Maria desponsata sibi, uxore praegnante.

ut profiteretur aby wyznał... desponsata oddana...

RRp XXIII 298

ut profiteretur poddanie ukazali...

R XXV 142

...cum Maria desponsata scilicet oddaną, poślubi<o>ną... praegnante scilicet ciężką

SKJ V 252

...uxore praegnante niełączną

R XXV 270

Luc 2, 6

Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies, ut pareret,

...iam tempus pariendi appropinquasse iż już był sie czas p<z>zybliżył...

SKJ V 256

...impleti sunt napełniony byli...

SKJ V 253

Luc 2, 7

et peperit filium suum primogenitum; et pannis eum involvit et reclinavit eum in praesepio, quia non erat eis locus in deversorio.

...primogenitum jenorodnego...

R XXV 270

...pannis w szaty... involvit, reclinavit uwinęła, skłoniła... in presepio we żłobie... in diuresorio w pospolnem domu

SKJ V 252

...pannis płaty...

SKJ V 259

...praesepio jesłach... diversorio, gl. diverosrium est commune stabulum pospolny chlew vel szopa

GlWroc 110v

...in deversorio w szopie pospolitej

R XXV 142

...in deversorio, id est in loco comuni ad quem multi divertebant w gościńcu, w pospolitnicy

MamLub 271

...in diversorio, id est in loco communi ad quem multi divertebant w gościńcu

MamKal 271

...in deversorio w pospolnem domu

GlKazB IV 40

...in presepio w jaslach...

MPKJ II 324

Luc 2, 8

Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis supra gregem suum.

...in regione w krolestwie... vigilias noctis czucie nocne... super gregem suum nad swym dobytkiem, stadem

SKJ V 252

...gregem suum swego stada

SKJ V 253

...gregem stadem...

SKJ V 261

Luc 2, 9

Et ecce angelus Domini stetit iuxta illos et claritas Domini circumfulsit illos, et timuerunt timore magno.

...circumfulsit eos et timuerunt timore magno oświeciła była je a oni bali sie wielkim strachem

SKJ V 252

...claritas Dei circumfulsit światłość na wszytki strony...

SKJ V 261

...iuxta illos podle jich...

SKJ V 261

Luc 2, 10

Et dixit illis angelus: Nolite timere; ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo,

...evangelizo wzjawiam...

SKJ V 252

...evangeliso wzjawiam...

SKJ V 262

...ewangelizo wzjawiam...

RRp XXIV 86

Luc 2, 12

Et hoc vobis signum: Invenietis infantem pannis involutum et positum in praesepio.

...infantem dzieciątko niemowięce...

SKJ V 252

Luc 2, 13

Et subito facta est cum angelo multitudo militiae caelestis laudantium Deum et dicentium:

...subito wielmi rychle... multitudo celestis milicie wielka rzysza niebieskiego rycerstwa...

SKJ V 252

...celestis milicie exercitus tłuszcza rycerstwa...

R XXV 270

...milicie państwa...

RRp XXIII 298

Luc 2, 14

Gloria in altissimis Deo, et super terram pax in hominibus bonae voluntatis.

Gloria in altissimis chwała bądź na wysokości...

SKJ V 252

Luc 2, 19

Maria autem conservabat omnia verba haec conferens in corde suo.

...conferens rozmyślając...

GlWroc 67v

...conferens dzierżąc...

GlKazB IV 43

...conferens znaszając...

SKJ V 281

...conferens zgadzając...

Serm 444v

...conferebat in corde suo... id est rozmyślała...

R XLVII 369

Luc 2, 22

Et postquam impleti sunt dies purgationis eorum secundum legem Moysis, tulerunt illum in Hierosolymam, ut sisterent Domino,

...sisterent postavili...

MamKal 271

...nieśli są, aby ji ofierowali...

R XXV 270

...impleti sunt gdyż napełniony są... purgacionis oczyszczenia...

RRp XXIV 86

Luc 2, 23

sicut scriptum est in lege Domini: Omne masculinum adaperiens vulvam sanctum Domino vocabitur,

...quod omne masculum adaperiens vulvam bo wszelkie samcze napirwej otwar<z>ające żywot, vel alias pirworodnie...

PF V 58

...quia omne masculum, adaperiens wlvam iże wszelka mężczyzna narodzona na płodność...

GlKazB IV 44

...masculinum samiec...

GlKazB IV 69

...adapperiens wluam, id est primo de matre procedens rodzienica aut łono...

MamLub 271

...adaperiens wlvam otworzywszy łono...

MamKal 271

...adaperiens vulvam otworzący żywot...

JA XIV 511

Luc 2, 24

et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege Domini: par turturum aut duos pullos columbarum.

...hostiam ofiarę... turturum aut duos pullos synogarlic albo dwoje gołębiąt

PF V 58

...hostiam obiata, ofiara... duos pullos dwoje synogarlic...

R XXIV 359

Luc 2, 25

Et ecce homo erat in Ierusalem, cui nomen Simeon, et homo iste iustus et timoratus, exspectans consolationem Israel, et Spiritus Sanctus erat super eum;

...iustus et timoratus bogobojny...

R XXV 137

...expectans consolacionem oczekawając uwiesielenia...

PF V 58

...timoratus bogobojny...

GlKazB IV 160

...timoratus bożałliwy...

RRp XXIV 86

Luc 2, 26

et responsum acceperat ab Spiritu Sancto non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini.

...nisi viderit Christum Dominum ależby widział Krysta Pana

PF V 58

Luc 2, 27

Et venit in Spiritu in templum. Et cum inducerent puerum Iesum parentes eius, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo,

...in Spiritu Duchem Świętym... parentes eius przyrodzeni jego...

PF V 58

Luc 2, 28

et ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit Deum et dixit:

...in ulnas suas na łokcie swe i chwałąc Boga...

PF V 58

...in ulnas, id est inter brachias ciągną...

CatCodJagRp I 195

Luc 2, 29

Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace,

Nunc dimittis już opuść... in pace w pokoju

PF V 58

Luc 2, 30

quia viderunt oculi mei salutare tuum,

...salutare zbawienie...

PF V 58

Luc 2, 31

quod parasti ante faciem omnium populorum,

ktoreś uczynił przed obliczym wszego luda,

PF V 58

Luc 2, 32

lumen ad revelationem gentium et gloriam plebis tuae Israel.

świecę na oświecenie pogaństwa i chwały luda...

PF V 59

Luc 2, 33

Et erat pater eius et mater mirantes super his, quae dicebantur de illo.

...mirantes super his dziwowali się tym...

R XXIV 71

Luc 2, 34

Et benedixit illis Simeon et dixit ad Mariam matrem eius: Ecce positus est hic in ruinam et resurrectionem multorum in Israel et in signum, cui contradicetur

...multorum wiele...

GlKazB III 22

...otoć postawion na upadnienie...

R XXIV 366

...positus dan... in na... contradicetur przeciwiaci

R XXIV 71

...cui contradicetur jemużci sie będą przeciwić

SKJ V 262

...contradicetur przeciwić...

SKJ V 262

Luc 2, 35

et tuam ipsius animam pertransiet gladius, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.

...qui animam meam pertransibit już duszę mą przerazić ma...

SKJ V 260

Luc 2, 36

Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel, de tribu Aser. Haec processerat in diebus multis et vixerat cum viro annis septem a virginitate sua;

...de tribu z pokolenia...	RRp XXV 175
...de tribu z postaci...	SKJ V 262
...hec processerat in diebus wiele lat miała...	R XXIV 71
...in diebus multis w wiele dniow...	SKJ V 263
...a virginitate sua ot panięstwa swego	SKJ V 262
...a virginitate sua od swego panieństwa abo dziewstwa	SKJ V 263
...et vixerat a żyła...	SKJ V 263

Luc 2, 37

et haec vidua usque ad annos octoginta quattuor, quae non discedebat de templo, ieiuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die.

...descedebat wychodziła...	R XXIV 71
...obsecrationibus modląc sie...	SKJ V 264

Luc 2, 38

Et haec ipsa hora superveniens confitebatur Deo et loquebatur de illo omnibus, qui exspectabant redemptionem Ierusalem.

...superveniens przyszedwszy...	R XXIV 71
...confitebantur chwalili...	MamLub 271
...confitebantur chwalili...	MamKal 271

Luc 2, 39

Et ut perfecerunt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galilaeam in civitatem suam Nazareth.

...perfecerunt dokonały...

R XXIV 71

Luc 2, 40

Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia; et gratia Dei erat super illum.

...confortabatur moc brało...

R XXIV 71

...confortabatur pokrzepczał się abo krzepczy się...

RRp XXIV 375

...plenus pełno...

SKJ V 262

Luc 2, 41

Et ibant parentes eius per omnes annos in Ierusalem in die festo Paschae.

...ibant chodzili...

SKJ V 269

...parentes rodzina...

GlKazB IV 70

Luc 2, 43

consummatisque diebus, cum redirent, remansit puer Iesus in Ierusalem, et non cognoverunt parentes eius.

consumatisque wypełnionych onych...

SKJ V 269

consumatisque diebus gdyż się popełnili dni...

CatCodJagRp VIII 183

...non cognoverunt nie pobaczyli...

R XXIV 366

Luc 2, 44

Existimantes autem illum esse in comitatu, venerunt iter diei et requirebant eum inter cognatos et notos;

...in comitatu w pospolstwie...

SKJ V 269

...in comitatu w to<wa>rzystwie...

MamLub 271

...in comitatu w towarzystwie, w tłuściej...

MamKal 271

...requirebant eum szukali go...

SKJ V 269

...requirebant pytali...

GlKazB IV 43

...inter cognatos między przyrodzeńcy...

GlKazB II 82

Luc 2, 47

stupebant autem omnes, qui eum audiebant, super prudentia et responsis eius.

stupebant zumieli są...

R XXIV 86

stupebant zumieli <się>...

GlKazB IV 43

Luc 2, 48

Et videntes eum admirati sunt, et dixit Mater eius ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus et ego dolentes quaerebamus te.

...admirati sunt zumieli się...

GlKazB III 81

...dolentes boleści mając a żałując...

SKJ V 269

...dolentes żałując, boleść cirpiąc...

SKJ V 275

...dolentes bolączkę cirpiąc...

SKJ V 281

Luc 2, 51

Et descendit cum eis et venit Nazareth et erat subditus illis. Et mater eius conservabat omnia verba in corde suo.

...subditus poddan...

SKJ V 275

Luc 2, 52

Et Iesus proficiebat sapientia et aetate et gratia apud Deum et homines.

...proficiebat rośl...

SKJ V 269

...proficiebat mnożył sie...

GlDom 42

Luc 3, 1

Anno autem quinto decimo imperii Tiberii Caesaris, procurante Pontio Pilato Iudaeam, tetrarcha autem Galilaeae Herode, Philippo autem fratre eius tetrarcha Ituraeae et Trachonitidis regionis, et Lysania Abilinae tetrarcha,

...procurante gdy był starostą...

MamLub 271

...procurante gdy był starostą...

MamKal 271

Luc 3, 5

Omnis vallis implebitur, et omnis mons et collis humiliabitur; et erunt prava in directa, et aspera in vias planas:

...prawa wąwire aut zawiłe in directa krzywe... aspera gorowate... planas rowne...

MamLub 271

...praua złe, zawiłe in directa krzywe... aspera gorowate, srobawe... planas rowne...

MamKal 271

Luc 3, 14

Interrogabant autem eum et milites dicentes: Quid faciemus et nos? Et ait illis: Neminem concutiatis neque calumniam faciatis et contenti estote stipendiis vestris.

...concutiatis nie wiecie... calumniam potwarz... stipendiis żołdziech

CatCodJagRp VIII 183

...concuciatis nie potłaczajcie...

MamLub 271

...concuciatis nie potłaczajcie...

MamKal 271

...concutiatis nie dławcie... faciatis ani z<a>bijajcie...

R XXIV 361

...concutiatis nie czyńcie usilstwa, potwarzy...

PF IV 579

...calumniam potwarz...

R XLVII 371

...stipendiis potrzebach...

GlWroc 72v

...stipendiis zbożym...

PF IV 570

...nulli calumpniam nie potępiajcie... rapinam drapiestwa...

SKJ V 272

Luc 3, 16

respondit Ioannes dicens omnibus: Ego quidem aqua baptizo vos. Venit autem fortior me, cuius non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum eius: ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igni;

...solvere rozwiązać...

GlWroc 52v

Luc 4, 3

Dixit autem illi Diabolus: Si Filius Dei es, dic lapidi huic, ut panis fiat.

...si lapides in panes verterit przemieniłby...

GlDom 49

Luc 4, 16

Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et intravit secundum consuetudinem suam die sabbati in synagogam et surrexit legere.

...nutritus wychowan...

GlKazB I 26

Luc 4, 20

Et cum plicuisset librum, reddidit ministro et sedit; et omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum.

...complicuisset zatworzył...

MamLub 272

...complicuisset zatworzył...

MamKal 272

Luc 4, 29

et surrexerunt et eiecerunt illum extra civitatem et duxerunt illum usque ad supercilium montis, supra quem civitas illorum erat aedificata, ut praecipitarent eum.

...precipitarent zepchnęli aut zdrzucili...

MamLub 272

...precipitarent zepchnęli zrzucili...

MamKal 272

Luc 4, 38

Surgens autem de synagoga introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magna febris; et rogaverunt illum pro ea.

...Socrus świekry...

GlPolB 29

Luc 5, 1

Factum est autem, cum turbae irruerunt in eum, ut audiret verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Genesareth

...cum turbe irruerunt gdyż się tłuszcze zrzuciły... Genesareth Jenezaret

R XXIV 84

...ut turbe irruerunt na wełny bieżeli...	R XXV 139
...cum turbe irruerunt z kwapieniem cisnęły się...	R XXV 142
...irruerunt napornie przystąpiły... pre furore z gniewu...	MamKal 272
...cum turbe irruerunt tłumiły się...	GlJag 92
...cum turbe irruerunt pocisnęły się...	R XXIV 367
...cum turbe irruerunt pocisnęły się... stagnum jezioro...	R XXV 271
...cum turbe irruerunt pocisnęły się...	Zab 209
...irruerent por[z]uszyły <sie>...	GlWroc 60r
...cum turbe irruerunt przypadły...	GlKazB III 36
...irruerunt naszły...	GlKazB IV 62
...secus stagnum podle jeziora...	R XXV 182
...turbe irruerunt naw<a>lnie zeszły się...	GlKazB IV 134
...turbe irruerunt nawałem bieżeli...	GlKazB IV 170
...turbe irruerunt napornie przystąpiły...	JA XII 144

Luc 5, 2

et vidit duas naves stantes secus stagnum; piscatores autem descenderant de illis et lavabant retia.

...descenderant wysiedli są...	R XXIV 84
...lavabant płokali...	GlKazB III 36
...complicarent zwinęli...	R XXIV 367
...et reficiebant recia a przesuszali sieci	GlKazB IV 134

Luc 5, 3

Ascendens autem in unam navem, quae erat Simonis, rogavit eum a terra reducere pusillum; et sedens docebat de navicula turbas.

Ascendens wstąpił... reducere a terra pusillum odwieść od brzegu mało...

R XXIV 84

...reducere odwieść...

GlKazB III 36

...a terra brzegu...

GlWroc 60r

Luc 5, 4

Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: Duc in altum et laxate retia vestra in capturam.

...duc wiezi, wiedzi na głębię... laxate rozpuśćcie siatki wasze... in capturam abyście łowili lud

R XXIV 84

...duc in altum odwiedź na głębię...

R XXV 142

...Duc wiedź... laxate rozwińcie... in capturam <na> łow

GlKazB III 36

...laxate rozmoczyć, rozrzucicie... in capturam na ułowienie

GlKazB IV 134

...laxate rozrzućcie aut rozłóżcie, aut rozwiążcie...

MamLub 272

...laxate rozrzuczyć, rozłóżcie aut rozwinicie...

MamKal 272

...laxate rozmiotaci...

R XXV 139

...laxate rozmiećcie... in capturam na łow

GlWroc 60r

...laxate rozmiećcie...

JA XII 144

Luc 5, 5

Et respondens Simon dixit: Praeceptor, per totam noctem laborantes nihil cepimus; in verbo autem tuo laxabo retia.

...preceptor przykazicielu... nihil cepimus nicśmy nie jęli... laxabo rozpuszczę...

R XXIV 84

...cepimus jęli... laxabo rozwinę...

GlKazB III 36

...laxabo rozrzuce...

GlKazB IV 62

Luc 5, 6

Et cum hoc fecissent, concluserunt piscium multitudinem copiosam; rumpebantur autem retia eorum.

...concluserunt piscium jęli sę wielikę opłwitość ryb... rumpebatur urwały się, targała się...

R XXIV 84

...concluserunt jęli... multitudinem copiosam siłą wielikę... rumpebatur rwała...

GlKazB III 36

...concluserunt ogarnęli...

R XXV 173

...rumpebatur rwała <się>...

GlKazB IV 62

Luc 5, 7

Et annuerunt sociis, qui erant in alia navi, ut venirent et adiuverent eos; et venerunt et impleverunt ambas naviculas, ita ut mergerentur.

et annuerunt dali sę znamię... et venerunt przyplłynęli sę albo przywieźli sę... ut mergerentur jakoby chciały zatonać łodzie

R XXIV 84

...annuerunt skinęli... mergerentur się pogrążyły

GlKazB III 36

...annuerunt wskazali...

R XXV 173

...annuerunt przy połowie ryb kiwali rękama, migali oczyma...

R XXV 270

...annuerunt oculis migali oczyma...

R XXV 271

...annuerunt stukali, kiwali...

MamLub 272

...annuerunt stuknęli, skiwnęli...

MamKal 272

...annuerunt skazali...

GlDom 72

...annuerunt stukali...

JA XII 144

Luc 5, 8

Quod cum videret Simon Petrus, procidit ad genua Iesu dicens: Exi a me, quia homo peccator sum, Domine.

...procidit ad ianua Ihesu padł przed kolana Jesusowa...

R XXIV 84

Luc 5, 9

Stupor enim circumdederat eum et omnes, qui cum illo erant, in captura piscium, quos ceperant;

Strach ji ogarnął [ji], którzy są byli s nim na łowie ryb, jeż są jęli.

R XXIV 84

Stupor dziw...

GlWroc 60r

Stupor zumienie...

GlDom 72

...in captura w łowieni...

JA XII 144

...in captura <w> łowie...

GlKazB III 37

Luc 5, 10

similiter autem et Iacobum et Ioannem, filios Zebedaei, qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Iesus: Noli timere; ex hoc iam homines eris capiens.

...eris homines capiens łowcem ludzkim

R XXV 142

...filios syny... ex hoc z tego... homines lud... capiens łowiący

RRp XXIV 84

Luc 5, 11

Et subductis ad terram navibus, relictis omnibus, secuti sunt illum.

...subductis ad terram navibus przywiodwszy do brzegu łodzie...

R XXV 142

...subdictis przywiodwszy...

R XXXIII 182

...relictis opuściwszy...

RRp XXIV 84

Luc 5, 19

Et non inuenientes qua parte illum inferrent prae turba, ascenderunt supra tectum et per tegulas summiserunt illum cum lectulo in medium ante Iesum.

...inferrent nieść...

GlWroc 86r

...tegulas łaty...

MamLub 272

...tegulas łaty...

MamKal 272

...tegulas stropy...

GlKazB IV 150

Luc 5, 24

Ut autem sciatis quia Filius hominis potestatem habet in terra dimittere peccata, ait paralytico: Tibi dico: Surge, tolle lectulum tuum et vade in domum tuam.

...tolle podnieś...

GlWroc 85v

Luc 6, 24

Verumtamen vae vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram!

...consolacionem ucieszenie...

GlWroc 89v

Luc 6, 30

Omni petenti te tribue; et ab eo, qui aufert, quae tua sunt, ne repetas.

...ne repetes nie pominaj się...

MamLub 272

...ne repetas nie napominaj się...

MamKal 272

Luc 6, 35

Verumtamen diligite inimicos vestros et bene facite et mutuum date nihil desperantes; et erit merces vestra multa, et eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est super ingratos et malos.

...mutuum date pożyczajcie...

MamLub 272

...mutuum date pożyczajcie...

MamKal 272

Luc 6, 38

date, et dabitur vobis: mensuram bonam, confertam, coagitatam, supereffluentem dabunt in sinum vestrum; eadem quippe mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis.

...dabitur vobis dano wam... bonam prawdziwą... confertam pełną, coagitatam strzęśnioną, supereffluentem wir[w]chowatą...

eadem quippe mensuram a jaż miarą mierzyci będziecie... remetietur vobis tąż odmierzą wam

R XXIV 74

...confertam natrzęsioną, natłoczoną, obfitą, pełną...

R XXIV 367

...mensuram confertam odmierną et coagitatam potrzęsioną et supereffluentem wirzchowatą...

R XXV 142

...mensuram confertam nasypaną, coagulatam natłoczoną, supereffluentem opłynioną...

R XXV 173

...conferta otrzęsioną, coagitata natłoczoną, superfluens wirzchowatą, opłwita...

GlKazB III 35

...confertam napelnioną, coagitatam natrzęsioną, supereffluentem na<sutą>, osutą...

GlDom 72

...confertam natłoczona, coagitatam pełną, supereffluentem zwirzchowną...

GlWroc 56v

...confertam natłoczoną, coagitatam strzęsioną, supereffluentem opływającą...

MamKal 272

...confertam et coagitatam nasutą, natłaczenu...

PF IV 752

...confertam et coagitatam nasutą, natłaczoną...

JA XII 143

...confertam natłoczona...	MamLub 272
...coagitatam niestrychowana...	GlKazB IV 133
...coagitatam pociśniona...	R XXV 271
...confertam et coagitatam et superefluentem natr<z>ęsioną i natłoczona, opływająca...	RRp XXIV 84
...confertam wirzchowana... coagitatam natłoczona... superfluentem obfita vel opłwita...	CatCodJag IX 474

Luc 6, 39

Dixit autem illis et similitudinem: Numquid potest caecus caecum ducere? Nonne ambo in foveam cadent?

...numquid izali... nonne nie, bo...	R XXIV 74
...similitudinem podobieństwo...	RRp XXIV 84

Luc 6, 40

Non est discipulus super magistrum; perfectus autem omnis erit sicut magister eius.

...discipulus uczeń... magistrum mistrza... perfectus autem erit si sit bo doko<na>li wszelki będzie...li...	R XXIV 74
--	-----------

Luc 6, 41

Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem, quae in oculo tuo est, non consideras?

...festucam vlg. trzaskę vel paździoro...	R XXV 173
...festucam proch...	R XXV 271–272
...festucam drzazgę... trabem, que birzwna, jeż...	R XXIV 74
...festucam proszek... trabem birwno...	GlWroc 56v
...non consideras nie baczysz	RRp XXIV 84

Luc 6, 42

Quomodo potes dicere fratri tuo: Frater, sine eiciam festucam, quae est in oculo tuo, ipse in oculo tuo trabem non videns? Hypocrita, eice primum trabem de oculo tuo et tunc perspicies, ut educas festucam, quae est in oculo fratris tui.

Aut quomodo albo ktorako... sine eiciam przepuści, ac wyrzucę... ipse a ty sam... ypocrita <i>pokrycie... primum pirwe... perspicies, ut przeźrzesz, aby...

R XXIV 74

...festucam proch...

R XXV 271–272

...Ipocrita Ipokryty... perspiciens przeźrzaw...

RRp XXIV 84

Luc 6, 48

similis est homini aedificanti domum, qui fodit in altum et posuit fundamentum supra petram; inundatione autem facta, illisum est flumen domui illi et non potuit eam movere; bene enim aedificata erat.

...in altum, id est profundum na głębią... illusus, id est impetuose directus przypadła...

MamLub 272

...in altum, id est profundum na głębią... illisus przypadły...

MamKal 272

Luc 7, 6

Iesus autem ibat cum illis. At cum iam non longe esset a domo, misit centurio amicos dicens ei: Domine, noli vexari non enim dignus sum, ut sub tectum meum intres,

...vexari trudzić...

MamLub 272

...vexari trudzić...

MamKal 272

Luc 7, 10

Et reversi, qui missi fuerant domum, invenerunt servum sanum.

...languerat niemocen był...

MamKal 272

Luc 7, 11

Et factum est, deinceps ivit in civitatem, quae vocatur Naim, et ibant cum illo discipuli eius et turba copiosa.

ibat szedł był... que vocatur jemuz dzieją... copiosa wielmi wielka

R XXIV 75

Luc 7, 12

Cum autem appropinquaret portae civitatis, et ecce defunctus efferebatur filius unicus matri suae; et haec vidua erat, et turba civitatis multa cum illa.

...porte do wrot...

R XXIV 75

...efferebatur wyniesion...

MamKal 272

Luc 7, 14

Et accessit et tetigit loculum; hi autem, qui portabant, steterunt. Et ait: Adulescens, tibi dico: Surge!

...loculum mar, grobu...

GlKazB III 44

...loculus mary...

MamKal 272

...Adulescens młodzieniec...

GlWroc 79v

...adulescens urosłek...

CatCodJagRp VIII 183

...loculus mary...

MamLub 272

Luc 7, 16

Acceptit autem omnes timor, et magnificabant Deum dicentes: Propheta magnus surrexit in nobis et: Deus visitavit plebem suam.

...magnificabant wielbili... plebem lud...

R XXIV 75

Luc 7, 36

Rogabat autem illum quidam de pharisaeis, ut manducaret cum illo; et ingressus domum pharisaei discubuit.

...ut jako...

ZabUPozn 113

Rogabat Ihesum quidam pharizeis prosił Jesusa niektory duchowny, zakonny...

RRp XXIV 87

Luc 7, 37

Et ecce mulier, quae erat in civitate peccatrix, ut cognovit quod accubuit in domo pharisaei, attulit alabastrum unguenti;

...alabastrum słojek...

R XXIV 361

...alabastrum ungenti słojek maści drogiej...

RRp XXIV 87

...ut jako... accubisset by siedział a jadł...

ZabUPozn 113

Luc 7, 38

et stans retro secus pedes eius flens lacrimis coepit rigare pedes eius et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur pedes eius et unguento ungebat.

...retro secus w tyle podług... rigare maczać i umywać...

ZabUPozn 113

...rigare oblewała...

GIWroc 96v

...quod incessanter bez przestania... proungebat pomazowała

ZabUPozn 116

Luc 7, 39

Videns autem phariseus, qui vocaverat eum, ait intra se dicens: Hic si esset propheta, sciret utique quae et qualis mulier, quae tangit eum, quia peccatrix est.

...Hic si esset być to był... utique wieźdyć by que et qualis ktora a kaka, a jaka...

ZabUPozn 113

...et qualis est mulier a coś jest za niewiasta, a któraż to jest niewiasta...

RRp XXIV 87

Luc 7, 40

Et respondens Iesus dixit ad illum: Simon, habeo tibi aliquid dicere. At ille ait: Magister, dic.

...dic powiadaj...

ZabUPozn 113

Luc 7, 41

Duo debitores erant cuidam feneratori: unus debebat denarios quingentos, alius quinquaginta.

Duo debitores erant dwu miał... feneratori lifnik...

ZabUPozn 113

...debebat winowat... quingentos pięćset... quinquaginta piędziesiąt...

R XXIV 361

...feneratori kupcowi...

GlAug 123

...feneratori lichownikowi...

PF IV 752

Luc 7, 42

Non habentibus illis, unde redderent, donavit utrisque. Quis ergo eorum plus diligit eum?

...donavit odpuścił...

ZabUPozn 113

Luc 7, 43

Respondens Simon dixit: Aestimo quia is, cui plus donavit. At ille dixit ei: Recte iudicasti.

...iudicasti skazał albo osądził...

ZabUPozn 113

...donavit otpuścił... recte spra<wiedliwie>...

RRp XXIV 361

Luc 7, 44

Et conversus ad mulierem, dixit Simoni: Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam: aquam pedibus meis non dedisti; haec autem lacrimis rigavit pedes meos et capillis suis tersit.

...rigavit zmoczyła...

PF IV 752

Luc 7, 45

Osculum mihi non dedisti; haec autem, ex quo intravi, non cessavit osculari pedes meos.

...ex quo jakoż... non cessavit nie przestała...

ZabUPozn 113

Luc 7, 49

Et coeperunt, qui simul accumbebant, dicere intra se: Quis est hic, qui etiam peccata dimittit?

...recumbabant siedzieli...

ZabUPozn 113

Luc 7, 50

Dixit autem ad mulierem: Fides tua te salvam fecit; vade in pace!

...fecit zbawiła...

ZabUPozn 113

Luc 8, 4

Cum autem turba plurima conveniret, et de singulis civitatibus properarent ad eum, dixit per similitudinem:

...rozmajici zeszli sie...

PF IV 570

...properarent przybliżali się...

GlKazB IV 45

Luc 8, 5

Exiit, qui seminat, seminare semen suum. Et dum seminat ipse, aliud cecidit secus viam et conculcatum est, et volucres caeli comederunt illud.

Wyszedł... jedno... conculcatum poszłapano...

PF IV 570

...qui seminat, seminare rozsiewca któryż rozsiewał...

GlKazB IV 45

...semen nasie<nie>...

WiśłRp nr 2366

Luc 8, 6

Et aliud cecidit super petram et natum aruit, quia non habebat humorem.

...natum aruit wszdło a wznidąc... humorem puchłości, miękkości, wilkości...

PF IV 570

...humorem miękkości, puchności...

PF IV 575

Luc 8, 7

Et aliud cecidit inter spinas, et simul exortae spinae suffocaverunt illud.

...<spinas> cinnie et simul exortae suffocaverunt a tako wznidąc zatłumiły...

PF IV 570

...suffocantur vlg. zadusili się

GlKazB IV 45

...suffocaverunt illud zadusiło je

R XXXIII 182

...suffocaverunt zadusiły...

GlJag 92

...suffocaverunt zadusiło...

GlKazB III 25

Luc 8, 8

Et aliud cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum centuplum. Haec dicens clamabat: Qui habet aures audiendi, audiat.

...ortum fecit fructum centuplum wznidąc przyniosło z siebie sto użytku... audiendi, audiat ku słyszeniu słysz

PF IV 570

...et ortum wszczedwszy...

RRp XXIV 74

...et ortum urosłszy...

CatCodJagRp VIII 183

...fructum centuplum, id est stokrotny...

R XXXIII 182

...ortum wszedwszy...

RRp XXIV 83

Luc 8, 9

Interrogabant autem eum discipuli eius, quae esset haec parabola.

...za przypowieść...

PF IV 570

Luc 8, 10

Quibus ipse dixit: Vobis datum est nosse mysteria regni Dei, ceteris autem in parabolis, ut videntes non videant et audientes non intellegant.

...aby widząc nie widzieli, słysząc...

PF IV 570

Luc 8, 12

Qui autem secus viam, sunt qui audiunt; deinde venit Diabolus et tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi fiant.

...tollit wymie... aby wierząc...

PF IV 570

...voluptati, id est proprie rozkosznie...

GIWroc 7r

Luc 8, 13

Qui autem supra petram, qui cum audierint, cum gaudio suscipiunt verbum; et hi radices non habent, qui ad tempus credunt, et in tempore tentationis recedunt.

...nęcasz...

PF IV 570

Luc 8, 14

Quod autem in spinis cecidit: hi sunt, qui audierunt et a sollicitudinibus et divitiis et voluptatibus vitae euntes suffocantur et non referunt fructum.

...in sollicitudinis w pieczołowani, w rozkoszy cielnej chodząc zaduszą słowo...

PF IV 570

...voluptatibus vite rozkoszy żywota...

GIWroc 7v

Luc 8, 15

Quod autem in bonam terram: hi sunt, qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent et fructum afferunt in patientia.

...paciencia pokora

GIWroc 7v

Luc 8, 29

Praecipiebat enim spiritui immundo, ut exiret ab homine. Multis enim temporibus arripiebat illum, vincebatur catenis et compedibus custoditus; et ruptis vinculis, agebatur a daemonio in deserta.

...agebatur napędzon, poruszon...

MamLub 272

...agebatur poruszon...

MamKal 272

Luc 8, 43

Et mulier quaedam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim, quae in medicos erogaverat omnem substantiam suam nec ab ullo potuit curari;

...erogaverat wytrawiła, strawiła, nałożyła...

MamLub 273

...erogaverat wytrawił<a>, nałożył<a>...

MamKal 273

Luc 8, 45

Et ait Iesus: Quis est, qui me tetigit? Negantibus autem omnibus, dixit Petrus: Praeceptor, turbae te comprimunt et affligunt.

...comprimunt cisań... affligunt tłoczą

MamLub 272

...comprimunt cisań... affligunt tłoczą

MamKal 272

Luc 8, 49

Adhuc illo loquente, venit quidam e domo principis synagogae dicens: Mortua est filia tua; noli amplius vexare magistrum.

...vexare nagabać...

MamKal 273

Luc 8, 52

Flebant autem omnes et plangebant illum. At ille dixit: Nolite flere; non est mortua, sed dormit.

...plangebant vlg. łkali...

R XXXIII 184

Luc 9, 5

Et quicumque non receperint vos, exeuntes de civitate illa pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium supra illos.

...excutite wytłuczcie...

GlKazB III 20

Luc 9, 23

Dicebat autem ad omnes: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum et tollat crucem suam cotidie et sequatur me.

...tollat crvcem cirpi szkody, kłopoty, przeczy, ubostwo, prześladowanie, uraganie...

R XXIV 359

Luc 9, 31

qui visi in gloria dicebant exodum eius, quam completurus erat in Ierusalem.

...excessum, id est mortem et passionem wyście, występ...

MamLub 273

Luc 9, 54

Cum vidissent autem discipuli eius Iacobus et Ioannes, dixerunt: Domine, vis dicimus, ut ignis descendat de caelo et consumat illos?

...et consumet a strawi...

ZabUPozn 105

Luc 9, 56

Et ierunt in aliud castellum.

...enim iże...

GlJag 94

Luc 10, 21

In ipsa hora exsultavit Spiritu Sancto et dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terrae, quod abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis; etiam, Pater, quia sic placuit ante te.

...Confiteor tibi dzięki tobie dawam...

GlKazB IV 145

Luc 10, 23

Et conversus ad discipulos seorsum dixit: Beati oculi, qui vident, quae videtis.

...obcecantur mżą...

GlKazB IV 172

...qui jż...

R XXIV 74

Luc 10, 24

Dico enim vobis: Multi prophetae et reges voluerunt videre, quae vos videtis, et non viderunt, et audire, quae auditis, et non audierunt.

...enim bo... multi rozmaici... voluerunt chcieli...

R XXIV 74

Luc 10, 25

Et ecce quidam legis peritus surrexit tentans illum dicens: Magister, quid faciendo vitam aeternam possidebo?

...gdy go pytał jed<en> mistrz zakonu rzekąc: Mistrzu, co działając żywot wieczny odzierzę?

GlKazB IV 147

...ecce owa... legis peritus uczony w zakonie... faciendo czyniąc... possidebo otrzymam

R XXIV 74

...legis peritus majister zakona...

GlWroc 74r

...legis peritus w zakonie nauczony...

R XXXIII 183

Luc 10, 26

At ille dixit ad eum: In Lege quid scriptum est? Quomodo legis?

...rzekł jemu: W zakonie jako czciesz?

GlKazB IV 147

...quomodo kto a co...

R XXIV 74

Luc 10, 27

Ille autem respondens dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex omnibus viribus tuis et ex omni mente tua et proximum tuum sicut teipsum.

Odpowiedział jemu: Będzie<sz> miłował Boga nad w[y]szystko stworzenie, swego bliźniego jako sam siebie.

GlKazB IV 147

...Diliges będziesz... mente myśli...

R XXIV 74

...Diliges przez przeciwieństwa...

RRp XXIV 85

Luc 10, 28

Dixitque illi: Recte respondisti; hoc fac et vives.

...recte po prawdzież... hoc tako...

R XXIV 74

Luc 10, 29

Ille autem, volens iustificare seipsum, dixit ad Iesum: Et quis est meus proximus?

Ille autem, volens iustificare se ipsum a on się sprawiedliwego uczynić...

R XXIV 75

Luc 10, 30

Suscipiens autem Iesus dixit: Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Iericho et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum et, plagis impositis, abierunt, semivivo relicto.

...descendebat szedł był... et plagis impositis abierunt a zbiwszy ji odeszli go...

R XXIV 75

...despoliaverunt złupili... plagis rany...

GlKazB III 41

...plagis impositis uraniwszy...

GlKazB III 42

...semivivo za martwu...

GlDom 78

...semivivo za martwe...

JA XII 144

...relicto semivivo na poły żywego...

R XXV 174

...plagis uraniwszy...

GlKazB IV 64

Luc 10, 31

Accidit autem, ut sacerdos quidam descenderet eadem via et, viso illo, praeterivit;

Accidit autem ut a przygodziło się eż... descenderet szedł... preteriit minął ji

R XXIV 75

Acidit autem przygodziło się...

RRp XXV 183

Luc 10, 32

similiter et levita, cum esset secus locum et videret eum, pertransiit.

similiter także...

R XXIV 75

...pertransiit minął...

GlKazB III 41

Luc 10, 33

Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus eum et videns eum misericordia motus est,

...autem ale... iter faciens jidę drogą... secus eum k niemu... misericordia miłosierdzim...

R XXIV 75

...sauciatum zr[z]anionego...

GlDom 78

Luc 10, 34

et appropians alligavit vulnera eius infundens oleum et vinum; et imponens illum in iumentum suum duxit in stabulum et curam eius egit.

...iumentum bydlę... duxit wiod...

GlKazB III 41

...appropians alligavit przybliżyw się zawią<zał>... in iumentum na klusię... curam eius egit pieczę miał o niem

R XXIV 75

...iumentum dobytczę...

GlWroc 74r

...in stabulum stajnie...

GlKazB II 23

Luc 10, 35

Et altera die protulit duos denarios et dedit stabulario et ait: Curam illius habe, et, quodcumque supererogaveris, ego cum rediero, reddam tibi.

...stabulario gospodarzowi... supererogaveris nadto uczynisz... reddam wrocę

R XXIV 75

...stabulario chlewnikowi... supererogaveris naddasz...

GlKazB III 41

...supererogaueris, id est apposueris de tuo non dicit diminueris co nadto wydasz...

MamLub 273

...supererogaueris wydasz...

MamKal 273

Luc 10, 38

Cum autem irent, ipse intravit in quoddam castellum, et mulier quaedam Martha nomine excepit illum.

...intravit wszedł... quodam castellum niektore miastko...

GlWroc 67v

...intravit wszedł... *excepi illum przyjęli ji...

R XLVII 358

...intravit wszedł...

GlKazB II 26

...in quoddam singulare castellum w osobny grodek...

R XXIV 374

...quodam castellum w grodziec...

PamLit XXVIII 308

...intravit wszedł...

GlKazB II 27

Luc 10, 39

Et huic erat soror nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius.

et huic tej... erat soror nomine jimieniem... audiebat słuchała...

R XLVII 358

...item sedens secus pedes Domini siedząc podług pańskich nog...

PamLit XXVIII 308

Luc 10, 40

Martha autem satagebat circa frequens ministerium; quae stetit et ait: Domine, non est tibi curae quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adiuvet.

...satagebat pilna była... frequens ministerium ustawne służby...

GlWroc 67v

...satagebat dosyć czyniła, bo się procowała...

PamLit XXVIII 308

...satagebat usiłowała...

MamLub 273

...satagebat usiłowała aut robotowała...

MamKal 273

...satagebat pilna była...

GlKazB IV 81

...satagebat pilna była... frequens ustawicznie... non est tibi cura pieczę...

R XLVII 358

...satagebat pilność miała...

R XXIV 362

...frequentavit uczęszczała...

GlKazB IV 81

...cure piecza...

ZabUPozn 117

Luc 10, 41

Et respondens dixit illi Dominus: Martha, Martha, sollicita es et turbaris erga plurima,

...sollicita es troskliwaś... erga plurima rzeczą...

GlWroc 67v

...sollicita es pilna jeś... turbaris erga plurima troszczesz się podług wiela...

R XLVII 358–359

...sollicita es pieczołujesz...

GlKazB II 27

...sollicita es upracująca jeś... erga plurima naprzeciwno wielu

R XXIV 374

...turbatis troska<sz> się i zamaćła się jeś...

JA XIV 512

...erga pole...

GlWroc 33r

Luc 10, 42

porro unum est necessarium; Maria enim optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea.

porro zaprawdę...

GlWroc 67v

...unum jednego... est necessarium potrzebi<z>na...

R XLVII 359

...optimam najlepszą...

GlKazB II 27

...optimam nalepszą...

RRp XXIV 362

porro ale...

RRp XXIV 85

Luc 11, 8

Dico vobis: Et si non dabit illi surgens, eo quod amicus eius sit, propter improbitatem tamen eius surget et dabit illi, quotquot habet necessarios.

...propter improbitatem, id est importunitatem naporność...

MamLub 273

...propter improbitatem dla naporności...

MamKal 273

Luc 11, 11

...numquid aza...

GlWroc 37r

Luc 11, 14

Et erat eiciens daemonium, et illud erat mutum; et factum est, cum daemonium exisset, locutus est mutus. Et admiratae sunt turbae;

...mutus niemy...

GlKazB I 23

...eiciens demonium wyrzucający dyjabelstwo... erat mutum nieme...

R XXIV 72

Luc 11, 15

quidam autem ex eis dixerunt: In Beelzebul principe daemoniorum eicit daemonia.

quidam niektorzy...

GlKazB I 23

...demoniorum złych duchow...

Serm 98v

...In Belzebub principe mocą cza<rta>...

R XXIV 72

Luc 11, 16

Et alii tentantes signum de caelo quaerebant ab eo.

...signum zna<k>a... de celo z nieba... querebant żąda...

Serm 98v

...querebant żądali...

R XXIV 72

...querebant badali...

RRp XXIV 366

Luc 11, 17

Ipse autem sciens cogitationes eorum dixit eis: Omne regnum in seipsum divisum desolatur, et domus supra domum cadit.

...in semet ipsum samo w sobie... desolabitur opuśćcieje...

R XXIV 72

...desolatur opuśćcieje...

Serm 98v

...desolabitur opuszczonoć...

RRp XXIV 83

...in seipsum samo z sobą...

CatCodJag I 195

Luc 11, 18

Si autem et Satanas in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ipsius? Quia dicitis in Beelzebul eicere me daemonia.

Si autem także... in Belzebub *mocą...

R XXIV 72

...in seipsum sam z sobą...

CatCodJagRp I 195

Luc 11, 19

Si autem ego in Beelzebul eicio daemonia, filii vestri in quo eiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.

...in quo czyją mocą... iudices vestri erunt sądzić was będą

R XXIV 72

...iudices sąźcami...

GlKazB I 24

Luc 11, 20

Porro si in digito Dei eicio daemonia, profecto pervenit in vos regnum Dei.

Porro, id est certe zaiste... in digito w mocy... profecto, gl. sine dubio przez wāt<pienia>...

GlKazB I 24

Porro pakli... profecto owszem...

R XXIV 72

Porro owszejki... in digitto mocą...

GlKazB IV 48

Porro ale... in digito Dei mocą Ducha Świętego...

RRp XXIV 83

...profecto nagle...

GlKazB IV 49

Porro ale... profecto zaprawdę...

CatCodJag I 195

Luc 11, 21

Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, quae possidet;

...mocarz bronny... possidet jima

R XXIV 72

...armatus ubraniec... atrium przebytku...

GlKazB III 29

...armatus ubraniec...

GlKazB I 24

...armatus ubraniec...

Serm 98v

...armatus czynowaty...

GlWroc 111v

...atrium trzemu...

GlKazB IV 49

...possidet włoda

RRp XXIV 366

Luc 11, 22

si autem fortior illo superveniens vicerit eum, universa arma eius auferet, in quibus confidebat, et spolia eius distribuet.

si autem fortior illo superveniens vicerit eum przepomoże go... universa eius arma oręże... auferet otbirze...

Serm 98v

...arma zbroję... confidebat nadziewa... distribuet rozdz<z>ieli

GlKazB I 24

...arma aufert broń oddali... spolia łup...

GlKazB IV 49

...arma broń...

GlKazB IV 108

...auferet odemie... confidebat miał nadzieję... spolia łup, drapież...

R XXIV 72

Luc 11, 23

Qui non est mecum, adversum me est; et qui non colligit mecum, dispergit.

...non colligit nie zgromadza...

GlKazB II 18

...dispergit rozprasza

Serm 98v

Luc 11, 24

Cum immundus spiritus exierit de homine, perambulat per loca inaquosa quaerens requiem; et non inveniens dicit: Revertar in domum meam, unde exivi.

...loca inaquosa sucha...; non inveniens nie nala<z>wsz<y>...

R XXIV 72

...per loca inaquosa błotnym vel suchym...

CatCodJag I 195

...inaquosa sucha...

MamKal 273

...inaquosa błotne wody...

GlKazB II 88

...loca inaquosa pusta...

R XXV 175

...inaquosa suchych...

PF IV 752

Luc 11, 25

Et cum venerit, invenit scopis mundatam et exornatam.

...scopis mundatam miotłami umiecion...

R XXIV 72

...scopis mundatam umi<e>ciony et ornatam upiękrany...

Serm 98v

Luc 11, 26

Et tunc vadit et assumit septem alios spiritus nequiores se, et ingressi habitant ibi; et fiunt novissima hominis illius peiora prioribus.

...vadit idzie... nequiores se niż sam... novissima poślednie czasy...

R XXIV 72

...assumit wzowie...

Serm 98v

...nequiores złośniejszych... fiunt bywają...

GlKazB I 24

...nequiores gorszych...

GlKazB IV 49

...poślednie cięższe przednich...

PF IV 572

Luc 11, 27

Factum est autem, cum haec diceret, extollens vocem quaedam mulier de turba dixit illi: Beatus venter, qui te portavit, et ubera, quae suxisti!

...extollens podniowszy...

R XXIV 72

...ubera pir<si>... suxisti pożywał

GlKazB I 24

...ubera piersi... suxisti jichżeś pożywał

Serm 98v

Luc 11, 28

At ille dixit: Quinimmo beati, qui audiunt verbum Dei et custodiunt!

...quinimmo beati, qui i owszem tako jest, již...

Serm 98v

...quinimmo i owszem...

CatCodJag I 195

...quinimmo zaiste...

GlKazB I 24

...quinimmo ale i tež...

R XXIV 72

...quinimmo i owszeją...

GlKazB IV 49

Luc 11, 31

Regina austri surget in iudicio cum viris generationis huius et condemnabit illos, quia venit a finibus terrae audire sapientiam

Salomonis, et ecce plus Salomone hic.

...austri od zachodu słońca...

GlKazB I 65

Luc 11, 33

Nemo lucernam accendit et in abscondito ponit neque sub modio sed supra candelabrum, ut, qui ingrediuntur, lumen videant.

...sub modio pod przykrycim...

GlKazB IV 41

Luc 11, 34

Lucerna corporis est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit; si autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit.

Lucerna poświat... corpus tuum...

GlAug 125

Luc 11, 41

Verumtamen, quod superest, date eleemosynam; et ecce omnia munda sunt vobis.

...superest zbywa...

Gn gl. 43r

Luc 11, 53

Cum autem inde exisset, coeperunt scribae et pharisaei graviter insistere et eum allicere in sermone de multis

...insistere nastać aut przeciwić się...

MamLub 273

...insistere nastać...

MamKal 273

Luc 12, 6

Nonne quinque passerres veneunt dipondio? Et unus ex illis non est in oblivione coram Deo.

...dipandiosa za dwa szarty...

MamLub 273

...dipondio za dwa szarty...

MamKal 273

Luc 12, 16

Dixit autem similitudinem ad illos dicens: Hominis cuiusdam divitis uberes fructus ager attulit.

...uberes mnożące <sie>...

GlWroc 30v

Luc 12, 33

Vendite, quae possidetis, et date eleemosynam. Facite vobis sacculos, qui non veterescunt, thesaurum non deficientem in caelis, quo fur non appropriat, neque tinea corrumpit;

...veterescunt wiotszeje...

R XXV 156

Luc 12, 35

Sint lumbi vestri praecincti et lucernae ardentes,

...lumbi biodra... lucerne ardentes świece...

R XXV 158

...lumbi biodra...

GlWroc 60r

Luc 12, 42

Et dixit Dominus: Quis putas est fidelis dispensator et prudens, quem constituet dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram?

...dispensator opiekadlnik...

GlKazB II 113

Luc 12, 50

Baptisma autem habeo baptizari et quomodo coartor, usque dum perficiatur!

...cohartor wąsko, ciasno...

MamLub 273

...cohartor uciążam...

MamKal 273

Luc 12, 58

Cum autem vadis cum adversario tuo ad principem, in via da operam liberari ab illo, ne forte trahat te apud iudicem, et iudex tradat te exactori, et exactor mittat te in carcerem.

...exactori pobiercy...

MamLub 273

...exactori poborcy...

MamLub 273

Luc 13, 1

Aderant autem quidam ipso in tempore nuntiantes illi de Galilaeis, quorum sanguinem Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum.

Aderant byli przy tem albo przyszli...

MamLub 273

Aderant byli przy tem...

MamKal 273

Luc 13, 7

Dixit autem ad cultorem vineae: Ecce anni tres sunt, ex quo venio quaerens fructum in ficulnea hac et non invenio. Succide ergo illam.

Ut quid etiam terram evacuat?

...ad cultores ku winarzem...

MamLub 273

...ad cultores ku winarzem...

MamKal 273

Luc 13, 17

Et cum haec diceret, erubescabant omnes adversarii eius, et omnis populus gaudebat in universis, quae gloriose fiebant ab eo.

...gaudebit cieszy sie...

GlKazB III 80

Luc 13, 32

Et ait illis: Ite, dicite vulpi illi: Ecce eicio daemonia et sanitates perficio hodie et cras et tertia consummor.

...consumor konam, umrę

MamLub 273

...consumor konam, umrę

MamKal 273

Luc 13, 33

Verumtamen oportet me hodie et cras et sequenti ambulare, quia non capit prophetam perire extra Ierusalem.

...sequenti die za jutra... non capit nie Idza...

MamLub 273

...sequenti die za jutra... non capit nie Idza...

MamKal 273

Luc 14, 1

Et factum est, cum intraret in domum cuiusdam principis pharisaeorum sabbato manducare panem, et ipsi observabant eum.

...observabant eum postrzegali ji

GlJag 93

...observabant eum przy sobie go folgowali

R XXV 142

Luc 14, 2

Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum.

...idropicus opuchły...

GlKazB III 44

...<hydropicus> wodnocielny...

MamLub 273

...idropicus opuchły...

MamKal 273

...hydropicus opuchły...

Zab 521

Luc 14, 3

Et respondens Iesus dixit ad legis peritos et pharisaeos dicens: Licet sabbato curare an non?

...licet słusza...

GlKazB III 44

Luc 14, 4

At illi tacuerunt. Ipse vero apprehensum sanavit eum ac dimisit.

...apprehensum jętego...

...dimisit opuścił...

GlWroc 83r

GlKazB III 44

Luc 14, 5

Et ad illos dixit: Cuius vestrum filius aut bos in puteum cadet, et non continuo extrahet illum die sabbati?

...puteum jezioro...

GlWroc 82v

Luc 14, 7

Dicebat autem ad invitatos parabolam, intendens quomodo primos accubitus eligerent, dicens ad illos:

...intendens, id est cogitans vel nominans bacząc albo myśląc, albo mówiąc... quomodo kako, primos accubitos, id est prima loca pirwy mieśce...

RRp XXIV 375

...cogitans vel nominans bacząc albo myśląc, albo mówiąc, quomodo prima loca kako pirwy mieśce...

R XXV 161

...intendens mieniać... accubitus miesca...

GlWroc 82v

Luc 14, 10

Sed cum vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo loco, ut, cum venerit, qui te invitavit, dicat tibi: Amice, ascende superius; tunc erit tibi gloria coram omnibus simul discumbentibus.

...gloria coram simul discumbentibus cześć przede wszyćkimi siedzącymi

R XXIV 81

Luc 14, 12

Dicebat autem et ei, qui se invitaverat: Cum facis prandium aut cenam, noli vocare amicos tuos neque fratres tuos neque cognatos neque vicinos divites, ne forte et ipsi te reinvitent, et fiat tibi retributio.

...retribucio odpłata

GlWroc 73v

Luc 14, 15

Haec cum audisset quidam de simul discumbentibus, dixit illi: Beatus, qui manducabit panem in regno Dei.

...Beatus Błogosławiony...

PF V 60

Luc 14, 16

At ipse dixit ei: Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos;

...vocavit a wezwał jich

R XXIV 73

Luc 14, 17

et misit servum suum hora cenae dicere invitatis: Venite, quia iam paratum est.

...dicere aby rzekł... ut venirent, quia iam parata sunt omnia by przyszli, bo [z]ugotowano jest wszystko

R XXIV 73

...invitatis wezwanym...

GlWroc 49v

Luc 14, 18

Et coeperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei: Villam emi et necesse habeo exire et videre illam; rogo te, habe me excusatum.

...singuli osobni...

GlKazB III 35

...ceperunt excusare jeżeli się wymawiać... et necesse habeo a potrzebno mi jest...

R XXIV 73

Luc 14, 19

Et alter dixit: Iuga boum emi quinque et eo probare illa; rogo te, habe me excusatum.

...iugera boum sprzężajow wołowych... probare illa abych jich skusił... habe me excusatum wymow mnie

R XXIV 73

...iuga sprzężajow...

GlKazB III 35

...probare illa pokusić jich...

PF IV 578

...excusatum wymołwienie

GlWroc 49v

...probare illa skosztować jich...

RRp XXIV 84

Luc 14, 21

Et reversus servus nuntiavit haec domino suo. Tunc iratus pater familias dixit servo suo: Exi cito in plateas et vicos civitatis et pauperes ac debiles et caecos et claudos introduc huc.

...nuntiavit odpowiedział to... rozgniewaw się... in plateas et vicos szyrokie i ciasne... huc sam

R XXIV 73

...na opłotki...

R XXIV 367

...vicos na kąty...

R XXIV 375

...nuntiavit orędował... debiles chore...

GlKazB III 36

Luc 14, 22

Et ait servus: Domine, factum est, ut imperasti, et adhuc locus est.

...factum est stało się jest...

RRp XXIV 375

...et adhuc ale jeszcze...

R XXIV 73

Luc 14, 23

Et ait dominus servo: Exi in vias et saepes, et compelle intrare, ut impleatur domus mea.

...in vias et sepes, et compelle intrare na drogi i w opłotki a przypędź ku weściu...

R XXIV 73

...in vias et sepes na ściegny, na rozstani, na przecznice...

PF IV 578

Luc 14, 24

Dico autem vobis, quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit cenam meam.

...nemo virorum niżadny mężow... vocati wezwani... gustabunt ukuszą...

R XXIV 73

...autem ale... gustabit pożywać będą, powołani..

PF IV 578

Luc 14, 31

Aut quis rex, iturus committere bellum adversus alium regem, non sedens prius cogitat, si possit cum decem milibus occurrere ei, qui cum viginti milibus venit ad se?

...venit ad se jidzie przeciw jim

MamLub 274

...venit ad se jidzie przeciw jim

MamKal 274

Luc 14, 32

Alioquin, adhuc illo longe agente, legationem mittens rogat ea, quae pacis sunt.

Alioquin, aduc illo longe agente jinak aut pakli, kako dokąd jeszcze daleko jest... legationem mittit pośle poselstwo...

MamLub 274

Alioquin snać... legacionem mittit pośle poselstwo...

MamKal 274

Luc 14, 33

Sic ergo omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, quae possidet, non potest meus esse discipulus.

...renuncciaverit odrzecze sie...

GlWroc 60r

...renunciare wzgardzić...

GlKazB III 21

Luc 15, 1

Erant autem appropinquantēs ei omnes publicani et peccatores, ut audirent illum.

...appropinquantēs przystą<pili>...

GlWroc 54r

Luc 15, 4

Quis ex vobis homo, qui habet centum oves et si perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto et vadit ad illam, quae perierat, donec inveniat illam?

...dimisit LXXXIX oves opuścil *ośmdziesiąt...

GlDom 48

...nonaginta novem, gl. ad eum i za nie i owszem...

CatCodJagRp VIII 183

Luc 15, 5

Et cum invenerit eam, imponit in umeros suos gaudens

...in humeros na plecy...

PF IV 578

...in humeros plece...

GlKazB III 36

Luc 15, 7

Dico vobis: Ita gaudium erit in caelo super uno peccatore paenitentiam agente quam super nonaginta novem iustis, qui non indigent paenitentia.

...nad jednym hominem pokutę *strojącemu niżli nad *dziewięćdziesięci dziewięcią iustis, qui non indigent poenitentia

sprawiedl<i>*wymi *niepotrzebującemu

PF IV 578–579

Luc 15, 8

Aut quae mulier habens drachmas decem, si perdiderit drachmam unam, nonne accendit lucernam et everrit domum et quaerit diligenter, donec inveniat?

...dragmas pieniądz...

GlWroc 54r

...lucernam poświaty...

GlKazB III 36

...diligenter pilnie...

PF IV 579

...euerit przemiata, przewraca...

GlKazB IV 62

...euerit wynicował...

GlKazB III 36

Luc 15, 12

Et dixit adolescentior ex illis patri: Pater, da mihi portionem substantiae, quae me contingit. Et divisit illis substantiam.

...porcionem, que michi contingit część jimienia, ktora na mię padła...

GlKazB I 62

...contingit zależy...

BRacz nr 188 k. 286v

Luc 15, 13

Et non post multos dies, congregatis omnibus, adulescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.

...luxuriose rozpustnie

GlKazB I 62

Luc 15, 14

Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa, et ipse coepit egere.

...cepit egere ńędzę cirpieć

BRacz nr 188 k. 286v

Luc 15, 16

et cupiebat saturari de siliquis, quas porci manducabant, et nemo illi dabat.

...de siliquis słodzin...

GlKazB I 62

...siliqua słodziny...

MamKal 274

Luc 15, 19

et iam non sum dignus vocari filius tuus; fac me sicut unum de mercennariis tuis.

...mercenariis sług...

GlKazB I 63

Luc 15, 23

et adducite vitulum saginatum, occidite et manducemus et epulemur,

...saginatam, id est inpingwatum tłuste sive pascuale...

MamLub 274

...saginatam tłuste sive pascale...

MamKal 274

Luc 15, 25

Erat autem filius eius senior in agro et, cum veniret et appropinquaret domui, audivit symphoniam et choros

...simphonia gędźba...

MamLub 274

...simphonia gędźba...

MamKal 274

Luc 16, 1

Dicebat autem et ad discipulos: Homo quidam erat dives, qui habebat villicum, et hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona ipsius.

...homo quidam erat był niektory... villicum szafarza... et hic diffamatus est jenże osoczon... quasi dissipasset bona marnie szafował jimienie, dobra...

R XXIV 74

...villicum włodarz... deffamatus osoczon...

GlWroc 63v

...villicum włodarza...

MamKal 274

...diffamatus *napowidzian...

R XXXIII 183

...diffamatus *napowiedzian, *oskarżan...

CatCodJagRp VIII 183

...diffamatur oskarżon bywa... disipasset bona zepsował jiminie...

GlKazB III 39

...quasi dissipasset bona ipsius iże rozsypał jego imienie

R XXIV 84

...bona sua jego dobre

RRp XXIV 375

...dissipasset marno strawił...

GlKazB IV 140

Luc 16, 2

Et vocavit illum et ait illi: Quid hoc audio de te? Redde rationem vilicationis tuae, iam enim non poteris vilicare.

...villicationis szafarstwa... enim bo... vilicare szafować

R XXIV 74

Luc 16, 3

Ait autem vilicus intra se: Quid faciam, quia dominus meus aufert a me vilicationem? Fodere non valeo, mendicare erubesco.

Ait autem a pomyślił... intra se sam w siebie... aufert odemuje... fodere non valeo kopać nie mogę...

R XXIV 74

...aufert a me vilicationem bierze albo odejmie włodarstwo... mendicare erubesco żebrać sromam się

RRp XXIV 84

Luc 16, 4

Scio quid faciam, ut cum amotus fuero a vilicatione, recipiant me in domos suas.

...et cum amotus a villicatione aby gdy oddalon od sza<farstwa>...

R XXIV 74

...ut cum amotus fuero a vilicatione recipiant me gdy oddalon będę od włodarstwa wezmą mię...

R XXIV 84

Luc 16, 5

Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui, dicebat primo: Quantum debes domino meo?

...debitoribus dłużniki... quantum debes wieleś winowat...

R XXIV 74

...itaque przeto... Quantum debes domino meo Wieleś ty winowat panu memu?

R XXIV 84

...debes dłużeń jeś...

MamLub 274

...debes dłużeń jeś...

MamKal 274

Luc 16, 6

At ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi: Accipe cautionem tuam et sede cito, scribe quinquaginta.

...Centum cados olei sto dzbanow oleju... accipe caucionem tuam weźmi przepis twoj albo tve wręby...

R XXIV 84

...cados, id est vasa łagwice winne secundum papiam secundum vero Isidorum est vas continens tres urnas...

caucionem zapis...

MamLub 274

...cados, id est vasa łagwice winne secundum papiam secundum vero Isidorum est vas continens tres urnas...

caucionem zapis...

MamKal 274

...centum cados ćwierci... caucionem zapis, list...

GlKazB IV 63

...caucionem popisanie długow...

R XXIV 74

...caucionem zapis...

R XXV 173

...caucionem karby vel zapisy...

R XXIV 367

...caucionem zapis...

GlKazB III 39

...caucionem zapis...

CatCodJagRp VIII 183

...cados łagwice... caucionem zapisy...

PF IV 752

...caucionem napis...

RRp XXIV 375

...caucionem zapis...

GlKazB IV 142

...caucionem zapis...

R XLVII 352

Luc 16, 7

Deinde alii dixit: Tu vero quantum debes? Qui ait: Centum coros tritici. Ait illi: Accipe litteras tuas et scribe octoginta.

deinde a potem...

R XXIV 74

...quantum debes wieleś winowat... ait rzekł... coros korcy... Accipite litteras weźmi listy...

R XXIV 84

...centum choros sto łasztow, spundow albo małdrow...

R XXIV 375

Luc 16, 8

Et laudavit dominus vilicum iniquitatis, quia prudenter fecisset, quia filii huius saeculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt.

...vilicum iniquitatis szafarza niesprawiedliwego... fecisset uczynił... prudentiores mędrzy są... in generatione w pokoleniu...R XXIV 74

...iniquitatis niesprawiedliwości... prudenter fecisset iżby mądrze uczynił... in generatione sua w swem pokoleniu... RRp XXIV 84

...providenter ostrożnie... GlKazB IV 142

...prudenciores chytrzy... R XXV 173

Luc 16, 9

Et ego vobis dico: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut, cum defeceritis, recipiant vos in aeterna tabernacula.

...et transitoriis i przemiennych... defeceritis a gdybyście niedostatek ci[s]rzpieli... recipiant przymą aut przyjmą... GlKazB IV 143

...de mamona z jimienia... ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula aby gdy... aby was przyjęli w wiekuiste przebytki

...de mamona iniquitatis z imienia świeckiego... RRp XXIV 84

...de mammona iniquitatis z bogactwa niesprawnego... GlWroc 63v

...de mamona z zboża... PF IV 752

...cum defeceritis potonie[je]cie... R XXV 173

...defeceritis nie dostaczycie... GlKazB III 39

Luc 16, 15

Et ait illis: Vos estis, qui iustificatis vos coram hominibus; Deus autem novit corda vestra, quia, quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum.

...abominatio omierzle... iustificatis prawicie sie...

PF IV 578

Luc 16, 19

Homo quidam erat dives et induebatur purpura et bysso et epulabatur cotidie splendide.

...purpura et bysso szarłat, postawce adamaszkowe...

GlKazB III 101

...bisso szatą...

PF IV 577

...epulabatur godował... splendide rozkosznie

GlDom 68

...epulabatur używał...

GlWroc 30v

...epulabatur jad<ł>...

GlWroc 48v

...bisso w nadroszszem płotnie... splendide roz<kosznie>

R XXIV 73

Luc 16, 20

Quidam autem pauper nomine Lazarus iacebat ad ianuam eius ulceribus plenus

...ulceribus wrzodow...

MamLub 274

...ulceribus wrzodow...

MamKal 274

...ulceribus ran...

GlDom 68

Luc 16, 21

et cupiens saturari de his, quae cadebant de mensa divitis; sed et canes veniebant et lingeabant ulcera eius.

...cupiens saturari najedzenia...

PF IV 577

...sed et canes ale i psy... ulcera rany...

GlDom 68

...ulcera... vlg. modzele...

R XXIV 347

Luc 16, 24

Et ipse clamans dixit: Pater Abraham, miserere mei et mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam, ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma.

...quia crucior in hac flamma iże mie ten płomień pkielny ژهe... ochłodził...

PF IV 577–578

...intingat rozmoczył...

GlDom 68

...extremum namniesz... refrigeret ochłodziła...

GlWroc 48v

...refrigeret ochłodził...

GlKazB II 95

...crucior wielka...

R XXIV 73

Luc 16, 25

At dixit Abraham: Fili, recordare, quia recepisti bona tua in vita tua, et Lazarus similiter mala; nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris.

...recordare upamiętaj, iżeś ty wielikiej rozkoszy pożywał... consolatur weselu...

PF IV 578

...consolatur ucieszon...

GlWroc 48v

Luc 16, 26

Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est, ut hi, qui volunt hinc transire ad vos, non possint, neque inde ad nos transmeare.

Et in his omnibus inter nos między tymi wszystkimi i między nami... chaos magnum przepaść, wielki schod... nie jest podobieństwo naszego ześcia...

PF IV 578

...magnum chaos wielkie rozdziele<nie>, gl. chaos proprie granice... firmatum est utwierdzone jest...

GlWroc 48v

...magnum chaos wielkie przeciążenie...

R XXV 172

...chaos rozdzielenie, dział... transmeare jić, id est transire

MamKal 274

...chaos rozność...

GlDom 68

Luc 16, 27

Et ait: Rogo ergo te, Pater, ut mittas eum in domum patris mei

...ergo tedy...

GlDom 69

Luc 17, 3

Attendite vobis! Si peccaverit frater tuus, increpa illum et, si paenitentiam egerit, dimitte illi;

...increpa karzy, bakaj...

MamLub 274

...increpa karzy, bakaj...

MamKal 274

Luc 17, 11

Et factum est, dum iret in Ierusalem, et ipse transibat per mediam Samariam et Galilaeam.

...iret szedł...

R XXIV 75

...per mediam w pośrzod...

GlDom 79

Luc 17, 12

Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe

...ingrederetur wchodził... occurrent ei potkali ji... a longe z daleka

R XXIV 75

...occurrunt ei pośrzetli się s nim...

GlJag 93

...occurrunt zabiegli, potkali...

GlKazB III 42

Luc 17, 14

Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt.

...ut gdy...

R XXIV 75

Luc 17, 15

Unus autem ex illis, ut vidit quia sanatus est, regressus est cum magna voce magnificans Deum

...ut jako... magnificans fała...

R XXIV 75

Luc 17, 16

et cecidit in faciem ante pedes eius gratias agens ei; et hic erat Samaritanus.

...Samaritanus poganin

GlWroc 76r

Luc 17, 17

Respondens autem Iesus dixit: Nonne decem mundati sunt? Et novem ubi sunt?

...nonne izali nie...

R XXIV 75

Luc 17, 18

Non sunt inventi, qui redirent, ut darent gloriam Deo, nisi hic alienigena.

...qui rediret jen by się... alienigena cudzoziemiec

R XXIV 75

Luc 17, 19

Et ait illi: Surge, vade; fides tua te salvum fecit.

...te salvum fecit zdrowa

R XXIV 75

Luc 17, 24

Nam sicut fulgur coruscans de sub caelo in ea, quae sub caelo sunt, fulget, ita erit Filius hominis in die sua.

...fulgur blask gromowy...

MamLub 274

...fulgur błyskawica...

MamKal 274

Luc 18, 1

Dicebat autem et parabolam ad illos, quoniam oportet semper orare et non deficere,

...oportet semper potrzebno jest... et numquam deficere a nigdy nie przestawali

GlDom 58

Luc 18, 9

Dixit autem et ad quosdam, qui in se confidebant tamquam iusti et aspernabantur ceteros, parabolam istam:

...aspernabantur gardzili...

MamLub 274

...aspernabantur wzgardzali...

MamKal 274

...parabolam istam podobieństwo to

RRp XXIV 85

Luc 18, 10

Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent: unus phariseus et alter publicanus.

...ascenderunt weszli... farizeus duchowny, zakonny...

R XXIV 85

...fariseus et alter publicanus lucemiernik, jawny grzesznik...

GlDom 76

Interea wtem...

GlWroc 70r

Luc 18, 11

Phariseus stans haec apud se orabat: Deus, gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri hominum, raptores, iniusti, adulteri, velut etiam hic publicanus;

...lifnicy, drapieżce, usilnicy...

PF IV 571

Luc 18, 12

ieiuno bis in sabbato, decimas do omnium, quae possideo.

...in sabbato do tego dnia...

MamLub 274

...in sabbato do tego dnia...

MamKal 274

Luc 18, 31

Assumpsit autem Duodecim et ait illis: Ecce ascendimus Ierusalem, et consummabuntur omnia, quae scripta sunt per Prophetas de Filio hominis:

Assumpsit odwiódw... ascendimus ad Jerusalem weszliśmy ku... et consumabuntur omnia a będą dokonany szwytki rzeczy... R XXIV 71

Assumpsit Ihesus duodecim discipulos suos secreto w[a]ziął albo k sobie przyjął dwanaście uczniów... potajemnie...

Ecce asscendimus owa idziem... et consumabuntur omnia będzież popelniono wszystko...

R XXIV 83

Luc 18, 32

tradetur enim gentibus et illudetur et contumeliis afficietur et conspuetur;

tradetur enim gentibus ad *illudendum et crucifigendum et flagebabitur et conspuetur podan będzie pogaństwu na naśmiewanie, na

ukrzyżowanie, a ubiczowan będzie i zeplwan będzie,

R XXIV 83

tradetur podan... *irridetur a będzie naśmiewan...

R XXIV 71

Luc 18, 33

et postquam flagellaverint, occident eum, et die tertia resurget.

gdyż ji [[ukrzyżują]] ubiczują, zabiją ji, dnia trzeciego wstanie.

R XXIV 83

Luc 18, 34

Et ipsi nihil horum intellexerunt; et erat verbum istud absconditum ab eis, et non intellegebant, quae dicebantur.

...nihil horum temu swemu...

R XXIV 71

...intelelexerunt et erat n<i>c są nie roz<u>mieli było jeż... absconditum ab eis skryto od nich...

RRp XXIV 83

Luc 18, 35

Factum est autem, cum appropinquaret Iericho, caecus quidam sedebat secus viam mendicans.

...quidam niektory... secus viam mendicans podług drogi żebrząc...

R XXIV 83

...Iericho do Jerycho...

RRp XXIV 83

Luc 18, 36

Et cum audiret turbam praetereuntem, interrogabat quid hoc esset.

...pretereuntem mijającą...

R XXIV 71

...praetereuntem przemijającą...

RRp XXIV 83

Luc 18, 37

Dixerunt autem ei: Iesus Nazarenus transit.

...Nazarenus nazareński...

RRp XXIV 83

Luc 18, 38

Et clamavit dicens: Iesu, fili David, miserere mei!

...David Dawidow...

R XXIV 83

Luc 18, 39

Et qui praeibant, increpabant eum, ut taceret; ipse vero multo magis clamabat: Fili David, miserere mei!

...increpabant eum przykazowali... multo magis tym...

JA XII 143

...qui preibant increpabant przodkiem szli bakali...

R XXIV 71

Luc 18, 40

Stans autem Iesus iussit illum adduci ad se. Et cum appropinquasset, interrogavit illum:

...iussit kazał...

RRp XXIV 83

Luc 18, 42

Et Iesus dixit illi: Respice! Fides tua te salvum fecit.

...Respice widź...

R XXIV 71

...respice patrz...

R XXIV 83

Luc 18, 43

Et confestim vidit et sequebatur illum magnificans Deum. Et omnis plebs, ut vidit, dedit laudem Deo.

...et confestim nagle... et sequebatur naśladował... magnificans Deum wielbiąc Boga

RRp XXIV 83

...magnificans wielbię... omnis plebs szwytek lud...

R XXIV 71

Luc 19, 2

Et ecce vir nomine Zacchaeus, et hic erat princeps publicanorum et ipse dives.

...publicanorum jawnych grzesznych...

R XXIV 81

...publicanorum jawnikow...

MamKal 274

Luc 19, 3

Et quaerebat videre Iesum, quis esset, et non poterat prae turba, quia statura pusillus erat.

...statura uroda...

GlKazB III 50

Luc 19, 4

Et praecurrens ascendit in arborem sycomorum, ut videret illum, quia inde erat transiturus.

...sicomorum płona figę...

GlKazB III 35

...sicomorum ficus fatuus płona figa...

GlKazB III 50

...ascendit wstąpił... sicomorum vlg. kłokoczek...

R XXIV 81

Luc 19, 7

Et cum viderent, omnes murmurabant dicentes: Ad hominem peccatorem divertit!

...divertisset skłonił się...

GlKazB III 50

Luc 19, 8

Stans autem Zaccheus dixit ad Dominum: Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus et, si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum.

...reddo wracam, dawam...

RRp XXIV 81

Luc 19, 12

Dixit ergo: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum et reverti.

...nobilis ślachta...

GIWroc 103r

...in regionem longinquam w kraje dalekie...

SKJ V 284

Luc 19, 13

Vocatis autem decem servis suis, dedit illis decem mnas et ait ad illos: Negotiamini, dum venio.

...mnas pieniądzow...

GIWroc 103r

...mnas grzywien...

MamLub 274

...mnas grzywien...

MamKal 274

...Negotiamini usque dum venero targujcie aliż przydę

SKJ V 284

...Negociamini zyskujcie, robotujcie...

R XXIV 359

Luc 19, 14

Cives autem eius oderant illum et miserunt legationem post illum dicentes: Nolumus hunc regnare super nos!

Ciues jerozolimitani...

SKJ V 284

Luc 19, 15

Et factum est ut rediret, accepto regno, et iussit vocari servos illos, quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum negotiati essent.

...negociatus esset zyska vel kupczy... GlWroc 103v

...negociatus esset utargował... SKJ V 284

...ut sciret quantum quis negociaret urobił, zyskał... R XXIV 359

Luc 19, 17

Et ait illi: Euge, bone serve; quia in modico fidelis fuisti, esto potestatem habens supra decem civitates.

...Euge miej go dzięki... GlWroc 103v

...Euge miej go dzięki aut dobry bene vale aut bene habe... MamLub 275

...Euge miej go dzięki bene vale, bene habe... MamKal 275

...Euge witaj... GlKazB IV 139

Luc 19, 23

Et quare non dedisti pecuniam meam ad mensam? Et ego veniens cum usuris utique exegissem illud.

...utique exegissem wždy wyciągła... SKJ V 284

...exegissem wziął, wyciągnął... MamLub 275

...exegissem wyciąnąłem... MamKal 275

...exegissem zyskał... RRp XXIV 359

...exegissem wyciągnąłbych... RRp XXIV 86

Luc 19, 24

Et adstantibus dixit: Auferte ab illo minam et date illi, qui decem minas habet.

...Auferte weźmicie...

RRp XXIV 86

Luc 19, 37

Et cum adpropinquaret iam ad descensum montis Oliveti, coeperunt omnis multitudo discipulorum gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus, quas viderant, virtutibus

...ad descensum ku zstąpieniu...

JA XII 144

Luc 19, 41

Et ut appropinquavit, videns civitatem flevit super illam

...appropinquavit się przybliżył... videns użraw...

R XXIV 74

...super eam nad nim...

GlJag 93

Luc 19, 42

dicens: Si cognovisses et tu in hac die, quae ad pacem tibi! Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.

Quia si bo by ty... et quidem a owa... que ad pacem jenże jest tobie ku po<koju>, nunc ninie... abscondita sunt skryto jest... R XXIV 74

Luc 19, 43

Quia venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo et obsidebunt te et coangustabunt te undique

...in te na cię...

GlKazB IV 143

...te twoi... circumdabunt ogar<na>... coangustiabunt te undique cisną cię ze wszech stron...

R XXIV 74

...circumdabunt te obståpią cię... vallo wałmi...	GlKazB III 41
...circumdabunt te inimici tui vallo ostąpią cię nieprzyjaciele twoi przekop... coangustabunt te undique ucisną cię ze wszzech stron...	R XXIV 85
...in te na cię... vallo srębem... coangustabunt ucisną...	GlWroc 68v
...oblegli cię nieprzyjaciele twoi naspem abo nasutym płotem neb blankami...	MPKJRp II 326
...vallo baszty...	R XXIV 348
...vallo obleżenim...	R XXIV 368
...vallo naspem...	RRp XXIV 375
...vallo wałem, gorą, przekopem...	MamLub 275
...vallo wałem, gorą, przekopem...	MamKal 275
...vallo stłupą, parkanem, *wojską, tarasowanim...	CatCodJagRp I 195
...vallo, id est cathenatura facta de lignis *strzą[zą]bem, szranki...	GlJag 93
...coangustabunt uciążą...	R XXXIII 183

Luc 19, 44

et ad terram prosternent te et filios tuos, qui in te sunt, et non relinquent in te lapidem super lapidem, eo quod non cognoveris tempus visitationis tuae.

et ad terram prosternent te a rowno położą cię... non cognoveris nie poznałoś...	R XXIV 74
...prosternent te rozdrucą cie...	R XXIV 85
...prosternent rozproszą...	R XXXIII 183
...prosternent uśc<ie>lą tobą...	MamLub 275
...prosternent położą...	MamKal 275

...prosternent te położą cię, roztrącą...	GlKazB III 40
...prosternent te położą cię, potrącą cię...	GlKazB III 41
...prosternent potrącą...	GlKazB IV 143
...visitationis nawiedzenia...	GlWroc 68v
...ad terram prosternent rowno z ziemią cię położą...	GlKazB IV 144

Luc 19, 47

Et erat docens cotidie in templo. Principes autem sacerdotum et scribae et principes plebis quaerebant illum perdere.

...cottidie zaw[m]żdy...	GlKazB III 41
--------------------------	---------------

Luc 20, 9

Coepit autem dicere ad plebem parabolam hanc: Homo plantavit vineam et locavit eam colonis et ipse peregre fuit multis temporibus.

...peregre w gościnę, na pąć...	MamLub 275
...peregre w gościnę, na pąć...	MamKal 275

Luc 20, 11

Et addidit alterum servum mittere; illi autem hunc quoque caedentes et afficientes contumelia dimiserunt inanem.

...contumelys afflictos unędziwszy sromotami...	MamLub 275
...contumelys affectos unędziwszy sromotami...	MamKal 275

Luc 20, 47

qui devorant domos viduarum et simulant longam orationem. Hi accipient damnationem maiorem.

...similantes zamyślając...

MamLub 275

...similantes zamyślając...

MamKal 275

Luc 21, 2

Vidit autem quendam viduam pauperulam mittentem illuc minuta duo

...duo era minuta dwa szarty miedziana, minutum est quarta pars quadrantis

MamLub 275

... duo era minuta dwa szarty miedziana, minutum est quarta pars quadrantis

MamKal 275

Luc 21, 25

Et erunt signa in sole et luna et stellis, et super terram pressura gentium prae confusione sonitus maris et fluctuum,

...in terris pressura gentium pre confusione będzie ściś[cz]nienie ludzi prze zmieszanie...

GlJag 92

...pressura gentium pre confusione sonitus maris et fluctuum uciśnienie ludzkie przed trząsem zwięku morskiego

i przed wężami,

R XXIV 82

...pre confusione fluctuum prze niepokoj morski

GlWroc 100v

...pre confusione przed brzękiem...

R XXIV 365

...pre confusione dla zasmęcenia...

R XXV 174

...fluctuum pęd, chelst

WisłRp nr 2247

Luc 21, 26

arescentibus hominibus prae timore et exspectatione eorum, quae supervenient orbi, nam virtutes caelorum movebuntur.

...arescentibus hominibus a będą schnąć ludzie...

GlJag 92

...arescentibus schnąć... movebuntur poruszą sie

GIWroc 100v

...arescentibus schnącym...

R XXIV 82

Luc 21, 29

Et dixit illis similitudinem: Videte ficulneam et omnes arbores:

Et dixit i powiedział... videte widzcie...

RRp XXIV 82

Luc 21, 34

Attendite autem vobis, ne forte graventur corda vestra in crapula et ebrietate et curis huius vitae, et superveniat in vos repentina dies illa;

...crapula et ebrietate żarłobstwem i obłojstwem...

GlDom 69

Luc 21, 38

Et omnis populus manicabat ad eum in templo audire eum.

...manitabat, id est mane venire accelerabat rano chodzili...

MamLub 275

„manitabat, id est mane veniebat accelerabat przychadzali, kwapili...

MamKal 275

Luc 22, 5

Et gavisī sunt et pacti sunt pecuniam illi dare.

...pacti sunt ślubili są...

MamLub 275

...pacti sunt ślubili są...

MamKal 275

Luc 22, 12

Ipse vobis ostendet cenaculum magnum stratum; ibi parate.

...cenaculum siedzenie...

GlKazB I 76

Luc 22, 15

Et ait illis: Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequam patiar.

...Pasca tego baranka wielkonocnego...

GlKazB I 59

Luc 22, 19

Et accepto pane, gratias egit et fregit et dedit eis dicens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur. Hoc facite in meam commemorationem.

...commemorationem pamięć

GlWroc 48v

Luc 22, 24

Facta est autem et contentio inter eos, quis eorum videretur esse maior.

...contentio wadzenie albo pytanie...

R XXIV 85

...contencio gadka...

GlWroc 71r

...contencio swar...

PF IV 752

...contentio gwar...

RRp XXIII 298

...contencio *zamieszenie...

RRp XXIV 49

Luc 22, 25

Dixit autem eis: Reges gentium dominantur eorum; et, qui potestatem habent super eos, benefici vocantur.

...dominabuntur eorum nad sobą...

PF IV 752

...eorum nad nimi... benefici dominantur urzędnicy będą panować wam

GlWroc 71r

...beneficii vocantur wezwani są ści trzymający, dobrodzieje są wezwani albo ści rozdawający

R XXIV 85

...beneficy dobrodziejce, ustawni urzędnicy...

MamLub 275

...benefici dobrodzierżce, ustawni urzędnicy...

MamKal 275

Luc 22, 26

Vos autem non sic, sed qui maior est in vobis, fiat sicut iunior; et, qui praecessor est, sicut ministrator.

...fiat sicut iunior bądź jako młodszy... precessor est sicut ministrator przechodzący jest cią a csnotami

R XXIV 85

...precessor przedni...

GlWroc 71r

Luc 22, 27

Nam quis maior est: qui recumbit, an qui ministrat? Nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum, sicut qui ministrat.

...qui jen...

GlWroc 71r

...in medio pośrzodku...

R XXIV 362

...qui recumbit jen je... Nonne qui recumbit? Azali nie ten, jenże je?...

RRp XXIV 85

Luc 22, 28

Vos autem estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis;

...permansistis przebywali ze mną...

RRp XXIV 85

Luc 22, 30

ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo et sedeatis super thronos iudicantes duodecim tribus Israel.

...super tronos na trze<miech> na pałacech... iudicantes XII tribus Israel dwa rodzaju luda Is<rael>.

R XXIV 362

Luc 22, 31

Simon, Simon, ecce Satanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum;

...cribrare trzebić aut podsiewać...

MamLub 275

...cribrare trzebić ad podsiewać...

MamKal 275

Luc 22, 35

Et dixit eis: Quando misi vos sine sacculo et pera et calceamentis, numquid aliquid defuit vobis?

...sacullo tłumoczek...

Kałużn 272

Luc 22, 37

Dico enim vobis: Hoc, quod scriptum est, oportet impleri in me, illud: Cum iniustus deputatus est. Etenim ea, quae sunt de me, adimpletionem habent.

...deputatus przyliczon...

R XXV 175

Luc 22, 41

Et ipse avulsus est ab eis, quantum iactus est lapidis, et, positus genibus, orabat

...avulsus oddalił się, *odgarniał...

MamLub 275

...avulsus oddalił się, odszedł...

MamKal 275

Luc 22, 43

Apparuit autem illi angelus de caelo confortans eum. Et factus in agonia prolixius orabat.

...confortans eum stanowiąc ji...

GlKazB II 91

...in agonia, id est in certamine contra mortem w zamyśleniu o śmierci... prolixius powłokiem...

GlKazB I 76

...in agonia w usiłowaniu...

GlDom 52

...in agonia w teskności, uciszeniu...

GlKazB II 19

...in agonia na ostatku żywota swego...

AKLit III 108

...in agonia omdlejący...

PF IV 573

...in agonia w omgleniu...

R XXV 272

Luc 22, 44

Et factus est sudor eius sicut guttae sanguinis decurrentis in terram.

...sudor pot krwawy... sicut gutte decurrentes krople ciekące...

GlKazB I 51

Luc 22, 49

Videntes autem hi, qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt: Domine, si percutimus in gladio?

...quod futurum erat co się miało przygodzić...

AKLit III 108

Luc 22, 50

Et percussit unus ex illis servum principis sacerdotum et amputavit auriculam eius dextram.

...agebat wyskakuje...

Kałużn 272

Luc 22, 52

Dixit autem Iesus ad eos, qui venerant ad se principes sacerdotum et magistratus templi et seniores: Quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus?

...latronem zbojce...

GlKazB I 77

Luc 22, 55

Accenso autem igni in medio atrio et circumsedentibus illis, sedebat Petrus in medio eorum.

Deinde accensus rozniecono...

GlKazB I 78

Luc 22, 61

Et conversus Dominus respexit Petrum; et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixit ei: Priusquam gallus cantet hodie, ter me negabis.

...recordatus est a tako rozpamiętał...

GlKazB I 70

Luc 22, 64

et velaverunt eum et interrogabant eum dicentes: Prophetiza: Quis est, qui te percussit?

...velaverunt zawiązali...

AKLit III 108

Luc 23, 2

Cooperunt autem accusare illum dicentes: Hunc invenimus subvertentem gentem nostram et prohibentem tributa dare Caesari et dicentem se Christum regem esse.

...tributa pobory...

GlKazB I 72

...Christum Pomazańcem...

GlKazB I 79

Luc 23, 5

At illi invalescebant dicentes: Commovet populum docens per universam Iudaeam et incipiens a Galilaea usque huc!

...invalescebant posilali...

GlKazB II 19

...invalescebant rozmagali się...

MamLub 275

...invalescebant rozmagali się...

MamKal 275

Luc 23, 11

Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo et illusit indutum veste alba et remisit ad Pilatum.

...spreuit et illusit gardził i pośmiewał...

PF V 83

...veste alba sztukę płona...

Kałużn 273

Luc 23, 13

Pilatus autem, convocatis principibus sacerdotum et magistratibus et plebe,

Wezwał Piłat książęta, cechmistrze, pospolstwo,

...magistratibus plebis cechmistrze...

Kałużn 273

GlKazB I 79

Luc 23, 14

dixit ad illos: Obtulistis mihi hunc hominem quasi avertentem populum, et ecce ego coram vobis interrogans nullam causam inveni in homine isto ex his, in quibus eum accusatis,

...obtulistis wydaliście... asserentes <m>niemając...

GlKazB I 79–80

Luc 23, 19

qui erat propter seditionem quandam factam in civitate et homicidium missus in carcerem.

...propter sedicionem prze zwadę...

...propter sedicionem prze zwadę...

MamLub 275

MamKal 275

Luc 23, 22

Ille autem tertio dixit ad illos: Quid enim mali fecit iste? Nullam causam mortis invenio in eo; corripiam ergo illum et dimittam.

...corripiam skarzę go...

...corripiens skarzę...

GlKazB I 73

RRp XXIV 375 (3)

Luc 23, 23

At illi instabant vocibus magnis postulantes, ut crucifigeretur, et invalescebant voces eorum.

...convalescebant przepomagali się...

AKLit III 108

Luc 23, 28

Conversus autem ad illas Iesus dixit: Filiae Ierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete et super filios vestros,

Conversus... Filie Ierusalem panie i panny mieskie...

GlKazB I 82

Luc 23, 29

quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beatae steriles et ventres, qui non genuerunt, et ubera, quae non lactaverunt!

...et ventres, qui non genuerunt i żywoty, ktore nie rodziły...

Kałużn 275

...steriles niepłodne...

GlKazB I 82

Luc 23, 30

Tunc incipient dicere montibus: Cadite super nos!, et collibus: Operite nos!

...collibus pagorkom...

GlKazB I 82

Luc 23, 32

Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo, ut interficerentur.

...interficerentur na stracenie

GlKazB I 82

Luc 23, 34

Iesus autem dicebat: “ Pater, dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt. Dividentes vero vestimenta eius miserunt sortes.

...ignosce illis nie miej jim to za złe...

GlKazB I 73

...ignosce otpuść...

GlWroc 57r

Luc 23, 40

Respondens autem alter increpabat illum dicens: Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es?

...revereris wstydasz <się>...

GlKazB I 83

Luc 23, 41

Et nos quidem iuste, nam digna factis recipimus! Hic vero nihil mali gessit.

...digna dostojne...

GlWroc 91v

Luc 23, 45

et obscuratus est sol, et velum templi scissum est medium.

...velum zasłona...

GlKazB I 74

...velum opona...

GlKazB II 88

Luc 23, 47

Videns autem centurio, quod factum fuerat, glorificavit Deum dicens: Vere hic homo iustus erat!

...et confitebatur a tako wyznawał...

GlKazB I 52

Luc 23, 48

Et omnis turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum istud et videbant, quae fiebant, percutientes pectora sua revertebantur.

...ad spettaculum ku dziwadłu...

MamLub 275

...ad spectaculum ku dziwowaniu...

MamKal 275

Luc 23, 54

Et dies erat Parasceves, et sabbatum illucescebat.

...parascevese, id est wigilia wielkanocna...

GlKazB I 85

...illucescebat brzeżdżyło się...

MamLub 276

...illucescebat brzeżdżyło się...

MamKal 276

Luc 24, 4

Et factum est, dum mente haesitarent de isto, ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti.

...consternate, id est territe et stupefacte urzasły się...

MamLub 276

...consternate, id est territe et stupefacte zumiały się...

MamKal 276

Luc 24, 11

Et visa sunt ante illos sicut deliramentum verba ista, et non credebant illis.

...deliramentum, id est fatuitas demencia, id est discordia, deviacio kłam aut obłuda, aut omył...

MamLub 276

...deliramentum, id est fatuitas, demencia, id est discordia, deviacio omył...

MamKal 276

Luc 24, 13

Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Ierusalem nomine Emmaus;

...duo ex discipulis dwa zwolenika...

GlKazB I 86

...castellum grodek...

GlDom 52

...in spacio na dałą...

MamLub 276

...in spacio na dałą...

MamKal 276

...stadiorum jutra, gony...

GlWroc 26v

Luc 24, 15

Et factum est, dum fabularentur et secum quaererent, et ipse Iesus appropinquans ibat cum illis;

...fabularentur bojali...

PF IV 573

Luc 24, 16

oculi autem illorum tenebantur, ne eum agnoscerent.

...tenebantur zaćmiony...

GlKazB I 87

...tenebantur zaćmieny...

PF IV 573

...tenebantur uciążony...

GlKazB III 95

...tenebantur uciążony...

RRp XXIV 83

Luc 24, 17

Et ait ad illos: Qui sunt hi sermones, quos confertis ad invicem ambulantes? Et steterunt tristes.

...quos confertis ad invicem jeż sobie powiadacie...

PF IV 573

...confertis gadaci<e>...

GlKazB I 87

Luc 24, 19

Quibus ille dixit: Quae? Et illi dixerunt ei: De Iesu Nazareno, qui fuit vir propheta, potens in opere et sermone coram Deo et omni populo;

...et dixerunt i gadali się...

GlKazB III 95

...potens chwalebny...

CatCodJag VIII 183

Luc 24, 20

et quomodo eum tradiderunt summi sacerdotes et principes nostri in damnationem mortis et crucifixerunt eum.

...summi prełaci...

PF IV 573

...principes starosty...

GlDom 52

...in dampnacionem na skazanie...

GlKazB I 87

Luc 24, 22

Sed et mulieres quaedam ex nostris terruerunt nos, quae ante lucem fuerunt ad monumentum

...terruerunt straszyły...

RRp XXIV 356

Luc 24, 25

Et ipse dixit ad eos: O stulti et tardi corde ad credendum in omnibus, quae locuti sunt Prophetiae!

...tardi zamięszkali...

GlKazB I 87

Luc 24, 27

Et incipiens a Moyse et omnibus prophetis interpretabatur illis in omnibus Scripturis, quae de ipso erant.

...interpretabatur wykładał...

GlWroc 26v

Luc 24, 28

Et appropinquaverunt castello, quo ibant, et ipse se finxit longius ire.

...finxit, id est porzekł się aut policzył...

MamLub 276

...finxit rzekł się aut policzył...

MamKal 276

...finxit se mienił <się>...

GlKazB II 21

...finxit se łożył się...

RRp XXIV 374

...finxit se łożył się...

R XXV 139

...finxit se układał się dalej...

PF IV 573

...finxit porzekł...

PF IV 753

...finxit se longius ułożył się dalej ić...

GlKazB IV 120

...finxit se łożył się...

GlKazB IV 164

...finxit położył...

CatCodJagRp VIII 183

...se finxit longius ire położył się dale ić

RRp XXIV 83

Luc 24, 29

Et coegerunt illum dicentes: Mane nobiscum, quoniam advesperascit, et inclinata est iam dies. Et intravit, ut maneret cum illis.

...coegerunt przynękali, przypędzili... inclinata dies szedł dzień...

MamLub 276

...coegerunt przypędzili... inclinata dies szedł, skłonił się dzień...

MamKal 276

...coegerunt illum poj mali ji, poj mawali ji... inclinata est iam dies schodzi dzień, nie dostanieć dnia...
...coegerunt przynękał... quoniam advesperascit iże już wieczery...
...mane ostań...
...et inclinata i skroci sie...
...quoniam advesperascit et inclinata est dies iżciż jest przybliżył wieczor a težci już dzień zszedł...

PF IV 573
CatCodJagRp VIII 183
GlKazB IV 54
GlDom 53
RRp XXIV 83

Luc 24, 31

Et aperti sunt oculi eorum, et cognoverunt eum; et ipse evanuit ab eis.

...evanuit zginał...
...evanuit wypsnał się...
...evanuit vlg. wypsnał[i] się...
...evanuit zelsnał się...
...evanuit zelsnał się...
...evanuit zem[n]knał <się>...
...evanuit zelsnał się...

GlWroc 26v
GlKazB II 53
GlKazB II 55
R XXIV 374
R XXV 139
GlKazB IV 120
GlKazB IV 164

Luc 24, 37

Conturbati vero et conterriti existimabant se spiritum videre.

...conterriti fuerunt zrześli się...
conturbati... et conterriti zamacili i lękli sie... spiritum obłud[n]ę...
...conterriti fuerunt zrześli są...

GlKazB IV 95
PF IV 573
R XXV 267

Luc 24, 38

Et dixit eis: Quid turbati estis, et quare cogitationes ascendunt in corda vestra?

...turbati zamaćili... ascendunt jida...

PF IV 573

Luc 24, 39

Videte manus meas et pedes meos, quia ipse ego sum! Palpate me et videte, quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere.

...ego ipse sum jaciem on...

PF IV 573

Luc 24, 41

Adhuc autem illis non credentibus prae gaudio et mirantibus, dixit eis: Habetis hic aliquid, quod manducetur?

...Habetis aliquid, quod manducetur? Macie co śniadnego?

GlKazB I 89

Luc 24, 43

Et sumens, coram eis manducavit.

...reliquias ostatek, co zostało...

GlKazB I 89

...reliquias ostatki...

GlKazB I 89

Luc 24, 44

Et dixit ad eos: Haec sunt verba, quae locutus sum ad vos, cum adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia, quae scripta sunt in Lege Moysi et Prophetis et Psalmis de me.

...impleri napełnić...

RRp XXIV 83

Luc 24, 46

Et dixit eis: Sic scriptum est, Christum pati et resurgere a mortuis die tertia,

...oportuit Christum pati potrzebno było Chrystusowi uczirzpieć...

RRp XXIV 83

Jo 1, 1

In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

In principio <na> początku...

MamLub 276

In principio na początku...

MamKal 276

Jo 1, 11

In propria venit, et sui eum non receperunt.

In propria między swe włoszcze...

MamLub 276

In propria między swe włościwe...

MamKal 276

...sui swoi...GlKazB II 17

Jo 1, 16

Et de plenitudine eius nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia;

...plenitudine pełności...

GlWroc 68v

Jo 1, 17

quia lex per Moysen data est, gratia et veritas per Iesum Christum facta est.

...facta est stała sie

GlKazB III 89

Jo 1, 19

Et hoc est testimonium Ioannis, quando miserunt ad eum Iudaei ab Hierosolymis sacerdotes et Levitas, ut interrogarent eum:

Tu quis es?

...et Levitas i źaki trojega...

GlDom 41

Jo 1, 23

Ait: Ego vox clamantis in deserto: Dirigite viam Domini, sicut dixit Isaias propheta.

...dirigite sprawiajcie drogę bożą...

RRp XXIV 82

...dirigite jednajcie...

GlWroc 108r

...Dirigite gotujcie...

GlKazB IV 155

Jo 1, 24

Et qui missi fuerant, erant ex pharisaeis;

...phariseis zakonnych, ȳdowsk<i>ch...

RRp XXIV 82

Jo 1, 25

et interrogaverunt eum et dixerunt ei: Quid ergo baptizas, si tu non es Christus neque Elias neque propheta?

...baptizandi odpuszczenie...

GlWroc 109r

Jo 1, 26

Respondit eis Ioannes dicens: Ego baptizo in aqua; medius vestrum stat, quem vos non scitis,
...stetit postawił się...

R XXIV 365

Jo 1, 27

qui post me venturus est, cuius ego non sum dignus, ut solvam eius corrigiam calceamenti
...ante me factus est jen przede mną jest przezpieczny...

RRp XXIV 82

Jo 1, 29

Altera die videt Iesum venientem ad se et ait: Ecce agnus Dei, qui tollit peccatum mundi.
...tollit gładzi...

GlDom 58

Jo 1, 30

Hic est, de quo dixi: Post me venit vir, qui ante me factus est, quia prior me erat.
...qui ante me factus est jen przede mną jest *przespieczny...

RRp XXIV 82

Jo 1, 47

Vidit Iesus Nathanael venientem ad se et dicit de eo: Ecce vere Israelita, in quo dolus non est.
...dolus łściwość...

GlKazB IV 69

Jo 2, 4

Et dicit ei Iesus: Quid mihi et tibi, mulier? Nondum venit hora mea.

...Sustine modicum, nondum venit hora czekaj jeszcze, bo jeszcze nie przyszła godzina...

SKJ V 260

Jo 2, 6

Erant autem ibi lapideae hydrae sex positae secundum purificationem Iudaeorum, capientes singulae metretas binas vel ternas.

...ydrie stągiew... metreta czber...

GlJag 92

...ydrie baryły... metrete rozmiary...

R XXIV 366

...capietes mając...

GlDom 43

...metretas duas ćwierć do wirzchu...

R XXV 272

...idrie sunt vasa aquatica cebry... metretas miary, ćwierci...

MamKal 276

...metretas miary...

MamLub 276

Jo 2, 7

Dicit eis Iesus: Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas usque ad summum.

...ad summum do wirzchu

R XXV 272

Jo 2, 8

Et dicit eis: Haurite nunc et ferte architriclino. Illi autem tulerunt.

...Haurite poczyrpnicie... architriclino staroście albo żyrcewi...

R XXV 272

...architriclinus żyrzec, podczesze...

MamKal 276

...architriclinus żyrca...

MamLub 276

...architriclino żyrzcowi...

GlDom 43

Jo 2, 9

Ut autem gustavit architriclinus aquam vinum factam et non sciebat unde esset, ministri autem sciebant, qui haurierant aquam, vocat sponsum architriclinus

...architriclinus starosta...

GlKazB IV 159

...sponsum nawożenie...

GlKazB III 24

Ut autem gustavit ukusił... sponsum nowożenia...

GlDom 43

Jo 2, 11

Hoc fecit initium signorum Iesus in Cana Galilaeae et manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum discipuli eius.

Hoc initium signorum to pirwy początek swych znamion...

RRp XXIV 375 (2)

...inicium pirzwsze...

GlDom 43

Jo 2, 15

et cum fecisset flagellum de funiculis, omnes eiecit de templo, oves quoque et boves, et nummulariorum effudit aes et mensas subvertit;

...de funiculis z powrozkow, z wierbiec... nummulariorum brakarzew...

GlPolB 30

Jo 2, 16

et his, qui columbas vendebant, dixit: Auferte ista hinc! Nolite facere domum Patris mei domum negotiationis.

...domum negotiationis jaskinią łotro<w>

GlKazB I 35

...negociacionis potrzebowania

GlPolB 30

Jo 2, 17

Recordati sunt discipuli eius quia scriptum est: Zelus domus tuae comedit me.

...zelus nienawiść...

...Zelus miłość... comedit strawiła, ściskała...

AKLit III 108

GlPolB 30

Jo 2, 19

Respondit Iesus et dixit eis: Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud.

...suscitabo w<s>krzeszę...

GlWroc 47r

Jo 3, 1

Erat autem homo ex pharisaeis, Nicodemus nomine, princeps Iudaeorum;

...ex phariseis zakonny, duchowny...

GlJag 92

Jo 3, 2

hic venit ad eum nocte et dixit ei: Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister; nemo enim potest haec signa facere, quae tu facis, nisi fuerit Deus cum eo.

hic jen... magister mistrz... enim bo... signa cuda... nisi fuerit by nie był...

R XXIV 75

...nisi fuerit *włącznie...

GlDom 64

Jo 3, 3

Respondit Iesus et dixit ei: Amen, amen dico tibi: Nisi quis natus fuerit desuper, non potest videre regnum Dei.

...Nisi natus fuerit nie narodzi się... regnum krolewstwa...

R XXIV 75

...denuo wtore...

GIWroc 33v

Jo 3, 4

Dicit ad eum Nicodemus: Quomodo potest homo nasci, cum senex sit? Numquid potest in ventrem matris suae iterato introire et nasci?

...et renasci a znowu się narodzić

R XXIV 75

Jo 3, 5

Respondit Iesus: Amen, amen dico tibi: Nisi quis natus fuerit ex aqua et Spiritu, non potest introire in regnum Dei.

...ex aqua przez... et spiritu a Duchem...

R XXIV 75

Jo 3, 6

Quod natum est ex carne, caro est; et, quod natum est ex Spiritu, spiritus est.

...natum est narodziło się...

R XXIV 75

Jo 3, 7

Non mireris quia dixi tibi: Oportet vos nasci denuo.

...Oportet vos nasci denuo potrzebno wam się znowu...

R XXIV 75

Jo 3, 8

Spiritus, ubi vult, spirat, et vocem eius audis, sed non scis unde veniat et quo vadat; sic est omnis, qui natus est ex Spiritu.

...spirat idzie... veniat przychodzi... sic est omnis tako wszelki...

R XXIV 75

...spirat wieje...

GlWroc 46r

...spirat dusi...

CatCodJagRp I 195

...spirat dycha...

GlKazB IV 60

Jo 3, 9

Respondit Nicodemus et dixit ei: Quomodo possunt haec fieri?

...potest hoc fieri to może byci

R XXIV 75

Jo 3, 10

Respondit Iesus et dixit ei: Tu es magister Israel et haec ignoras?

...in Israel miedzy ludem izraelitami... ignoras a teć są

R XXIV 75

Jo 3, 11

Amen, amen dico tibi: Quod scimus, loquimur et, quod vidimus, testamur; et testimonium nostrum non accipitis.

...quia quod scimus bo to cso wiemy... accipitis przymu<jecie>

R XXIV 75

Jo 3, 12

Si terrena dixi vobis, et non creditis, quomodo, si dixero vobis caelestia, credetis?

Si terrena gdyżec ziemskie rzeczy... non creditis nie uwierzycie...

R XXIV 75

Jo 3, 13

Et nemo ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo, Filius hominis.

...ascendit wstąpił...

R XXIV 75

Jo 3, 14

Et sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis,

...exaltavit podnieść...

GlWroc 46r

...cum exaltaret pod<nieść>

GlWroc 77v

...oportet potrzebno jest, aby...

R XXIV 75

Jo 3, 20

Omnis enim, qui mala agit, odit lucem et non venit ad lucem, ut non arguantur opera eius;

...ut non arguantur opera eius aby nieskarany uczynki jego

RRp XXIV 84

Jo 4, 2

quamquam Iesus ipse non baptizaret sed discipuli eius,

quamquam aczkoli...

MamLub 276

quamquam aczkoli...

MamKal 276

Jo 4, 5

Venit ergo in civitatem Samariae, quae dicitur Sichar, iuxta praedium, quod dedit Iacob Ioseph filio suo;

...praedium wolwark...

MamLub 276

...praedium wolwark...

MamKal 276

Jo 4, 6

erat autem ibi fons Iacob. Iesus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic super fontem; hora erat quasi sexta.

...fatigatus udręczony...

BRacz nr 188 k. 294v

...Jesus przyszedł do one studnie... z wielkiego udręczenia siadł na krawędzi volens sobie odpocząć...

MPKJ II 318

Jo 4, 7

Venit mulier de Samaria haurire aquam. Dicit ei Iesus: Da mihi bibere;

Tam siedząc przyszła do niego mulier Samarytanka...

MPKJ II 318

Jo 4, 14

qui autem biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in aeternum; sed aqua, quam dabo ei, fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam.

...salientis płynącej, strzykającej...

GlPolB 29

Jo 4, 48

Dixit ergo Iesus ad eum: Nisi signa et prodigia videritis, non credetis.

...Nisi signa et prodigia videris, non creditis dojad nie widzicie dziwow a znamion, nie chcecie wierzyć

GlJag 93

...prodigia dziwow...

GlKazB III 48

...et prodigia i cuda...

RRp XXIV 82

Jo 5, 2

Est autem Hierosolymis, super Probatica, piscina, quae cognominatur Hebraice Bethsatha, quinque porticus habens.

...porticus wychody vel uliczki...

GlKazB I 42

...porticus przystaniami...

GlKazB II 83

...porticus przytwarcia...

GlKazB III 29

...porticus sienica...

MamLub 276

...porticus sienica...

MamKal 276

...porticus przyście...

AKLitRp III 108

...quinque porticus pięć gankow...

BRacz nr 188 k. 274r

Jo 5, 35

Ille erat lucerna ardens et lucens; vos autem voluistis exsultare ad horam in luce eius.

...lucerna ardens et lucens kaganiec, lampa...

GlAug 120

Jo 5, 39

Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam aeternam habere; et illae sunt, quae testimonium perhibent de me.

Scrutamini badajcie sie...

GlWroc 87r

Jo 6, 1

Post haec abiit Iesus trans mare Galilaeae, quod est Tiberiadis.

...abiit trans mare, quod est szedł był za jez<ioro> rzeczono...

R XXIV 72

Jo 6, 2

Et sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa, quae faciebat super his, qui infirmabantur.

...multitudo magna rozmajitość ludzi wielka...

R XXIV 72

...multitudo magna ludu... quia abojim...

GlKazB I 24

Jo 6, 3

Subiit ergo in montem Iesus et ibi sedebat cum discipulis suis.

...ergo a przeto...

R XXIV 72

Jo 6, 4

Erat autem proximum Pascha, dies festus Iudaeorum.

Erat proximum a była blisko...

R XXIV 72

Jo 6, 5

Cum sublevasset ergo oculos Iesus et vidisset quia multitudo magna venit ad eum, dicit ad Philippum: Unde ememus panes, ut manducent hi?

Cum a gdy... et vidisset a widział... venisset przyszła... Unde ememus i zacz... manducent jedli...

R XXIV 72

...multitudo ludu...

GlKazB I 24

Jo 6, 6

Hoc autem dicebat tentans eum; ipse enim sciebat quid esset factururus.

...temptans kuszę...

R XXIV 72

...temptans kuszą<c>...

GlWroc 15v

Jo 6, 7

Respondit ei Philippus: Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat!

...Ducentorum za... non sufficiunt eis ut nie dostaczą jim, aby...

R XXIV 72

...non sufficiunt eis nie stacze jim... quid accipiat co wziął...

GlKazB I 24

Jo 6, 9

Est puer hic, qui habet quinque panes hordeaceos et duos pisces; sed haec quid sunt inter tantos?

...inter tantos miedzy taką rzeszą

GlKazB I 24

...inter tantos takim ludem

R XXIV 72

Jo 6, 10

Dixit Iesus: Facite homines discumbere. Erat autem fenum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque milia.

...Facite homines discumbere każycie sposobici się ku jedzeniu... quasi jakmierz...

R XXIV 72

Jo 6, 11

Acceptit ergo panes Iesus et, cum gratias egisset, distribuit discumbentibus; similiter et ex piscibus, quantum volebant.

...et cum gratias egisset distribuit discumbentibus a błogosławiw rozdzielił sposobionym ku jedzeniu, similiter takimże obyczajem... quantum
tako wiele jako...

R XXIV 72

Jo 6, 12

Ut autem impleti sunt, dicit discipulis suis: Colligite, quae superaverunt, fragmenta, ne quid pereat.

...sunt byli... Colligite, que superaverunt zbierzycie ostatki...

R XXIV 72

...impleti nasyceni... Colligite zbierzcie... superaverunt zstały...

GlKazB I 24

Jo 6, 13

Collegerunt ergo et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus hordeaceis, quae superfuerunt his, qui manducaverunt.

...cophinos koszyki...

GlWroc 15v

Jo 6, 14

Illi ergo homines, cum vidissent quod fecerat signum, dicebant: Hic est vere propheta, qui venit in mundum!

...qui venturus est jenci miał przydzi...

R XXIV 72

Jo 6, 15

Iesus ergo, cum cognovisset quia venturi essent, ut raperent eum et facerent eum regem, secessit iterum in montem ipse solus.

...fugit schronił się od nich

Kałużn 272

Jo 6, 19

Cum remigassent ergo quasi stadia viginti quinque aut triginta, vident Iesum ambulans super mare et proximum navi fieri, et timuerunt.

...remigassent wieźli się...

MamLub 276

...remigassent wieźli się...

MamKal 276

Jo 6, 45

Est scriptum in Prophetis: Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis, qui audivit a Patre et didicit, venit ad me.

...*docilibus umieli...

MamLub 277

...docibiles umieli...

MamKal 277

Jo 6, 58

Hic est panis, qui de caelo descendit, non sicut manducaverunt patres et mortui sunt; qui manducat hunc panem, vivet in aeternum.

...a chtory pozywa mnie prze mię...

PF IV 577

Jo 6, 63

Spiritus est, qui vivificat, caro non prodest quidquam; verba, quae ego locutus sum vobis, Spiritus et vita sunt.

Spiritus Dech...

GlKazB II 116

Jo 7, 2

Erat autem in proximo dies festus Iudaeorum, Scenopegia.

...scenopheiam poświęcenie...

R XLVII 352

Jo 7, 30

Quaerebant ergo eum apprehendere, et nemo misit in illum manus, quia nondum venerat hora eius.

...fugit ustąpił...

GlWroc 18r

Jo 7, 33

Dixit ergo Iesus: Adhuc modicum tempus vobiscum sum et vado ad eum, qui misit me.

...misit posłał...

GlWroc 35v

Jo 7, 37

In novissimo autem die magno festivitatis stabat Iesus et clamavit dicens: Si quis sitit, veniat ad me et bibat,

...sitit pragnie...

GlKazB II 115

Jo 8, 2

Diluculo autem iterum venit in templum, et omnis populus veniebat ad eum, et sedens docebat eos.

Diluculo na brzeżdzeniu...

GlPolB 30

Jo 8, 10

Erigens autem se Iesus dixit ei: Mulier, ubi sunt? Nemo te condemnavit?

...condemnavit skazal

PF IV 579

Jo 8, 11

Quae dixit: Nemo, Domine. Dixit autem Iesus: Nec ego te condemno; vade et amplius iam noli peccare.

...noli peccare nie chciej grzeszyć.

RRp XXIV 372

Jo 8, 20

Haec verba locutus est in gazophylacio docens in templo; et nemo apprehendit eum, quia necdum venerat hora eius.

...in gazophilacio w podkładnicy...

PF IV 753

Jo 8, 23

Et dicebat eis: Vos de deorsum estis, ego de supernis sum; vos de mundo hoc estis, ego non sum de hoc mundo.

...deorsum z dołu...

PF IV 753

Jo 8, 31

Dicebat ergo Iesus ad eos, qui crediderunt ei, Iudaeos: Si vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei estis

Dicebat mówił...

R XXIV 72

Jo 8, 37

Scio quia semen Abrahae estis; sed quaeritis me interficere, quia sermo meus non capit in vobis.

...non capit nie przysłusza, nie ldza...

...non capit nie przysłusza...

MamLub 277

MamKal 277

Jo 8, 46

Quis ex vobis arguit me de peccato? Si veritatem dico, quare vos non creditis mihi?

...arguat me karci mię będzie...

...arguet karał...

R XXIV 72

GlKazB I 24

Jo 8, 47

Qui est ex Deo, verba Dei audit; propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.

Qui jen...

...ex od...

GlDom 58

R XXIV 72

Jo 8, 48

Responderunt Iudaei et dixerunt ei: Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus es tu et daemonium habes?

...Nonne bene dicimus nos izali my dobrze nie mowimy... Samaritanus cudzoziemiec...

...Samaritanus poganin...

...Samaritanus kacerz...

GlKazB I 24

GlWroc 17r

RRp XXIV 366

Jo 8, 50

Ego autem non quaero gloriam meam; est qui quaerat et iudicat.

...quaerat będzie...

R XXIV 72

Jo 8, 51

Amen, amen dico vobis: Si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in aeternum.

...sermonem kazanie...

R XXIV 72

...servaverit zachowałby... non nie...

GlKazB IV 110

Jo 8, 52

Dixerunt ergo ei Iudaei: Nunc cognovimus quia daemonium habes. Abraham mortuus est et prophetae, et tu dicis: Si quis sermonem meum servaverit, non gustabit mortem in aeternum.

...gustabit osiągnie...

GlKazB I 25

Jo 8, 53

Numquid tu maior es patre nostro Abraham, qui mortuus est? Et prophetae mortui sunt! Quem teipsum facis?

Nunquid tu maior es patre nostro Abraham i za ty większy jeś oćcem naszym Abramem?...

GlKazB III 31

...quem teipsum czym się ty...

GlKazB I 25

...quem te facis i czym się...

R XXIV 72

Jo 8, 54

Respondit Iesus: Si ego glorifico meipsum, gloria mea nihil est; est Pater meus, qui glorificat me, quem vos dicitis: Deus noster est!,

...si ego jestli ja... meipsum sam siebie...

GlKazB I 25

...me ipsum sam siebie... glorificat wielebi...

R XXIV 72

Jo 8, 55

et non cognovistis eum. Ego autem novi eum. Et si dixero: Non scio eum, ero similis vobis, mendax; sed scio eum et sermonem eius servo.

...cognovistis poznaliście...

R XXIV 72

...nescio nie wiem... mendax kłamca...

GlKazB I 25

...sermonem przykazanie...

GlKazB IV 110

Jo 8, 56

Abraham pater vester exultavit, ut videret diem meum; et vidit et gavisus est.

...exultavit ochał...

CatCodJagRp VIII 183

...exultavit radował się... vidit widziaw...

R XXIV 72

Jo 8, 58

Dixit eis Iesus: Amen, amen dico vobis: Antequam Abraham fieret, ego sum.

...antequam przedtym niżli...

GlKazB I 25

...fieret był...

R XXIV 72

Jo 8, 59

Tulerunt ergo lapides, ut iacerent in eum; Iesus autem abscondit se et exivit de templo.

Tulerunt ergo pofacili a przeto... ut iacerent in eum aby ji kamionowali... abscondit se nie okazał się...

...ut iacerent aby miotali... abscondit se zniknął zasłoniwszy swoje bostwo...

...abscondit se zasłonił sie...

...abscondit se skrył sie bostwem...

R XXIV 72

GlKazB I 25

GlDom 51

GlKazB IV 110

Jo 9, 1

Et praeteriens vidit hominem caecum a nativitate.

...preteriens przemijając...

GlKazB IV 110

Jo 9, 4

Nos oportet operari opera eius, qui misit me, donec dies est; venit nox, quando nemo potest operari.

...quousque póko...

PF V 67

Jo 9, 7

et dixit ei: Vade, lava in natatoria Siloae!, quod interpretatur Missus. Abiit ergo et lavit et venit videns.

...in natatoria do rybnika, do kąpielnika, do stawka... missus, que aqua interpretatur, spuszczona, de monte Syon...

GlKazB I 68

Jo 9, 8

Itaque vicini et, qui videbant eum prius quia mendicus erat, dicebant: Nonne hic est, qui sedebat et mendicabat?;

...nonne izali...

GlKazB I 69

Jo 9, 11

Respondit ille: Homo, qui dicitur Iesus, lutum fecit et unxit oculos meos et dixit mihi: Vade ad Siloam et lava! Abii ergo et lavi et vidi.

...ad natatoria do stawka, do kąpielnika...

GlKazB I 68

Jo 9, 16

Dicebant ergo ex pharisaeis quidam: Non est hic homo a Deo, quia sabbatum non custodit!; alii autem dicebant: Quomodo potest homo peccator haec signa facere? Et schisma erat in eis.

...scisma roztyrk...

GlKazB I 69

Jo 9, 21

Quomodo autem nunc videat nescimus, aut quis eius aperuit oculos nos nescimus; ipsum interrogate. Aetatem habet; ipse de se loquetur!

...loquatur odpowiada

GlKazB I 69

Jo 9, 22

Haec dixerunt parentes eius, quia timebant Iudaeos; iam enim conspiraverant Iudaei, ut, si quis eum confiteretur Christum, extra synagogam fieret.

...conspiraverunt spikali...

GlKazB I 69

...conspiraverunt zrzekli sie są...

PF IV 580

Jo 9, 26

Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi? Quomodo aperuit oculos tuos?

...Quid fecit tibi co z tobą czynił Krystus?...

GlKazB I 69

Jo 9, 27

Respondit eis: Dixi vobis iam, et non audistis; quid iterum vultis audire? Numquid et vos vultis discipuli eius fieri?

...quid iterum vultis po mnie...

GlKazB I 69

Jo 9, 28

Et maledixerunt ei et dixerunt: Tu discipulus illius es, nos autem Moysis discipuli sumus.

...Moysi Mojżeszewi...

GlKazB I 69

Jo 9, 31

Scimus, quia peccatores Deus non audit; sed, si quis Dei cultor est et voluntatem eius facit, hunc exaudit.

...cultor chwalca...

GlKazB I 69

Jo 9, 34

Responderunt et dixerunt ei: In peccatis tu natus es totus et tu doces nos? Et eiecerunt eum foras.

...foras z bożnice

GlKazB I 69

Jo 10, 1

Amen, amen dico vobis: Qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est et latro;

...non intrat nie wstępuje... latro łotr

CatCodJag I 195

Jo 10, 3

Huic ostiarius aperit, et oves vocem eius audiunt, et proprias oves vocat nominatim et educit eas.

...ostiarius wrotny...

GlDom 91

...hostiarius wrotny...

GlWroc 44r

...ostiarius wrotny...

CatCodJag I 195

...educit wypuszcza, wywodzi...

R XXIV 360

...wrotny otwarza... wpuszcza je...

PF IV 579

Jo 10, 6

Hoc proverbium dixit eis Iesus; illi autem non cognoverunt quid esset, quod loquebatur eis.

...proverbium przysłowie...

GlWroc 44r

...prouerbium podobieństwo...

RRp XXIV 84

Jo 10, 11

Ego sum pastor bonus; bonus pastor animam suam ponit pro ovibus;

...animam dat żywot daje...

R XXIV 73

...animam żywot...

GlKazB I 25

Jo 10, 12

mercennarius et, qui non est pastor, cuius non sunt oves propriae, videt lupum venientem et dimittit oves et fugit, et lupus rapit eas et dispergit,

...qui jenże... cuius jegoż... venientem przychodzącego et dimittit a opuszcza... fugit ucieka... rapit bierze...

R XXIV 73

mercenarius najemnik... dispergit rozżenie

GlWroc 29v

...rapit złuści, drapieży i rozproszy vel rozgania...

PF IV 574

...dispergit rozgania, targa

R XXV 155

mercenarius najemnik...

GlKazB IV 36

...dispergit rozgania

GlKazB IV 56

Jo 10, 13

quia mercennarius est et non pertinet ad eum de ovibus.

...pertinet ad eum de ovibus przysłuża jemu nics z owiec

R XXIV 73

...mytnik za najem...

PF IV 574

Jo 10, 15

sicut cognoscit me Pater, et ego cognosco Patrem; et animam meam pono pro ovibus.

...pono daję...

R XXIV 73

Jo 10, 16

Et alias oves habeo, quae non sunt ex hoc ovili, et illas oportet me adducere, et vocem meam audient et fient unus grex, unus pastor.

...ex hoc ovili z tej owczarniej...

PF IV 574

...ovili owczarnie...

GlWroc 29v

...oportet me adducere muszę przywieści... ouile owczarnia...R XXIV 73

Jo 10, 22

Facta sunt tunc Encaenia in Hierosolymis. Hiems erat;

...encenia otnawianie...

GlKazB II 84

...encenia, id est iniciaciones et nowa festa ut dedicaciones ut sunt ab en novum et cenum commune novum que
poświęce<nie>...

MamLub 277

...encenia poświęcanie...

MamKal 277

...encenia poświęcenie...

PF IV 753

...hyemps zima...

BRacz nr 188 k. 316v

...encenia odnawiania...

Gn gl. 49r

Jo 11, 33

Iesus ergo, ut vidit eam plorantem et Iudaeos, qui venerant cum ea, plorantes, fremuit spiritu et turbavit seipsum

...infremuit spiritu zmarczył się alias zzumiał...

R XXIV 372

...infremuit, id est signum compassionis ostendit zar<z>wał, charniał...

MamLub 277

...infremuit zarzwał...

MamKal 277

...infremuit rozżałował sie...

R XXXIII 187

Jo 11, 43

Et haec cum dixisset, voce magna clamavit: Lazare, veni foras!

...veni foras wynidź Łazarzu z groba!

GlKazB I 50

Jo 11, 44

Prodiit, qui fuerat mortuus, ligatus pedes et manus institis; et facies illius sudario erat ligata. Dicit Iesus eis: Solvite eum et sinite eum abire.

...prosiliit wynikł...

AKLit III 108

Jo 11, 47

Collegerunt ergo pontifices et pharisaei concilium et dicebant: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit?

...concilium gromadę...

GlKazB III 31

Jo 11, 50

nec cogitatis quia expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo, et non tota gens pereat!

...expedit użytnie...

GlWroc 19r

Jo 12, 4

Dicit autem Iudas Iscariotes, unus ex discipulis eius, qui erat eum traditurus:

...Iudas murmurabat szemrał...

Serm 110r

Jo 12, 15

Noli timere, fila Sion. Ecce rex tuus venit sedens super pullum asinae.

...pullum źrzebiątko...

GlWroc 69r

Jo 12, 19

Pharisaei ergo dixerunt ad semetipsos: Videtis quia nihil proficitis? Ecce mundus post eum abiit!

...nihil proficimus oto nic na nasze słowa nie dbają...

GlKazB I 38

...Pharisei zakonnicy...

PF IV 753

Jo 12, 24

Amen, amen dico vobis: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert.

...et moritur czusz rozklij... mortuum fuerit sie niero<...>

R XXIV 362

Jo 12, 31

Nunc iudicium est huius mundi, nunc princeps huius mundi eicietur foras;

...iudicium est osądzenie jest... eicietur będzie wyrzucono...

SKJ V 265

Jo 12, 34

Respondit ergo ei turba: Nos audivimus ex Lege, quia Christus manet in aeternum; et quomodo tu dicis: Oportet exaltari Filium hominis? Quis est iste Filius hominis?

...manet ostanie...

GlWroc 77r

Jo 12, 35

Dixit ergo eis Iesus: Adhuc modicum tempus lumen in vobis est. Ambulate, dum lucem habetis, ut non tenebrae vos comprehendant; et, qui ambulat in tenebris, nescit quo vadat.

...comprehendant ogarną...

GlWroc 77r

Jo 12, 36

Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis fiatis. Haec locutus est Iesus et abiit et abscondit se ab eis.

...abscondit se niwidomy się uczynił...

R XXIV 372

Jo 13, 1

Ante diem autem festum Paschae, sciens Iesus quia venit eius hora, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem, cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos.

Ante diem festum Pasche przed ty<m> dniem świętym wielkinocnym...

GlWroc 20v

Jo 13, 4

surgit a cena et ponit vestimenta sua et, cum accepisset linteum, praecinxit se.

...lintheum płocien<n>ą chustę...

GlWroc 20v

...lintheum płotno...

GlKazB III 18

Jo 13, 12

Postquam ergo lavit pedes eorum et accepit vestimenta sua, cum recubisset iterum, dixit eis: Scitis, quid fecerim vobis?

...umył nogi discipulorum...

Serm 315r

Jo 13, 14

Si ergo ego lavi vestros pedes, Dominus et Magister, et vos debetis alter alterius lavare pedes.

...ego lavi pedes vestros existens będąc

RRp XXV 180

Jo 13, 18

Non de omnibus vobis dico, ego scio, quos elegerim, sed ut impleatur Scriptura: Qui manducat meum panem, levavit contra me calcaneum suum.

...calcaneum pięta...

MamLub 277

...calcaneum pięta...

MamKal 277

Jo 13, 21

Cum haec dixisset Iesus, turbatus est spiritu et protestatus est et dixit: Amen, amen dico vobis: Unus ex vobis tradet me.

...turbatus spiritu westchnąwszy z smętku wielkiego

Kałużn 271

Jo 13, 27

Et post buccellam tunc introivit in illum Satanas. Dicit ergo ei Iesus: Quod facis, fac citius.

...post bucellam po skibie chleba...

R XXV 142

Jo 13, 34

Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem; sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem.

...invicem społem...

GlKazB I 45

Jo 14, 2

In domo Patris mei mansiones multae sunt; si quo minus, dixissem vobis, quia vado parare vobis locum?

...mansiones przebytki...GIWroc 31v

...mansiones przebytkow... si quo minus dixissem vobis acz by to nie było...

sicominus, id est si aliquid minus esset, quam dico vel si aliter esset, quam dico takli jinak...

ZabUPozn 104

MamKal 277

Jo 14, 3

Et si abiero et praeparavero vobis locum, iterum venio et accipiam vos ad meipsum, ut, ubi sum ego, et vos sitis.

...per meritum passionis zasłużenim dokonam...

PF IV 576

Jo 14, 7

Si cognovistis me, et Patrem meum utique cognoscetis; et amodo cognoscitis eum et vidistis eum.

...et amodo a potem...

ZabUPozn 104

...ammodo potem...

GIWroc 31v

Jo 14, 9

Dicit ei Iesus: Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovisti me, Philippe? Qui vidit me, vidit Patrem. Quomodo tu dicis: Ostende nobis Patrem?

...Tanto tempore tak wielki...

ZabUPozn 104

Jo 14, 10

Non credis quia ego in Patre, et Pater in me est? Verba, quae ego loquor vobis, a meipso non loquor; Pater autem in me manens facit opera sua.

...a meipso od siebie samego... manens przebywający...

ZabUPozn 104

Jo 14, 23

Respondit Iesus et dixit ei: Si quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget eum, et ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus;

...sermonem kazanie... servabit vlg. pełnił... et mansionem apud eum faciemus a u niego będziemy mieszkaci

R XXIV 73

...sermonem mowę, rzeczą aut kaza<nie>...

JA IV 96

...mansionem przebytek...

GlWroc 41r

Jo 14, 24

qui non diligit me, sermones meos non servat. Et sermo, quem auditis, non est meus, sed eius qui misit me, Patris.

...sermones kazań... sermonem kazanie... est eius tego... patris otcowo

R XXIV 73

Jo 14, 25

Haec locutus sum vobis apud vos manens.

Hec locutus sum vobis tę rzecz mówił jeśm wam...

JA IV 96

...apud vos manens z wami mieszkającą

R XXIV 73

Jo 14, 26

Paraclitus autem, Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia, quae dixi vobis.

Paraclitus Ucieszyciel... in nomine w jimieniu... docebit omnia wszemu et suggeret a wspomnienie...quecunque dixero ktorekole rzeknę...

...suggeret tajemnie doradzi...

...suggeret poduści wam wszystko, cokole ja wam powiadam

...suggeret, id est inspirabit subministrabit wspomnienie...

...suggeret poduści, wspomnienie, natuknie, doradzi...

...suggeret poduści...

R XXIV 73

GlWroc 41r

JA IV 96–97

MamLub 277

MamKal 277

CatCodJagRp I 195

Jo 14, 27

Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis; non quomodo mundus dat, ego do vobis. Non turbetur cor vestrum neque formidet.

...relinquo ostawiam... quomodo jako... non turbetur smętno... nec formidet strachuj

...relinquo ostawiam...

...non turbetur nie zamęcaj się... neque formidet ani się lękaj

...non turbetur nie bądź smętno...

...relinquo zostawiam... formidet boj <się>

...Non turbetur <nie> zamęcaj sie...

...neque formidet ani się lękaj

R XXIV 73

SKJ V 253

ZabUPozn 104

JA IV 97

GlKazB IV 59

GlWroc 31v

RRp XXIV 84

Jo 14, 28

Audistis quia ego dixi vobis: Vado et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis quia vado ad Patrem, quia Pater maior me est.

...si diligeretis me acz aczybście wy miłowali mnie... utique zaprawdę...

JA IV 97

...si by... utique owszem...

R XXIV 73

Jo 14, 29

Et nunc dixi vobis, priusquam fiat, ut, cum factum fuerit, credatis.

...nunc ninie... priusquam fiat, ut cum factum fuerit niż się stanie a to tegodla...

R XXIV 73

...drzewiej niż będzie, a gdy się...

JA IV 97

Jo 14, 30

Iam non multa loquar vobiscum, venit enim princeps mundi et in me non habet quidquam;

Iam multa loquar już wiele będę mówił... enim bo...

R XXIV 73

Jo 14, 31

sed, ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Surgite, eamus hinc.

...sicut mandatum dedit mihi bo jako przykazał jest mnie...

R XXIV 73

Jo 15, 2

Omnem palmitem in me non ferentem fructum tollit eum; et omnem, qui fert fructum, purgat eum, ut fructum plus afferat.

...palmitem szczep...

Gn gl. 43r

Jo 15, 3

Iam vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis.

Iam vos już wy... propter sermonem kazania...

GłDom 62

Jo 15, 4

Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis.

...palmes est rames vitis wiećw...

MamLub 277

...palmes est ramus vitis macica...

MamKal 277

Jo 15, 5

Ego sum vitis, vos palmites. Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, quia sine me nihil potestis facere.

...vitis korzeń winny śniat... vos palmites latorośli vel gałązki, rozgi, otnogi...

PF IV 575

Jo 15, 6

Si quis in me non manserit, missus est foras sicut palmes et aruit; et colligunt eos et in ignem mittunt, et ardent.

...palmes gałąz<k>a[n]... et ardet i gorza

PF IV 575

Jo 15, 12

Hoc est praeceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos;

...invicem społem...

GłKazB I 45

Jo 15, 15

Iam non dico vos servos, quia servus nescit quid facit dominus eius; vos autem dixi amicos, quia omnia, quae audivi a Patre meo, nota feci vobis.

...nota feci vobis zjawileś<m> wam

GlWroc 88r

...dicam zwać... seruos sługami...

ZabUPozn 111

Jo 15, 16

Non vos me elegistis, sed ego elegi vos et posui vos, ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat, ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis.

...fructum owocność...

GlGn 139

Jo 15, 17

Haec mando vobis, ut diligatis invicem.

...invicem społem...

GlKazB I 45

Jo 15, 26

Cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me;

...Paraclitus Ucieszyciel...

GlKazB I 25

...Paraclitus Ucieszyciel...

GlWroc 40r

...Paraclitus Ucieszyciel...

RRp XXIV 375

...Paraclitus Ucieszyciel...

RRp XXIV 83

Cum venerit Paraclitus *ucieszenie Ducha Świętego...

R XXV 128

Jo 16, 1

Haec locutus sum vobis, ut non scandalizemini.

Hec locutus sum vobis tom jest mówił wam...

GlDom 61

...scandalizemini gor<zyć się>

GlWroc 40r

...ut non scandalizamini abyście się nie pogorszyli

RRp XXIV 84

Jo 16, 2

Absque synagogis facient vos; sed venit hora, ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium se praestare Deo.

Absque synagogis facient vos od postpolstwa wyrzucą was... arbitretur dojima się...

GlWroc 40r

Absque synagogis przez pospolstwa abo zboru... arbitretur będzie się domnimał...

R XXV 161

Absque synagogis od bożnic, od kościoła... arbitrabit obsequium prestare mnima się służbę dawać...

GlKazB I 25

Absque synagogis przez pospolstwa abo zboru... arbitretur będzie się domnimał...

RRp XXIV 375

Absque synagogis facient vos z pospolstwa wyrzucą was... arbitretur będzie mnimać... obsequium se prestare Deo służbę
podać albo dać Bogu...

R XXIV 84

...ut aby... arbitretur mnimać się będzie...

GlDom 61

...arbitretur będzie mnimać...

RRp XXIV 367

...obsequium służba...

R XXV 270

...synagogys faciant vos postpolstwa was wyrzucą...

GlWroc 40r

Jo 16, 4

Sed haec locutus sum vobis, ut, cum venerit hora eorum, reminiscamini eorum, quia ego dixi vobis. Haec autem vobis ab initio non dixi, quia vobiscum eram.

...ut cum aby gdy...

GlDom 61

...reminiscamini spomnicie...

GlWroc 40r

...reminiscamini ubaczycie...

R XXV 270

...reminiscamini rozpamiętajci<e> się...

RRp XXIV 84

Jo 16, 7

Sed ego veritatem dico vobis: Expedit vobis, ut ego vadam. Si enim non abiero, Paraclitus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam eum ad vos.

...Paraclitus Ucieszyciel...

GlWroc 35v

Jo 16, 8

Et cum venerit ille, arguet mundum de peccato et de iustitia et de iudicio:

...arguet będzie karać...

RRp XXIV 83

Jo 16, 12

Adhuc multa habeo vobis dicere, sed non potestis portare modo.

...portare znosić...

GlKazB I 25

Jo 16, 13

Cum autem venerit ille, Spiritus veritatis, deducet vos in omnem veritatem; non enim loquetur a semetipso, sed quaecumque audiet, loquetur et, quae ventura sunt, annuntiabit vobis.

...bo nie będzie mówił sam o sobie, ale ktorekoli usłyszysz, będzie mówił, a które rzeczy przyszłe są, wżawi wam.

PF IV 590

...anuncciabit ukazuje...

GIWroc 36v

Jo 16, 14

Ille me clarificabit, quia de meo accipiet et annuntiabit vobis.

On mnie oświeci, iż z mego weźmie a wżawi wam.

PF IV 590

...clarificabit oświeci...

RRp XXIV 83

...anuncciabit ukazuje...

GIWroc 36v

....clarificabit uświeti...

CatCodJag X 310

Jo 16, 16

Modicum, et iam non videtis me; et iterum modicum, et videbitis me.

Modicum maluczko... iterum lepak...

R XXIV 73

Modicum et iam mały vel na krotki czas i już... iterum wtore... modicum mało...

GIWroc 35r

Jo 16, 17

Dixerunt ergo ex discipulis eius ad invicem: Quid est hoc, quod dicit nobis: Modicum, et non videtis me; et iterum modicum, et videbitis me et: Vado ad Patrem?

Dixerunt ergo ad invicem mówili a przeto między sobą...

R XXIV 73

Jo 16, 19

Cognovit Iesus quia volebant eum interrogare et dixit eis: De hoc quaeritis inter vos, quia dixi: Modicum, et non videtis me; et iterum modicum, et videbitis me?

...queritis gadacie... iterum lepak...

R XXIV 73

...queritis pytacie...

R XLVII 352

Jo 16, 20

Amen, amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudebit; vos contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium.

...plorabitis łykać a płakać... contristabimini będziecie smętni...

R XXIV 73

...plorabitis będziecie łkać...

RRp XXIV 83

Jo 16, 21

Mulier, cum parit, tristitiam habet, quia venit hora eius; cum autem pepererit puerum, iam non meminit pressurae propter gaudium, quia natus est homo in mundum.

...iam tedy... pressure udręczenia propter przed...

R XXIV 73

Jo 16, 22

Et vos igitur nunc quidem tristitiam habetis; iterum autem videbo vos, et gaudebit cor vestrum, et gaudium vestrum nemo tollit a vobis.

...tollet odemie...

R XXIV 73

Jo 16, 23

Et in illo die me non rogabitis quidquam. Amen, amen dico vobis: Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.

...si quid pecieritis cokoli będziecie...

GlWroc 36v

...pecieretis in nomine będziecie w imię...

R XXIV 73

Jo 16, 24

Usque modo non petistis quidquam in nomine meo. Petite et accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum.

Usque modo do tego czasu niczego...

GlWroc 36v

Usque modo non petistis dotychmiast nicśście nie pro<sili>... sit było...

R XXIV 73

Usque modo dotychmiast...

GlKazB I 25

Usque modo aż dotychmiast... quidquam nitsej...

GlKazB IV 57

Usque modo dotychmiast... quidquam nieczego...

R XXIV 83

Jo 16, 25

Haec in proverbii locutus sum vobis; venit hora, cum iam non in proverbii loquar vobis, sed palam de Patre annuntiabo vobis.

Hec in proverbii ty rzeczy w przypo<wieściach>... cum eż... non nie... palam annuntiabo jawno będę powie<dał>...

R XXIV 73

...proverbii przysłowie... palam zjawnie...

GlWroc 36v

...in proverbii w gadkach... palam jawno...

GlDom 56

...proverbii przepowieściach...

GlKazB I 25

...in proverbii dorozumiejący...

R XXV 161

...in proverbii w gadkach...

R XXV 173

...in proverbii w niedorozumieniu...

R XXV 176

...in proverbiiis w przykładziech...

PF IV 576

...in proverbis w [s]pr<z>ysłowiech...

GlKazB IV 57

...in prouerbiis w przypowieściach...

RRp XXIV 83

Jo 16, 26

Illo die in nomine meo petetis, et non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis;

...de vobis o was...

R XXIV 73

...de vobis za wami...

GlDom 56

Jo 16, 27

ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis et credidistis quia ego a Deo exivi.

ipse enim Pater bo Ociec onci...

R XXIV 73

Jo 16, 28

Exivi a Patre et veni in mundum; iterum relinquo mundum et vado ad Patrem.

...iterum lepak relinquo opu<szczam>...

GlDom 56

...iterum a lepak...

R XXIV 73

Jo 16, 29

Dicunt discipuli eius: Ecce nunc palam loqueris, et proverbium nullum dicis.

...Ecce oto... palam jawno... proverbium podobieństwa...

R XXIV 73

...palam zjawnie...

GlWroc 36v

...discipuli swolennicy...

GlDom 56

...palam jawno...

PF IV 590

Jo 16, 30

Nunc scimus quia scis omnia, et non opus est tibi, ut quis te interroget; in hoc credimus quia a Deo existi.

...in hoc a przeto...

R XXIV 73

...in hoc enim credimus a przeztoż my wierzymy...

GlDom 56

Jo 17, 1

Haec locutus est Iesus; et, sublevatis oculis suis in caelum, dixit: Pater, venit hora: clarifica Filium tuum, ut Filius clarificet te,

...sublevatis pod<niosł>, weźrał... clarifica oświeć, wyjaw, gl. wyjaw sławę syna twego, uwielb a osław...

GlWroc 24r

...clarifica osław...

PF IV 753

Jo 17, 2

sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne, quod dedisti ei, det eis vitam aeternam.

...omnis carnis pokolenia ludzkiego...

GlWroc 24r

Jo 17, 4

Ego te clarificavi super terram; opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam;

...opus urząd...

PF IV 753

...consumavi dokonał, quod iż...

GlWroc 24r

Jo 17, 15

Non rogo, ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos ex Malo.

...tollas żywi<ął>...

GIWroc 24r

Jo 17, 17

Sanctifica eos in veritate, sermo tuus veritas est.

Sanctifica eos oświęćże je...

GIWroc 24r

Jo 17, 20

Non pro his autem rogo tantum, sed et pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me,

...tantum telko...

GIWroc 24r

Jo 17, 23

ego in eis, et tu in me, ut sint consummati in unum; ut cognoscat mundus, quia tu me misisti et dilexisti eos, sicut me dilexisti.

...consumati dokonani...

PF IV 753

Jo 18, 1

Haec cum dixisset Iesus, egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse et discipuli eius.

...trans torrentem Cedron za rzekę Cedron...

Kałużn 272

...trans torrentem za bystrzec...

AKLitRp III 108

Jo 18, 3

Iudas ergo, cum accepisset cohortem et a pontificibus et pharisaeis ministros, venit illuc cum lanternis et facibus et armis.

...cohorte armatorum zastępy ludu zbrojnego...

Kałużn 274

Jo 18, 6

Ut ergo dixit eis: Ego sum!, abierunt retrorsum et ceciderunt in terram.

...abierunt retrorsum padli wznak po trzykroć...

GlKazB I 72

... abierunt retrorsum ustąpili się wstecz zasię...

GlKazB I 76

... abierunt retrorsum ustąpili się wstecz...

Kałużn 272

Jo 18, 10

Simon ergo Petrus, habens gladium, eduxit eum et percussit pontificis servum et abscidit eius auriculam dextram. Erat autem nomen servo Malchus.

...eduxit dobył...

GlKazB I 77

Jo 18, 12

Cohors ergo et tribunus et ministri Iudaeorum comprehenderunt Iesum et ligaverunt eum

...ministri Iudeorum czeladź Piłatowa i żydowska...

Kałużn 272

Jo 18, 13

et adduxerunt ad Annam primum; erat enim socer Caiphae, qui erat pontifex anni illius.

...socer cieść...

GlKazB I 78

Jo 18, 16

Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici, et dixit ostiariae et introduxit Petrum.

...hostiarie ancille wrotnej...

R XXIV 375 (3)

...in artium przed drzwiami...

AKLit III 108

Jo 18, 29

Exivit ergo Pilatus ad eos foras et dicit: Quam accusationem affertis adversus hominem hunc?

...affertis pokładacie...

Kałużn 275

Jo 18, 31

Dixit ergo eis Pilatus: Accipite eum vos et secundum legem vestram iudicate eum! Dixerunt ei Iudaei: Nobis non licet interficere quemquam.

...legem prawo...

GlKazB I 80

Jo 19, 2

Et milites, plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti eius et veste purpurea circumdederunt eum;

...plectentes uplotwszy... impresserunt wcisnęli...

AKLit III 108

Jo 19, 3

et veniebant ad eum et dicebant: Ave, rex Iudaeorum!, et dabant ei alapas.

...ave, rex Iudeorum Bądź pozdrowion krolu żydowski!...

R XXIV 83

...Ave, rex Iudeorum! Bądź pozdrowion krolu żydowski!...

GlKazB I 52

...Ave witaj...

GlKazB I 81

Jo 19, 4

Et exiit iterum Pilatus foras et dicit eis: Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia in eo invenio causam nullam.

...foras przed ratusz...

GlKazB I 81

...foras przed pałac...

Kałużn 275

Jo 19, 12

Exinde quaerebat Pilatus dimittere eum; Iudaei autem clamabant dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Caesaris! Omnis, qui se regem facit, contradicit Caesari.

exinde stąd... amicus neque officialis urzędnik...

GlKazB I 81

Jo 19, 15

Clamaverunt ergo illi: Tolle, tolle, crucifige eum! Dicit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt pontifices: Non habemus regem, nisi Caesarem.

...Huic titulo renunciauerunt tegoć są zaprzeli...

SKJ V 267

Jo 19, 17

Et baiulans sibi crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariae locum, quod Hebraice dicitur Golgotha,

...Caluaria Łysa Gora...

MamKal 277

Jo 19, 19

Scrpsit autem et titulum Pilatus et posuit super crucem; erat autem scriptum: Iesus Nazareus Rex Iudaeorum.

...titulum zapis aut zamię...

MamLub 277

...titulum zapis, zamię...

MamKal 277

...titulum napis...

GlKazB I 53

Jo 19, 23

Milites ergo cum crucifixissent Iesum, acceperunt vestimenta eius et fecerunt quattuor partes, unicuique militi partem, et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum.

...inconsuti[bi]lis nie szyta, ale utkana...

MamKal 277

Milites żołnierze... contexta więziona...

GlKazB I 83

Jo 19, 24

Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed sortiamur de illa, cuius sit, ut Scriptura impleatur dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi et in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem haec fecerunt.

...sorciaur de ea cuius sit miecmy losy, komu się ma dostać... mittentes sortem miecąc losy...

GlKazB I 83

Jo 19, 28

Post hoc sciens Iesus quia iam omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dicit: Sitio.

...Sicio połam picia

GlKazB II 108

Jo 19, 30

Cum ergo accepisset acetum, Iesus dixit: Consummatum est! Et inclinato capite tradidit spiritum.

...Consummatum est wypełniło <się>...

GlGn 59

Jo 19, 31

Iudaei ergo, quoniam Parasceve erat, ut non remanerent in cruce corpora sabbato, erat enim magnus dies illius sabbati, rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, et tollerentur.

...crura giczały...

GlKazB II 20

Jo 19, 32

Venerunt ergo milites et primi quidem fregerunt crura et alterius, qui crucifixus est cum eo;

...crura vlg. kości...

R XXII 321

Jo 19, 36

Facta sunt enim haec, ut Scriptura impleatur: Os non comminuetur eius,

...non comminuetis nie złomicie...

GlKazB II 20

Jo 19, 40

Acceperunt ergo corpus Iesu et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos Iudaeis est sepelire.

...cum aromatibus z maściami...

GlKazB I 74

Jo 20, 7

et sudarium, quod fuerat super caput eius, non cum lintheaminibus positum, sed separatim involutum in unum locum.

...sudarium p[ł]otny płat...

MamLub 277

...sudarium płocienny płat...

MamKal 277

Jo 20, 19

Cum esset ergo sero die illa prima sabbatorum, et fores essent clausae, ubi erant discipuli, propter metum Iudaeorum, venit Iesus et stetit in medio et dicit eis: Pax vobis!

Cum esset gdy było... die una sabbatorum pirwego dnia po sobocie... essent byli... venit wszedł...

R XXIV 72

Cum esset kiedy był...

GlWroc 27v

...una sabbatorum jednego sobotniego dnia...

R XXIV 366

Jo 20, 20

Et hoc cum dixisset, ostendit eis manus et latus. Gavisi sunt ergo discipuli, viso Domino.

...Gavisi sunt ergo discipuli viso weseli byli a przeto widziawszy...

R XXIV 72

Jo 20, 21

Dixit ergo eis iterum: Pax vobis! Sicut misit me Pater, et ego mitto vos.

Dixit a... iterum <po> wtore... mitto ślę...

R XXIV 72

Jo 20, 22

Et cum hoc dixisset, insufflavit et dicit eis: Accipite Spiritum Sanctum.

...insufflavit duchnął... Accipite weźmicie...

R XXIV 72

...insufflavit potchnął... Accipite weźcie...

GlWroc 27v

...insufflavit tchnął...

GlKazB I 25

...sufflavit westchnął...

R XXIV 366

...sufflauit tchnął...

PF IV 573

Jo 20, 23

Quorum remiseritis peccata, remissa sunt eis; quorum retinueritis, retenta sunt.

Quorum ktorymkole... retinueritis wdzirżycie...

R XXIV 72

Jo 20, 24

Thomas autem, unus ex Duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis, quando venit Iesus.

...Didimus niedowiarek...

GlKazB I 25

...venit wszedł był...

R XXIV 73

...Didimus w[i]ątpiący...

GlKazB IV 55

Jo 20, 25

Dicebant ergo ei alii discipuli: Vidimus Dominum! Ille autem dixit eis: Nisi videro in manibus eius signum clavorum et mittam digitum meum in signum clavorum et mittam manum meam in latus eius, non credam.

...Nisi acz nie... fixuram przekłócia... et mittam a nie włożę...

R XXIV 73

...Nisi [non] videro acz nie uźrzę... fixuram kłocia...

GlWroc 28r

Jo 20, 26

Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus, et Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis et stetit in medio et dixit: Pax vobis!

...iterum lepak... intus w domu... venit wszedł... ianuis clausis a drzwi były zamkniony...

R XXIV 73

...ianuis clausis przez otworzenia drzwi...

PF IV 573

Jo 20, 27

Deinde dicit Thomae: Infer digitum tuum huc et vide manus meas et affer manum tuam et mitte in latus meum; et noli fieri incredulus sed fidelis!

Deinde a potem... infer włoż... huc sam... et affer a daj, ściagni... mitte włoż...

R XXIV 73

...infer włoż, wpuść...

PF IV 573

...affer podaj...

GlWroc 28r

...affer wciągni...

GlKazB I 25

...Infer dotkni... affer odwiedź...

GlKazB IV 55

Jo 20, 29

Dicit ei Iesus: Quia vidisti me, credidisti. Beati, qui non viderunt et crediderunt.

...qui non viderunt już nie widzieli...

R XXIV 73

Jo 20, 30

Multa quidem et alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quae non sunt scripta in libro hoc;

...signa cuda... in conspectu przed oczyma...

GlWroc 28r

...signa znamiona... in conspectu przed...

R XXIV 73

Jo 20, 31

haec autem scripta sunt, ut credatis quia Iesus est Christus Filius Dei et ut credentes vitam habeatis in nomine eius.

hec autem sunt ale ta... ut credatis abyście wierzy... et ut credentes habeatis a wierząc, abyście mieli... in nomine w jimieniu...

R XXIV 73

Jo 21, 5

Dicit ergo eis Iesus: Pueri, numquid pulmentarium habetis? Responderunt ei: Non.

...plumentarium dicitur quilibet cibus preter panem karmia...

MamLub 277

...plument<ari>um dicitur quilibet cibus preter panem karmia...

MamKal 277

Jo 21, 7

Dicit ergo discipulus ille, quem diligebat Iesus, Petro: Dominus est! Simon ergo Petrus, cum audisset quia Dominus est, tunicam

succinxit se, erat enim nudus, et misit se in mare;

...succinxit podkasa<ł>...

GlWroc 56r

Jo 21, 20

Conversus Petrus videt illum discipulum, quem diligebat Iesus, sequentem, qui et recubuit in cena super pectus eius et dixit: Domine, quis est qui tradit te?

...recubuit pochylił, odpoczywa<ł>...

GlKazB III 87(II)

Act 1, 4

Et convescens praecepit eis ab Hierosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris: Quam audistis a me,

...con[s]wescens pojadw s nimi...

MamLub 297

...convescens jadszy...

GlKazB IV 125

Act 1, 18

Hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis; et pronus factus crepuit medius, et diffusa sunt omnia viscera eius.

...crepuit rozpukł...AKLit III 108

...crepuit rozpękł się... diffusa sunt omnia viscera eius wąpie się z niego wytoczyło...

GlKazB I 79

Act 1, 21

Oportet ergo ex his viris, qui nobiscum congregati erant in omni tempore, quo intravit et exivit inter nos Dominus Iesus,

...intravit weszeł... exivit wyszeł...

GlKazB II 17

Act 1, 25

accipere locum ministerii huius et apostolatus, de quo praevaricatus est Iudas, ut abiret in locum suum

...ut abiret ustąpił...

GlKazB II 17

Act 2, 1

Et cum compleretur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco.

in diebus illis w ony dni, dum complerentur dies Pentecostes gdy sie popełnili pięćdziesiąt dni od Wielkiej Nocy...

discipuli pariter zwolenicy pospolicie...

SKJ I 88–89

w ony dni... pięćdziesiąt dni od Wi<el>ki Nocy... na temże mieścu

R XXV 165

...dies Penthecostes pięćdziesiąt dni...

R XXIV 372

Act 2, 2

Et factus est repente de caelo sonus tamquam advenientis spiritus vehementis et replevit totam domum, ubi erant sedentes.

a stał się nagle z nieba żwięk...

PF IV 577

...repente rącze, nagle de celo z nieba, z powietrza sonus tanquam advenientis spiritus vehementis żwięk, szum, jakoby

przychodzący wiatr a rącze trzeskający... totam domum wszytki w domu, wszytek dom...erant sedentes będące na modlitwie

SKJ I 89

...repente wartko... vehementis silnego...

GlKazB II 115–116

...repente rącze vel pospiesznie...

R XXIV 372

...a rącza trzaskawica... napęłnił wszyćki, wszyciek... mięszkające...

R XXV 165

...spir<i>tus wiatr...

MamLub 297

...spiritus wiatr...

MamKal 297

...vehementis silnego...

GlJag 100

Act 2, 3

Et apparuerunt illis dispartitae linguae tamquam ignis, seditque supra singulos eorum;

et apparuerunt illis ukazali sie jim dispartite lingwe tanquam ignis rozni, rozdzielni językowie jako ogień, seditque supra singulos eorum siedział na każdym z nich

...dispartite rozmaitych...

...nad każdym z nich...

...siadł...

...singulos vlg. rozdzielone...

SKJ I 89

GlWroc 42v

R XXIV 372

R XXV 165

GlKazB IV 59

Act 2, 4

et repleti sunt omnes Spiritu Sancto et coeperunt loqui aliis linguis, prout Spiritus dabat eloqui illis.

a napełnieni są wszyscy Ducha Świętego... eloqui rzędnie wymówić...

...ceperunt naczęli... variis linguis rozmajitymi języki...

...eloqui wymówić... variis rozliczystymi...

R XXV 165

SKJ I 89

R XXIV 372

Act 2, 5

Erant autem in Ierusalem habitantes Iudaei, viri religiosi ex omni natione, quae sub caelo est;

...habitantes mieszkający... ex omni natione ze wszego rodzaju żydowskiego... sub celo pod niebem...

...habitantes viri religiosi przebywający... nabożni...

...religiosi zakonni... natione rodzaju...

...mężowie zakonni... rodzaja...

SKJ I 89

R XXIV 372

GlJag 100

R XXV 165

Act 2, 6

facta autem hac voce, convenit multitudo et confusa est, quoniam audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes.

facta autem hac voce gdyż sie stał ten szum a żwęk, convenit zbiegła sie... confusa est zdziwiła sie...unusquisque jeden jako drugi lingua sua illos loquentes jich językiem mówiąc

...ten żwęk a głos... wiele ludzi zumieli sie, zdziwili sie... swym językiem...

...mente confusa zamieszan<i>e w sobie...

...mente confusa zamieszanie w sobie...

...confusa omieniona...

...confusa zumiała <się>...

...confusa est zadziwili sie...

SKJ I 89–90

R XXV 165

MamLub 297

MamKal 297

R XXIV 372

GlJag 100

GlWroc 42v

Act 2, 7

Stupebant autem et mirabantur dicentes: Nonne ecce omnes isti, qui loquuntur, Galilaei sunt?

...zumieli sie w<s>zyćcy a zdziwli rzekąc...

...stupebant zrześli... mirabantur dziwowali się...

...mirabantur zumieli sie, dziwili sie...

...nonne wszako azali...

R XXV 165

GlJag 100

SKJ I 90

R XXIV 372

Act 2, 8

Et quomodo nos audimus unusquisque propria lingua nostra, in qua nati sumus?

...nostram swej...

GlJag 100

Act 2, 11

Iudaei quoque et proselyti, Cretes et Arabes, audimus loquentes eos nostris linguis magnalia Dei.

...proseliti nawrocony... magna Dei wielkości bożej

R XXII 356

Judei starzy... et proseliti i nowi Żydowie... magnalia dziwy...

GlJag 100

...magnalia Dei dobroty...

R XXIV 367

...magnalia dobroci wielebności Dei...

R XXIV 367

...magnalia wielbienie boże...

R XXIV 372

Act 2, 17

Et erit: in novissimis diebus, dicit Deus, effundam de Spiritu meo super omnem carnem, et prophetabunt filii vestri et filiae vestrae, et iuvenes vestri visiones videbunt, et seniores vestri somnia somniabunt;

...novissimis poślednich...

GlWroc 43r

Act 2, 23

hunc definito consilio et praescientia Dei traditum per manum iniquorum affigentes interemistis,

...diffinitum ułożone...

MamLub 297

...diffinitum ułożone...

MamKal 297

Act 2, 37

His auditis, compuncti sunt corde et dixerunt ad Petrum et reliquos apostolos: Quid faciemus, viri fratres?

...compuncti skruszyli się...

MamLub 297

...compuncti skruszyli się...

MamKal 297

...compuncti zedrgnęli <się>...

GlKazB IV 98

Act 2, 39

vobis enim est repromissio et filiis vestris et omnibus, qui longe sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus noster.

...repromissio obiecanie...

GlWroc 43r

Act 2, 41

Qui ergo, recepto sermone eius, baptizati sunt; et appositae sunt in illa die animae circiter tria milia.

...circiter, id est fere aut citra, jakoby albo blisko...

MamLub 297

Act 2, 42

Erant autem perseverantes in doctrina apostolorum et communicatione, in fractione panis et orationibus.

...perseverantes trwający...

GlKazB III 18

Act 2, 47

collaudantes Deum et habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus autem augebat, qui salvi fierent cotidie in idipsum.

...in idipsum też

MamLub 297

...in idipsum też

MamKal 297

Act 3, 7

Et apprehensa ei manu dextera, allevavit eum; et protinus consolidatae sunt bases eius et tali,

...consolidate śćwirdziły <się>... bases nogi...

MamLub 297

...consolidate świę<r>dzeny... bases nogi...

MamKal 297

Act 4, 13

Videntes autem Petri fiduciam et Ioannis, et comperto quod homines essent sine litteris et idiotae, admirabantur et cognoscebant eos quoniam cum Iesu fuerant;

...comperto wzwiędziawszy...

MamLub 297

...comperto wywiędziano...

MamKal 297

Act 4, 30

in eo quod manum tuam extendas ad sanitatem et signa et prodigia facienda per nomen sancti pueri tui Iesu

...prodigia et portandi dziwy...

MamLub 297

...prodigia cuda portenta dziwy...

MamKal 297

Act 4, 37

cum haberet agrum, vendidit et attulit pecuniam et posuit ante pedes apostolorum.

...precium pieniądze za kupię albo przedanie...

MamLub 297

...precium pieniądze, myto...

MamKal 297

Act 5, 2

et subtraxit de pretio, conscia quoque uxore, et afferens partem quandam ad pedes apostolorum posuit.

...fraudał zataił aut zdradził...

MamLub 297

...fraudał zdradził...

MamKal 297

Act 5, 15

ita ut et in plateas efferrent infirmos et ponerent in lectulis et grabatis, ut, veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret quemquam eorum.

...grabatis na noszących łóżach...

MamLub 297

...grabatis na noszących łóżach...

MamKal 297

Act 5, 24

Ut audierunt autem hos sermones, magistratus templi et principes sacerdotum ambigebant de illis quidnam fieret illud.

...ambieban pochybowali aut wątpili...

MamLub 297

...ambieban pochybowali aut wątpili...

MamKal 297

Act 5, 33

Hec cum audissent, dissecabantur et volebant interficere illos.

...dissecebantur pre nimia ira et odio jedli się aut gryźli po siercu...

MamLub 298

...dissecabantur pre nimia ira et odio jedli się vel gryźli po siercu...

MamKal 298

Act 5, 41

Et illi quidem ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine contumeliam pati;

...a conspectu pod oblicze...

GlWroc 112r

Act 6, 9

Surrexerunt autem quidam de synagoga, quae appellatur Libertinorum et Cyrenensium et Alexandrinorum et eorum, qui erant a Cilicia et Asia, disputantes cum Stephano;

...disputantes gadając się...

GLWroc 112r

Act 6, 10

et non poterant resistere sapientiae et Spiritui, quo loquebatur.

...resistere przeciwić się...

R XXIV 75

Act 6, 11

Tunc submiserunt viros, qui dicerent: Audivimus eum dicentem verba blasphema in Moysen et Deum;

...blasphemie urąganie...

GLWroc 112r

Act 6, 14

audivimus enim eum dicentem quoniam Iesus Nazarenus hic destruet locum istum et mutabit consuetudines, quas tradidit nobis Moyses.

...tradiciones przykazania...

GLWroc 112r

Act 7, 6

Locutus est autem sic Deus: Erit semen eius accola in terra aliena, et servituti eos subicient et male tractabunt annis quadringentis;

...accola przebywacz aut przebywając w gościnie... tractabant male będą się źle ku nim mieć...

MamLub 298

...accola przebywacz... tractabunt male będą się źle ku nim mieć...

MamKal 298

Act 7, 19

Hic circumveniens genus nostrum, afflixit patres, ut exponerent infantes suos, ne vivi servarentur.

...circumvenientes okłamawszy genus ród...

MamLub 298

...circumvenientes okłamali genus ród...

MamKal 298

Act 7, 30

Et expletis annis quadraginta, apparuit illi in deserto montis Sinai angelus in ignis flamma rubi.

...rubus est genus ligni spinosi cuius frondes rubent kierz

MamLub 298

...rubi est genus ligni spinosi cuius frondes rubent kierz

MamKal 298

Act 7, 34

Videns vidi afflictionem populi mei, qui est in Aegypto, et gemitum eorum audivi et descendi liberare eos; et nunc veni, mittam te in Aegyptum.

Videns z<g>lądnawszy... afflictionem unędzenie...

GlWroc 112v

Act 7, 57

Exclamantes autem voce magna continuerunt aures suas et impetum fecerunt unanimiter in eum

...continuerunt zatkali uszy swe... impetum nawałę, kwapi<e>nie...

MamLub 298

...continuerunt zatkali uszy swe... impetum nawałę, kwapienie...

MamKal 298

...continuerunt zatkali...

RRp XXV 176

Act 8, 2

Sepelierunt autem Stephanum viri timorati et fecerunt planctum magnum super illum.

Curauerunt pochowali...

MamLub 298

Curauerunt pochowali...

MamKal 298

...planctum żałość...

GIWroc 112v

Act 8, 3

Saulus vero devastabat ecclesiam, per domos intrans et trahens viros ac mulieres tradebat in custodiam.

...devastabat zwojuje...

MamLub 298

...devastabat skaził...

MamKal 298

Act 8, 6

Intendebant autem turbae his, quae a Philippo dicebantur, unanimiter, audientes et videntes signa, quae faciebat:

...unanimiter jenostajnie...

PF IV 753

Act 8, 10

cui attendebant omnes a minimo usque ad maximum dicentes: Hic est virtus Dei, quae vocatur Magna.

...auscultabant posłuszni byli...

MamLub 298

...auscultabant posłuszni byli...

MamKal 298

Act 8, 27

Et surgens abiit; et ecce vir Aethiops eunuchus potens Candacis reginae Aethiopum, qui erat super omnem gazam eius, qui venerat adorare in Ierusalem

...gasas skarb...

MamLub 298

...gasas skarby...

MamKal 298

Act 9, 1

Saulus autem, adhuc spirans minarum et caedis in discipulos Domini, accessit ad principem sacerdotum

...spirans sapiąc... cedis mordowania albo bicia, albo smagania...

MamLub 298

...spirans sapiąc, dychając, rzwiąc minarum groz... cedis mordowania, śmierci, bicia...

MamKal 298

...spirans sapając...

PF V 58

...spirans pałając...

GlKazB III 86

Act 9, 3

Et cum iter faceret, contigit ut appropinquaret Damasco; et subito circumfulsit eum lux de caelo,

...subito vlg. nagle circumfulsit ogarnęła...

PF V 58

Act 9, 5

Qui dixit: Quis es, Domine? Et ille: Ego sum Iesus, quem tu persequeris!

...persequeris prześladowiesz... contra stimulum calcitrare osnowi wirzgać...

GlKazB III 86

...calcitrare piętą wirzgać

MamLub 298

...calcitrare piętą wirzgać

MamKal 298

Act 9, 11

Et Dominus ad illum: Surgens vade in vicum, qui vocatur Rectus, et quaere in domo Iudae Saulum nomine Tarsensem; ecce enim orat

...in vicum na ulicę...

GlKazB III 87

Act 9, 18

Et confestim ceciderunt ab oculis eius tamquam squamae, et visum recepit. Et surgens baptizatus est

...squamae łuski, łuszczyny...

GlKazB III 87

...<squamae> łupiny...

MamLub 298

...squame łupiny...

MamKal 298

Act 9, 22

Saulus autem magis convalescebat et confundebat Iudaeos, qui habitabant Damasci, affirmans quoniam hic est Christus.

...convalescebant rozmagały się...

MamLub 298

...conualescebant rozmagały się...

MamKal 298

Act 9, 24

notae autem factae sunt Saulo insidiae eorum. Custodiebant autem et portas die ac nocte, ut eum interficerent;

...insidie zmowy nieprzyjacielne...

MamLub 298

...insidie zmowy nieprzyjacioł...

MamKal 298

Act 9, 43

Factum est autem, ut dies multos moraretur in Ioppe apud quendam Simonem coriarium.

...coriar<i>um rymara

MamLub 299

...coriarium rymara

MamKal 299

Act 10, 4

At ille intuens eum et timore correptus dixit: Quid est, domine? Dixit autem illi: Orationes tuae et eleemosynae tuae ascenderunt in memoriam in conspectu Dei.

...correptus obrażon...

MamLub 299

...correptus obrażon...

MamKal 299

Act 10, 10

Et cum esuriret, voluit gustare; parantibus autem eis, cecidit super eum mentis excessus,

...excessus est myśli wytarganie od świata ku Bogu

MamLub 299

...excessus est myśli wytarganie

MamKal 299

Act 10, 11

et videt caelum apertum et descendens vas quoddam velut linteum magnum quattuor initiis submitti in terram,

...submiti, id est deponi vel deorsum miti, ano go spuszczają...

MamLub 299

...submitti, id est deponi vel deorsum mitti, ano je spuszczają...

MamKal 299

Act 10, 30

Et Cornelius ait: A nudius quarta die usque in hanc horam orans eram hora nona in domo mea, et ecce vir stetit ante me in veste candida

...A nudius od dzisiejszego dnia...

MamLub 299

...A nudius od dzisiejszego dnia...

MamKal 299

Act 10, 34

Aperiens autem Petrus os dixit: In veritate comperio quoniam non est personarum acceptor Deus,

...comperi uznałem...

MamLub 299

...comperi uznałem...

MamKal 299

Act 12, 4

quem cum apprehendisset, misit in carcerem tradens quattuor quaternionibus militum custodire eum, volens post Pascha producere eum populo.

...quattuor quadrimanibus czterzem rycernikom... producere, id est exponere ad occidendum wywieść, wydać...

MamLub 299

...quattuor quaternionibus czterzem rycerzem... producere, id est exponere ad occidendum wywieść, wydać...

MamKal 299

Act 12, 6

Cum autem producturus eum esset Herodes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites vinctus catenis duabus, et custodes ante ostium custodiebant carcerem.

...vinctus <w> przekowach...

GlKazB III 21

...cathenis wrzeciadzoma, łańcu[s]choma...

GlKazB III 44

Act 12, 17

Annuens autem eis manu, ut tacerent, enarravit quomodo Dominus eduxisset eum de carcere dixitque: Nuntiate Iacobo et fratribus haec. Et egressus abiit in alium locum.

Anuens stukajęc...

MamLub 299

Annuens stukajęc...

MamKal 299

Act 12, 21

Statuto autem die, Herodes, vestitus veste regia, sedens pro tribunali contionabatur ad eos;

...concionabatur mowił ku pospolstwu...

MamLub 299

...concionabatur mowił ku pospolstwu...

MamKal 299

Act 12, 23

Confestim autem percussit eum angelus Domini, eo quod non dedisset gloriam Deo; et consumptus a vermibus expiravit.

...a vermibus consumitur bywa gryzion

R XXV 173

...expiravit zdech<ł>

GlWroc 55v

Act 13, 1

Erant autem in ecclesia, quae erat Antiochiae, prophetae et doctores: Barnabas et Simeon, qui vocabatur Niger, et Lucius Cyrenensis et Manaen, qui erat Herodis tetrarchae collactaneus, et Saulus.

...colactaneus eodem lacte nutritus społuschowa<nie>c...

MamLub 299

...collactaneus eodem lacte nutritus społę chowany...

MamKal 299

Act 13, 7

qui erat cum proconsule Sergio Paulo, viro prudente. Hic, accitis Barnaba et Saulo, quaesivit audire verbum Dei;

...proconsule bormistr<z>a...

MamLub 299

...proconsule bormistrza...

MamKal 299

Act 13, 16

Surgens autem Paulus et manu silentium indicens ait: Viri Israelitae et qui timetis Deum, audite.

...silencium milczenie...

GlKazB III 79

Act 13, 17

Deus plebis huius Israel elegit patres nostros et plebem exaltavit, cum essent incolae in terra Aegypti, et in brachio excelso eduxit eos ex ea;

...incole bydlący...

MamLub 299

...incole bydlące...

MamKal 299

Act 14, 5

Cum autem factus esset impetus gentilium et Iudaeorum cum principibus suis, ut contumeliis afficerent et lapidarent eos,

...contumelys afficerent ganienim unędzili...

MamLub 299

...contumelys afficerent ganienim unędzili...

MamKal 299

Act 14, 13

Quod ubi audierunt Apostoli, Barnabas et Paulus, conscissis tunicis suis exsilierunt in turbas clamantes,

...conscissis rozdrwawszy suknie swe...

MamLub 299

...conscissis rozdarli są suknie swe...

MamKal 299

Act 14, 17

Et haec dicentes, vix sedaverunt turbas ne sibi immolarent.

...sedaverunt, id est patificauerunt ukoili, umierzyli...

MamLub 299

...sedaverunt, id est patificauerunt ukojili, umirzyli...

MamKal 299

Act 14, 18

Supervenerunt autem quidam ab Antiochia, et Iconio Judaei: et persuasis turbis, lapidantesque Paulum, traxerunt extra civitatem, existimantes eum mortuum esse.

...perswasis, id est per sugestionem inductis doradzili, nawiedli...

MamLub 299

...persvasis, id est per suggestionem inductis doradzili, nawiedli...

MamKal 299

Act 15, 2

Facta autem seditione et conquisitione non minima Paulo et Barnabae adversum illos, statuerunt, ut ascenderent Paulus et Barnabas et quidam alii ex illis ad apostolos et presbyteros in Ierusalem super hac quaestione.

...sedicio zwada...

MamLub 300

...sedicio zwada...

MamKal 300

Act 15, 16

Post haec revertar et reaedificabo tabernaculum David, quod decidit, et diruta eius reaedificabo et erigam illud.

...diruta zborzone aut ruszone...

MamLub 300

...diruta zburzone...

MamKal 300

Act 15, 39

Facta est autem exacerbatio, ita ut discederent ab invicem, et Barnabas, assumpto Marco, navigaret Cyprum.

...dissensio trwoga...

MamKal 300

Act 16, 14

Et quaedam mulier nomine Lydia, purpuraria civitatis Thyatirenorum colens Deum, audiebat, cuius Dominus aperuit cor intendere his, quae dicebantur a Paulo.

...purpuraria czso działa postawce...

MamLub 300

...purpuraria co działa postawce...

MamKal 300

Act 16, 19

Videntes autem domini eius quia exivit spes quaestus eorum, apprehendentes Paulum et Silam traxerunt in forum ad principes;

...in forum gdzie targ bywa...

MamLub 300

...in forum gdzie targ bywa...

MamKal 300

Act 16, 24

qui cum tale praeceptum accepisset, misit eos in interiorem carcerem et pedes eorum strinxit in ligno.

...ligno, id est nerue vel cipo, kłoda

MamLub 300

...ligno, id est neruo vel cippo, id est kłoda

MamKal 299

Act 17, 2

Secundum consuetudinem autem suam Paulus introivit ad eos et per sabbata tria disserebat eis de Scripturis

...diserebat gadał s nimi...

MamLub 300

...disserebat gadał s nim...

MamKal 300

Act 17, 3

adaperiens et comprobans quia Christum oportebat pati et resurgere a mortuis, et: Hic est Christus, Iesus, quem ego annuntio vobis.

...insinuans oznamiając...

MamLub 300

...insinuans oznamiając...

MamKal 300

Act 17, 11

Hi autem erant nobiliores eorum, qui sunt Thessalonicae, qui susceperunt verbum cum omni aviditate, cotidie scrutantes Scripturas, si haec ita se haberent.

...auide żadościwie...

MamLub 300

...auide żadościwie...

MamKal 300

Act 17, 22

Stans autem Paulus in medio Areopagi ait: Viri Athenienses, per omnia quasi superstitiosiores vos video;

...supersticiosus, id est superflue curiosus marny a nieużyteczny...

MamLub 300

...supersticiosus, id est superflue curiosus marny a nieużyteczny...

MamKal 300

Act 18, 3

et, quia eiusdem erat artis, manebat apud eos et operabatur; erant autem scenofactoriae artis.

...scenof<a>ctorie artis rzemieśła co stany, namioty działają, działali

MamLub 300

...scenofactorie artis rzemieśła, <co> stany albo namioty działają

MamKal 300

Act 18, 6

Contradicientibus autem eis et blasphemantibus, excutiens vestimenta dixit ad eos: Sanguis vester super caput vestrum! Mundus ego. Ex hoc nunc ad gentes vadam.

...excuciens strząsnąw...

MamLub 300

...excuciens strząsnę aut strząsnąw...

MamKal 300

Act 19, 12

ita ut etiam super languidos deferrentur a corpore eius sudaria vel semicinctia, et recederent ab eis languores, et spiritus nequam egrederentur.

...sudarium uciradło potu...

MamLub 300

...sudarium uciradło potu...

MamKal 300

Act 19, 13

Tentaverunt autem quidam et de circumeuntibus Iudaeis exorcistis invocare super eos, qui habebant spiritus malos, nomen Domini Iesu dicentes: Adiuro vos per Iesum, quem Paulus praedicat.

...exorciste zaklinacz diabła...

MamLub 300

...exorciste zaklinacze diabłów...

MamKal 300

Act 19, 24

Demetrius enim quidam nomine, argentarius, faciens aedes argenteas Dianae praestabat artificibus non modicum quaestum;

...questum, lucrum zysk

MamLub 300

...questum, id est lucrum, zysk

MamKal 300

Act 19, 25

quos congregans et eos, qui eiusmodi erant opifices, dixit: Viri, scitis quia de hoc artificio acquisitio est nobis;

...aquisicio dobywanie zysku...

MamLub 300

...aquisicio dobywanie...

MamKal 300

Act 19, 27

Non solum autem haec periclitatur nobis pars in redargutionem venire, sed et magnae deae Dianae templum in nihilum reputari, et destrui incipiet maiestas eius, quam tota Asia et orbis colit.

...periclitabitur szkodę weźmie...

MamLub 300

...periclitabitur szkodę weźmie...

MamKal 300

Act 19, 29

et impleta est civitas confusione, et impetum fecerunt uno animo in theatrum, raptō Gaio et Aristarcho Macedonibus, comitibus Pauli.

...confusione zmieszanim aut rozdwojenim... impetum fecerunt rzucili się...

MamLub 301

...confusione zmieszanim aut rozdwojenim... impetum fecerunt rzucili się...

MamKal 301

Act 20, 10

Cum descendisset autem Paulus, incubuit super eum et complexus dixit: Nolite turbari, anima enim ipsius in eo est!

...complexus przytulił vel obłapił...

MamLub 301

...complexus przytulony aut obłapiony...

MamKal 301

Act 20, 11

Ascendens autem frangensque panem et gustans satisque allocutus usque in lucem, sic profectus est.

...allocutus namawiał je...

MamLub 301

...allocutus namowiony...

MamKal 301

Act 20, 15

et inde navigantes sequenti die pervenimus contra Chium et alia applicuimus Samum et sequenti venimus Miletum.

...applicuimus przystalimy ku portu...

MamLub 301

...applicuimus przystalimy ku portu...

MamKal 301

Act 20, 27

non enim subterfugi, quominus annuntiarem omne consilium Dei vobis.

non subtrufui nie odwrociłem się...

MamLub 301

non subterfui nie byłem...

MamKal 301

Act 21, 31

Quaerentibus autem eum occidere, nuntiatum est tribuno cohortis quia tota confunditur Ierusalem,

...tribunus tysiącznik...

MamLub 301

...tribunus tysiącznik...

MamKal 301

Act 21, 38

Nonne tu es Aegyptius, qui ante hos dies tumultum concitasti et eduxisti in desertum quattuor milia virorum sicariorum?

...sicariorum paduchow, mordarzewie...

MamLub 301

...sicariorum morderzow...

MamKal 301

Act 22, 25

Et cum astrinxissent eum loris, dixit astanti centurioni Paulus: Si hominem Romanum et indemnatum licet vobis flagellare?

...loris, id est hebenis wędzi<d>ły...

MamLub 301

...loris wędzidlami...

MamKal 301

Act 23, 7

Et cum haec diceret, facta est dissensio inter pharisaeos et sadducaeos; et divisa est multitudo.

...soluta rozpuszczono...

MamLub 301

...soluta rozpuszczona...

MamKal 301

Act 23, 10

et cum magna dissensio facta esset, timens tribunus ne discerperetur Paulus ab ipsis, iussit milites descendere, ut raperent eum de medio eorum ac deducerent in castra.

...ut non discerpent, id est laniarent rozsiepal...

MamLub 301

...ut non discerpent zo<z>si<e>paliby...

MamKal 301

Act 24, 1

Post quinque autem dies, descendit princeps sacerdos tum Ananias cum senioribus quibusdam et Tertullo quodam oratore, qui adierunt praesidem adversus Paulum.

...oratore rzecznikiem...

MamLub 301

...oratore rzecznikiem...

MamKal 301

Act 24, 5

Invenimus enim hunc hominem pestiferum et concitantem seditiones omnibus Iudaeis, qui sunt in universo orbe, et auctorem seditionis sectae Nazarenorum,

...pestiferum złostnego...

MamLub 301

...pestiferum złostnego...

MamKal 301

Act 24, 27

Biennio autem expleto, accepit successorem Felix Porcium Festum; volensque gratiam praestare Iudaeis, Felix reliquit Paulum vinctum.

...successorem namiastka...

MamLub 301

...successorem namiastka...

MamKal 301

Act 25, 3

postulantes gratiam adversum eum, ut iuberet perducere eum in Ierusalem, insidias tendentes, ut eum interficerent in via.

...tendentes insidias czynić załogi, układy...

MamLub 301

...tendentes insidias czyniąc załogi, układy...

MamKal 301

Act 25, 19

quaestiones vero quasdam de sua superstitione habebant adversus eum et de quodam Iesu defuncto, quem affirmabat Paulus vivere.

...sua superstitione o jego wiarę...

MamLub 301

...sua superstitione o jego wiarę...

MamKal 301

Act 26, 10

quod et feci Hierosolymis, et multos sanctorum ego in carceribus inclusi, a principibus sacerdotum potestate accepta, et cum occiderentur, detuli sententiam;

...sententiam skazanie

MamLub 302

...sententiam skazanie aut osądzenie

MamKal 302

Act 27, 1

Ut autem iudicatum est navigare nos in Italiam, tradiderunt et Paulum et quosdam alios vinctos centurioni nomine Iulio, cohortis Augustae.

...cohortis zastępy...

MamLub 302

...cohortis zastępow...

MamKal 302

Act 27, 2

Ascendentes autem navem Hadramyttenam, incipientem navigare circa Asiae loca, sustulimus, perseverante nobiscum Aristarcho Macedone Thessalonicensi;

...sustvlimus, id est navigacionem recessimus tollentes, ruszywszy się...

MamLub 302

...sustulimus, id est nauigacione<m> recessimus tollentes, ruszyli się...

MamKal 302

Act 27, 3

sequenti autem die, devenimus Sidonem, et humane tractans Iulius Paulum permisit ad amicos ire et curam sui agere.

...humane przyjemnie vel ludzki...

MamLub 302

...humane przyjemnie, ludzki...

MamKal 302

Act 27, 4

Et inde cum sustulissemus, subnavigavimus Cypro, propterea quod essent venti contrarii;

...legebamus, id est navigabamus, pływalismy...

MamLub 302

...legebamus, id est nauigabamus, płynęlismy...

MamKal 302

Act 27, 14

Non post multum autem misit se contra ipsam ventus typhonicus, qui vocatur euroaquilo;

...tiphonicus, est nomen venti a thiphos, quod est inflacio, quia facit mare inflari, wichrowy...

MamLub 302

...tiphonicus, est nomen venti a thiphos, quod est inflacio, quia facit mare inflari, wichrowy...

MamKal 302

Act 27, 15

cumque arrepta esset navis et non posset conari in ventum, data nave flatibus, ferebamur.

...conari zdołać...

MamLub 302

...conari zdołać...

MamKal 302

Act 27, 16

Insulam autem quandam decurrentes, quae vocatur Cauda, potuimus vix obtinere scapham,

...scapham, id est parvam naviculam, czołn

MamLub 302

...scapham, id est parvam nauiculam, czołn

MamKal 302

Act 27, 17

qua sublata, adiutoriis utebantur accingentes navem; et timentes, ne in Syrtim inciderent, submisso vase, sic ferebantur.

...accingentes podkasawszy... Sirtis locus periculosus in mari wir...

MamLub 302

...accingentes podkasając...

MamKal 302

Act 27, 19

et tertia die suis manibus armamenta navis proiecerunt.

...ar<ma>menta nadobie co słusza ku ramieniewi...

MamLub 302

...ar<ma>menta nadobie co słusza ku ramieniewi...

MamKal 302

Act 27, 28

Qui submittentes bolidem invenerunt passus viginti; et pusillum inde separati et rursum submittentes invenerunt passus quindecim;

...pasus kroczejmi...

MamLub 302

...passuum kraczajmi...

MamKal 302

Act 27, 30

Nautis vero quaerentibus fugere de navi, cum demisissent scapham in mare sub obtentu, quasi a prora inciperent ancoras extendere,

...pr[i]ora przodek korabia...

MamLub 302

... prora przodek korabia...

MamKal 302

Act 27, 32

Tunc absciderunt milites funes scaphae et passi sunt eam excidere.

...et passi sunt eam excidere a chcieli czołn zsieć albo zrębić

MamLub 302

...et passi sunt eam excidere a chcieli czołn zsiekać aut zrębać

MamKal 259

Act 27, 36

Animaequiores autem facti omnes et ipsi assumpserunt cibum.

Annequiores dobrej myśli...

MamLub 303

Animequiores dobrej myśli...

MamKal 303

Act 27, 39

Cum autem dies factus esset, terram non agnoscebant; sinum vero quendam considerabant habentem litus, in quem cogitabant, si possent, eicere navem.

...in sinum port aut okrażek, ostrow...

MamLub 303

...in sinum port aut okrażek...

MamKal 303

Act 27, 40

Et cum ancoras abstulissent, committebant mari simul laxantes iuncturas gubernaculorum et, levato artemone, secundum flatum aurae tendebant ad litus.

...iuncturas spojenie...

MamLub 303

...iuncturas spojenie...

MamKal 303

Act 27, 41

Et cum incidissent in locum dithalassum, impegerunt navem; et prora quidem fixa manebat immobilis, puppis vero solvebatur a vi fluctuum.

...impegerunt otręcili się, obrazili aut stuknęli... solvebatur rozdrwała się vel rozbiła aut rozpadła a vi maris od mocy

morskiej aut od wału, aut od gwałtu

MamLub 303

...impegerunt otrącili się, odrzili... a vi maris ot mocy morskiej

MamKal 303

Act 27, 42

Militum autem consilium fuit, ut custodias occiderent, ne quis, cum enatasset, effugeret;

...custodias id est jęćce...

MamLub 303

...custodias jęćce...

MamKal 303

Act 27, 44

et ceteros, quosdam in tabulis, quosdam vero super ea, quae de navi essent; et sic factum est ut omnes evaderent ad terram.

...ferebant wnieśli...

MamLub 303

...ferebant wnieśli...

MamKal 303

Act 28, 1

Et cum evasissemus, tunc cognovimus quia Melita insula vocatur. Barbari vero praestabant non modicam humanitatem nobis;

...humanitatem miłość, przyjaźń...

MamLub 303

...humanitatem miłość ludzką...

MamKal 303

Act 28, 2

accensa enim pyra, suscipiebant nos omnes propter imbrem, qui imminebat, et frigus.

...refic<i>ebant naprawiali aut wskarmiali... imminebat nastawało...

MamLub 303

...reficiebant naprawiali, wskarmiali... imminebat nastawało...

MamLub 303

Act 28, 3

Cum congregasset autem Paulus sarmentorum aliquantam multitudinem et imposuisset super ignem, vipera, a calore cum processisset, invasit manum eius.

...vippera wrzecienica... invasit popadła...

MamLub 303

...vippera wrzeciennica... <in>vasit podpadła...

MamKal 303

...vipera wrzecienica...

R XXIII 297

Act 28, 6

at illi expectabant eum in tumorem convertendum aut subito casurum et mori. Diu autem illis expectantibus et videntibus nihil mali in eo fieri, convertentes se dicebant eum esse deum.

...in tvmorem w opuchnienie...

MamLub 303

...in tumorem w opuchnienie...

MamKal 303

Act 28, 7

In locis autem illis erant praedia principis insulae nomine Publii, qui nos suscipiens triduo benigne hospitio recepit.

...predia dworowie aut wolwarki...

MamLub 303

... predia dworowie aut wolwarki...

MamKal 303

Act 28, 8

Contigit autem patrem Publii febribus et dysenteria vexatum iacere, ad quem Paulus intravit et, cum orasset et imposuisset ei manus, sanavit eum.

...disencia est intestinorum infirmitas czyrwona niemoc...

MamLub 303

...dissenteria est intestinorum infirmitas czyrwiona niemoc...

MamKal 303

Act 28, 11

Post menses autem tres, navigavimus in navi Alexandrina, quae in insula hiemaverat, cui erat insigne Castorum.

...insigne znamie<ni>ta... *castrorum *grodu...

MamLub 303–304

...insigne znamienity... castorum godła...

MamKal 303–304

Act 28, 13

inde solventes devenimus Rhegium. Et post unum diem, superveniente austro, secunda die venimus Puteolos,

...circumlegentes, id est circa siciam, id est navigantes około...

MamLub 304

... circumlegentes, id est circa siciliam nauigantes około...

MamKal 304

Act 28, 22

Rogamus autem a te audire quae sentis; nam de secta hac notum est nobis quia ubique ei contradicitur.

...de secta z towarzystwa vel dzirżenia...

MamLub 304

...de secta z towarzystwa aut dzierżenia...

MamKal 304

Act 28, 27

Incrassatum est enim cor populi huius, et auribus graviter audierunt et oculos suos compresserunt, ne forte videant oculis et auribus audiant et corde intellegant et convertantur, et sanabo illos.

Incrasatum nadęło się... compreserunt zacisnęli aut stulili...

MamLub 304

Incrassatum nadęło się... compresserunt zacisnęli aut stulili...

MamKal 304

Rom 1, 1

Paulus servus Christi Iesu, vocatus apostolus, segregatus in evangelium Dei,

...segregatus odłącz<ony>...

MamLub 278

...segregatus odłączony...

MamKal 278

Rom 1, 9

testis enim mihi est Deus, cui servio in spiritu meo in evangelio Filii eius, quomodo sine intermissione memoriam vestri faciam

...intermissione opuszczenia...

GIWroc 96r

Rom 1, 26

Propterea tradidit illos Deus in passiones ignominiae. Nam et feminae eorum immutaverunt naturalem usum in eum, qui est contra naturam;

...passiones ignomi<ni>e żadości sromoty...

MamLub 278

...passiones ignominie żadości sromoty...

MamKal 278

Rom 1, 28

Et sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit eos Deus in reprobum sensum, ut faciant, quae non conveniunt,

...in reprobum sensum w błędny zmysł...

MamLub 278

...in reprobum sensum w błędny zmysł...

MamKal 278

Rom 1, 29

repletos omni iniquitate, malitia, avaritia, nequitia, plenos invidia, homicidio, contentione, dolo, malignitate, susurrone,

...iniquitate niesprawiedliwością, malicia złością, fornicacione otworzoną *nieczystością, avaricia łakomstwem, nequitia

złotyństw, homicidiis mężobojstw, contencione roztyrka, dolo łscią, malignitate złą ogniwością, susurrone szeptacze Szwed 49

...malignitas złośliwość, susurrone tajni utargacze, uwłoczcy MamLub 278

...malignitas złośliwość... susurrone tajni utargacze, uwłoczcy MamKal 278

Rom 1, 30

detractores, Deo odibiles, contumeliosos, superbos, elatos, inventores malorum, parentibus non oboedientes,

...detractores utargacze... Szwed 49

...contumeliosos gańce, naśmiwacze... MamLub 278

...contumeliosos gańce, naśmiewacze... MamKal 278

Rom 1, 31

insipientes, incompósitos, sine affectione, sine misericordia.

...incompósitos niezdr<z>ądzone, nieradne... MamLub 278

...incompósitos niezrządzone... MamKal 278

...incompósitos niezrządne, sine affectione prze żądności, absque federe prze jednania Szwed 49

Rom 2, 13

Non enim auditores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis iustificabuntur.

Non auditores vel doctores legis nie ci co słuchają albo nauczają zakonu bożego ... sed factores ale napełnici<ele>... GlKazB IV 146

Rom 3, 9

Quid igitur? Praecellimus eos? Nequaquam! Antea enim causati sumus Iudaeos et Graecos omnes sub peccato esse,

...causati sumus, id est rationem ostendimus dokazalismy aut dowiedli...

MamLub 278

...causati sumus, id est ratione<m> ostendimus dokazalismy...

MamKal 278

Rom 3, 24

iustificati gratis per gratiam ipsius per redemptionem, quae est in Christo Iesu;

...gratis darmo...

MamKal 278

Rom 3, 26

in sustentatione Dei, ad ostensionem iustitiae eius in hoc tempore, ut sit ipse iustus et iustificans eum, qui ex fide est Iesu.

in sustentacionem na podparcie...

MamKal 278

Rom 3, 30

quoniam quidem unus Deus, qui iustificabit circumcisionem ex fide et praeputium per fidem.

...prepucium obrzazek...

MamLub 278

...prepucium obrzazek...

MamKal 278

Rom 4, 3

Quid enim Scriptura dicit? Credidit autem Abraham Deo, et reputatum est illi ad iustitiam.

...reputatum przysądzono...

GIWroc 95v

Rom 4, 14

si enim qui ex lege heredes sunt, exinanita est fides, et abolita est promissio.

...exinanita wyproznowana jest... abolita, id est deleta zgładzona...

MamLub 278

...exinanita wyrozniona... abolita, id est deleta zgładzona...

MamKal 278

Rom 4, 19

Et non infirmatus fide consideravit corpus suum iam emortuum, cum fere centum annorum esset, et emortuam vulvam Sarae;

...emortuum umyrtwionego...

MamLub 278

...emortuum umyrtwionego...

MamKal 278

Rom 5, 5

spes autem non confundit, quia caritas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.

...non confundit nie zdradza...

PF V 73

Rom 6, 3

An ignoratis quia, quicumque baptizati sumus in Christum Iesum, in mortem ipsius baptizati sumus?

...quicumque baptisati sumus in Cristo Iesu, in morte ipsius ktorzykoli od grzechu na krzcie oczyszczeni jesmy, podług

ustawienia Krystusowa w podobności jego śmierci albo z mocy jego śmierci... baptisati sumus oczyszczeni, okrzcienismy SKJ I 99

... ktorzykolej... Chrystowa...

R XXV 166

Rom 6, 4

Consepulti ergo sumus cum illo per baptismum in mortem, ut quemadmodum suscitatus est Christus a mortuis per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitae ambulemus.

Pospołu pogrzebieni a przyrównani jego pogrzebu na krzcie na oczyszczenie grzechow, jako Krystus z martwych przez chwałę, łaskę Boga Otca, także i my wstawszy z grzechu, w nowości żywota w dobrych uczynkach chodźmy.

...od dobrych uczynkow chodzimy...

SKJ I 99–100

R XXV 166

Rom 6, 5

Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, sed et resurrectionis erimus;

...complantati facti sumus mocnie *wspominając przystawaj<ą>ce wszczepieni, uczynieni... similitudini mortis równości śmierci... simul et resurrectionis erimus pospolicie natemieście z martwy będziemy z grzechu...

SKJ I 100

...mocnie przystające... wszczepieni... *wpominając... [na] uczynieni...

R XXV 166

Rom 6, 6

hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruat corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato.

Wiedzą to przez wiarę, zakał a pochop ku grzechu... coż za nas jest pospolicie ukrzyżowan, aby były skażony wszystkie grzechy, abysmy dalej albo po śmierci Krystusowej nie służyli przedzięcznie grzechowi.

SKJ I 100

...wierz to... co za nas...

R XXV 166

Rom 6, 7

Qui enim mortuus est, iustificatus est a peccato.

Jenże jest umarł grzechowi na krzyżu, już usprawiedliwion jest od grzechu.

SKJ I 100

Rom 6, 8

Si autem mortui sumus cum Christo, credimus quia simul etiam vivemus cum eo;

Paknię aczesmy umarli grzechu, jako Krystus na krzyżu, pewnie wierzymy, pospolicie też wiecznie będziem s nim żywi

...paknię... na krzyżu...

SKJ I 100

R XXV 166

Rom 6, 9

scientes quod Christus suscitatus ex mortuis iam non moritur, mors illi ultra non dominatur.

scientes *wiedz to, wiedząc... resurgens ex mortuis wstawszy z martwych...

...wiedząc... nie ma...

SKJ I 100

R XXV 166

Rom 6, 10

Quod enim mortuus est, peccato mortuus est semel; quod autem vivit, vivit Deo.

Quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel, quod autem <vivit>, vivit Deo. Cso albo iże za nasz grzech jest umarł, umarł jest jeden raz, cso iż jest żyw. Żyw wiecznie s Bogiem Oćcem.

...żyw, żyw...

SKJ I 101

R XXV 166

Rom 6, 11

Ita et vos existimate vos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo in Cristo Iesu.

Ita et vos existimate vos mortuos quidem esse peccato tako i wy przykładem Krystusowym mnimajcie sie, martwe być grzechu...

SKJ I 101

Rom 6, 19

Humanum dico propter infirmitatem carnis vestrae. Sicut enim exhibuistis membra vestra servientia immunditiae et iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra servientia iustitiae ad sanctificationem.

Lekkie przykazanie dawam dla niemocy ciała waszego, dobrowolnieście przyprawiali grzechom cielesnym, grzechom dusznym ku popełnieniu skonanemu złości, także ninie czasu miłościwego wydajcie, zgotujcie, zrządzcie członki ciała waszego, sprawiedliwości, jaż was przywodzi na oświecenie, na skonanie a dobrych uczynkow popełnienie.

SKJ I 101–102

...dico humanum powiadam wam łatwą a lekką rzecz, którą możecie znosić...

Erz 46

...Sicut enim ultro exhibuistis membra vestra bo jako dobrowolnie wydaliście stawy wasze... immundicie et iniquitati ad iniquitatem, ita nunc złości ku dokonani złości, tako ninie... servientia iusticie in justificationem wyłóżcie, wydajcie ku sprawieniu...

AKH VI 445

...bracia, człowieczne przykaz[a]uję prze mdłość ciała...

GlKazB II 53

...cielesnym... zgotowicie, zrządzcie... służyć...

R XXV 166

...exhibuistis podali...

GlWroc 49r

...iniquitati ad iniquitatem, scilicet peccatis carnalibus wydaliście złości cielny...

R XXII 359

Rom 6, 20

Cum enim servi essetis peccati, liberi eratis iustitiae.

Cum enim servi essetis peccati, liberi fuistis iusticie. Gdyście służyli grzechowi, wolniście byli od sprawiedliwości.

SKJ I 102

Gdy grzech panował w was, prozniście byli sprawiedliwości.

AKH VI 445

Rom 6, 21

Quem ergo fructum habebatis tunc, in quibus nunc erubescitis? Nam finis illorum mors!

Quem ergo fructum habuistis tunc, in quibus nunc erubescitis? Nam finis illorum mors. Który użytek mieliście tedy, gdyście grzech czynili a sprostności, za które grzechy ninie poczynacie się sromać? Skonanie grzesznych śmierć wieczna w piekle.

SKJ I 102

I któryście użytek mieli w ty czasy z nich, z ichże ninie sąnnicie się? Owa ninie dokonanie ich wieczna śmierć jest.

AKH VI 445

...*przeciwiajcie się...

R XXV 166

Rom 6, 22

Nunc vero liberati a peccato, servi autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem vero vitam aeternam!

Nunc vero liberati ninie wyzwoleni mocą bożą... habetis fructum macie użytek, owoc... finem skonanie... vitam eternam wieczny żywot

SKJ I 102

Nunc autem liberati a peccatis, servi autem forti Ale już ninie wyzwoleniście z grzechow, a uczynieniści<e>...

habetis fructum już macie odpłatę a dokonanie...

AKH VI 445

...a peccato, servi autem facti Deo od grzechu, słudzy uczynieni, zrządzeni Bogu... in satisfactionem w oświecenie...

R XXV 166

Rom 6, 23

Stipendia enim peccati mors, donum autem Dei vita aeterna in Christo Iesu Domino nostro.

Stipendia żołdy, odpłaty... peccati mors śmierć wieczna za grzechy, gracia autem Dei vita aeterna przez łaskę bożą dan by wam wieczny żywot...

SKJ I 102

Stipendia autem peccati mors bo odpłata grzechowa wieczna śmierć... in Christo Domino Iesu nostro przez Jesu Chrysta pana naszego.

AKH VI 445

Stipendium żołd...

GIKazB II 99

Stipendia odpłata...

PF IV 753

...dan bywa...

R XXV 166

Stipendia żołd...

GlKazB IV 46

Rom 7, 8

Occasione autem accepta, peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam; sine lege enim peccatum mortuum erat.

Occasione facta wziąwszy przyczynę...

MamLub 278

Occasione facta wzjawiwszy przyczynę...

MamKal 278

Rom 8, 2

lex enim Spiritus vitae in Christo Iesu liberavit te a lege peccati et mortis.

...liberavit zbawił...

GlKazB III 90

Rom 8, 7

quoniam sapientia carnis inimicitia est in Deum, legi enim Dei non subicitur nec enim potest.

...sapiencia rozkosz...

GlWroc 69r

Rom 8, 12

Ergo, fratres, debitores sumus non carni, ut secundum carnem vivamus.

...debitores sumus dłużnismy posłuszeństwo Duchu Świętemu i rozumowi naszemu dobremu...

SKJ I 102–103

...debitores sumus non carni, ut secundum carnem vivamus dłużnicy jesmy duszy nie ciała, abychom nie podle ciała żyli.

AKH VI 445

...carnem vivamus ciała żyli...

GlKazB II 53

...debitores posłuszni...

GlDom 73

Rom 8, 13

Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem Spiritu opera corporis mortificatis, vivetis.

...vixeritis będziecie-li żyć, moriemini umrzecie duchownie... spiritu facta carnis mortificaueritis zażeniem Ducha Świętego uczynki ciała umartwiecie jím nieprzyzwalając.

SKJ I 103

Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini, si autem Spiritu opera corporis mortificatis owszem będziecieeli podług ciała żyli, zemrzecie, ale acz będziecieeli cielne morzyli Duchem Świętym skutki...

AKH VI 445–446

...secundum carnem vixeritis podług cielnych żądź żylibyście...

GlKazB II 53

...będziecie... umrzeni...

R XXV 166

Rom 8, 14

Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, hi filii Dei sunt.

Quicumque enim Spiritum Dei agunt, hii filii Dei sunt. Bo ktorzykole Duchem sprawiają się, rodzeni [są]ciż synowie boży są. AKH VI 446

...przywiedzeni, przyparci ku dobremu bywamy...

R XXV 166

...aguntur sprawieni będą wieczni<e>...

GlKazB II 53

Rom 8, 15

Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timorem, sed accepistis Spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus: Abba, Pater!

Non enim accepistis Spiritum servitutis, ituri in timore, sed accepistis filium adoptionis filiorum, in quo clamamus.

Bowiem nie przyjęliście Ducha służby wtore w bojaźni, przyjęliście Ducha [[w już]] synów wyzwolenia...

AKH VI 446

...spiritum adoptionis filiorum z wyzwolonych synów onych sposobi<onych> *Duch...

SKJ I 103

...Ducha z wyzwolonych, sposobionych synów wybrania...	R XXV 166
...adopcionis filij synowie wyzwolenia...	MamLub 279
... adoptionis filij s<y>nowie wyzwoleni...	MamKal 279
...adopcionis wyzwolenia...	GlKazB II 53
...adopcionis posobienia...	GlKazB III 90

Rom 8, 16

Ipse Spiritus testimonium reddit una cum spiritu nostro, quod sumus filii Dei.

...reddit czyni...	SKJ I 103
...reddit wydawa...	GlKazB II 53

Rom 8, 17

Si autem filii, et heredes: heredes quidem Dei, coheredes autem Christi, si tamen compatimur, ut et conglorificemur.

...coheredes autem Christi pospolnie dziedzicy krystusowi...	SKJ I 103
--	-----------

Rom 8, 18

Existimo enim quod non sunt condignae passionis huius temporis ad futuram gloriam, quae revelanda est in nobis.

Existimo pewno wiem... condigne passionis podobne, rowne męki, nędze huius temporis ad futuram gloriam tego czasu ku przyszłej chwale... reuelabitur objaw<io>na będzie...	SKJ I 95–96
...estimo pewno wiem... condigne passionis rowne męki...	GlDom 72
...condigne rowne...	R XXII 358
...condigne niedostojne...	GlWroc 92r

...ad futuram ku prz<y>chodzące...

...objawiona...

GIWroc 40r

R XXV 165

Rom 8, 19

Nam exspectatio creaturae revelationem filiorum Dei exspectat;

...expectacio creature reuelacionem oczekawanie wszelkiego człowieka odsłonięcia, objawienia... expectant oczekawają...

SKJ I 96

...oczekawa...

R XXV 165

Rom 8, 20

vanitati enim creatura subiecta est, non volens sed propter eum, qui subiecit, in spem,

Vanitati próżności zmienienia... creatura subiecta est non volens człowiecze stworzenie poddane nie z wolej, ale prze grzech Adamow, sed propter eum, qui subiecit eam in spe aczkoli nie po woli cirpi a poddan jest próżności człowiek a wszakoż niechać cirpi dla sprawiedliwego osądzenia bożego o grzech, jenże nas na to potoczył w nadziei chwały wiecznej, acz skromno będziemy cirpieć

SKJ I 96

...próżności nienieniu przyrodzenie stworzenie człowiecze poddana...

R XXV 165

Rom 8, 21

quia et ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis in libertatem gloriae filiorum Dei.

quia bo... creatura liberabitur a seruitute corrvpcionis człowiecze przyrodzenie wyzwolono będzie [będzie] od służby wzbawiono będzie i wyzwolono od ciała śmiertelnego służby rządząc, jemu potrzeby, a to tedy, gdy przydzie w osławioną wolność a radość przeźrzanych synow bożych po dniu sądnem

SKJ I 96

...boć człowiek wyzwolon, wyzwawion będzie... od służby po dniu sądnem

R XXV 165

...liberabitur wyzwolono bydzie...

R XXII 358

Rom 8, 22

Scimus enim quod omnis creatura congemiscit et comparturit usque adhuc;

...ingemiscit robotuje w dobrych uczynkoch o chwałę wieczną, wnątrz wzdycha albo zwnątrz...

SKJ I 97

zwnątrz robotuje, o chwale wieczniej wznątrz wzdycha, łka do śmierci...

R XXV 165–166

Rom 8, 23

non solum autem, sed et nos ipsi primitias Spiritus habentes, et ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum expectantes, redemptionem corporis nostri.

Non solum autem illa, sed et nos ipsi primicias Spiritus habentes, et ipsi intra nos gemimus, adoptionem filiorum expectantes, inredempcionem corporis nostris in Cristo Iesu Domino nostro. Nie telko człowiek a ludzie jinszy, ale i my apostołi, coź mamy obfitsze a więcsze dary Ducha Świętego, a i my w nas samy<ch> wnątrznie wzdychamy, wyzwolenia synow bożych oczekawając przezpiecznie odkupienia a o zbawienie ciała naszego [naszego] przez moc Jezu Krystusowę Pana [naszego].

SKJ I 97

...więtsze... a o zbawienie ciała...

R XXV 166

...gemimus cirpimy...

R XXII 358

Rom 8, 26

Similiter autem et Spiritus adiuvat infirmitatem nostram; nam quid oremus, sicut oportet, nescimus, sed ipse Spiritus interpellat gemitibus inenarrabilibus;

...adiuvat podpomaga...

GlKazB III 90

Rom 8, 28

Scimus autem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his, qui secundum propositum vocati sunt.

...secundum propositum podług umysłu, ułoż<e>nia...

MamLub 279

...secundum propositum podług umysłu...

MamKal 279

Rom 8, 29

Nam, quos praescivit, et praedestinavit conformes fieri imaginis Filii eius, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus;

...presciuit przewiedział... predestinavit wywolił...

MamLub 279

...presciuit przewiedział... predestinauit wywolił, przesłał...

MamKal 279

Rom 9, 4

qui sunt Israelitae, quorum adoptio est filiorum et gloria et testamenta et legislatio et cultus et promissiones,

...legislacio zakon dany...

MamLub 279

...legislacio zakona danie...

MamKal 279

Rom 9, 20

O homo, sed tu quis es, qui respondeas Deo? Numquid dicet figmentum ei, qui se finxit: Quid me fecisti sic?

...figmentum garniec...

MamLub 279

...figmentum garniec...

MamKal 279

Rom 9, 21

An non habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud vero in ignominiam?

...massa gromada gliny...

MamLub 279

...massa gromada gliny...

MamKal 279

Rom 10, 15

Quomodo vero praedicabunt nisi mittantur? Sicut scriptum est: Quam speciosi pedes evangelizantium bona.

...speciosi krasne...

GIWroc 103v

Rom 11, 8

sicut scriptum est: Dedit illis Deus spiritum soporis, oculos, ut non videant, et aures, ut non audiant, usque in hodiernum diem.

...compunccionis s<k>ruszenia...

MamLub 279

...compunccionis skruszenia...

MamKal 279

Rom 11, 10

Obscurentur oculi eorum, ne videant, et dorsum illorum semper incurva!

...incurua zginaj

R XXIII 298

Rom 11, 16

Quod si primitiae sanctae sunt, et massa; et si radix sancta, et rami.

...delibacio obieć...

MamLub 279

...delibacio obiata...

MamKal 279

Rom 11, 17

Quod si aliqui ex ramis fracti sunt, tu autem, cum oleaster esses, insertus es in illis et consocius radicis pinguedinis olivae factus es,

...oleaster płona oliwa...

MamLub 279

...oleaster polna oliwa...

MamKal 279

Rom 11, 25

Nolo enim vos ignorare, fratres, mysterium hoc, ut non sitis vobis ipsis sapientes, quia caecitas ex parte contigit in Israel, donec plenitudo gentium intraret,

...contigit przygodziło się jest...

MamLub 279

...contigit przygodziło <się>...

MamKal 279

Rom 11, 33

O altitudo divitiarum et sapientiae et scientiae Dei! Quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, et investigabiles viae eius!

...sapientie et scientie mądrości, nauki...

GlJag 100

...incomprehensibilia nieosiągle... investigabiles nieścigłe, nieugonione...

MamLub 279

...incomprehensibilia nieogarnione... investigabiles nieprześcignione albo nieprzebadane...

R XXV 147

...investigabiles nieścigłe aut nieugonione...

MamKal 279

...investigabiles niewybadane, nieznamienite...

R XXIV 342

...investigabiles niepościgłe...

GlDom 65

...investigabiles nieogarniony, niepoznane...

PF IV 577

...investigabiles niepoznane...

PF IV 580

...investigabiles niewybadane...	SKJ I 90
...diuiciarum obfitości... inconprehensibilia nieogarnione... investigabiles niewymyślne...	R XXV 176
...investigabiles niewynalezion[i]e, niewybadane, niewymowione...	GlKazB IV 169
...incomprehensibiles sunt niezgromadzeni, nieuznane są przez człowieka...	GlKazB IV 139
...investigabiles niepoścignione...	R XXIII 307

Rom 11, 34

Quis enim cognovit sensum Domini? Aut quis consiliarius eius fuit?

...consiliarus radzca...	R XXII 356
--------------------------	------------

Rom 11, 36

Quoniam ex ipso et per ipsum et in ipsum omnia. Ipsi gloria in saecula. Amen.

...ex ipso od niego... sunt jest...	GlJag 100
...gloria sława...	R XXII 356

Rom 12, 1

Obsecro itaque vos, fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum;

Obsecro vos per misericordiam poprzysięgam was prze miłosierdzie... ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem abyście wydali, ofierowali, Bogu ciała wasze, ofierę żywą... Deo placentem, rationabile obsequium vestrum w Bodze stwierdzoną, rozumną służbę waszą	SKJ I 55–56
Poprzysięgam was przez miłosierdzie, abyście wydali, ofiarowali... ofierę...	R XXV 163

...rationabile obsequium roztropną służbę...

GlKazB IV 43

Rom 12, 2

et nolite conformari huic saeculo, sed transformamini renovatione mentis, ut probetis quid sit voluntas Dei, quid bonum et bene placens et perfectum.

et nolite conformari huic saeculo, sed reformamini in novitate sensus vestri, ut probetis... a nie chcejcie się przyrownać świeckim ludziom, osnadzeni bądźcie wasze dusze, abo zmysłów [zwnątrznych], abyście doświadczyli dobrymi uczynki...

benepiacens et perfecta lubiężliwa, doskonała, przezpieczna

SKJ I 56

A nie chcejcie przyrownać świeckim ludziom, osnadzeni bądź[ę]cie wasze dusze abo zmysłowie zewnątrzny, abyście doświadczyli... que sit voluntas Dei ktora by była wo<la> lubiężliwa.

R XXV 163–164

Rom 12, 3

Dico enim per gratiam, quae data est mihi, omnibus, qui sunt inter vos, non altius sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem, unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei.

Dico enim per gracię, que data est michi... przykazuję wam mocą apostołską z łaski, ktora jest [mi] mnie dana mocą bożą...

non plus sapere nie więcej rozumem badajcie o tajemnicach bożych... sed sapere ad sobrietatem et unicuique...

ale rozumiecie ku umierności jednemu, jako drugiemu... divisit mensuram fidei umierzył jest, rozdzielił z umiarem wiary

SKJ I 56

...noli plus sapere, quam oportet nie chcej więcej rozumieć niżli potrzebno... ad sobrietatem do trzeźwości...

ZabUPozn 105

...rozumem badajcie... ale rozumiejcie... rozdzielił wiary

R XXV 164

Rom 12, 4

Sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent,

Sicut jakokoli... membra części... non eundem actum habent niejednakego urzędu mają

SKJ I 56

...membra omnia autem częś<c>i a użytki niejednakego...

R XXV 164

Rom 12, 5

ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra.

ita multi unum tako wiele *nas... singuli autem alter alterius membra każdy z osobna drogi *drugiego, a jeden jako drugi

dan jest każdemu na użytek, część w spomożeniu

SKJ I 56-57

...każdy z osobna, drugi drugiemu, część w spomożeniu...

R XXV 164

Rom 12, 6

Habentes autem donationes secundum gratiam, quae data est nobis, differentes: sive prophetiam, secundum rationem fidei;

...donaciones secundum graciam podług łaski... siue prophetiam secundum ratione fidei lubo wzjawienie przyszłych rzeczy...

podług położenia wiary świętej...

SKJ I 57

...donaciones secundum graciam mając rozmažite darty podług łaski... differentes, id est różne scilicet satis habentes

bądźcie m<a>jący... prophetiam, secundum rationem fidei proroctwo podług rozumu wiary...

GlKazB II 49

...differentes rozdzielnie...

MamLub 279

...differentes rozdzielnie...

MamKal 279

...donationes nadarzenie...

R XLVII 351

Rom 12, 7

sive ministerium, in ministrando; sive qui docet, in doctrina;

...ministerium in ministrando, sive qui docet in doctrina służby abo urzędu kościelnego w rozdawaniu świętości, lubo bądź na użytek jinszemu w nauce

...albo urząd służby kościelnej w rozdawaniu świętości

...in ministrando służbę kościelną w służeniu...

SKJ I 57

R XXV 164

GlKazB II 49

Rom 12, 8

sive qui exhortatur, in exhortando; qui tribuit, in simplicitate; qui praeest, in sollicitudine; qui miseretur, in hilaritate.

... exhortatur in exhortando, qui tribuit im simplicate, qui preest in sollicitudine, qui miseretur in hilaritate stwierdza, napomina, każe w napominaniu, w kazaniu, jen dawa jałmużnę, niechać dawa w jednostajnem umyśle prze Boga, jen jest przewyszon ktorym urzędem w pilności bądź drugiemu na użytek, jen lutość ukazuje w wesołem obliczu

...in exhortando vlg. upomina, w upominaniu... in simplicitate, qui preest in sollicitudine, qui miseretur in hyllaritate w prostości, jenż jest dziarszy w pieczołowaniu, lutość m[y]a w weselu.

...preest nad jinnymi włoduje...

...preest nad nimi jest włodzien...

...jałmużny... prze Bog...

...exhortatur modli się...

SKJ I 57

GlKazB II 49

MamLub 279

MamKal 279

R XXV 164

R XLVII 351

Rom 12, 9

Dilectio sine simulatione. Odientes malum, adhaerentes bono;

Dileccio sine simulacione. Odientes malum, adherentes bono. Miłosierdzie przez obłudności, łściwości. Nie *narząc

złości w bliźnim, trzymając się, przystawając mocne, stojąc ku dobremu w dobrem,

...sine simulacione przez pokrystwa...

...sine simulacione przez pokryctwa...

...odientes malum w nienawiści mając złość...

...nienazrząc złości, mocno trzymając się, przystawając dobremu

SKJ I 57-58

MamLub 279

MamKal 279

GlKazB II 49

R XXV 164

Rom 12, 10

caritate fraternitatis invicem diligentes, honore invicem praevenientes,

...diligentes, honore invicem preuenientes miłujący bądźcie, uprzedzając jeden drugiego wciąż przechodzący

...praevenientes bądźcie przechodzący

SKJ I 58

GlKazB II 49

Rom 12, 11

sollicitudine non pigri, spiritu ferventes, Domino servientes,

sollicitudine non pigri w pieczołowaniu o zbawieniu bliźniego nie bądźcie leniwi... Domino seruientes panu Bogu w tem służąc

sollicitudine non pigri, spiritu ferventes w pieczołowaniu nie bądźcie leniwi duchem gorając...

...spiritu ferventes ogniem miłosierdzia wrając dobrej wolej...

SKJ I 58

GlKazB II 49

R XXV 164

Rom 12, 12

spe gaudentes, in tribulatione patientes, orationi instantes,

spe gaudentes in tribulacione patientes, oracioni insistentes w nadziei chwały wiecznej wiesieląc się, w kłopotach, w troskach

cierpiący, pilnie czując na modlitwach

SKJ I 58

...in tribulacione pacientes w troskach cirpiący... instantes przystawając

GlKazB II 49

...instantes nastając aut ustawiczni

MamLub 279

...instantes nastający aut ustawiczni

MamKal 279

Rom 12, 13

necessitatibus sanctorum communicantes, hospitalitatem sectantes.

Potrzebnościom świętych ludzi uczęszczając, gospodarską przyjemność niesący często

SKJ I 58

...communicantes, hospitalitatem sectantes dawający, gościnność naśladowający

GlKazB II 49

...gospodarską... noszący...

R XXV 164

Rom 12, 14

Benedicite persequentibus; benedicite et nolite maledicere!

Benedicite persequentibus vos, benedicite et nolite maledicere dobrze mówcie tym a modl^ac się za ty, co was prześladowają, dobrze mówcie

SKJ I 58

...persequentibus przenaśladowającym... benedicite dobrze mówcie...

GlKazB II 49–50

Rom 12, 15

Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus.

Gaudete cum gaudentibus, flete cum flentibus. Wiesielcie się z dobrej przytczej bliźniego, płaczcie w lutości z płaczliwymi. SKJ I 58

...z płaczliwymi ze złej przytczej...

R XXV 164

Rom 12, 16

Idipsum invicem sentientes, non alta sapientes, sed humilibus consentientes. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos.

Idipsum invicem sencientes, non tam alta sapientes, sed humilibus consencientes. Nolite esse prudentes... Rozumiejąc pospolicie z weselącymi a z płaczącymi jednostajno, nie wysoko się rozumiejąc w sercu o sobie, ale pokornych naśladowując.

Niechajcie być opatrzni, roztropni...

SKJ I 58–59

Idipsum invicem sencientes, non alta sapientes to jście obapol<n>ie czując, niewysokie [nie]roz<u>miejąc...

GlKazB II 50

...Nolite esse prudentes apud vosmetipsos nie miejcie mądrości sami sobie

PF IV 569

Rom 12, 17

Nulli malum pro malo reddentes; providentes bona coram omnibus hominibus;

Nulli malum pro malo reddentes, providentes vona non tantum coram Deo, sed eciam coram omnibus hominibus.

Niżadnemu człowiekowi złego za złe nie wracający bądźcie, opatrznie dobre uczynki czyniąc nie tylko byście byli

Bogu lubi, ale też tym umysłem, abyście nikogo nie pogorszyli, ale dobrym przykładem wszystkie ludzie przywiedli

SKJ I 59

...Bogu przyje<mne>, abyście niekogo pogorszyli...

R XXV 164

...providentes bono miejcie opatrzność w dobrem...

PF IV 569

...providentes opatrzność mają...

MamLub 279

...prouidentes opatrzność mają...

MamKal 279

...providentes przeglądając...

GlKazB II 50

Rom 12, 18

si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes;

...quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes jeżeli z was miejcie pokój z wszystkimi ludźmi

SKJ I 59

...quantum ex vobis est mało na was jest...

PF IV 569

...jakiż z was...

R XXV 164

Rom 12, 19

non vosmetipsos vindicantes, carissimi, sed date locum irae, scriptum est enim: Mihi vindicta, ego retribuam, dicit Dominus.

...date locum ustąpcie...

PF IV 569

Rom 12, 20

Sed si esurierit inimicus tuus, ciba illum; si sitit, potum da illi. Hoc enim faciens, carbones ignis congeres super caput eius.

...si esurierit łączniałby...

MW gl. 65

Rom 12, 21

Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.

Nie chciej być przewyciężon od grzechu, ale przemagaj w dobroci złoś<ć>.

SKJ I 60

Rom 13, 6

Ideo enim et tributa praestatis; ministri enim Dei sunt in hoc ipsum instantes.

...in hoc ipsum na tem...

MamLub 280

...in hoc ipsum na tem...

MamKal 280

Rom 13, 7

Reddite omnibus debita: cui tributum tributum, cui vectigal vectigal, cui timorem timorem, cui honorem honorem.

...vectigal cło... MamLub 280

...vectigal cło... MamKal 280

...tributum zapłaty... vectigal najemne... GlWroc 54v

Rom 13, 8

Nemini quidquam debeatis, nisi ut invicem diligatis: qui enim diligit proximum, legem implevit.

Nemini quidquam debeatis nics nikomu nie bądźcie winowaci... GlKazB II 50

Rom 13, 9

Nam: Non adulterabis, Non occides, Non furaberis, Non concupisces, et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo recapitulatur: Diliges proximum tuum tamquam teipsum.

...in hoc verbo instauratur w tem słowie wszystko zależy... R XLVII 351

...instauratur zamkniono jest... SKJ I 60

...instaurantur popełniono bywa... GlKazB II 50

...instaurantur, gl. id est integrantur zawierają się... MamLub 280

...instaurantur, gl. id est integranter, instauro, id est reparo renouo reintegro ad si<mi>litudinem prioris reifacio całą... MamKal 280

...clauditur zawrzeno... PF IV 753

Dziesięcioro jest przykazanie boże: nie masz jimieć Boga jinnego, nie bierzy ganiebno <imienia> bożego, toć tobie wiela...

chcesz imieć łaskę moją... brata twego, nie kradni, nie mowi... świadectwa, tako wieści... bratnią wolu... za służbę jimienia R XXV 164

Rom 13, 11

Et hoc scientes tempus, quia hora est iam vos de somno surgere; nunc enim propior est nobis salus quam cum credidimus.

...scientes wiadęcy...

R XXIV 75

...propior bliższe... quam cum credidimus niżli, gdy wierzyliśmy na krzcie

SKJ I 49

Rom 13, 12

Nox processit, dies autem appropiavit. Abiciamus ergo opera tenebrarum et induamur arma lucis.

...Abiciamus odrzućmy...

MamKal 280

...induamur bądźmy obleczeni...

R XXV 163

Rom 13, 13

Sicut in die honeste ambulemus: non in comissionibus et ebrietatibus, non in cubilibus et impudiciis, non in contentione et emulatione;

Sicut in die honeste jako zależy pocześliwie... in comissionibus et ebrietatibus, non in cubilibus et impudiciis, non in contentione et emulatione w obłojstwach, w żarłoczstwach... nie w miękiem a w długiem leganiu, w nieczystych myślach z o

witego picia i jedzenia, nie w swarze zwadliwym, w zazdrości

SKJ I 49

...in comissionibus w po[r]żartkach... in cubilibus w łóżach nieczystości... impudiciis w sromotach...

emulatione w nienawiściach, w niena<w>iści

GlKazB II 48

...comissionibus w żarłactwach... in cubilibus w łóżach... emulatio nienawiść

MamLub 280

...comissionibus w żarłactwach, frywołciech, obłojstwach... in cubilibus w łóżach... emulatio nienawiść

MamKal 280

...in comissionibus rozkosza<ch>...

GlWroc 98r

...in comissionibus w opfitem jedzeniu... ebrietatibus i piciu...

R XXIV 75

...in comessationibus nie w godowaniu vel nie w obżarstwie... impudiciis w sromocie... in contentione w swarze...
emulacione w nienawiści

R XXIV 371–372

...w obłojstwach... w miękkim a w długim leżeniu... w nieczystych myślach z opitego picia i jedzenia... w zazrości

R XXV 163

...non in comessationibus et ebrietatibus, non in cubilibus et in pudiciis, non in contentione et emulacione ni <w>

obło<j>stwie ani w pijaństwie, ni w łóżach, ani w sromotach, ni w zwadach, ani w zawiści,

ErzGlos 175

... in comessacionibus w sromocie... in pudiciis w sromocie... in contentione w swarze... emulacione zawiść

PF IV 753

...emulacione nienawiścią ...

R XLVII 351

...emulacione w nieprzyjaźni...

GlKazB IV 101

Rom 13, 14

sed induite Dominum Iesum Christum et carnis curam ne feceritis in concupiscentiis.

sed induimini Dominum Iesum Cristum... wzdziejcie na się wzdrasz uczynkow pana Jesu Krysta...

SKJ I 49

...wzdrasz...

R XXV 163

Rom 15, 2

Unusquisque nostrum proximo placeat in bonum ad aedificationem;

...ad edificationem proximi na poćwierdzenie bliźniego

PF IV 575

Rom 15, 3

etenim Christus non sibi placuit, sed sicut scriptum est: Improperia improperantium tibi ceciderunt super me.

...inproperia naigrawanie...

MamLub 280

...improperia naigrawanie...

MamKal 280

Rom 15, 4

Quaecumque enim antea scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam et consolationem Scripturarum spem habeamus.

Quaecumque scripta sunt cokoli w Świętem Piśmie popisano jest... ut per pacienciam et consolationem scripturarum spem habeamus aby przez to, co pisano jest, uczylibyśmy się cirpieć za bliźnie w nadziei wiecznej chwały ... consolationem przez utolenie...

SKJ I 50

R XLVII 351

Rom 15, 5

Deus autem patientiae et solacii det vobis idipsum sapere in alterutrum secundum Christum Iesum,

Deus autem paciencia et solacii, det vobis idipsum sapere in alterutrum secundum Cristum, Bog a prawda zasię dawa cirpiedliwość w rzeczach przeciwnych a jenż czyni na duszy uciechę, raczy dać wam jednostajne rozumienie abo czuć jednemu jako drugiemu, a to podług nauki Jesu Krystowej,

SKJ I 50

Bog a prawda, jenże dawa... a jen czyni...

R XXV 163

...solacii ucieszeni<e>...

PF IV 573

...idipsum roznie... sapere czuć... in alterutrum zgodliwie...

GlKazB II 48

...in alterutrum jeden drugiemu...

MamLub 280

...in alterutrum jeden drugiemu...

MamKal 280

...idipsum sapere in alterutrum ta rzecz roz<u>mieć jednemu w drugim społu...

R XLVII 351

Rom 15, 6

ut unanimes uno ore glorificetis Deum et Patrem Domini nostri Iesu Christi.

ut unanimes uno ore honorificetis... aby jednostajną myślą, jednym głoszeni chwalilibyście...

SKJ I 50

ut unanimes uno ore jednym uznaniem, aby jednym głosem...

GlKazB II 48

Rom 15, 7

Propter quod suscipite invicem, sicut et Christus suscepit vos, in gloriam Dei.

Propter quod suscipite invicem, sicut et Cristus suscepit vos, in honorem Dei. Dlaczego dla niebieskich rzeczy przymujecie pospolnie w nauce, a w przykładzie dobrego żywota, jako pan Krystus przyjął was w jedność ku czci Boga Otca.

SKJ I 50–51

...dla niebieskich rzeczy przymujcie...

R XXV 163

Rom 15, 8

Dico enim Christum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei ad confirmandas promissiones patrum;

Dico enim, Iesum Cristum ministrum fuisse circumcisionis powiedamci wam, iżci pan Krystus posłan był Żydom kaznodziejcom cielestnie... ad confirmandas promissiones Patrum aby była stwierdzona obietnica boża podług prawdy jego, coż był obiecał świętym otcom.

SKJ I 51

...powiadam... ojcom

R XXV 163

Rom 15, 9

gentes autem propter misericordiam glorificare Deum, sicut scriptum est: Propter hoc confitebor tibi in gentibus et nomini tuo cantabo.

Gentes autem super misericordia... sicut scriptum est: Propterea confitebor tibi in gentibus et nomini tuo cantabo. Ale wy zprawdę pogani z miłosierdzia osobnego chwalcie Boga wszyscy przez proroka: Dla tej mowy, Synu Boży, ku

Bogu Otcu wyznanie będzie tobie między pogaństwem, między pogaństwem w wierze, nadziei, w chwale, w miłości,
a twemu jimieniewi chwałę z wesela serdecznego.

SKJ I 51

...*confiteor chwalici będę...

PF IV 753

...confitebor tibi in gentibus będ[y]ę ciebie chwalił i w pogaństwie...

GlKazB II 48

...ale my zaprawdę pogani... chwalcie Boga usty... Syn Boży, ku Bogu Ojcu... między bogactwem... a t<w>emu jimieniowi...R XXV 163

Rom 15, 10

Et iterum dicit: Laetamini, gentes, cum plebe eius.

...gentes cum plebe eius pogani z swym ludem Żydmi

SKJ I 51

... z swym lud Żydmi

R XXV 163

Rom 15, 11

Et iterum: Laudate, omnes gentes, Dominum, et magnificent eum omnes populi.

...omnes gentibus, Dominum, magnificate eum omnes populi wszyscy pogani, coście na świętą wiarę wezwani
chwalcie, wielbicie wszystko pokolenie żydowskie.

SKJ I 51

...laudate wielbicie...

GlKazB II 48

Rom 15, 12

Et rursus Isaias ait: Erit radix Iesse, et qui exsurget regere gentes: in eo gentes sperabunt.

Et rursus Isaias ait: Erit radix Yesse et qui exsurget regere gentes, in eum gentes sperabunt. A k temu Isajasz mowi:

Jesse będzie jako macica albo korzeń, a ten, jenże wyniknie z tej to macice, rządzić będzie pogaństwo, w niem na
wiarę ś<wi>ętą nawroceni będą nadzieją mieć.

SKJ I 51–52

Rom 15, 13

Deus autem spei repleat vos omni gaudio et pace in credendo, ut abundetis in spe in virtute Spiritus Sancti.

Deus autem spei repleat vos omni gaudio et pacem in credendo, ut habundetis in spe et virtute Spiritus Sancti. Bog zaprawdę, w jemże mamy nadzieję, napęlić raczy was wiesiela duchownego, a raczy wam dać zgodę i wiarę dobrą, abyście w tem byli stwierdzeni w miłości Ducha Świętego i w łasce.

...virtute csnotami...

...w jem mamy... a raczy nam...

SKJ I 52

PF IV 569

R XXV 163

Rom 15, 26

probaverunt enim Macedonia et Achaia communicationem aliquam facere in pauperes sanctorum, qui sunt in Ierusalem.

...coleccionem zebranie...

...colleccionem zebranie...

MamLub 280

MamKal 280

Rom 16, 2

ut eam suscipiatis in Domino digne sanctis et assistatis ei in quocumque negotio vestri indiguerit; etenim ipsa astitit multis et mihi ipsi.

...negocio potrzebie...

...negocio potrzebie...

MamLub 280

MamKal 280

Rom 16, 23

Salutat vos Gaius hospes meus et universae ecclesiae. Salutat vos Erastus arcarius civitatis et Quartus frater.

...archarius skarbnik vel pocius, qui archas, id est cistas facit ciesar...

MamLub 280

...archarius skarbnik vel potius dicitur, qui archas, id est cistas facit tesarz...

MamKal 280

I Cor 1, 4

Gratias ago Deo meo semper pro vobis in gratia Dei, quae data est vobis in Christo Iesu,

Gracias ago dzięki czynię...

SKJ I 116

I Cor 1, 11

Significatum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab his, qui sunt Chloes, quia contentiones inter vos sunt.

Significatum wskazanie...

MamLub 281

Significatum ukazanie...

MamKal 281

I Cor 1, 20

Ubi sapiens? Ubi scriba? Ubi conquisitor huius saeculi? Nonne stultam fecit Deus sapientiam huius mundi?

...inquisitor pytający aut szukacz...

MamLub 281

...inquisitor pytający aut szukacz...

MamKal 281

I Cor 2, 9

Sed sicut scriptum est: Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quae praeparavit Deus his, qui diligunt illum.

...Ktorej oko nie widziało, ani ucho słyszało, ani w serce człowiecze wstąpiło, które zgotował Bog tym, którzy jego miłują.

SKJ I 144

...asscedit wstąpiło...

GIWroc 50r

I Cor 2, 14

Animalis autem homo non percipit, quae sunt Spiritus Dei, stultitia enim sunt illi, et non potest intellegere, quia spiritaliter examinantur;

Animalis homo przyrównany zwierzętom niemym...

GlKazB IV 123

Człowiek, który podług zmyślności żywie nie podług rozumu, nigdy nie może pojąć dobrze w duchownych rzeczach.

R XXV 147

I Cor 3, 6

Ego plantavi, Apollo rigavit, sed Deus incrementum dedit;

Ja szczepił, Apollo skropił, Pan Bog wzrost dał;

Szwed 49

...incrementum wzrost...

MamLub 281

...incrementum wzrost...

MamKal 281

I Cor 3, 7

itaque neque qui plantat, est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat, Deus.

...rigat skrapia...

RRp XXIII 298

I Cor 3, 9

Dei enim sumus adiutores: Dei agri cultura estis, Dei aedificatio estis.

...cultura oranie...

MamLub 281

...cultura oranie...

MamKal 281

I Cor 3, 10

Secundum gratiam Dei, quae data est mihi, ut sapiens architectus fundamentum posui; alius autem superaedificat. Unusquisque autem videat quomodo superaedificet;

...architectus mistrz nad cieślami, stawiciel, co buduje...

MamLub 281

...architectus mistrz nad cieślami, cieśla...

MamKal 281

I Cor 3, 12

Si quis autem superaedificat supra fundamentum aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fenum, stipulam,

...superedificat stanowi...

PF IV 753

I Cor 3, 15

si cuius opus arserit, detrimentum patietur, ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.

...detrimentum niedostatek...

MamLub 281

...detrimentum niedostatek...

MamKal 281

I Cor 4, 1

Sic nos existimet homo ut ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei.

Sic vos existimet homo takóć was niechaj mnima wszelki człowiek... et dispensatores misteriorum Dei a szafarze abo rozdawce szczodre, [ma być szukano a pytano między szafarzmi bożmi, ma być szukano] w świętości bożych...

SKJ I 52

...dispensatores szafarze...

MamLub 281

...dispensatores szafarze...

MamKal 281

...dispensatores mysteriorum szafarze tajemnic...

GlKazB II 48

Takoć was niechaj mnima...

R XXV 163

I Cor 4, 2

Hic iam quaeritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur.

Hic iam queritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. Na tem świecie już ma być szukano a pytano między szafarzmi bożymi, jenże by wiernie boże dary rozdawał.

SKJ I 52–53

...ma by<ć> szukano a pilnie pytano...

R XXV 163

I Cor 4, 3

Mihi autem pro minimo est, ut a vobis iudicer aut ab humano die. Sed neque me ipsum iudico;

Michi autem pro minimo est, ut a vobis iudicer, aut ab humano die, sed neque me ipsum iudico, Mnie zaprawdę za najmniej jest, iże mnie sǳicie jako niewiernego szafarza, abo od jinszych ludzi, co tajemnic serca nie wiedzą, a ja sam siebie nie sǳę, jenże wiem lepiej sam z sie,

SKJ I 53

Mihi autem pro minim est i mnie za mało jest...

GlKazB II 48

I Cor 4, 4

nihil enim mihi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum. Qui autem iudicat me, Dominus est!

Nichil michi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum. Qui autem iudicat me, Dominus est. Niwczem mnie moje sąmnienie nie gryzie, a wszakoż w tem nie jestem usprawiedliwion, bo snadź może być we mnie grzech[om], nie wiem.

A ten, jenże mnie sǳi, jestci Pan Bog!

SKJ I 53

Niceż nie jeśm wiadom o sobie abo niwczem mię moje sąmnienie nie gryzie... grzech jegoż nie wiem...

R XXV 163

...iustificatus sprawiedliwy...

GlKazB III 39

...nullo conscius niwczem się nie czując...

Kałużn 274

I Cor 4, 5

Itaque nolite ante tempus quidquam iudicare, quoadusque veniat Dominus, qui et illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium; et tunc laus erit unicuique a Deo.

Itaque nolite ante tempus iudicare, quoadusque przed czasem bożego sądu nie chci<ej>cie sędzić, alizci... qui illuminabit abscondita tenebrarum jenze wzjawi oświeci tajemności grzechow... laus erit unicuique odpłata, ch[a]wała jednemu jako drugiemu...SKJ I 53
...abscondita tajemność...

GlWroc 87v

...oświeci...

R XXV 163

I Cor 4, 7

Quis enim te discernit? Quid autem habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?

...quod czegoś... gloriaris wielbisz <się>...

GlKazB IV 122

I Cor 4, 13

blasphemati obsecramus; tamquam purgamenta mundi facti sumus, omnium peripsema, usque adhuc.

...purgamentum śmieci... peripsima ogryzki...

MamLub 281

...purgamenta śmieci... peripsima ogryzki...

MamKal 281

I Cor 4, 15

nam si decem milia paedagogorum habeatis in Christo, sed non multos patres, nam in Christo Iesu per Evangelium ego vos genui.

...pedagogus a pede puer et gogos direccio piestun...

MamLub 281

...pedagogus piastun...

MamKal 281

I Cor 5, 7

Expurgate vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, sicut estis azymi. Etenim Pascha nostrum immolatus est Christus!

Wymiećcie stary kwas... skropienie... niekwaszeni, prześni... beranek nasz obietowan jest...

PF IV 572

Expurgate vetus fermentum wyrzućcie kwas... conspersio zamies... asimi praśni...

SKJ I 80–81

Expurgate umi<e>cicie... sicut estis asimi jako jeście prześni albo czyści... immolatus est obietowan jest...

R XXII 351

Expurgate vetus fermentum wykorzenicie zwykły nałóg...

R XXV 142

...conspersio zamieść... asimi praśny... immolatus est *zmelt...

R XXIV 375

...azimi prasny...

MamLub 281

...asimi prasny...

MamKal 281

...azimi praśni...

RRp XXV 175

...pridie dziś, trzeci[n] dzień... pascha nostrum, scilicet refeccio pokarm...

R XXV 154

I Cor 5, 8

Itaque festa celebremus, non in fermento veteri neque in fermento malitiae et nequitiae, sed in azymis sinceritatis et veritatis.

...godujmy, nie kwasie starem złości, w złośnyństwu złości, ale w przesności abo w niekwaśności czystoty a prawdy

PF IV 572

...epulemur non in fermento veteri neque in fermento malicie et nequicie, sed in asimis sinceritatis et veritatis godu<j>my

nie w starem kwasie, ani w kwasie złości i grzechu, ale godujmy w oprza<s>nku czystych i prawdy

R XXII 351

I Cor 5, 10

Non utique fornicariis huius mundi aut avaris aut rapacibus aut idolis servientibus, alioquin debueratis de hoc mundo exisse!

...rapacibus s łupieżniki aut idolis seruientibus modłosłużebniki...

PF IV 576

I Cor 6, 1

Audet aliquis vestrum habens negotium adversus alterum iudicari apud iniquos et non apud sanctos?

...negocium potrzeba aut załoga...

MamLub 281

...negocium potrzeba...

MamKal 281

I Cor 6, 10

Neque molles, neque masculorum concubitores, neque fures, neque avari, non ebriosi, non maledici, non rapaces regnum Dei possidebunt.

...molles, id est potici qui cum deberent agere paciuntur męczą...

MamLub 281

...molles miękcy paciuntur cirpią...

MamKal 281

I Cor 6, 12

Omnia mihi licent! Sed non omnia expediunt. Omnia mihi licent! Sed ego sub nullius redigar potestate.

...redigar nie poddam się...

MamLub 281

...redigar nie poddam się...

MamKal 281

I Cor 7, 5

Nolite fraudare invicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi et iterum sitis in idipsum, ne tentet vos Satanas propter incontinentiam vestram.

...vacetis udośpieszyli ku modleniu...

MamLub 281

...vacetis udośpieszni...

MamKal 281

I Cor 7, 22

Qui enim in Domino vocatus est servus, libertus est Domini; similiter, qui liber vocatus est, servus est Christi!

...libertus wolny...

MamKal 281

I Cor 7, 29

Hoc itaque dico, fratres, tempus brevium est; reliquum est, ut et qui habent uxores, tamquam non habentes sint,

...reliquum ostatek...

SKJ V 283

I Cor 7, 31

et qui utuntur hoc mundo, tamquam non abutentes; praeterit enim figura huius mundi.

...figuram sposob...

PF IV 753

I Cor 7, 39

Mulier alligata est, quanto tempore vir eius vivit; quod si dormierit vir eius, libera est, cui vult nubere, tantum in Domino.

...alligata est zawięzanać...

SKJ V 263

I Cor 9, 5

Numquid non habemus potestatem sororem mulierem circumducendi, sicut et ceteri apostoli et fratres Domini et Cephas?

...circumducendi wodzić... MamLub 282

...circumducendi wodzeni... MamKal 282

I Cor 9, 13

Nescitis quoniam, qui sacra operantur, quae de sacrario sunt, edunt; qui altari deserviunt, cum altari participantur?

...in sacrario w kościele... MamLub 282

...in sacrario w kościele... MamKal 282

I Cor 9, 24

Nescitis quod hi, qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium? Sic currite, ut comprehendatis.

Nescitis zali tego nie wiecie... in stadio w zawodzie... bravium Sic currite, ut comprehendatis zakład czacz. Tako ustawicznie

bieżcie, byście pochwacili wieczną odpłatę. SKJ I 63

...bravium zakład czacz... bieżycie, abyście... R XXV 164

...in stadio w zawodzie... quidem zaiste... bravium zysk... ut comprehendatis zysk osiągnęli... GlJag 100

...in stadio w zawodzie... MW gl. 65

...bravium, id est vie premium odpłatę... MamLub 282

...bravium, id est vie premium odpłatę... MamKal 282

...bravium czacz... MWRp gl. 65

I Cor 9, 25

Omnis autem, qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet; et illi quidem, ut corruptibilem coronam accipiant, nos autem incorruptam.

...in agone contendit w boju, we szrankach sie bić ma, bojuje... abstinet, et illi quidem wdzierżawa, oni zaprawdę wdzierżawają... ut corruptibilem przeminęło ku skażeniu podobno...

SKJ I 63–64

...wzd<z>ierża... wdzierżawają się...

R XXV 164

...in agone w boju albo w biedzeniu...

MamLub 282

...in agone w boju...

MamKal 282

...corruptibilem minęła... incorruptam wiekują...

GlJag 100

I Cor 9, 26

Ego igitur sic curro non quasi in incertum, sic pugno non quasi aerem verberans;

...in incertum, pugno non quasi aerem w niepewność, bojuję nie jako na wiatr...

SKJ I 64

...pugno bojuję...

GlJag 100

I Cor 9, 27

sed castigo corpus meum et in servitute redigo, ne forte, cum aliis praedicaverim, ipse reprobus efficiar.

sed castigo ku czystości przywodząc karzę... in servitute redigo w służbę ciało duszy a smysły rozumowi poddawam...

SKJ I 64

...ne forte cum aliis predicaverim ipse reprobus efficiar snadź gdyż jinszym kazałbysem, ja sam zarzucony byłbyśm

R XXV 164

...ne forte cum aliis snadź gdyż jinszym kazałbych... ipse reprobus efficiar ja sam zarzucony byłbych

GlDom 54

...castigo kaźnię... redigo poddawam...

GlJag 101

I Cor 10, 1

Nolo enim vos ignorare, fratres, quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt et omnes mare transierunt

Nolo enim vos ignorare chcę, abyście to pilnie baczyli... omnes sub nube fuerunt wszytcy pod zakrycim obłoku byli...

SKJ I 64

Nolo autem vos ignorare chcę, abyście to pilnie baczyli...

GlDom 54

...vos ignorare byście nie wiedzieli...

GlJag 101

...pod zakrycim obłoka...

R XXV 164

I Cor 10, 2

et omnes in Moyse baptizati sunt in nube et in mari

et omnes in Moyse baptizati sunt a wszyćcy wodą Mojżeszową oczyszczeni są...

SKJ I 64

I Cor 10, 6

Haec autem figurae fuerunt nostrae, ut non simus concupiscentes malorum, sicut et illi concupierunt.

...concupiscentes malorum, sicut et illi pożądający złych rzeczy, jako oni Żydowie na puszczy...

SKJ I 103

...jako...

R XXV 166

I Cor 10, 7

Neque idolorum cultores efficiamini, sicut quidam ex ipsis; quemadmodum scriptum est: Sedit populus manducare et bibere, et surrexerunt ludere.

Ne efficiamini ydolatre nie bądźmy bałwaństwu modłę dawający...

SKJ I 104

I Cor 10, 10

Neque murmuraveritis, sicut quidam eorum murmuraverunt et perierunt ab exterminatore.

...ab exterminatore od granic anjoła, jen je pobił przed granicami ziemie obiecaniej

SKJ I 104

...od *granicznika anjoła...

R XXV 166

...exterminatorem od strażce aut zagubiciela...

MamLub 282

...exterminatorem zagubiciela...

MamKal 282

I Cor 10, 11

Haec autem in figura contingebant illis; scripta sunt autem ad correptionem nostram, in quos fines saeculorum devenerunt.

...figura contingebant illis przygadzało sie jim w wyobrażeniu jinszych rzeczy, to jest nas... in quos fines saeculorum

devenerunt na ktore końce wiekow przyszli

SKJ I 104

...na skaranie... cosmy na koniec świata...

R XXV 166

I Cor 10, 13

Tentatio vos non apprehendit nisi humana; fidelis autem Deus, qui non patietur vos tentari super id quod potestis, sed faciet cum tentatione etiam proventum, ut possitis sustinere.

Temptatio vos non apprehendat nisi humana, fidelis pokusa, pokusy lubość by nie była w przyzwoleniu, jedno w tych rzeczach, przez ktorych człek być nie może, wierny... non pacietur nie ścirpi albo nie przepuści... temptari supra id, quod potestis kusić nad to, cso możecie... cum temptatione z pokusą... proventum użytek...

SKJ I 104–105

...nie miała ku przyzwoleniu nie skłania... prz<y> ktorych człowiek, jedno czło<wie>cza...

R XXV 166

I Cor 10, 16

Calix benedictionis, cui benedicimus, nonne communicatio sanguinis Christi est? Et panis, quem frangimus, nonne communicatio corporis Christi est?

...communicatio obcowanie aut pospolitowanie...

MamLub 282

...communicatio obcowanie...

MamKal 282

...participacio cząstka...

GlKazB II 103

I Cor 10, 30

Si ego cum gratia participo, quid blasphemor pro eo, quod gratias ago?

...gracia dar...

PF IV 753

I Cor 11, 5

omnis autem mulier orans aut prophetans non velato capite deturpat caput suum; unum est enim atque si decalvetur.

...decalvetur ogolona

MamLub 282

...decalvetur ogolon będzie

MamKal 282

I Cor 11, 14

Nec ipsa natura docet vos quod vir quidem, si comam nutriat, ignominia est illi;

...comam włosy...

MamLub 282

...comam włosy...

MamKal 282

I Cor 11, 18

Primum quidem convenientibus vobis in ecclesia, audio scissuras inter vos esse et ex parte credo.

...scissuras rozdzielanie...

GlKazB II 102

I Cor 11, 20

Convenientibus ergo vobis in unum, non est dominicam cenam manducare;

Convenientibus vobis schodzącym wam...

SKJ I 309

I Cor 11, 21

unusquisque enim suam cenam praesumit ad manducando, et alius quidem esurit, alius autem ebrius est.

wszelki z was pirwej swą wieczerzą [pirwej] je...

R XXV 142

I Cor 11, 24

et gratias agens fregit et dixit: Hoc est corpus meum, quod pro vobis est; hoc facite in meam commemorationem;

...gracia dar...

PF IV 753

I Cor 11, 26

Quotiescumque enim manducabitis panem hunc et calicem bibetis, mortem Domini annuntiatis, donec veniat.

...anuncciabitis uznawać...

GlWroc 21v

I Cor 11, 27

Itaque, quicumque manducaverit panem vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini.

...indigne niedostoję nie...

GlWroc 21v

I Cor 11, 28

Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat et de calice bibat;

Probet skusi, rozsądzi...

GlKazB II 12

Probat uznaj się...

GlWroc 21v

Probet uznaj <się>...

GlWroc 48v

I Cor 11, 30

Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles et dormiunt multi.

...niecierpliwych chorzy...

GlWroc 21v

I Cor 11, 31

Quod si nosmetipsos diiudicemus, non utique iudicemur;

Priusquam a Deo iudicari incipemus a pirzowej niżli od Boga poczęlibysmy być sądzeni... ipsi se diiudicemus sądzeni...

GlKazB IV 141

I Cor 12, 2

Scitis quoniam, cum gentes essetis, ad simulacra muta, prout ducebamini, euntes.

Scitis, quoniam cum gentes essetis, ad simulacra mutata prout ducebamini euntes. Pewnie wiecie, gdyście byli poganami, ku bałwaństwu niememu jako was zły duch wodził jidąc.

SKJ I 105

...wiedziecie... pogani...

R XXV 166

I Cor 12, 3

Ideo notum vobis facio quod nemo in Spiritu Dei loquens dicit: Anathema Iesus!; et nemo potest dicere: Dominus Iesus, nisi in Spiritu Sancto.

Ideo notum tegodla jawno... dicit: Anathema Iesu mieni albo czyni, ktorykoli grzech, przez ktoryby był odłączon od Jezusa...

dicere: Dominus Iesus, nisi in Spiritu Sancto rzec, wyznawając ji swym odkupicielem a panem, jedno przez dar Ducha Świętego

SKJ I 105

...żadny z poruszenia Ducha Świętego, mówiąc...

R XXV 166

...anathema Jesu rozdzielenie od Jezusa...

R XLVII 350

I Cor 12, 4

Divisiones vero gratiarum sunt, idem autem Spiritus;

Divisiones autem graciary rozdziały darow Ducha Świętego...

SKJ I 105

I Cor 12, 5

et divisiones ministrationum sunt, idem autem Dominus;

...divisiones ministracionum rozności rozdziały, służb, urzędow... idem autem Dominus tenże Pan Bog

SKJ I 105–106

...rozdziele<nie> służebności...

R XXV 258

I Cor 12, 6

et divisiones operationum sunt, idem vero Deus, qui operatur omnia in omnibus.

...operacionum robot urzędach... operatur rządzi, jedna...

SKJ I 106

I Cor 12, 7

Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem.

Unicuique jednemu jako drugiemu... manifestacio Spiritus objawienie Ducha Świętego...

SKJ I 106

...ku użytku pospolstwa.

R XXV 166

I Cor 12, 9

alteri fides in eodem Spiritu, alii donationes sanitatum in uno Spiritu,

alteri fides niektoremu wiara...

R XXV 258

I Cor 12, 10

alii operationes virtutum, alii prophetatio, alii discretio spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio linguarum;

...discretio spirituum rozumność, roztropność *rozmańczenia...

R XLVII 350

...genera rozliczność... interpretacio wykład...

PF IV 573

I Cor 12, 23

et, quae putamus ignobiliora membra esse corporis, his honorem abundantiorum circumdamus; et, quae inhonesta sunt nostra, abundantiorum honestatem habent,

...ignobiliora podlejsze...

MamLub 282

...ignobilia podlejsze...

MamKal 282

I Cor 12, 30

Numquid omnes donationes habent curationum? Numquid omnes linguis loquuntur? Numquid omnes interpretantur?

...curationem uzdrowienie...

MamLub 282

..curationum uzdrowienie...

MamKal 282

I Cor 12, 31

Aemulamini autem charismata maiora. Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro.

...carissma<ta> dary Ducha Świętego...

MamLub 282

...carisma<ta> dary Ducha Świętego...

MamKal 282

I Cor 13, 1

Si linguis hominum loquar et angelorum, caritatem autem non habeam, factus sum velut aes sonans aut cymbalum tinniens.

...lingwis języki... hominum wszech ludzi... caritatem łaski ku bliźniemu a miłości ku Bogu... es sonans miedź,

zwon zwońiący... cymbalum tinniens gęśli żwiękające

SKJ I 69–70

...sum jestem... velut es sonans niedź brz<ni>ąca aut cymbalum tinniens gęśli zwniące

GlKazB III 26

...aes sonans aut cymbalum tinniens miedź zwońiąca, gęśli żwiękające

GlDom 46

...cymbalum tinniens zwonek zwniący

GlKazB II 50

...cymbalum tinniens vlg. wzniący

GlKazB II 50

...gęśle... caritatem łaski miłości...

R XXV 165

...tingens brzmiące

R XXV 174

...tinniens żwie<kający>

GlAug 124

I Cor 13, 2

Et si habuero prophetiam et noverim mysteria omnia et omnem scientiam, et si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, caritatem autem non habuero, nihil sum.

...propheciam et noverim misteria omnia et omnem scienciam wiadomość rzeczy przyszłych, uznałbych wszystkie tajemnice

Starego i Nowego Zakonu, wszelką naukę... transferam przeniosłbych... nihil sum nic jestem.

SKJ I 70

...profeciam et si noverim omnia mysteria a znałbych wszystkie tajemnice...

GlDom 47

...omnem fiduciam, ita ut montes transferam wszystkę wiarę tako dokonała, abych przenosił góry...

GlKazB II 50

...sum jestem

GlKazB III 26

I Cor 13, 3

Et si distribuero in cibos omnes facultates meas et si tradidero corpus meum, ut glorier, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest.

Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates acz rozdzielałbych na podporę ubogich wszystkie jmnienia...

tradidero wydam...

SKJ I 70

Et si distribuero bych rozdał...

GlKazB II 50

Acz rozdzielę... wszystkiego jmnienia...

R XXV 165

...prodest jest pomocno

GlKazB III 26

...prodest pomocno

GlKazB III 27

...omnes facultates wszystkie jmnienia...

GlDom 47

I Cor 13, 4

Caritas patiens est, benigna est caritas, non aemulatur, non agit superbe, non inflatur,

Caritas paciens est, benigna est łaska cirpliwa jest, dobrotliwa jest...

MacDod 148

Caritas łaska patiens est cirpliwa jest... benigna est dobrotliwa jest, miłosierna jest... non emulatur nie rada zawidzi,

niczego nie zażrzy... caritas non inflatur łaska nie podnosi się niwczem nad insze... non agit perperam nie czyni przewrotnie, MacDod 148

Caritas paciens est człowiek mający miłosierdzie cirpiący jest... non emulatur, non agit perperam, non inflatur nie zażrzy,

nie czyni przewrotnie, nie wielbi się, nie podnosi się nad bliźniego...

SKJ I 70

Caritas paciens cirpiąca est et benigna miłosierna est, caritas non emulatur, non agit perperam, non inflatur est

ambiciosa nie zajrzy, nie czyni przewrotnego i nie nadyma się, nie żąda być nad jinsze

GlKazB II 51

...paciens śmierna, benigna lutościwa... non emulatur <nie> zażrzy... perperam, id est przewro<t>nie...

GlKazB III 26

...non emulatur <nie> zażrzy...

GlKazB III 28

...benigna est lutościwa jest... nie zajrzy...

R XXV 165

...non aemulatur nie uwię[sze]ksza <się>, non agit perperam nie czyni złego, przewrotnego, zdraдлиwego...

R XLVII 351

...caritas non agit perperam, non inflatur nie czy<ni> przewrotnie, nie podnosi się, nie wielbi się nad bliźniego...

GlDom 46

...perperam przewrotną...

MamLub 282

...karitas non emulari łaskać nie zajrzy...

Zab 524

...benigna lutościwa est...

GlKazB III 28

I Cor 13, 5

non est ambiciosa, non quaerit, quae sua sunt, non irritatur, non cogitat malum,

nie żąda się, nie szuka telko swego użytku, nie żąda pomsty z gniewu, nie myśli złego bliźniemu,

GlDom 46

non est ambiciosa nie żąda czci... non irritatur, non cogittat malum nie żąda pomsty z gniewu, nie myśli złego bliźniemu,

SKJ I 70

...ambitiosa łakoma, non quaerit, quae sua sunt telko użytku swego, non irritatur nie porusza się w gniew...	MWRp gl. 66
...non querit que sua sunt nie szuka telko swego użytku...	R XXV 165
...non irritatur, non cogitat malum nie pobudzona bywa, nie myśli złości...	GlKazB II 51
...ambitiosa czci żądająca...	MamLub 282
...ambitiosa czci żądająca...	MamKal 282
...non irritatur <nie> drażni...	GlKazB III 26
non est ambitiosa nie jest żądliwa czci, marnej chwały, powyszenia... non querit, que sua sunt nie szuka, cso jest swego, sobie telko lubo albo nie szuka telko swego użytku, ale pospolitego non irritatur nie drażni się, nie gniewa się albo nie jest drażniąca... non cogitat malum nie myśli złego,	MacDodRp 148

I Cor 13, 6

non gaudet super iniquitate, congaudet autem veritati;

non gaudet super iniquitate, congaudet autem veritati nie wiesieli sie z złości, raduje sie z sprawiedliwości,	SKJ I 70
nie wieseli sie ze złości, raduje sie ze sprawiedliwości,	GlDom 46
...super iniquitate se złości...	MW gl. 66
...congaudet raduje się...	GlKazB III 26
...congaudet raduje się...	GlKazB III 28
...super iniquitate nad złości albo w złości... congaudet autem veritati... ukazać chce użytki w prawdzie, miłować,	MacDodRp 148

I Cor 13, 7

omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet.

wszystko cirpi, wszystko wierzy, cokoli zależy ku zbawieniu, co Bogu obiecał, nadzieję jima w tem, wszystko

podejmuje w nadziei.

...omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet wszystko wierzy, cokoli zależy ku zbawieniu, co Bog obiecał,
nadzieję ma w tem, wszystko podejmuje w nadziei.

...nadzieję jima, wszystko podejmuje w nadziei

...sustinet czeka...

... sustinet ścirpi...

omnia suffert wszystko znosi... omnia credit etc. słusznie ku wierzeniu zbawienia... omnia *sperant we wszystkim
ma nadzieję... omnia sustinet etc. przez długie oczekawanie...

GlDom 46

SKJ I 71

R XXV 165

GlKazB III 26

MW gl. 66

MacDodRp 148

I Cor 13, 8

Caritas numquam excidit. Sive prophetiae, evacuabuntur; sive linguae, cessabunt; sive scientia, destruetur.

Caritas nunquam excidit. Siue prophetiae euacuabuntur, siue lingwe cessabunt miłość boża a bliźniego ani tu,
ani na onem świecie nie będzie mieć końca, albo proroctwa wyprożniony będą, acz języki mówić przestaną...
destruetur skazi sie

Caritas numquam excidit miłość boża a bliźniego ani tu, ani na onem świecie nie będzie mieć końca...

...numquam excidet. Siue prophete euacuabuntur, siue lingwe cessabuntur nigdy nie ustąpi, lubo proroctwa
wyprożniony b[y]ędą, lubo język przestawa...

...namquam excidit nigdy nie odpadnie... euacuabuntur przeminą, oddalony będą...

...numquam excidit nie ginie, nie upada...

SKJ I 71

GlDom 46

GlKazB II 51

MW gl. 66

GlKazB III 26

I Cor 13, 9

Ex parte enim cognoscimus, ex parte prophetamus;

Ex parte niepewnie... ex parte niepewnie...

...enim cognoscimus bo znajemy...

SKJ I 71

GlKazB II 51

I Cor 13, 10

cum autem venerit, quod perfectum est, evacuabitur, quod ex parte est.

...venerit, quod perfectum est, euacuabitur, quod ex parte est przydzie to, co jest pewne, wyprożniono będzie, co jest niepewne. SKJ I 71

...perfectum doskonałość... euacuabitur wyprożniono b[y]ędzie...

GlKazB II 51

...euacuabitur, quod ex parte est wyprożniono będzie, co jest niepewno

GlDom 46

...ex parte ni<e>pewne...

GlKazB III 26

I Cor 13, 11

Cum essem parvulus, loquebar ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cogitabam ut parvulus; quando factus sum vir, evacuavi, quae erant parvuli.

Cum essem parwłus gdym był malutki... sapiebam ut parwłus, cogitabam rozumiałem jako malutki, myślałem...

euacuaui, quae erant parwli popuściłem, co zależało na malutkiego.

SKJ I 71

...sapiebam rozumiałem... euacuaui wyprożniłem...

GlKazB II 51

...sapiebam rozumiałem... euacuaui omnia popuściłem, co zależało na malutkiego

GlDom 46

...factus sum uczynionśm...

GlKazB III 26

I Cor 13, 12

Videmus enim nunc per speculum in aenigmate, tunc autem facie ad faciem; nunc cognosco ex parte, tunc autem cognoscam, sicut et cognitus sum.

Videmus nunc per speculum widzimy ninie przez podobność stworzenia...

SKJ I 71

...nunc per speculum in aenigmate jako prze zwierciadło a w przykryciu...

ZabUPozn 108

...in enigmate, id est in obscuritate, w podobieństwie...

MamLub 282

...in enigmate w podobieństwie...

MamKal 282

... in aenigmate w podobności, w tajemności, w zasłonie...

MW gl. 66

... in enigmate pod zasłoną, pod zakrycim...

GlDom 78

... in aenigmate w podobieństwie...

GlKazB II 51

... in aenigmate, id est pod pokrycim...

GlKazB III 100

...in aenigmate w przykładziech...

R XXV 175

I Cor 13, 13

Nunc autem manent fides, spes, caritas, tria haec; maior autem horum est caritas.

...manent trwają...

MW gl. 66

...caritas miłosierdzie, quasi miłe osie<r>dzie ku Bogu i ku bliźniemu...

SKJ I 71

I Cor 14, 11

Si ergo nesciero virtutem vocis, ero ei, qui loquitur, barbarus; et, qui loquitur, mihi barbarus.

...barbarus nierozumny...

MamLub 282

...barbarus nierozumny...

MamKal 282

I Cor 14, 15

Quid ergo est? Orabo spiritu, orabo et mente; psallam spiritu, psallam et mente.

...Śpiewam duchem, śpiewam i siercem.

JA IV 92

I Cor 14, 16

Ceterum si benedixeris in spiritu, qui supplet locum idiotae, quomodo dicet Amen! super tuam benedictionem, quoniam quid dicas nescit?

...idiotą niedouczoney....

MamLub 282

...idiotą niedouczoney....

MamKal 282

I Cor 15, 2

per quod et salvamini, qua ratione evangelizaverim vobis, si tenetis, nisi si frustra credidistis!

...qua racione ktorym obyczajem... frustra credidistis darmo wierzyliście

GlKazB II 54

I Cor 15, 8

novissime autem omnium, tamquam abortivo, visus est et mihi.

...abortivo niedochodźca...

MamLub 282

...abortivo nie dochodzącemu...

MamKal 282

...abortivo martwemu...

GlKazB IV 37

I Cor 15, 23

Unusquisque autem in suo ordine: primitiae Christus; deinde hi, qui sunt Christi, in adventu eius;

...primicie napirzwny...

MamLub 283

...primicie pirworodny...

MamKal 283

I Cor 15, 52

in momento, in ictu oculi, in novissima tuba; canet enim, et mortui suscitabuntur incorrupti, et nos immutabimur.

in momento w mgnieniu oka...

MamLub 283

in momento w mgnieniu oka...

MamKal 283

...canet zabrzni...

Serm 91r

I Cor 15, 54

Cum autem corruptibile hoc induerit incorruptelam, et mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo, qui scriptus est: Absorpta est mors in victoria.

...Absorpta pożarta, połkniona...

MamLub 283

...Absorpta pożarła...

MamKal 283

I Cor 16, 13

Vigilate, state in fide, viriliter agite, confortamini;

...confortamini posilcie się,

GlKazB III 27

I Cor 16, 22

Si quis non amat Dominum, sit anathema. Marana tha!

...anathema sit w klątwie jest...

GlWroc 88r

...Maranatho, id est donec veniat Dominus vel in adventu Domini vel id est Dominus venit, id est sądny dzień!

MamLub 283

...*Marcinata sądny dzień!

MamKal 283

II Cor 2, 6

Sufficit illi, qui eiusmodi est, obiurgatio haec, quae fit a pluribus,

...obiurgacio karani<e>...

MamLub 283

...obiurgacio karanie...

MamKal 283

II Cor 3, 1

Incipimus iterum nosmetipsos commendare? Aut numquid egemus, sicut quidam, commendaticiis epistulis ad vos aut ex vobis?

...comenda<ti>ciis poleconych aut chwalnych...

MamLub 283

...commenda<ti>ciis poleconych...

MamKal 283

II Cor 3, 3

manifestati quoniam epistula estis Christi ministrata a nobis, scripta non atramento sed Spiritu Dei vivi, non in tabulis lapideis sed in tabulis cordis carnalibus.

...atramento czyrniłem aut pisidłem...

MamLub 283

...atramento czyrniłem...

MamKal 283

...atramento, gl. nigredine czyrniłem...

AKLitRp III 108

II Cor 3, 5

Non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est,

...sufficientia obfitość...

GlKazB II 54

...sufficiencia dostatki...

GlKazB II 98

II Cor 3, 6

qui et idoneos nos fecit ministros Novi Testamenti, non litterae sed Spiritus: littera enim occidit, Spiritus autem vivificat.

...ydoneos dostateczne... ministros Novi Testamenti sługi Niestarego Pisma... littera enim occidit, spiritus autem vivificat

pismo Starego Zakonu zabija, duch z prawdą ożywia

GlKazB II 54

...ministros mądre...

AKLit III 106

II Cor 3, 7

Quod si ministratio mortis, litteris deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non possent intendere filii Israel in faciem Moysis propter gloriam vultus eius, quae evacuatur,

...si ministratio gdyżci posługowania... litteris deformata in lapidibus pismem napisane na kamieniu, fuit było...

intendere patrzeć...	GlKazB II 54
...deformata popis<an>a...	MamLub 283
...deformata popisana...	MamKal 283

II Cor 3, 8

quomodo non magis ministratio Spiritus erit in gloria?

...ministrancio kazanie...	GlKazB II 54
----------------------------	--------------

II Cor 3, 14

Sed obtusi sunt sensus eorum. Usque in hodiernum enim diem idipsum velamen in lectione Veteris Testamenti manet non revelatum, quoniam in Christo evacuatur;

...obtusi, id est clausi obcecati quasi undique obstructi obdurati zaćwirdzeni...	MamLub 283
---	------------

...obtusi, id est clausi obterati quasi undique constricti obdurati zaćwierdzeni...	MamKal 283
---	------------

II Cor 4, 2

sed abdicavimus occulta dedecoris non ambulantes in astutia neque adulterantes verbum Dei, sed in manifestatione veritatis commendantes nosmetipsos ad omnem conscientiam hominum coram Deo.

...abdicamus, id est a nobis separamus ex ab et dico quod est copulare obstru<e>re vovere odrzekamy... dedecoris gańby, sromoty...	MamLub 283
--	------------

...dedecoris gańby, sromoty...	MamKal 283
--------------------------------	------------

II Cor 4, 8

In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur; aporiamur, sed non destituimur;

...non angus<i>amur nie styskamy sobie, apporiamur ubostwo cirpimy... non destituimur nie zostawimy,

MamLub 283–284

...non angus<i>amur nie styskamy sobie, aporiamur ubostwo cirpimy... non destituimur, id est nie nastawimy,

MamKal 283–284

II Cor 5, 10

Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque pro eis, quae per corpus gessit, sive bonum sive malum.

...manifestari ukazać <sie>...

GlWroc 93r

II Cor 5, 21

Eum, qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit, ut nos efficeremur iustitia Dei in ipso.

...peccatum id est ostiam pro peccato, peccatum hostie, id est pro peccato obiatty...

MamKal 284

II Cor 6, 1

Adiuvantes autem et exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis,

...hortamur vos napominamy was... graciam Dei recipiatis darow lepak bralibyśc<ie>...

SKJ I 72

...hortamur upominamy...in vacuum graciam Dei recipiatis darmo łaskę boską abyście ni wzięli

GlKazB II 51

...hortamur upominamy...

R XLVII 351

...in vacuum w prozność...

R XXV 165

II Cor 6, 2

ait enim: Tempore accepto exaudivite et in die salutis adiuvi te; ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis,

...Tempore accepto exaudiui te czasu lubego, przyjemnego wysłuchałem cie... tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis

czas przyjemny, owa ninie dzień zbawienia

...in die we dniu...

...ait mówia... Tempore accepto przyjemnego czasu...

...tempore accepto czasu przyjemnego...

SKJ I 72

R XXV 165

GlKazB II 51

R XLVII 351

II Cor 6, 3

nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium,

Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nikomu nie dawając żadnego pogorszenia, aby nie było pogańbiono urząd, stać kaznodziejskie, apostołskie...

...ut non vituperetur ministerium vestrum aby nie była pogańbiona służba wasza...

Nikommu... urażenia...

SKJ I 72

GlKazB II 51

R XXV 258

II Cor 6, 4

sed in omnibus exhibentes nosmetipsos sicut Dei ministros in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis,

...exhibeamus ukážmy sie... sicut Dei ministros in multa paciencia, in tribulacionibus, in necessitatibus, in angustiis

wydajmy sie jako boże służy w wielkiej cirpiedliwości, w kłopotach, w potrzebnosciach, w uciśnieniu,

...exhibentes wydawajmy... in multa paciencia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustis w wielkiem cirzpieniu,

w troskach, w potrzebach, w udr[z]ęczeni,

...in paciencia w cirpliwośc<i>...

SKJ I 72

GlKazB II 51

R XLVII 351

...w zamęciach... w tesknościach...

R XXV 258

...in multa patiencia, in tribulationibus w wielkie cirpliwości, w dręczeniu...

R XLVII 351

II Cor 6, 5

in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in ieuniis,

in plagis, in carceribus, in sedicionibus w biciu, w raziech, w jęctwach, w zbestwieniu, w roztargnieniu luda...

SKJ I 72

in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus w biciu, w ciemnicach, w z<w>adach, w robotach...

GlKazB II 51–52

...w jęctwach, w zbestwieniu luda...

R XXV 165

...in seditionibus w nieprzyjaźni...

R XXV 258

...in seditionibus we zwadach...

MamLub 284

...in seditionibus we zwadach...

MamKal 284

II Cor 6, 6

in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non ficta,

...in longanimitate, in suauitate w długiem oczekawaniu, w mowie łagodliwej... in caritate non ficta w łasce niełściwej, niewobłudnej SKJ I 73

...in longanimitate w ożydaniu, in suavitate w słodkości słowa bożego... in caritate non ficta w miłości niefałszywej,

GlKazB II 52

...in longanimitate w długoczekaniu, in suavitate w łago<d>ności... non ficta nieobłudnem

R XXV 258

... in longanimitate w długoczekaniu...

MamLub 284

... in longanimitate w długoczekaniu...

MamKal 284

... in longanimitate w długiem...

R XLVII 351

...in longaminitate w długiem żywocie...

R XLVII 351

II Cor 6, 7

in verbo veritatis, in virtute Dei; per arma iustitiae a dextris et sinistris,

...veritatis prawdy... per arma iusticie przez harnasz w sprawiedliwości...

...per arma iusticie a dextris et a sinistris przez zbroję sprawiedliwości w szczęściu, w nieszczęściu

...prze bronię sprawiedliwości, we szczęściu...

...prze zbroję na prawo i lewo...

GlKazB II 52

SKJ I 73

R XXV 165

R XXV 258

II Cor 6, 8

per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam; ut seductores, et veraces;

per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam, ut seductores et veraces, sicut qui ignoti et cogniti

przez chwałę, przez urąganie, przez omowę i dobrą sławętność, jako zwodźce a prawdziwi, nieznamienici aliż uznani,

prze sławę, omowę, sławę...

...et ignobilitatem, per infamiam i nieślachetności, przez sromotę...

...per infamiam et bonam famam prze złorzeczenie, przez niesławę, sławność mowy...

...zwoźce...

SKJ I 73

R XXV 258

GlKazB II 52

R XLVII 351

R XXV 165

II Cor 6, 9

sicut qui ignoti, et cogniti; quasi morientes, et ecce vivimus; ut castigati, et non mortificati;

...quasi morientes et ecce vivimus jako umarli, alić żywi...

...ecce vivimus a toćsmy żywi... mortificati zmożeni

...castigati et non mortificati umęczeni ni umartwieni...

SKJ I 73

R XXV 258

R XLVII 351

II Cor 6, 10

quasi tristes, semper autem gaudentes; sicut egentes, multos autem locupletantes; tamquam nihil habentes, et omnia possidentes.

quasi tristes, semper autem gaudentes, quasi egentes, multos autem locupletantes, tamquam nihil habentes et omnia possidentes

jako smętni, ale zawsze wiesieli, jakoby niedostatek cierpiący, wiele ich bogacąc, jakoby nic nie mając, wszystko trzymając. SKJ I 73

...possidentes osiedli

GIWroc 90r

...possidentes osiągli

Gn gl. 157r

II Cor 6, 11

Os nostrum patet ad vos, o Corinthii, cor nostrum dilatatum est.

...patet otworzona, jawna...

MamLub 284

...patet otworzona...

MamKal 284

II Cor 6, 15

Quae autem conventio Christi cum Beliar, aut quae pars fidei cum infidei?

...conventio pospolitność...

Serm 109v

...convencio złączenie aut z kim schodzenie...

MamLub 284

...conuencio złączenie...

MamKal 284

II Cor 6, 16

Qui autem consensus templo Dei cum idolis? Vos enim estis templum Dei vivi; sicut dicit Deus: Inhabitabo in illis et inambulabo et ero illorum Deus, et ipsi erunt mihi populus.

...consensus zezwolenie...

Serm 109v

II Cor 7, 1

Has igitur habentes promissiones, carissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritus, perficientes sanctificationem in timore Dei.

...perficientes nie mieszkający...

R XXV 270

II Cor 7, 13

Ideo consolati sumus. In consolatione autem nostra abundantius magis gavisi sumus super gaudium Titi, quia reffectus est spiritus eius ab omnibus vobis;

...refectio nasycenie...

MamLub 284

...refeccio nasycenie...

MamKal 284

II Cor 8, 2

quod in multo experimento tribulationis abundantia gaudii ipsorum et altissima paupertas eorum abundavit in divitias simplicitatis eorum;

...experimento ujiszczeniem...

MamLub 284

...experimento ujiszczeniem...

MamKal 284

II Cor 8, 8

Non quasi imperans dico, sed per aliorum sollicitudinem etiam vestrae caritatis ingenium bonum comprobans;

...ingenium domysł...

MamLub 284

...ingenium domysł...

MamKal 284

II Cor 9, 1

Nam de ministerio, quod fit in sanctos, superfluum est mihi scribere vobis;

...ex habundanti bez potrzeby, z obfitości...

MamLub 284

...ex abundanti z obfitości...

MamKal 284

II Cor 9, 7

Unusquisque prout destinavit corde suo, non ex tristitia aut ex necessitate; hilarem enim datorem diligit Deus.

...destinauit id est deliberauit ułożył, umyślił...

MamLub 284

...destinauit umyślił, ułożył...

MamKal 284

II Cor 9, 10

Qui autem administrat semen seminanti, et panem ad manducandum praestabit et multiplicabit semen vestrum et augebit incrementa frugum iustitiae vestrae.

...incrementa sporość aut rozmnożenie...

MamLub 284

...incrementa rozmnożenia...

MamKal 284

II Cor 10, 13

Nos autem non ultra mensuram gloriabimur sed secundum mensuram regulae, quam impertitus est nobis Deus, mensuram pertingendi usque ad vos.

...pertingendi dotykać się...

MamLub 284

...pertingenti dotykać się...

MamKal 284

II Cor 11, 1

Utinam sustineretis modi cum quid insipientiae meae; sed et supportate me!

Utinam sustineretis modicum, quid insipientie mee abyście mię mało podparli a cirpieli w mojej prostości...

R XXIV 361

II Cor 11, 2

Aemulor enim vos Dei aemulatione; despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo.

...despondi oddałem, ślubiłem...

R XXIV 359

II Cor 11, 18

Quoniam multi gloriantur secundum carnem, et ego gloriabor.

...chwalić, wielbić...

R XXV 164

II Cor 11, 19

Libenter enim suffertis insipientes, cum sitis ipsi sapientes;

...suffertis przymicie, cierpicie...

R XLVII 351

...sitis ipsi sapientes rozumni, ale nie jesteście...

SKJ I 65

...rozumiałe nie jeście...

R XXV 164

II Cor 11, 20

sustinetis enim, si quis vos in servitutem redigit, si quis devorat, si quis accipit, si quis extollitur, si quis in faciem vos caedit.

Sustinetis cirpicie... in servitutem redi<g>it, si quis deuorat, si accipit, si quis extollitur, si quis in faciem vos cedit w służbę

Starego Zakonu obraca przedziwnie waszego jimienia pożywa, cirpicie drapieżąc, wyciągając, w pysze się nad was podnosi, oczywiście wam się urąga.

SKJ I 65

...in servitute w niewolę... accipit drapieży...

R XLVII 351

...si quis acz który... oczywiście...

R XXV 164

...redigit obraca, poniewala, wodzi... deuorat żrze, uwłacza... si quis extollit acz kto się powysza... cedit potwarza

MW gl. 65

II Cor 11, 21

Secundum ignobilitatem dico, quasi nos infirmi fuerimus; in quo quis audet, in insipientia dico, audeo et ego.

Secundum ignobilitatem dico, quasi nos infirmi fuerimus in hac parte, in quo quis audet, in insipientia dico, audeo et ego podług uwłactwa mówię, iż was biją w lice, jakobysmy my byli niedostateczni w tej mierze, w czym kto śmie się chwalić, iżci się oni chwalą, nie-w-rozumności mówię, śmiem.

SKJ I 65

Secundum ignobilitatem podług niepodobności albo nieurodzenia...

Szwed 50

...ignobilitatem nieślachetności... in insipientia w niemądrości...

MW gl. 65

II Cor 11, 22

Hebraei sunt? Et ego. Israelitae sunt? Et ego. Semen Abrahae sunt? Et ego.

Ebrei sunt? Żydowie są?... Israhelite sunt? Et ego. Semen Habrae... Z Jakobowa pokolenia? Ja też. Z plemienia Abramowa patryjarchy...

SKJ I 65

...Israelite sunt? Izraelscy są?

MW gl. 65

II Cor 11, 23

Ministri Christi sunt? Minus sapiens dico, plus ego: in laboribus plurimis, in carceribus abundantius, in plagis supra modum, in mortibus frequenter;

Ministri Cristi służy Krystusowi... et ego, ut minus sapiens dico i ja, jako niemądry mówię... in laboribus plurimus, in carceribus habundancius, in plagis supra modum, in mortibus w robociach więszych, w przekowach, w jęctwach ofciej, w byciu nadwyszej niżli człowiek może cirpieć, w rozpaczeniu żywota

SKJ I 66

...minus sapiens niemądry, nirozumny... plurimis in carceribus nawięszych w ciemnicach... in plagis w biczowaniu, w chlustaniu...

MW gl. 65

...w robociach więc<sz>yh... w jęctwach ofciej... niżli...

R XXV 164

II Cor 11, 24

a Iudaeis quinquies quadragenas una minus accepi,

...quinquies quadragenas una minus pięćkroć czterdzieści jęę mniej kromia jenej...

MW gl. 65

II Cor 11, 25

ter virgis caesus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte et die in profundo maris fui;

Ter virgis cesus sum, semel lapidatus sum, ter nafragium feci... trzykroćmiotłami biteśm, jednękamionowan je<śm>, złomienie łodziej na morzu cierpiałeśm... in profundum maris fui w głębokości morza...

SKJ I 66

...kamionawan jeśm... złomienie łodziej na morzu cirpiał jeśm...

R XXV 164

...ter naufragium feci łodziej łamanie cirpiałeśm, nocte i die in profundo noc i dzień w głębokości...

MW gl. 65

...naufragium topanie quasi navis fractio...

MamLub 284

...naufragium topienie quasi navis fractio...

MamKal 284

II Cor 11, 26

in itineribus saepe, periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus;

...periculis fluminum w szkodach wylania... periculis ex genere... ex gentibus, periculis in ciuitate, w szkodach od swoich, od pogaństwa, w szkodach od pospolstwa, w mieście... in sollitudine na puszczy... in mari na morzu... in falsis fratribus w fałszywym towarzystwie

in itineribus w drogach... wylania rzek...

...in periculis fluminum w nieprzespiecznościach wod... ex genere z rodzaju, ex gentibus z pogaństwa... in falsis fratribus od fałszywej braciej...

...periculis ex genere w przygodach prawego...

...ex genere od pokolenia...

...ex genere od pokolenia...

SKJ I 66

R XXV 164

MW gl. 66

R XLVII 351

MamLub 284

MamKal 284

II Cor 11, 27

in labore et aerumna, in vigiliis saepe, in fame et siti, in ieiuniis frequenter, in frigore et nuditate;

...erumpna, in vigiliis multis, in fame et siti, in ieiuniis multis, in frigore et nuditate w nędzy wrzodow, w czuciu, w łącznieniu, w pragnieniu, w pościach wielkich, w zimnie, w nagości,

SKJ I 66

II Cor 11, 28

praeter illa, quae extrinsecus sunt, instantia mea cotidiana, sollicitudo omnium ecclesiarum.

preter illa que extransecus sunt, instancia mea quottidiana, sollicitudo *mimo* ty przykrości zewnętrzne, czujność

przez przestania, ustawiczność powszednia, pilność, praca...

...praeter wyjąwszy... instantia ustawiczność...

mimo...

...instancia[m] ustawiczność... instantia mea ustawiczność powszednia...

...instancia mea ustawiczność... instantia mea ustawiczność powszednia...

...instancia pilność... cottidiana wszednia... sollicitudo pieczołowanie...

SKJ I 67

R XLVII 351

R XXV 164

MamLub 284

MamKal 284

MW gl. 66

II Cor 11, 29

Quis infirmatur et non infirmor? Quis scandalizatur, et ego non uror?

Quis infirmatur et ego non infirmor? Quis scandalizatur et ego non uror? Który krześcijan nie może duszną niemocą, a ja nie jestem niemocen, żałując jego? Który wierny, gdy się pogarsza wpadając w grzech, zali z gorącości serca mnie tego nie żał? I owszem żał.

...owszeją...

SKJ I 67

R XXV 164

II Cor 11, 30

Si gloriari oportet, quae infirmitatis meae sunt, gloriabor.

Si gloriari oportet, quae infirmitates meae sunt, gloriabor. Iż wielbić się mnie prze was jest potrzebno, z mych kłopotów, niedostatków, prześladowania będę się wielbić.

...przy was... prześladowanie... będę się wielbił

Si gloriari oportet falić się potrzebno by...

SKJ I 67

R XXV 164

MW gl. 66

II Cor 11, 32

Damasci praepositus gentis Aretae regis custodiebat civitatem Damascenorum, ut me comprehenderet;

Damasci prepositus gentis w Damaszk w starosta luda... regis tako rzekącego krola... ut me comprehenderet aby mnie jął

...prepositus starosta...

...luda takiego krola... aby mie jął

SKJ I 67

R XLVII 351

R XXV 164

II Cor 11, 33

et per fenestram in sporta dimissus sum per murum et effugi manus eius.

...per fenestram in sporta dimissus sum per murum et sic effugi manus eius oknem w koszu spuszczonej jeśm przez mur a

takom uszedł ręk w jego

...spuszczeniem... a takom...

SKJ I 67

R XXV 164

II Cor 12, 1

Gloriari oportet; non expedit quidem, veniam autem ad visiones et revelationes Domini.

Si gloriari oportet, non expedit quidem, veniam ad visiones et reuelaciones Domini. Jaćci chwalić sie potrzebn

nie jest, nie prze mie, ale prze was, przystąpię k temu powiedając, com widział a co mi od Boga wzjawiono.

Aczci... powiadając...

SKJ I 68

R XXV 164

II Cor 12, 2

Scio hominem in Christo ante annos quattuordecim, sive in corpore nescio, sive extra corpus nescio, Deus scit, raptum eiusmodi usque ad tertium caelum.

Scio hominem in Cristo wiem człowieka w łasce Krystusowej będącego... raptum uchwytionego... usque ad tertium

celum aż w trzecie niebo

...w ciele, przez ciała...

SKJ I 68

R XXV 164

II Cor 12, 4

quoniam raptus est in paradisum et audivit arcana verba, quae non licet homini loqui.

...raptus est in paradisum et audiuit archana verba Dei pochwatnion jest w słotkość, w uciechę świętych w niebie,
widział jest jisność Świętej Trojce a tajemnice niewymowne[j]...

SKJ I 68

...non licet nie słusza...

GlDom 65

II Cor 12, 5

Pro eiusmodi gloriabor; pro me autem nihil gloriabor nisi in infirmitatibus meis.

...gloriabor, pro mea autem nichil będę sie kochać, radować w Bodze, sam w sobie nicsej... in infirmitatibus meis
w kłopotciech, w uciśnieniu...

SKJ I 68

...nicsej...

R XXV 164

II Cor 12, 6

Nam, et si voluero gloriari, non ero insipiens, veritatem enim dicam; parco autem, ne quis in me existimet supra id, quod videt me aut audit ex me,

...si voluero gloriari, non ero insipiens, veritatem enim dicam, parco... będęli sie chcieć chwalić z przykrości widzenia,
nie będę szalon, prawdęc powiedam ku waszemu zbawieniu, w maleć sie chwałę... me existimet supra illud, quod videt in me,
aut audit aliquid ex me mnimałby mnie nad to, co widzi we mnie albo słyszy ode mnie

SKJ I 68–69

...bo powiadam, małoć sie chwali... mię... ote mnie...

R XXV 164

II Cor 12, 7

et ex magnitudine revelationum. Propter quod, ne extollar, datus est mihi stimulus carni, angelus Satanae, ut me colaphizet, ne extollar.

...stimulus carnis mee pobudka k nieczystości ciała mego...

SKJ I 69

...stimulus kościen...

GlKazB III 84

...stimulus ościen...

MamLub 285

...stimulus ościen...

MamKal 285

...revelacionum wzjawienie...

GlWroc 37v

II Cor 12, 15

Ego autem libentissime impendam et superimpendar ipse pro animabus vestris. Si plus vos diligo, minus diligar?

...inpendam nałożym aut nasadzę się...

MamLub 285

...impendam nałożym...

MamKal 285

II Cor 12, 16

Esto quidem, ego vos non gravavi; sed cum essem astutus, dolo vos cepi.

Esto id est ponatur bądź to...

MamLub 285

Esto bądź...

MamKal 285

II Cor 13, 3

quoniam experimentum quaeritis eius, qui in me loquitur, Christi, qui in vos non infirmatur, sed potens est in vobis.

...experimentum dowiedzenia prawdy...

MamKal 285

Gal 2, 2

ascendi autem secundum revelationem; et contuli cum illis evangelium, quod praedico in gentibus, seorsum autem his, qui observabantur, ne forte in vacuum currerem aut cucurrissem.

...contuli rozmawiałeś[e]m aut gadał, aut gatał...

MamLub 285

...contuli gatałem, gadałem...

MamKal 285

Gal 2, 6

Ab his autem, qui videbantur esse aliquid, quales aliquando fuerint, nihil mea interest; Deus personam hominis non accipit, mihi enim, qui observabantur, nihil contulerunt,

...contulerunt dali

MamLub 285

...contulerunt dali

MamKal 285

Gal 2, 8

qui enim operatus est Petro in apostolatum circumcisionis, operatus est et mihi inter gentes

...operatus, id est pomagał...

MamLub 285

...operatus, id est pomagał...

MamKal 285

Gal 3, 1

O insensati Galatae, quis vos fascinavit, ante quorum oculos Iesus Christus descriptus est crucifixus?

...festinavit omamił... proscriptus potępion...

MamLub 285

...festinauit omamił... proscriptus potępion...

MamKal 285

Gal 3, 16

Abrahae dictae sunt promissiones et semini eius. Non dicit: Et seminibus, quasi in multis, sed quasi in uno: Et semini tuo, qui est Christus.

...et semini w plemieniu...

R XLVII 350

Gal 4, 1

Dico autem: Quanto tempore heres parvulus est, nihil differt a servo, cum sit dominus omnium,

...Quanto tempore heres parvulus do ktorego czasu młodzionek... cum aczkoli...

SKJ I 54

...nihil differt nics nierozny[e]...

GlKazB II 48

Gal 4, 2

sed sub tutoribus est et actoribus usque ad praefinitum tempus a patre.

...tutoribus et actoribus czyńca i sprawca...

RRp XXIV 374

...sub tutoribus et actoribus est ad prefinitum pod rzeczniki a co jego rzecz opawiają do wyrzeczonego, ułożonego...

SKJ I 54–55

...pod zaszczycielmi i pod sprawiczmi aliż do wzdanego czasu...

R XXV 269

...sub tutoribus et actoribus strożmi i zdrządzicielmi... namieniony, naznamionany, założony...

MW gl. 64

...sub tutoribus pod opawcami... actores sprawce vel sapierze...

PF V 31

...sub cultoribus podpiastun aut opiekadlny...

MamLub 285

...sub tutoribus pod opiekającymi...

MamKal 285

...usque ad prefinitum tempus aż do namienionego czasu...

GlKazB II 49

...do urzeczonego...

R XXV 163

Gal 4, 3

Ita et nos, cum essemus parvuli, sub elementis mundi eramus servientes;

...parwli malutcy...

SKJ I 55

Gal 4, 4

at ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege,

at ubi gdyż... plenitudo popełnienie... natum Duchem świętym zrządzonego...

SKJ I 55

Gal 4, 5

ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus.

...adopcionem wyzwolenie...

SKJ I 55

...ut adopcionem na wyzwolenie...

GlKazB II 49

Gal 4, 6

Quoniam autem estis filii, misit Deus Spiritum Filii sui in corda nostra clamantem: Abba, Pater!

...Abba, Pater! Otcze, Otcze Boże!

SKJ I 55

...Abba, Pater! Oócze nasz, *Bog, Oócze nasz!

GlKazB II 49

...Ojcze Boże!

R XXV 163

Gal 4, 7

Itaque iam non es servus sed filius; quod si filius, et heres per Deum.

...iam ninie... quod si filius pakniąż li syn...

SKJ I 55

...pak<n>ią <syn> i dziedzic będący...

R XXV 163

Gal 4, 24

Quae sunt per allegoriam dicta; ipsae enim sunt duo Testamenta, unum quidem a monte Sinai, in servitutem generans, quod est Agar.

...per allegoriam prze podobieństwo...

MamLub 285

...per allegoriam przez podobieństwo...

MamKal 285

Gal 4, 27

scriptum est enim: Laetare, sterilis, quae non paris, erumpe et exclama, quae non parturis, quia multi filii desertae magis quam eius, quae habet virum.

...erumpe wznidzi...

BRacz nr 188 k. 299v

Gal 5, 1

Hac libertate nos Christus liberavit; state igitur et nolite iterum iugo servitutis detineri.

...containeri okolonu być

MamLub 285

...containeri zadzierzać

MamKal 285

Gal 5, 9

Modicum fermentum totam massam corrumpit.

...massam ciasto aut ciało...

MamLub 285

...massam ciasto aut ciało...

MamKal 285

Gal 5, 16

Dico autem: Spiritu ambulate et concupiscentiam carnis ne perfeceritis.

...podług rozumu, natchnienia Ducha Świętego chodźcie, pełnicie...

R XXV 166

...Spiritu podług rozumu, natchnieni Ducha Świętego...

SKJ I 109

Gal 5, 17

Caro enim concupiscit adversus Spiritum, Spiritus autem adversus carnem; haec enim invicem adversantur, ut non, quaecumque vultis, illa faciatis.

Caro enim concupiscit ciało, zmyślność często żąda...

SKJ I 109

...concupiscit żąda...

GlWroc 57r

...Spiritu duszy rozumność... invicem adversantur społu przeciwiają się...

R XXV 166

Gal 5, 18

Quod si Spiritu ducimini, non estis sub lege.

...spiritu ducimini Duchem Świętym wiedzeni jeście... sub lege pod Zakonem Starym

SKJ I 110

...wiedzeniście...

R XXV 166

Gal 5, 19

Manifesta autem sunt opera carnis, quae sunt fornicatio, immunditia, luxuria,

...fornicatio, immundicia... prosty grzech nieczysty, wewnętrzna nieczystota w umyśle... luxuria obfitość a rozwiązanie ku nieczystości w picciu, odzieniu i w jedzeniu,

SKJ I 110

...fornicatio psota...

R XXIV 359

...inpudicia, luxurie niepocześliwość, łakomstwo,

GlKazB II 54

Gal 5, 20

idolorum servitus, veneficia, inimicitiae, contentiones, aemulationes, irae, rixae, dissensiones, sectae,

Ydolorum seruitus bałwańska służba... contentiones, emulaciones, ire... inimicie, contentiones połajanie, ciężka a twarda zazrość, zagniewanie z umysłem pomsty... dissensiones niezgody, roztargnienie...

SKJ I 110

...veneficia, inimicie, contentiones, emulaciones, dissensiones, secte trucina, nienawiści, zwady, nienawiści, roztargania, kacerstwa

GlKazB II 54

...veneficia trawienie... emulaciones popuzenie...

MPKJ II 325

...veneficia wsprawa, trucina a czarow<anie>, inimicie zastarzałe osierdzie, nieroztargnienie...

R XXV 166

...veneficia jady, to jest truciny...

R XXIV 359

...emulaciones nienawiści... rixe zwady, dissensiones niesworności...

MamLub 285

...emulaciones nienawiści... rixe zwady, dissensiones niesworności...

MamKal 285

...dissensiones rozdziały...

GlKazB IV 41

...emulaciones vlg. zazdrości...

R XXV 173

...contencio zwada...

PF V 31

Gal 5, 21

invidiae, ebrietates, comissationes et his similia; quae praedico vobis, sicut praedixi, quoniam, qui talia agunt, regnum Dei non consequentur.

...ebrietate, comesaciones pijaństwa, obłojstwa... predico przepowiadam...

SKJ I 110

...homicidia, ebrietates, commessaciones zabijaństwa, opilstwa, pożartki...

GlKazB II 54

...ebrietates opilstwa... comessaciones godowanie...

MPKJ II 325

...commesaciones godowania...

PF V 31

...comesaciones żarła...

RRp XXIV 359

Gal 5, 22

Fructus autem Spiritus est caritas, gaudium, pax, longanimitas, benignitas, bonitas, fides,

...paciencia, longanimitas, bonitas, benignitas cierpiędlivość, długie oczekiwanie, dobroć, lutość, szczodroba przez przykrości... SKJ I 111

...caritas, gaudium, pax, pacientia, longanimitas miłość, wiesiele, pokoj, cierpiętlivość, ustawiczość...

GlKazB II 54

...longanimitas czekanie...

GlKazB II 98

...longanimitas czekanie...

GlKazB III 75

...longanimitas długoświętność...

R XXIV 372

...bonitas dobrodziejstwo...

MPKJ II 325

...pacienicia cierpiędnność...

PF V 31

Gal 5, 23

mansuetudo, continentia; adversus huiusmodi non est lex.

mansuetudo łaskawa umowa... modestia, continencia umierność, umierność...

SKJ I 111

mansuetudo łaskawość...

GlKazB II 54

mansuetudo, virtus iram mitigans, id est cichość...

MPKJRp II 325

mansuetudo powolność...

PF V 31

...modestia umierność...

RRp XXIV 372

Gal 5, 24

Qui autem sunt Christi Iesu, carnem crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis.

...Cristi naśladownicy Krystusa...

...crucifixerunt umartwili...

...talibus namiętnościami<i>...

SKJ I 111

GlKazB II 54

WiśłRp nr 2247

Gal 5, 25

Si vivimus Spiritu, Spiritu et ambulemus.

...Spiritu vivimus, Spiritu et ambulemus duchownie, przez łaskę Ducha Świętego żywiemy, podług Ducha Świętego
chodźmy, żywmy

...żywiemy...

SKJ I 111

R XXV 166

Gal 5, 26

Non efficiamur inanis gloriae cupidi, invicem provocantes, invicem invidentes.

Nie bądźmy proznej chwały żądający...

...inanis glorie cupidi, invicem provocantes, invicem invidentes proznej ch[a]wały, żądający, pospolicie przywodząc się,
pobudzając się ku grzechu...

...cupidi żądający w...

R XXV 166

SKJ I 111

GlDom 69

Gal 6, 1

Fratres, et si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spiritales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum, ne et tu tenteris.

...preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto z przytce albo z krehkości upadnie w lekiem opuszczeniu dobrego...

spirituales duchowni... considerans te ipsum, ne et tu tempteris ubaczywszy sam siebie, ne et tu tempteris abyś i ty w taką pokusę nie wpadł

...z przyczcze... w lekkim... w takąż w pokusę...

...preoccupatus osidlon, ogarnion...

...preoccupatus ogarniony...

...lenitatis miłości...

SKJ I 111–112

R XXV 166

MamLub 286

MamKal 286

JA IV 95

Gal 6, 2

Alter alterius onera portate, et sic adimplebitis legem Christi.

Alter alterius onera portate jeden drugiego brzemię grzechu nosi...

...krehkości...

SKJ I 112

R XXV 166

Gal 6, 3

Nam si quis existimat se aliquid esse, cum sit nihil, ipse se seducit;

Jać niekto wążąc mnima, nics grzechu sam siebie od sprawiedliwości rozdziela, zwodzi,

...quis existimat, se aliquid esse, cum nihil sit niekto mnima nieco być, gdyż nic nie jest przez grzech...

R XXV 166

SKJ I 112

Gal 6, 4

opus autem suum probet unusquisque et sic in semetipso tantum gloriationem habebit et non in altero.

...jeden jako drugi, a tako sam w sobie telko tego chwałę...

R XXV 166

opus autem suum probet uczynku swego doświadczy...

SKJ I 112

Gal 6, 5

Unusquisque enim onus suum portabit.

unusquisque enim onus suum portabit jeden jako drugi brzemię swe poniesie...

SKJ I 112

Gal 6, 6

Communicet autem is, qui catechizatur verbum, ei qui se catechizat, in omnibus bonis.

Communicet autem is, qui catechizatur verbo, ei qui se catechizat broi, obcuje ten, jego nauczają w słowie, w kazaniu, jen je naucza...

SKJ I 112

Comuniter pospolito czyń swe jimienie... is ten, qui catetisatur, id est instruitur, ten, co się na uczenie bierze... ei qui se catetisat, id est instrivit, tym, co ji nauczą...

MamLub 286

Communicet pospolitości... is ten, qui catechizatur, id est instruitur, ten, co się na naukę, na uczenie bierze... ei qui se catechizat, id est instrivit, tym, co są na naukach...

MamKal 286

...nauczą... w ukazaniu...

R XXV 166

...kathesisat uciesza...

GlKazB II 54

Gal 6, 7

Nolite errare: Deus non irridetur. Quae enim seminaverit homo, haec et metet;

Nolite errare nie błǳicie wymawi<aj>ę sie... non irridetur nie moŹe być skłaman. Que enim seminauerit homo, hec metet Co bęǳie siać w dobrych uczyncech, to bęǳie Źać we cnej otplacie.

SKJ I 112

Nie błǳcie wymawiając sie...

R XXV 166

Gal 6, 8

quoniam, qui seminat in carne sua, de carne metet corruptionem, qui autem seminat in Spiritu, de Spiritu metet vitam aeternam.

...seminat in carne sua, de carne et metet corrupcionem, qui seminat in Spiritu rozsiewa w rozkoszy ciała swego albo złe uczynki, podług ciała bęǳie Źać wieczną mękę, jen rozsiewa w Duchu Świętym...

SKJ I 113

...Świętem...

R XXV 166

Gal 6, 9

Bonum autem facientes infatigabiles, tempore enim suo metemus non deficientes.

Bonum dobrze... facientes, non deficiamus czyniąc nie stajmy...

SKJ I 113

Gal 6, 10

Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei.

Ergo tegodla... operemur bonum ad omnes, maxime ukazujmy, czynimy dobroć ku wszystkim, nadnawiecsze...

SKJ I 113

...uczynmy, czynimy... ku wszytkim...

R XXV 166

Gal 6, 17

De cetero nemo mihi molestus sit; ego enim stigmata Iesu in super corpore meo porto.

...nemo michi molestus sit nie gniewaj się na mię... stigma<ta> bluzny...

MamLub 286

...nemo michi molestus sit nie gniewaj się na mię... stigmata rany, bluzny...

MamKal 286

Eph 1, 4

sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti et immaculati in conspectu eius in caritate;

...inmaculati przez zakału...

Gn gl. 155v

Eph 1, 5

qui praedestinavit nos in adaptionem filiorum per Iesum Christum in ipsum, secundum beneplacitum voluntatis suae,

...consolatur nos adoptando in filios Dei przymując albo posabiając nas synmi Boga...

GlKazB III 90

Eph 1, 6

in laudem gloriae gratiae suae, in qua gratificavit nos in Dilecto,

...gratificavit wdzięcznym uczynił...

MamLub 286

...gratificavit wdzięcznie uczynił...

MamKal 286

Eph 1, 10

in dispensationem plenitudinis temporum: recapitulare omnia in Christo, quae in caelis et quae in terra, in ipso;

...instaurare, reparare, regenerare naprawić...

MamKal 286

Eph 1, 14

qui est arrabo hereditatis nostrae in redemptionem acquisitionis, in laudem gloriae ipsius.

...pignus, id est zakład albo część...

R XXV 176

Eph 2, 2

in quibus aliquando ambulastis secundum saeculum mundi huius, secundum principem potestatis aeris, spiritus, qui nunc operatur in filios diffidentiae;

...in filios diffidencie na syny *niwierne

R XXIV 375

Eph 2, 14

Ipse est enim pax nostra, qui fecit utraque unum et medium parietem maceriae solvit, inimicitiam, in carne sua,

...macerie ściany parkanie...

MamLub 286

...macerie ściany parkanu...

MamKal 286

Eph 2, 15

legem mandatorum in decretis evacuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hominem, faciens pacem,

...condat szczyił...

MamLub 286

...condat szczyił...

MamKal 286

Eph 3, 6

esse gentes coheredes et concorporales et comparticipes promissionis in Christo Iesu per evangelium,

...concorporales społuci<e>lesne...

MamLub 286

...concorporales społucielesne...

MamKal 286

Eph 3, 11

secundum propositum saeculorum, quod fecit in Christo Iesu Domino nostro,

secundum prefinicionem seculorum narządzenim wiekow, quam fecit jeś rządzon i spełnił...

R XXV 153

...prefinicionem wyrzeczenie seculorum wiekow...

MamLub 286

...prefinicione<m> wyrzeczenia seculorum wiekow...

MamKal 286

Eph 3, 13

Propter quod peto, ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis, quae est gloria vestra.

...obsecro vos, ne deficiatis in tribulacionibus poprzysięgam, proszę <abyście> nie stajali albo nie przestajali dobrze
czynić, prze kłopoty, troski, zamieszkę... que est gloria vestra boć to jest wasza chwała

SKJ I 113-114

...czyniąc... *sami o *się...

R XXV 166

Eph 3, 14

Huius rei gratia flecto genua mea ad Patrem,

Huius rei gracia flecto genua mea ad Patrem. Dlatego klękam, skłaniam moje kolana albo sierce ku Oćcu.

SKJ I 114

...Ojcu

R XXV 166

Eph 3, 15

ex quo omnis paternitas in caelis et in terra nominatur,

...omnis paternitatis in celo et in terra nominatur wszelkie oćcowstwo w niebie i na ziemi mianuje się

SKJ I 114

...ojcowstwo...R XXV 166

Eph 3, 16

ut det vobis secundum divitias gloriae suae virtute corroborari per Spiritum eius in interiorem hominem,

aby wam dał podług bogactwa chwały cnotę, ciępliwości, abyście byli stwierdzeni w wewnętrznym *ciele,

...per Spiritum eius in interiori homine przez Ducha jego w wewnętrznym człecze, w sercach waszych,

R XXV 166–167

SKJ I 114

Eph 3, 17

habitare Christum per fidem in cordibus vestris, in caritate radicati et fundati,

...in caritate radicati et fundati w miłości, w łasce bożej rozkorzeni, założeni[e] mocnie...

...założeni...

SKJ I 114

R XXV 167

Eph 3, 18

ut valeatis comprehendere cum omnibus sanctis quae sit latitudo et longitudo et sublimitas et profundum,

ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quae sit latitudo longitudo sublimitas et profundum abyście mogli ogarnąć

ze wszemi świętymi, jako wielka ma być szerokość, długość [ocz] oczekawania, wysokość, głębokość,

...w czekawaniu...

SKJ I 114

R XXV 167

Eph 3, 19

scire etiam supereminentem scientiae caritatem Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei.

...supereminentem sciencie caritatem Cristi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei wypływającą albo przewyszającą

naukę naszą, łaskę Chrystusową, abyście byli napełnieni wszelkiej pełni boskiej

SKJ I 114

...supereminentem nawyższej łaski aut miłości, aut nawięcej się ukazałem aut wyskitłem...	MamLub 287
...supereminentem nawyższej łaski, miłości...	MamKal 287
...wszelkie pełności boskie	R XXV 167

Eph 3, 20

Ei autem, qui potens est supra omnia facere superabundanter quam petimus aut intellegimus, secundum virtutem, quae operatur in nobis,

Ei temu... omnia facere superhabundanter, quam petimus, intelligimus, secundum virtutem, que operatur in nobis wszystko uczynić nad zasługę *obficie niżli prosimy, rozmiemy podług mocy, [jaż rządzi to] jaż rządzi to w nas	SKJ I 114–115
...wszystko... rozumiemy...	R XXV 167

Eph 3, 21

ipsi gloria in ecclesia et in Christo Iesu in omnes generationes saeculi saeculorum. Amen.

...in omnes generationes seculi saeculorum we wszystkich, od wszystkich rodzajew wiekow wiecznych...	SKJ I 115
...w zborze krześcijańskim... rodzajow...	R XXV 167

Eph 4, 1

Obsecro itaque vos ego, vinctus in Domino, ut digne ambuletis vocatione, qua vocati estis,

Obsecro vos ego vinctus in Domino poprzysięgam przez boże miłosierdzie, ja Paweł skowany prze Pana Krysta...	
digne ambuletis dostojnie chodzili... qua vocati estis jakoście przez mię ku Bogu wezwani	SKJ I 115
...ego vinctus z wami skowan...	GlKazB II 54
...in przez...	R XXV 167

Eph 4, 2

cum omni humilitate et mansuetudine, cum longanimitate supportantes invicem in caritate,

...mansuetudine et cum paciencia, supportantes invicem in caritate z łaskawością, z cierpliwością, podmagając się w łasce bożej

SKJ I 115

Eph 4, 3

solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis;

soliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis pilni bądźcie chować jedność Ducha albo serca w *zawiąże pokoja
solliciti pilnie...

SKJ I 115–116

GlKazB II 21

Eph 4, 4

unum corpus et unus Spiritus, sicut et vocati estis in una spe vocationis vestrae;

Unum corpus et unus Spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestre. Jedno ciało, jeden Duch, jakoście wezwani w jedności nadzieje wezwania waszego,

SKJ I 116

Eph 4, 8

Propter quod dicit: Ascendens in altum captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus.

...captivam jęte... captivitatem jęts<t>wo...

GlWroc 36r

Eph 4, 14

ut iam non simus parvuli fluctuantes et circumacti omni vento doctrinae in fallacia hominum, in astutia ad circumventionem erroris;

...fluctuantes pławające... circumferatur spojono...

MamKal 287

circumferatur id est compactum spojono...

MamLub 287

Eph 4, 24

et induere novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis.

...veritatis prawdy.

GlJag 101

Eph 4, 26

Irascimini et nolite peccare; sol non occidat super iracundiam vestram,

...irracundiam, gl. iracundia gniewliwość...

GlJag 101

Eph 4, 28

Qui furabatur, iam non furetur, magis autem laboret operando manibus bonum, ut habeat unde tribuat necessitatem patienti.

...operando działając... necessitatem patientibus potrzebną cierpiącym

GlJag 101

Eph 5, 1

Estote ergo imitatores Dei, sicut filii carissimi,

Estote imitatores Dei, sicut filii carissimi. Bądźcie naśladownicy Boga, odpuszczając sobie spólu, jako namilejszy synowie. SKJ I 75

...imitatores naśladownicy...

BRacz nr 188 k. 287v

Eph 5, 2

et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit nos et tradidit seipsum pro nobis oblationem et hostiam Deo in odorem suavitatis.

et ambulate in dileccione żywcie i roście sie w miłości... tradidit wydał... oblacionem dobrowolne wydanie na śmierć...

hostiam in odorem suavitatis ofierowanie dla przewyciężenia nieprzyjaciela nad smak, nad wonią słodką, rozkoszną

SKJ I 75

żywcie, mnożcie <sie>...

R XXV 165

...hostiam na ofiarę...

GlKazB I 58

Eph 5, 3

Fornicatio autem et omnis immunditia aut avaritia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos,

Fornicacio grzech nieczysty w uczynku... immundicia, aut auaricia, nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos k

nieczystości, łakomstwo na imienie, aby nie było mieniono między wami jako słusza, zależy na święte a wierne krześcijany

SKJ I 75

...wszystki przyczyny k nieczystości...

R XXV 165

Eph 5, 4

et turpitude et stultiloquium aut scurrilitas, quae non decent, sed magis gratiarum actio.

...turpitude aut stultiloquium, aut scurrilitas... sprośność w obłapieniu albo w ucałowaniu, szalona mowa, walenie śmiechu,

kłamliwość... ad rem ku użytku... magis gratiarum accio więcej dziękowanie, wdzięczność

SKJ I 76

...w całowaniu, zła mowa, walenia śmiechu...

R XXV 165

...stulti loquuntur śmieszna, proznia mowa... facultas poselska słowa...

R XLVII 351

Eph 5, 5

Hoc enim scitote intelligentes quod omnis fornicator aut immundus aut avarus, id est idolorum cultor, non habet hereditatem in regno Christi et Dei.

Hoc autem scitote intelligentes, quod omnis fornicator aut immundus, aut avarus, quod est ydolorum seruitus wieǳcie to, rozumiejąc a Pismu wierząc, wszelki, cso nieczysty grzech poczyna albo cso w nieczystych myślach sie kocha, łakomy na jimienie, ktore łakomstwo rowna sie bałwańskiej modle...

SKJ I 76

...fornicator, gl. id est luxuriosus cum muliere soluta sprosna...

R XLVII 351

Eph 5, 6

Nemo vos decipiat inanibus verbis; propter haec enim venit ira Dei in filios diffidentiae.

Nemo vos seducat inanibus verbis niechać nie zwodzi was nikt proznymi albo marnymi słowy... venit stąpił...

diffidencia niedowiarstwa, rozpaczstwa...

SKJ I 76

...venit zawita... diffidencie niedowiarstwa albo rozpaczstwa

R XLVII 351

...in filios diffidencie na syny ni<e>wiernie...

R XXIV 375 (2)

Eph 5, 7

Nolite ergo effici participes eorum;

Nolite ergo effici participes eorum. Nie chciejcie być uczestnicy.

SKJ I 76

Eph 5, 8

eratis enim aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulate,

eratis enim aliquando tenebre byliście niegdy oślepieni a zaćmieni wasz<ą> złością...

SKJ I 76

...zaślepieni... waszą złością...

R XXV 165

Eph 5, 9

fructus enim lucis est in omni bonitate et iustitia et veritate,

...in omni bonitate et iusticia, et veritate we wszej dobroci sami w sobie, we sprawiedliwości i w prawdzie ku bliższemu SKJ I 77

Eph 5, 15

Videte itaque caute quomodo ambuletis, non quasi insipientes sed ut sapientes,

Videte pilni widzcie... quomodo caute ambuletis, non quasi insipientes sed ut sapientes kako roztropnie chodzilibyście nie jako niewierni, niemądrzy, ale jako wierni a mądrzy,
...caute roztropnie... insipientes niemądrzy, nierozumni

SKJ I 117–118

GlJag 101

Eph 5, 16

redimentes tempus, quoniam dies mali sunt.

redimentes tempus, quoniam dies mali sunt odkupując czas, to jest coście jednego czasu zamieszkali, abyście to drugiego napełnili, bo wiele przekaz ku zbawieniu mamy
...redimentes wykupując...

SKJ I 118

GlWroc 35r

Eph 5, 17

Propterea nolite fieri imprudentes, sed intellegite, quae sit voluntas Domini.

Propter hoc nolite fieri imprudentes, sed intelligentes, quae sit voluntas Dei. Tegodla nie chciejcie być nieroztropni, ale wewnątrznie czytający, coś jest abo byłaby wola boża.
...imprudentes nieobeźrzający...

SKJ I 118

GlJag 101

Eph 5, 18

Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria, sed implemini Spiritu

...impleamini Spiritu Sancto napełnieni bądźcie <przez> Ducha Świętego

R XXV 167

Eph 5, 19

loquentes vobismetipsis in psalmis et hymnis et canticis spiritalibus, cantantes et psallentes in cordibus vestris Domino.

Loquentes vobismetipsis in psalmis et impnis, et canticis spiritualibus cantantes et psallentes in cordibus vestris... Mówiąc ku waszej nauce, nauczając sami siebie nie tylko jinsze, w wiecznych uczynkach albo w słodkości a w związku dobrych uczynków, [w głośnię] w głośnej chwale bożej, w rozmyślaniu niebieskiego wesela, często śpiewając głosem, pełniąc uczynkiem, w waszych sercach, w pamiętaniu serca myśli...

SKJ I 118

...canticis spiritualibus w ch<w>ałach duchownych...

GlKazB II 54

... canticis spiritualibus w śpiewaniu duchownem...

GlJag 101

...in ympnis w chwałach...

MamLub 287

...in himnis w chwałach...

MamKal 287

...wiecznych... a w ż<w>ięku... upamiętając serce a myśl...

R XXV 167

Eph 5, 20

Gratias agentes semper pro omnibus in nomine Domini nostri Iesu Christi Deo et Patri,

Gracias agentes dzięki czyniąc... Deo Patri Bogu Otcu

SKJ I 118–119

Eph 5, 21

subiecti invicem in timore Christi.

subiecti invicem in timore Domini poddani bądźcie jeden drugiemu społu w bojaźności bożej

SKJ I 119

Eph 5, 27

ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam non habentem maculam aut rugam aut aliquid eiusmodi, sed ut sit sancta et immaculata.

...rugam pellis contraccionem smarskę...

MamLub 287

...rugam pellis zmarskę...

MamKal 287

Eph 6, 4

Et, patres, nolite ad iracundiam provocare filios vestros, sed educate illos in disciplina et correptione Domini.

...educate wschowajcie...

MamLub 287

...educate wychowajcie...

MamKal 287

Eph 6, 6

non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi facientes voluntatem Dei ex animo;

...ex animo id est z umysłu

MamLub 287

...ex animo z umysłu

MamKal 287

Eph 6, 10

De cetero confortamini in Domino et in potentia virtutis eius.

...confortamini *poćwirdzone *będzie... in potentia w mocy...

R XLVII 351

...confortamini posilcie się, id est posileni bądźcie...

GlJag 101

...confortamini poćwierdzajmy się...

GlKazB II 55

...confortamini, gl. scilicet contra bellum diaboli, posileni bądźcie...

R XXII 359

Eph 6, 11

Induite armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias Diaboli.

Induite vos armatura obłoczcie was w zbroję, bronię...

GlGn 60

...armaturam harnasz, czyn... insidias łściam...

GlJag 102

...insidias sidła, załogi...

MamLub 287

...insidias sidła, załogi...

MamKal 287

...armaturam ubrania...

WiśłRp nr 2645

Eph 6, 12

Quia non est nobis colluctatio adversus sanguinem et carnem sed adversus principatus, adversus potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, adversus spiritalia nequitiae in caelestibus.

...cum non est vobis colluctatio bojujem *niewabią wam pospołu *kupowanie...

R XLVII 351

...colluctatio stępny boj... principes et potestates książętom i mocarzom... rectores sprawcam...

GlJag 102

...colluctacio boj...

GlKazB II 55

Eph 6, 13

Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo et, omnibus perfectis, stare.

...accipite armaturam przymicie broń...

GlJag 102

...perfecti dokonali...

GlKazB II 55

Eph 6, 14

State ergo succincti lumbos vestros in veritate et induti loricam iustitiae

...lumbos biodry...

GlJag 102

...succinti potkasany...

RRpXLVII 351

Eph 6, 15

et calceati pedes in praeparatione evangelii pacis,

...in praeparatione zgotowania...

R XLVII 351

Eph 6, 16

in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela Maligni ignea exstinguere;

...scutum tarczę...

SKJ I 120

...scutum tarcze, scutum tarcza...

GlKazB II 55

Eph 6, 17

et galeam salutis assumite et gladium Spiritus, quod est verbum Dei;

...galeam pr<z>yłbicę...

GlKazB III 82

Eph 6, 18

per omnem orationem et obsecrationem orantes omni tempore in Spiritu, et in ipso vigilantes in omni instantia et obsecratione pro omnibus sanctis

...instancias sna<ż>n<o>śc<i>...

MamLub 287

...instancias sna<ż>ności...

MamKal 287

Eph 6, 20

pro quo legatione fungor in catena, ut in ipso audeam, prout oportet me, loqui.

...legacio poselstwo fungor dzieję, id est utor aut czynię...

MamLub 287

...legacio poselstwo fungor czynię, używam...

MamKal 287

Phil 1, 11

repleti fructu iustitiae, qui est per Iesum Christum in gloriam et laudem Dei.

...in gloriam et laudem ku fale i czci...

GlJag 102

Phil 2, 5

Hoc sentite in vobis, quod et in Christo Iesu:

...in Cristo Iesu w pomazańcu i w zbawicielu

SKJ I 79

...hoc sentite in vobis, quod in Christo Ihesu czujcie a wiadomością uznajcie na sobie...

GlDom 51

Phil 2, 6

qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo,

qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, se esse equalem Deo jenże Krystus Jesus w pewnej isności Boga Oóca nie mienił sie tym, czym nie był, pewnie widział, iże był jest rowien podług bostwa Bogu Oócu. A w tem nie przypisował sobie tego, czym by nie był, jako Lucyper, chcąc sie Bogu rownać albo Adam, chcąc być jako Bog, coż nie było, ani może być

SKJ I 79

Jenże Chrystus Jesus w pewnej jistności był Boga Oóca, nie mienił sie tym, czym nie był, iże był jest rowien podług bostwa Bogu Oócu, vel sic: nie przypisował sobie tego, czym nie był, jako Lucyper, chcąc sie Bogu rownać, albo Adam chcąc być jako Bog...

GlDom 51–52

...nie drapiestwem jednał, nie podług przywłaszczania nierządne go sądził sie... rapinam drapiestwo...

MW gl. 66

...non rapinam drapiestwa...

GlKazB I 55

Phil 2, 7

sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus; et habitu inventus ut homo,

...semetipsum exinaniuit formam serui... sam siebie barzo upokorzył, wyobrażenie słu gi swego ciała... in similitudinem hominum factus na habitu inventus ut homo podobność ludzi jest był cirpiący w bronieniu, w obleczeniu naszego człowieczeństwa nalezion jest jako człowiek

SKJ I 79–80

...exinanivit przemienił... habitu obcowanim, uczynkiem...

MamKal 292

...exinanivit seipsum formam uniżył sie <k>stał...

GlWroc 50v

...exinaniuit formam marnego uczynił wzdraż...

MWRp gl. 66

...exinanivit upokorzył vel uniżył...

R XXV 172

...exinanivit uniżył sie...

GlKazB II 22

...exinanivit uniżył sie...	GlWroc 54r
...formam obraz...	R XXV 155
...formam wyobrażenie...	R XXV 174
...formam pytel...	GlKazB II 86
...habitu inventus poszcim nalezion...	GlKazB II 52
...exinanivit wydał...	GlKazB IV 50
...exinaniuit uniżył...	RRp XXV 175
...exinanivit semetipsum uniżył się...	R XXV 182

Phil 2, 8

humiliavit semetipsum factus oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem... ukorzył, uniżył sam siebie, będąc posłuszen aż do śmierci krzyżowej SKJ I 80

humiliavit poniżył... MamKal 292

Phil 2, 9

Propter quod et Deus illum exaltavit et donavit illi nomen, quod est super omne nomen,

Propter quod et Deus exaltauit illum et donauit illi nomen, quod est super omne nomen przez ktore rzeczy przerzeczone i Bog Ociec podwyszył jest ji w sercach wiernych, obdarzył sławętność imienia jego, ktora jeest nade wszytkę sławętność jimienia

...donavit ei nomen, quod est super omne nomen zdarzył sławętność jimienia jego, ktore jest nade wszytkę sławętność... SKJ I 80

...donauit dał jemu cześć... GlDom 52
MW gl. 66

Phil 2, 10

ut in nomine Iesu omne genu flectatur caelestium et terrestrium et infernorum,

ut in nomine Iesu omne genu flectatur caelestium, terrestrium et infernorum aby w jimię Pana Jezusowo wszelka moc skłoniłaby sie niebieska, ziemska, piekielna

ut in nomine Ihesum aby w jimię Pana Jezukrystowo moc skłoniłaby sie niebieska, ziemska i piekielna,
...flectatur pokłękło...

...terrestrium ludzkie... inferiorum piekielne

SKJ I 80

GlDom 52

GlWroc 77v

GlKazB II 52

Phil 2, 11

et omnis lingua confiteatur Dominus Iesus Christus!, in gloriam Dei Patris.

...omnis lingua confiteatur wszelki język wyznałby...

...confiteatur quia wzjawiał a wypowiadał, iże...

SKJ I 80

R XXIV 362

Phil 3, 17

Coimitatores mei estote, fratres, et observate eos, qui ita ambulant, sicut habetis formam nos.

Imitatores mei estote et observate eos, qui ita ambulant... naśladowce moi bądźcie, pilnie bądźcie naśladowający tych,

co chodzą w dobrem... formam nostram wyobrażenie, wraz lica naszego

Naśladce pilnie bądźcie, naśladowcie, urząd życia naszego...

...et observate naśladowcie... formam przykład...

...formam *wśród podobieństw...

SKJ I 121

R XXV 167

GlJag 102

R XLVII 351

Phil 3, 19

quorum finis interitus, quorum deus venter et gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapiunt.

quorum finis interitus których skonanie, wieczne potępienie albo zapadnienie... gloria eorum in confusione chwała
w sromoceniu będzie...

...sapiunt opętałi <sie>...

SKJ I 121

GlWroc 69r

Phil 3, 20

Noster enim municipatus in caelis est, unde etiam salvatorem expectamus Dominum Iesum Christum,

...conversatio obcowanie...

R XLVII 351

Phil 3, 21

qui transfigurabit corpus humilitatis nostrae, ut illud conforme faciat corpori gloriae suae secundum operationem, qua possit etiam subicere sibi omnia.

qui reformabit corpus humilitatis na *wzdraż pirzwy przywiedzie albo odnowi ciało uniżności, *ziemności... configuratum
corpori claritatis sue secundum operationem przyrownanie podobne ciała świętości jego, którą miał, gdyć w świętości sie
apostołom [trszom] ukazał, gdy z martwych wstał, podług mocy rządzenia, wielmożności...

SKJ I 121–122

na wzdraż pirwy... przyrownanie... światłości jego... gdyż światłości sie... *trzem... i gdy wzmartwychwstał...

mogłby i jest mocen...

R XXV 167

reformabit ućwirdzi...

R XLVII 351

...configuratum przypodobane...

GlKazB II 16

...configuratum przyrownane...

GlJag 102

Phil 4, 5

Modestia vestra nota sit omnibus hominibus. Dominus prope.

Modestia umierność...

GlKazB II 48

Phil 4, 6

Nihil solliciti sitis, sed in omnibus oratione et obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestrae innotescant apud Deum.

Nihil solliciti sitis, scilicet de mundanis terreis et caducis rebus szkodzących rzeczy... obsecratione uproszenie światłości...

innotescant mają być jawnie vel by były jawnie...

R XLVII 351

...in oratione et obsecratione <w> modlitwie i sądzi, w prośby, w modleniu...

MW gl. 64

...obsecratione prze rzecz świętą...

R XXIV 375 (2)

...innotescant jawny mają być...

GlKazB II 48

Col 1, 9

Ideo et nos, ex qua die audivimus, non cessamus pro vobis orantes et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis eius in omni sapientia et intellectu spiritali;

...non cessamus pro vobis orantes et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis nie przestajemy za was prosząc, żądając abyście byli napełnieni uznania wolej... in omni sapientia et intellectu spiritali we wszystkiej *smaczności rzeczy świeckich, w rozumieniu duchownych rzeczy [rzeczy]...

SKJ I 123

...non cessamus pro vobis orantes et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis dei nie przestajemy za was modląc się i żądający, aby się napełnili uznania wolej bożej...

GlKazB II 55

...żądający... uznania wole bożej... rzeczy szwielkich....

R XXV 167

Col 1, 10

ut ambuletis digne Domino per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes et crescentes in scientia Dei,

ut ambuletis digne Deo abyście chodzili, żyli Bogu dostojne... placentes lubi bądźcie...

SKJ I 123

...per omnia placentes wie <w>szyst<ki>ch będ[z]ący lubi... fructificantes owocujący...

GlKazB II 55

Col 1, 11

in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis eius in omnem patientiam et longanimitatem, cum gaudio

in omni virtute confortati secundum potenciam claritatis we wszelkiej cnocie stwierdzeni, podług mocy Syna Bożego,

jen nas oświecił... in... paciencia et longanimitate cum gaudio w cirpiedliwości, w d<l>ugiem oczekawaniu, we wieselu

SKJ I 123

...claritatis jasności... paciencia lutości...

GlKazB II 55

...oświecą we wszytkiej... w długiem oczakawaniu...

R XXV 167

Col 1, 12

gratias agentes Patri, qui idoneos vos fecit in partem sortis sanctorum in lumine;

...in partem sortis w części dziedzictwa... in lumine w Synu Bożem, jen nas oświecił

SKJ I 123

Col 1, 13

qui eripuit nos de potestate tenebrarum et transtulit in regnum Filii dilectionis suae,

qui erripuit vos et transtulit in regnum fily dileccionis sue jenże wytargnął was, przeniósł w krolewstwa syna swego miłego, SKJ I 123–124

...z mocy diabelskie...

R XXV 167

Col 1, 14

in quo habemus redemptionem, remissionem peccatorum;

in quo przez ktorego syna... redempcionem et remissionem odkupienie i odpuszczenie...

...odpuszczenie grzechom...

SKJ I 124

R XXV 167

Col 1, 16

quia in ipso condita sunt universa in caelis et in terra, visibilia et invisibilia, sive throni sive dominationes sive principatus sive potestates.

Omnia per ipsum et in ipsum creata sunt,

...throni stolec sądowy...

R XXIV 359

...dominationes państwa, księstwa...

MamLub 287

...dominationes państwa...

MamKal 287

Col 2, 14

delens, quod adversum nos erat, chirographum decretis, quod erat contrarium nobis, et ipsum tulit de medio affigens illud cruci;

...triographum, id est caucionem vel inscripcionem, que sit manv propria debitorum zapis własny do piekła...

MamLub 288

...cirographum, id est caucionem zapis debitorum włośnikow, winowaćcew...

MamKal 288

Col 2, 15

exspolians principatus et potestates traduxit confidenter, triumphans illos in semetipso.

...traduxit, id est extraduxit wywiodł vel ultra...

MamLub 288

...traduxit, id est extraduxit wywiodł...

MamKal 288

Col 2, 21

Ne tetigeris neque gustaveris, neque contrectaveris,

...contractaveritis obirajcie aut tykajcie

MamLub 288

...contractaveritis obirajcie

MamKal 288

Col 3, 9

nolite mentiri invicem, qui exuistis vos veterem hominem cum actibus eius

...expoliantes zwleczcie, znijcie...

GlKazB III 34

Col 3, 11

ubi non est Graecus et Iudaeus, circumcisio et praeputium, barbarus, Scythia, servus, liber, sed omnia et in omnibus Christus.

...barbarus cudzoziemca, Scita zi<e>mianin...

MamLub 288

...barbarus cudzoziemiec, Scita ziemianin...

MamKal 288

Col 3, 12

Induite vos ergo, sicut electi Dei, sancti et dilecti, viscera misericordiae, benignitatem, humilitatem, mansuetudinem, longanimitatem,

...sancti dilecti potwierdzeni, święci, miłośnicy... misericordie, benignitatem, humilitatem, modestiam, pacienciam łaskawą

umową a lutość w nędzach bliźniego, gotową wolą ku pomożeniu wszystkim, pokorność w sercu, w uczynku i brojeniu,

umierność we wszych rzeczach miejcie, osobno w mowie, mocną cirpiedliwość w przeciwnych rzeczach

SKJ I 62

...umierność we wszytkich rzeczach...

R XXV 164

Col 3, 13

supportantes invicem et donantes vobis ipsis, si quis adversus aliquem habet querelam; sicut et Dominus donavit vobis, ita et vos;

supportantes inuicem et donantes vosmetipsos podpomagając sie społu, odpuszczając sobie gniew pospolicie... aduersus

aliquem przeciw bliźniemu... querelam skargą, jęcz... donauit odpuścił...

SKJ I 62

...społu, obapolnie... odpuścił darmo...

R XXV 164

...querelam vel odium nienawistność...

R XXV 183

Col 3, 16

**Verbum Christi habitet in vobis abundanter, in omni sapientia docentes et commonentes vosmetipsos psalmis, hymnis, canticis
spiralibus, in gratia cantantes in cordibus vestris Deo;**

...w pieśniach, w śpiewaniu i w pieniu duchownem, w nabożeństwach...

MW gl. 65

...w modlitwach...

MWRp gl. 65

Col 4, 3

orantes simul et pro nobis, ut Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum mysterium Christi, propter quod etiam vinctus sum,

...hostium, id est sacram scripturam dźwirze mowy, id est przestrona wymowa jako drzwi otworzone...

MamLub 288

...ostium, id est sacram scripturam mowy przestrworna wymowa jako drzwi otworzona...

MamKal 288

I Thes 2, 2

**sed ante passi et contumeliis affecti, sicut scitis, in Philippis, fiduciam habuimus in Deo nostro loqui ad vos evangelium Dei in multa
sollicitudine.**

...afflicti unędzeni...

MamLub 288

...afflicti unędzeni...

MamKal 288

I Thes 2, 5

Neque enim aliquando fuimus in sermone adulationis, sicut scitis, neque sub praetextu avaritiae, Deus testis,

...neque occasione w przyczynie...

GlKazB IV 135

I Thes 4, 1

De cetero ergo, fratres, rogamus vos et obsecramus in Domino Iesu, ut — quemadmodum accepistis a nobis quomodo vos oporteat ambulare et placere Deo, sicut et ambulatis — ut abundetis magis.

...rogamus vos et obsecramus in Domino Iesu prosimy was i poprzysięgamy przez pana Jezusa... quomodo vos oporteat ambulare et placere Deo jako macie żyć w dobrych uczynkach a lubi być Bogu...

SKJ I 73–74

...prze pana Jezusa, aby jakoście wzięli... kako macie... uczynkoch...

R XXV 165

...oporteat potrzebno jest...

R XLVII 351

I Thes 4, 2

Scitis enim, quae praecepta dederimus vobis per Dominum Iesum.

Scitis enim, que precepta wicie dobrze, ktora przykazania...

SKJ I 74

Wiecie...

R XXV 165

I Thes 4, 3

Haec est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra,

Hec est enim voluntas Dei sanctificatio vestra, ut abstineatis vos a fornicacione toć jest wola a przykazanie boże, abyście

sie święcili przez dobre uczynki, abyście sie wstrzymali od grzechu nieczystego

...utrzymali...

...sanctificacio oświę<cenie>...

SKJ I 74

R XXV 165

GlWroc 78r

I Thes 4, 4

ut abstineatis a fornicatione; ut sciat unusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione et honore,

...unusquisque vas suum possidere in sanctificatione jeden jako drugi, ciało swoje wstrzymać w świętości...

...wstrzymać w żałobności...

SKJ I 74

R XXV 165

I Thes 4, 5

non in passione desiderii, sicut et gentes, quae ignorant Deum;

non in passione desiderii nie we złej żądzej zażenienia, ktorekole dusze... gentes pogani... ignorant nie znają...

nie we złej żądzy, zażenieniu, ktore pogaństwo...

...in compassione w wielebnej żalości...

...in compassione w wielebnej żalości...

non in passione desiderii nieucierpieniem złego pożądania...

SKJ I 74

R XXV 165

MamLub 288

MamKal 288

R XLVII 351

I Thes 4, 6

ut ne quis supergrediatur neque circumveniat in negotio fratrem suum, quoniam vindex est Dominus de his omnibus, sicut et praediximus vobis et testificati sumus.

...supergradiatur nieprawnie a gwałtem uciążyłby... circumueniat schytrzył, oszukał... vindex mściciel...

...circumveniat, gl. id est decipiat okłamajcie...

SKJ I 74

MamLub 288

...w potrzebie...

R XXV 165

ut ne quis supergrediatur neque circumveniat in negotio aby kto nie podwyszałby się nie zdradzili w kupiu... vindex mściciel... R XLVII 351

I Thes 4, 7

Non enim vocavit nos Deus in immunditiam sed in sanctificationem.

...in immunditiam w nieczystotę... in sanctificationem w świętość

SKJ I 75

...nieczystość...

R XXV 165

I Thes 4, 11

et operam detis, ut quieti sitis et ut vestrum negotium agatis et operemini manibus vestris, sicut praecipimus vobis;

...operam pilność przyłożyć...

MamLub 288

...operam pilność przyłożyci...

MamKal 288

I Thes 5, 1

De temporibus autem et momentis, fratres, non indigetis, ut scribatur vobis;

...monentes o czasie...

MamLub 288

...manentis o czasie...

MamKal 288

I Thes 5, 3

Cum enim dixerint: Pax et securitas, tunc repentinus eis superveniet interitus, sicut dolor in utero habenti, et non effugient.

...repentinus rącze...

GIWroc 101v

I Thes 5, 14

Hortamur autem vos, fratres: corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, longanimes estote ad omnes.

...pusillanimes bojażne, straszne, lękające...

MamLub 288

...pusillanimes bojażne, straszne, lękające...

MamKal 288

...inquietos nieustawiczne... pusillanimes bojące...

BRacz nr 188 k. 277r

I Thes 5, 17

sine intermissione orate,

sine intermissione przez przestania...

GlKazB IV 58

Sine intermissione prze przestania...

GlWroc 37r

II Thes 2, 1

Rogamus autem vos, fratres, circa adventum Domini nostri Iesu Christi et nostram congregationem in ipsum,

...idipsum w to samo

MamLub 289

...idipsum w to samo

MamKal 289

II Thes 2, 3

Ne quis vos seducat ullo modo; quoniam, nisi venerit discessio primum, et revelatus fuerit homo iniquitatis, filius perditionis,

...discesio odstąpienie...

MamLub 289

...discessio odstąpienie...

MamKal 289

II Thes 2, 6

Et nunc quid detineat scitis, ut ipse reveletur in suo tempore.

...quid detineat co dzierży...

MamLub 289

...quid detineat co dzierży...

MamKal 289

II Thes 3, 1

De cetero, fratres, orate pro nobis, ut sermo Domini currat et glorificetur sicut et apud vos,

...glorificetur osławion...

MamLub 289

...glorificetur osławion, wielbion...

MamKal 289

II Thes 3, 2

et ut liberemur ab importunis et malis hominibus; non enim omnium est fides.

...ab importunis od napornych aut z[y]<ło>snych...

MamLub 289

...ab importunis od napornych...

MamKal 289

II Thes 3, 11

Audimus enim inter vos quosdam ambulare inordinate, nihil operantes sed curiose agentes;

...curiose dworski...

MamLub 289

...curiose dworskie...

MamKal 289

I Tim 1, 4

neque intenderent fabulis et genealogiis interminatis, quae quaestiones praestant magis quam dispensationem Dei, quae est in fide;

...intenderent, id est z pi<l>nością... gene<a>logi z gadki o pokoleniu interminatis niejiste, id est sine termino... prestant

czynią aut przywodzą, przynoszą...

MamLub 289

...intenderent z pilnością umysłili... genoloys gadki o pokoleniu interminatis niejiste, id est sine termino... prestant czynią,

dawają...

MamKal 289

I Tim 1, 9

sciens hoc quia iusto lex non est posita sed iniustis et non subiectis, impiis et peccatoribus, sceleratis et contaminatis, patricidis et matricidis, homicidis,

...parricides co oćca zamordują...

MamLub 289

...parricidis co otca zamordują...

MamKal 289

I Tim 1, 15

Fidelis sermo et omni acceptione dignus: Christus Iesus venit in mundum peccatores salvos facere; quorum primus ego sum,

...acceptione przyjemności...

GlKazB III 35

...accepcione przyjemności...

GlKazB III 36

I Tim 1, 19

habens fidem et bonam conscientiam, quam quidam repellentes circa fidem naufragaverunt;

...naufragauerunt, id est paraclitati sunt potonęli...

MamLub 289

...naufragauerunt potonęli...

MamKal 289

I Tim 2, 9

similiter et mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se, non in tortis crinibus et auro aut margaritis vel veste pretiosa,

..non in tortis crinibus nie stoczonymi włosy, id est kędzierawymi...

MamLub 289

..non in tortis crinibus nie stoczonymi włosy...

MamKal 289

I Tim 3, 4

suae domui bene praepositum, filios habentem in subiectione cum omni castitate,

...bene propositum dobrze swą czeladź prawuje...

MamLub 289

...bene propositum dobrze swą czeladź wyprawia...

MamKal 289

I Tim 3, 6

non neophytum, ne in superbia elatus in iudicium incidat Diaboli.

...neophytum nowawiarka a neos novum et fitos fides...

MamLub 290

...neophytum nowowiarka...

MamKal 290

I Tim 4, 2

in hypocrisi loquentium mendacium et cauteriatam habentium suam conscientiam,

...cauteriatam et canterys predictorum advstam poruszoną aut przyskwar<z>oną quasi cauterio signo ferreo candenti facto... MamLub 290

...cauteriatam poruszoną aut przyskwarzoną...

MamKal 290

I Tim 4, 3

prohibentium nubere, abstinere a cibis, quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus et his, qui cognoverunt veritatem.

...cum gratiarum accione z dzięką...

MamLub 290

...cum gratiarum accione z dzięką...

MamKal 290

I Tim 4, 7

profanas autem et aniles fabulas devita. Exerce teipsum ad pietatem;

...Exerce czyn aut sprawia<j> się...

MamLub 290

...Exerce czyn aut sprawiaj...

MamKal 290

I Tim 4, 9

Fidelis sermo et omni acceptione dignus:

...accepcione przyjemności...

GlKazB III 35

...accepcione przyjemności...

GlKazB III 36

I Tim 5, 4

Si qua autem vidua filios aut nepotes habet, discant primum domum suam pie regere et mutuam vicem reddere parentibus; hoc enim acceptum est coram Deo.

...mutuam vicem odmien<n>ą odpłatę nawroć jim...

MamLub 290

...mutuam vicem odmienną odpłatę...

MamKal 290

...et mutuam odpłatną wiecz<ną> aut odmienną...

Szwed 50

I Tim 5, 5

Quae autem vere vidua est et desolata, sperat in Deum et instat obsecrationibus et orationibus nocte ac die;

...desolata osamiała... instet nastoj aut nalegni...

MamLub 290

...desolata opuszczona... instat nastaje...

MamKal 290

...desolata samotna... obsecrationibus et oracionibus świętymi *napominámi...

Szwed 50

I Tim 5, 21

Testificor coram Deo et Christo Iesu et electis angelis, ut haec custodias sine praeiudicio nihil faciens in aliquam partem declinando.

...preiudicium aut rozsądzowanie...

MamLub 290

...preiudicium aut rozsądzowanie...

MamKal 290

I Tim 5, 24

Quorundam hominum peccata manifesta sunt praecedentia ad iudicium, quosdam autem et subsequuntur,

...subsequuntur skryć się nie mogą...

MamLub 290

...subsequuntur skryć się nie mogą...

MamKal 290

I Tim 6, 4

superbus est, nihil sciens, sed languens circa quaestiones et pugnas verborum, ex quibus oriuntur invidiae, contentiones, blasphemiae, suspiciones malae,

...litigia et contentiones zwady, jady, kłopoty...

R XXIV 362

I Tim 6, 5

conflictationes hominum mente corruptorum et qui veritate privati sunt, existimantium quaestum esse pietatem.

...conflic<ta>cionis, id est swady, gadanie, bojowanie... questum zysk...

MamLub 290

...conflic<ta>cionis swady... questum zysk...

MamKal 290

I Tim 6, 8

habentes autem alimenta et quibus tegamur, his contenti erimus.

...victum strawę...

GlKazB I 88

I Tim 6, 9

Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem et laqueum et desideria multa stulta et nociva, quae mergunt homines in interitum et perditionem;

...mergunt pogrążają...

GlKazB III 20

...et nociva a w żą<d>liw[i]e...

GlKazB III 106

I Tim 6, 20

O Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiae,

...adpositum poręczenie... profanas, id est non sacras procul ab fano, id est templo daremnych, vocum, id est dictionum vel rzeczy...

MamLub 290

...appositum poręczenie... profanas, id est non sacras procul a fano, id est templo daremnych, vocum, id est dictionum vel rzeczy...

MamKal 290

II Tim 1, 5

recordationem accipiens eius fidei, quae est in te non ficta, quae et habitavit primum in avia tua Loide et matre tua Eunice, certus sum autem quod et in te.

...in aw<i>a tua matris mater babka...

MamLub 291

...in au<i>a tua matris mater babka...

MamKal 291

II Tim 2, 2

et quae audisti a me per multos testes, haec commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt et alios docere.

...comenda poręcz, podaj, poleć... idonei godni...

MamLub 291

...comenda poleć... idonei godni...

MamKal 291

II Tim 2, 4

Nemo militans implicat se saeculi negotiis, ut ei placeat, qui eum elegit;

...implicat płacze się aut plecie...

MamLub 291

...implicat plecie się...

MamKal 291

II Tim 2, 5

si autem certat quis agone, non coronatur nisi legitime certaverit.

...legitime rządnie...

MamLub 291

...legittime rządnie...

MamKal 291

...legittime certauerit dostatecznie bojowałby

RRp XXV 179

II Tim 2, 24

servum autem Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, aptum ad docendum, patientem,

...docibilem uczącego...

MamLub 291

...docibilem uczącego...

MamKal 291

II Tim 2, 26

et resipiscant a Diaboli laqueo, a quo capti tenentur ad ipsius voluntatem.

...resipiscant przestali, id est resilient aut retrocedant...

MamLub 291

...resipiscant przestali, id est resilient aut retrocedant...

MamKal 291

II Tim 3, 2

Erunt enim homines seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi, parentibus inoboedientes, ingrati, scelesti,

...scelesti silni grzesznicy...

MamLub 291

...scelesti silni grzesznicy...

MamKal 291

II Tim 4, 2

praedica verbum, insta opportune, importune, argue, increpa, obsecra in omni longanimitate et doctrina.

...insta nastoj oportune szańnie...

MamLub 291

...insta nastoj oportune czańnie...

MamKal 291

...oportune, importune dogodnie, niedogodnie...

JA IV 95

...argue, obsecra et increpa upomi<naj>, łaj usilnie...

Serm 149v

II Tim 4, 3

Erit enim tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus,

...coacervabunt zgromadzą... prurientes, id est scalpentes fugantes aut łaskając aur<i>bus audiencium...

MamLub 291

...coacerbabunt zgromadzą... prurientes drapiące...

MamKal 291

II Tim 4, 6

Ego enim iam delibor, et tempus meae resolutionis instat.

...delibor, id est ymolari per mortem obietę się... resolutionis corporis ab anima rozłączenia...

MamLub 291

...delibor obietuję się...

MamKal 291

II Tim 4, 13

Paenulam, quam reliqui Troade apud Carpum, veniens affer, et libros, maxime autem membranas.

Penulam strychy...

MamLub 291

Penulam strychy...

MamKal 291

II Tim 4, 14

Alexander aerarius multa mala mihi ostendit. Reddet ei Dominus secundum opera eius,

...errarius mosiężnik...

MamLub 292

...errarius skarbnik...

MamKal 292

Tit 1, 9

amplectentem eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, ut potens sit et exhortari in doctrina sana et eos, qui contradicunt, arguere.

amplectentem obłapiającego, miłującego...

MamLub 292

amplectentem obłapiającego, miłującego...

MamKal 292

Tit 1, 14

non intendentes Iudaicis fabulis et mandatis hominum aversantium veritatem.

...fabulis niestatecznych powieści...

MamLub 292

...fabulis niestatecznych powieści...

MamKal 292

Tit 2, 3

Anus similiter in habitu sanctae, non criminatrices, non vino multo deditae, bene docentes,

...criminales id est accusantes vel crimina imponentes ganiące...

MamLub 292

...criminales id est acusantes ganiący...

MamKal 292

Philem 1, 2

et Apphia sorori et Archippo commilitoni nostro et ecclesiae, quae in domo tua est:

...commilitoni, id est sinmilitanti in fide xristiana społurycerzewi...

MamLub 292

...commilitoni społurycerzewi...

MamKal 292

Philem 1, 18

Si autem aliquid nocuit tibi aut debet, hoc mihi imputa.

...debet dłużeń... imputa policz aut włoż

MamLub 292

...imputa policz

MamKal 292

Hebr 1, 1

Multifariam et multis modis olim Deus locutus patribus in prophetis,

Multifariam vel multifarie est adverbium qualitatis, id est rozmaicie...

MamLub 293

Multifariam vel multifarie est adverbium qualitatis rozmajicie...

MamKal 293

...multisque modis rozmaitymi obyczaj<mi>...

GlWroc 100v

Multipharie rozmaicie... olym dalno... in prze...

GlWroc 84v

Multifarie rozmaicie...

PF V 31

Hebr 1, 2

in novissimis his diebus locutus est nobis in Filio, quem constituit heredem universorum, per quem fecit et saecula;

...secula na wieki

GlWroc 84v

Hebr 1, 4

tanto melior angelis effectus, quanto differentius prae illis nomen hereditavit.

...quanto differentius ktorym rozdzielenim...

PF V 31

...hereditavit dziedzicstwa dodzierzał...

MamLub 293

...hereditavit dziedzicstwo odzierzał...

MamKal 293

Hebr 2, 1

Propterea abundantius oportet observare nos ea, quae audivimus, ne forte praeterfluamus.

...perefluamus, id est eternaniter puniamur nie przysłuszny unde flvimus per naturam effluimus per culpam comissam
parefluimus per penam inflictam maxime eternam.

MamLub 293

Hebr 2, 7

Minuisti eum paulo minus ab angelis, gloria et honore coronasti eum,

...paulo minus sunt due partes mało umniejszony...

MamKal 293

...minuisti umniejszył...

GIWroc 34r

Hebr 2, 13

et iterum: Ego ero fidens in eum; et iterum: Ecce ego et pueri, quos mihi dedit Deus.

...fidus ufaję...

MamLub 293

...fidens wierzaję...

MamKal 293

Hebr 2, 15

et liberaret eos, qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti.

...obnoxii, id est obligati powinni, zawiązani...

MamLub 293

...obnoxii powinni...

MamKal 293

Hebr 3, 8

nolite obdurare corda vestra sicut in exacerbatione, secundum diem tentationis in deserto,

...in exacerbacione w rozdzięśnieniu, id est in provocacione facta in deserto...

MamLub 293

...in exacerbacione w rozdrażnieniu in prouocaccione deserti...

MamKal 293

Hebr 3, 10

quadraginta annos. Propter quod infensus fui generationi huic et dixi: Semper errant corde.

...offensus urażon, id est rozgniewan vel secundum alios infensus, id est non offensus...

MamLub 293

Hebr 3, 17

Quibus autem infensus fuit quadraginta annos? Nonne illis, qui peccaverunt, quorum membra ceciderunt in deserto?

...offensus urażon infessus, id est non offensus...

MamKal 293

Hebr 4, 12

Vivus est enim Dei sermo et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti et pertingens usque ad divisionem animae ac spiritus, compagum quoque et medullarum, et discretor cogitationum et intentionum cordis;

...efficax mocna... penetrabilior więcej pychając... ancipiti na obie stronie ostrego... pertingens dosięgając...

medularum mozgow...

MamLub 293

...efficax mocna... penetrabilior przechodzącsza... ancipiti na obie stronie ostrego... pertingens dosięgając...compaguum,

id est iunctuarum spojenia... medularum mozgow...

MamKal 293

Hebr 5, 12

Etenim cum deberetis magistri esse propter tempus, rursum indigetis, ut vos doceat aliquis elementa exordii sermonum Dei, et facti estis, quibus lacte opus sit, non solido cibo.

...elementa, id est principia sicut sunt littere alphabeti żywiołowie...

MamLub 294

... elementa, id est principia sicut sunt littere alphabeti aut żywioły ut terra, aer, ignis, aqua...

MamKal 294

Hebr 5, 13

Omnis enim, qui lactis est particeps, expers est sermonis iustitiae, parvulus enim est;

...expers, id est sine parte wyjęty...

MamLub 294

...expers, id est sine parte wyjęty...

MamKal 294

Hebr 6, 6

et prolapsi sunt, rursus renovari ad paenitentiam, rursum crucifigentes sibimetipsis Filium Dei et ostentui habentes.

prolapsi sunt, id est procul a gracia lapsi odpadli, aut reciderunt per lubricitatem peccatorum pośliznęli się...ostentui w pośmiech...

MamLub 294

prolapsi sunt, id est procul a gracia lapsi odpadli, aut reciderunt per lubricitatem peccatorum pośliznęli się... ostentui śmiechowi...

MamKal 294

Hebr 6, 16

Homines enim per maiorem sui iurant, et omnis controversiae eorum finis ad confirmationem est iuramentum;

...controversie niesworności...

MamLub 294

...controuersie niesworności...

MamKal 294

Hebr 6, 17

in quo abundantius volens Deus ostendere pollicitationis heredibus immobilitatem consilii sui, se interposuit iure iurando,

...immobilitatem nieporuszenie swej rady...

MamLub 294

...immobilitatem nieporuszenie swej rady...

MamKal 294

Hebr 6, 19

quam sicut ancoram habemus animae, tutam ac firmam et incedentem usque in interiora velaminis,

...anchoram kotwicę, qua firmatur navis in periculo...

MamLub 294

...anchoram kotwicę...

MamKal 294

Hebr 7, 1

Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos Dei summi, qui ob viavit Abrahae regresso a caede regum et benedixit ei,

...a cede od pobicia...

MamLub 294

...a cede od pobicia...

MamKal 294

Hebr 7, 22

in tantum et melioris testamenti sponsor factus est Iesus.

...sponsor ślubiciel...

MamLub 294

...sponsor ślubiciel...

MamKal 294

Hebr 9, 1

Habuit ergo et prius praecepta cultus et Sanctum huius saeculi.

...culture naśladowania... seculare świeckie

MamLub 294

...culture naśladowania... seculare świeckie

MamKal 294

Hebr 9, 8

hoc significante Spiritu Sancto, nondum propalatam esse sanctorum viam, adhuc priore tabernaculo habente statum;

hoc significante ani było znamionano...

MamLub 294

hoc significante aczby było znamionowano...

MamKal 294

Hebr 9, 11

Christus autem cum advenit pontifex futurorum bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum, non manufactum, id est non huius creationis,

Christus assistens pontifex futurorum bonorum per amplius et perfeccius przystając Bogu Oócu będącego dobrego barzo wi<ę>cszy i dokonalej...

GlKazB II 52

...assistens przystając... per amplius szyrszy, id est melius...

MamLub 294

...assistens przystając...

MamKal 294

...futurorum bonorum pirwnych dobro ich będących rzeczy...

R XLVII 350

Hebr 9, 12

neque per sanguinem hircorum et vitulorum sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta, aeterna redemptione inventa.

...sancta eterna wieku<i>ste świętych przebytki...

R XLVII 350

Hebr 9, 13

Si enim sanguis hircorum et taurorum et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis,

...inquinatos sanctificat pokalanych oświęcał...

GlKazB II 52

...inquinatos sanctificat pokalanie oczyścił był popioł...

R XLVII 350

Hebr 9, 15

Et ideo novi testamenti mediator est, ut, morte intercedente in redemptionem earum praevaricationum, quae erant sub priore testamento, repromissionem accipiant, qui vocati sunt aeternae hereditatis.

...mediator jednacz...

GlKazB II 52

...ut, morte intercedente aby śmierć między to weszła, id est mediet...

MamLub 294

...ut, morte intercedente aby śmierć weszła w poły...

MamKal 294

...ut, morte intercedente gdyby śmierć przedawał... earum praevaricationum jichž<e> przestąpienia...

R XLVII 350

Hebr 9, 16

Ubi enim testamentum, mors necesse est afferatur testatoris;

...testatoris poręczyciela...

MamLub 294

...testatoris poręczyciela...

MamKal 294

Hebr 9, 19

enuntiato enim omni mandato secundum legem a Moyse universo populo, accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum aqua et lana coccinea et hyssopo, ipsum librum et omnem populum aspersit

...coccinea czyrwona...

MamLub 294

...coccinea czyrwiona...

MamKal 294

Hebr 9, 28

sic et Christus, semel oblatus ad multorum auferenda peccata, secundo sine peccato apparebit expectantibus se in salutem.

...exhaurienda ku zgładzeniu grzechow...

MamLub 295

...exhaurienda ku zgładzeniu grzechow...

MamKal 295

Hebr 10, 20

quam initiavit nobis viam novam et viventem per velamen, id est carnem suam,

...iniciauit począł...

MamLub 295

...iniciauit począł...

MamKal 295

Hebr 10, 39

Nos autem non sumus subtractionis in perditionem, sed fidei in acquisitionem animae.

...subtractionis stracenia... adquisicionis zyskania dusze

MamLub 295

...subtraccionis stracenia... adquisicionis zyskania dusze

MamKal 295

Hebr 11, 1

Est autem fides sperandarum substantia, rerum argumentum non apparentium.

...fides est substantia zakład, fundamentum argumentum dowod non apparencium niewidomy<ch>

MamLub 295

...fides est substacia zakład, fundamentum twierdść, argumentum dowod non aparencium niewidomych

MamKal 295

Quid est fides est substantia sperandarum, rerum argumentum non apparencium vlg. wiera jest założenie rzeczy ufających,
dowod rzeczy niewidomych.

R XXII 321

Hebr 11, 6

Sine fide autem impossibile placere; credere enim oportet accedentem ad Deum quia est et inquirentibus se remunerator fit.

...placere ulubić sie...

GlWroc 95v

Hebr 11, 9

Fide peregrinatus est in terra promissionis tamquam in aliena, in casulis habitando cum Isaac et Iacob, coheredibus promissionis eiusdem;

...in casulis w budach...

MamLub 295

...in casulis w budach...

MamKal 295

Hebr 11, 19

arbitratus quia et a mortuis suscitare potens est Deus; unde eum et in parabola reportavit.

arbitratus mają za to...

MamLub 295

arbitratus mają za to...

MamKal 295

Hebr 11, 21

Fide Iacob moriens singulis filiorum Ioseph benedixit et adoravit super fastigium virgae suae.

...fastigium wirzch...

MamLub 295

...fastigium wirzch...

MamKal 295

Hebr 11, 27

Fide reliquit Aegyptum non veritus animositatem regis, invisibilem enim tamquam videns sustinuit.

...animositatem siły, mocy...

MamLub 295

...animositatem siły, mocy...

MamKal 295

Hebr 11, 33

qui per fidem devicerunt regna, operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones, obturaverunt ora leonum,

...obturatorunt, id est potykali aut zataczali...

MamLub 295

...obturatorunt zatykali...

MamKal 295

Hebr 11, 34

extinxerunt impetum ignis, effugerunt aciem gladii, convaluerunt de infirmitate, fortes facti sunt in bello, castra verterunt exterorum;

...impetum prędkość... efugauerunt zapędzili... aciem ostrość... convaluerunt wzmagali... castra stany, namioty... exterorum

cudzoziemcew

MamLub 295

...impetum prędkość... effugauerunt zapędzili... aciem ostrość... convaluerunt wzmagali... castra namioty, stany... exterorum

cudzoziemcem

MamKal 295

...convaluerunt podnieśli się...

GlAug 125

Hebr 11, 35

acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos; alii autem distenti sunt, non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem;

...distenti rozciągani...

MamLub 295

...distenti rozciągani...

MamKal 295

Hebr 11, 36

alii vero ludibria et verbera experti sunt, insuper et vincula et carcerem;

...ludibria pośmiewanie, naigrawanie... verbera experti bicia pokusili, cirpieli...

MamLub 296

...ludibria pośmiewanie, nagrawanie... verbera experti bicia pokusili, cirpieli...

MamKal 296

Hebr 11, 37

lapidati sunt, secti sunt, in occisione gladii mortui sunt, circumierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti,

...circuerunt kolili, tułali się... in melotis w guniach... afflicti nędz<en>i...

MamLub 296

...circuerunt tułali się... in melotis w guniach... afflicti unędzeni...

MamKal 296

...in melociis samoczyn...

R XXIV 48

...in melotis w guniach...

GlKazB IV 122

Hebr 11, 38

quibus dignus non erat mundus, in solitudinibus errantes et montibus et speluncis et in cavernis terrae.

...in solitudinibus po puszczach...

MamLub 296

...in solitudinibus na puszczach...

MamKal 296

Hebr 11, 40

Deo pro nobis melius aliquid providente, ut ne sine nobis consummarentur.

Deo pro nobis aliquid providente melius a to bożym zjednanim prze nasze lepsze, aby przez nas dokonania swego przyjęli... MamLub 296

Deo pro nobis aliquid prouidente melius a to bożym zjednanim prze nasze lepsze, aby przez nas dokonania swego przyjęli... MamKal 296

Hebr 12, 1

Ideoque et nos tantam habentes circumpositam nobis nubem testium, deponentes omne pondus et circumstans nos peccatum, per patientiam curramus propositum nobis certamen,

...circumstans osiadły nas grzechy, id est ex omnibus partibus stans...

MamLub 296

...circumstans osiadły nas grzechy, id est ex omnibus partibus stans...

MamKal 296

...circumstanciam przyczynę...

R XLVII 353

Hebr 12, 11

Omnis autem disciplina in praesenti quidem videtur non esse gaudii sed maeroris; postea autem fructum pacatissimum exercitatis per eam reddit iustitiae.

...peccatissimum pokojny... exercitatis skuszonym w dobrem...

MamLub 296

...pacatissimi pokojny... exercitatis skuszonymi dobrze...

MamKal 296

Hebr 12, 12

Propter quod remissas manus et soluta genua erigite

...remissas osłabione... dissolvta rozwiązane...

MamLub 296

Hebr 12, 16

ne quis fornicator aut profanus ut Esau, qui propter unam escam vendidit primogenita sua.

...prophanus grzesznik łakotny...

MamLub 296

...prefanus grzesznik...

MamKal 296

Hebr 12, 18

Non enim accessistis ad tractabilem et ardentem ignem et turbinem et caliginem et procellam

...attractabilem przyjemnego...

MamLub 296

...attractabilem przyjemnego...

MamKal 296

Hebr 12, 28

Itaque, regnum immobile susipientes, habeamus gratiam, per quam serviamus placentes Deo cum reverentia et metu;

...cum reverencia z uczliwością...

R XXV 181

Hebr 12, 29

etenim Deus noster ignis consumens est.

...consumens pałający...

GlKazB II 20

Hebr 13, 4

Honorabile conubium in omnibus, et torus immaculatus; fornicatores enim et adulteros iudicabit Deus.

...connubium, id est matrimonium pojmowanie...

MamLub 297

...connubium, id est matrimonium pojmowanie...

MamKal 297

Hebr 13, 7

Mementote praepositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei; quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem.

...prepositorum starszy<ch>...

MamLub 297

...prepositorum starszych...

MamKal 297

Hebr 13, 9

Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci; optimum enim est gratia stabiliri cor, non escis, quae non profuerunt ambulanti in eis.

...stabilire stać...

GlKazB III 32

Jac 1, 5

Si quis autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus affluenter et non improperat, et dabitur ei.

...et non improperat nie ma za złe aut nie wymawia...

MamLub 304

...et non improperat nie ma za złe aut nie wymawia...

MamKal 304

Jac 1, 6

Postulet autem in fide nihil haesitans; qui enim haesitat, similis est fluctui maris, qui a vento movetur et circumfertur.

...circumfertur około się wznosi

MamLub 304

...circumfertur około się wznosi

MamKal 304

Jac 1, 13

Nemo, cum tentatur, dicat: A Deo tentor; Deus enim non tentatur malis, ipse autem neminem tentat.

...intentator niepokusiciel...

MamLub 304

...intentator niepokusiciel...

MamKal 304

Jac 1, 14

Unusquisque vero tentatur a concupiscentia sua abstractus et illectus;

...abstractus, id est a bono separatus quasi violenter per carnem propriam per mundum et dyabolum tractus oderwan

MamLub 304

...abstractus, id est a bono separatus oderwany...

MamKal 304

Jac 1, 17

Omne datum optimum et omne donum perfectum de sursum est, descendens a Patre luminum, apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio.

...datum dań... donum perfectum darowanie doskonale... descendens zstapajace... luminum swiatlosci...non est transmutatio
nie przemienienia, przemiany... obumbratio zaćmienie.

GlJag 99

Omne datum optimum wielkie danie najlepsze albo nagorsze... omne donum w<sz>elki dar dokonały... de sursum
wysznosci... descendens zstapiac... luminum swiatlosci.. vicissitudinis wzajemno czyniacym, obumbratio zasłona

R XXII 353

...vicissitudinis obumbratio vlg. na czas swiatlosci zaćmienie[nie]

GlKazB IV 122

...transmutatio przemienienie... vicissitudinis obumbratio szczesne zaćmienie

SKJ I 85

...nec vicissitudinis obumbratio ani czasmi swiatlosci zaćmienia

R XXV 147

...nec vicissitudinis obumbratio czaśnie zaćmienie

R XXIV 375

... nec vicissitudinis obumbratio ani czaśnie zaćmienie	PF IV 575
...vicissitudinis obumbratio quia non procedunt ab eo vicissim et mala, id est rozlicznych umysłów	MamLub 304
...vicissitudinis obumbratio rozlicznych umysłów	MamKal 304
...neque vicissitudinis zmienienia	AKLit III 106
...obumbratio na czas światłości, zaćmienie	GlKazB IV 167

Jac 1, 18

Voluntarie genuit nos verbo veritatis, ut simus primitiae quaedam creaturae eius.

...inicium przodek...	PF IV 575
...genuit stworzył... ut simus inicium aliquod creature eius abychmy byli początek, głowa stworzenia jego	R XXII 353

Jac 1, 19

Scitis, fratres mei dilecti. Sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum et tardus ad iram;

...homo velox rychł a rącz być... tardus ad loquendum a nierychły a ponuczen ku niestatkom a prostnej rzeczy mowieniu...	PF IV 575
...tardus autem ad loquendum nierychły, ale w mowieniu...	R XXII 353
...tardus nierychł...	GlJag 99

Jac 1, 20

ira enim viri iustitiam Dei non operatur.

ira, gl. ira fortis, silny gniew...	R XXII 353
...viri męski...	GlJag 99

Jac 1, 21

Propter quod abicientes omnem immunditiam et abundantiam malitiae, in mansuetudine suscipite insitum verbum, quod potest salvare animas vestras.

...abicientes omnem immunditiam odrzućcie szwystki nieczystoty ciełne... malicie in mansuetudine opłwitość grzechu, złości...

insitum verbum duchownie szczepione słowo... salvare zbawić...

R XXII 353–354

...habundanciam opłwitość... in mansuetudine w cichości, w krotkości... insitum wsz<cz>epione...

GlJag 99

...suscipite przymicie... insitum nasiane...

PF IV 575

...insitum wszczepione...

SKJ I 85

...insitum wszczepione...

GlKazB II 29

...institutum wszczepione...

AKLit III 106

...insitum verbum uznan[i]e słowo...

GlKazB IV 122

Jac 1, 22

Estote autem factores verbi et non auditores tantum fallentes vosmetipsos.

...factores czyniący...

AKLit III 106

...factores, gl. impletores pełniące...

R XXII 354

...fallentes vosmetipsos zdradzają się sami...

GlJag 99

...factores popielniący...

GlDom 55

Estote factores verbi bądźcie napełniciele słowa bożego...

GlKazB IV 123

Jac 1, 23

Quia si quis auditor est verbi et non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suae in speculo;

...non factor nie pełniciel...

GlKazB IV 123

Jac 1, 25

Qui autem perspexerit in lege perfecta libertatis et permanserit in ea, non auditor obliviosus factus sed factor operis, hic beatus in facto suo erit.

...in lege perfecte libertatis et manserit in ea, non auditor obliuiosus factus, sed factor operis, hic w zakonie przezpiecznego
zwoleństwa doskonale przemieszka w niej, nie przepamiętający słuchacz będąc, ale pełniąc uczynkiem przykazanie i ustawienie
boże, ten... in facto suo w swem uczynku...

SKJ I 86

...perfecte libertatis przezpiecznego zwoleństwa...

R XXIV 372

...perfecte libertatis doskonale wolności w zakonie... auditor obliviosus zapomniący słuchacz...

R XXII 354

...perfecte libertatis doskonale wolności...

GlJag 99

...zakona... przemieszka w niem...

R XXV 165

...nie zapominając...

PF IV 576

...libertatis przezpieczn[i]ego dobrowoleństwa... auditor obliviosus słuchacz nie zapamiętały...

GlKazB IV 123

Jac 1, 26

Si quis putat se religiosum esse, non freno circumducens linguam suam sed seducens cor suum, huius vana est religio.

...putat se religiosum esse, non refrenans mnima sie być przywiązca ku Krystusowi wiarą, nadzieją i łaską, albo wiernym
krześcijanem, nie ochętnając, nie zatrzymawając albo nie obuzdowając... seducens cor suum od prawdy Pisma swe serce
odwodząc, za grzech sobie nie mając... huius vana est religio tego prozne nabożeństwo, krześcijaństwo

SKJ I 86–87

...religiosum, gl. verum cultorem Dei wiernego krześcijana...

R XXII 354

...non refrenans nie wsiągaję...

GlJag 99

...nie ochętnając...

R XXV 165

...non refrenans ukrociw...

PF IV 576

...religiosum nabożnego...

GlKazB IV 124

Jac 1, 27

Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem haec est: visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum, immaculatum se custodire ab hoc saeculo.

Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem nabożeństwo krześcijańskie wewnątrz czyste, niepokalane zewnątrz u Syna Bożego, Otcą Wszechmogącego... pupillos siroty... in tribulatione eorum et immaculatum se custodire w kłopotach jich, niepokalanego strzec...

SKJ I 87

Religio munda służba czysta...

R XXII 354

...pupillos siroty... in tribulatione w nędzy...

GlJag 99

...Oćca...

R XXV 165

...visitare nawiedzać...

GlKazB IV 124

Jac 2, 2

Etenim, si introierit in synagoram vestram vir aureum anulum habens in veste candida, introierit autem et pauper in sordido habitu,

...abitu odziewem...

MamLub 304

...habitu odzienim...

MamKal 304

Jac 2, 13

Iudicium enim sine misericordia illi, qui non fecit misericordiam; superexsultat misericordia iudicio.

Iudicium sibi erit sine misericordia, qui non facit misericordiam oby baczyli łakomy, ukrutny, niemiłosierny...

PF I 203

Jac 2, 19

Tu credis quoniam unus est Deus? Bene facis; et daemones credunt et contremiscunt!

...contremescunt drżą sie...

GlWroc 39r

...contremescunt drżą się...

R XXV 176

...contremescunt boją się albo drżą...

R XXV 178

Jac 2, 26

Sicut enim corpus sine spiritu emortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

...fides sine operibus mortua est wiera bez uczynkow martwa jest

R XXII 321

Jac 3, 2

In multis enim offendimus omnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir, potens etiam freno circumducere totum corpus.

...circumducere obwieść wszy<st>ko ciało...

MamLub 304

...circumducere obwieść wszystko ciało...

MamKal 304

Jac 3, 11

Numquid fons de eodem foramine emanat dulcem et amaram aquam?

...emanat ciecze...

MamKal 304

Jac 4, 6

Maiorem autem dat gratiam; propter quod dicit: Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.

...resistit pr<z>eczy...

PFRp III 290

Jac 4, 14

qui ignoratis, quae erit in crastinum vita vestra! Vapor enim estis ad modicum parens, deinceps exterminatur;

...vapor m[a]gła...

GlDom 66

...vapor apparens et non existens ćma widoma a niebędaća...

R XXIV 368

Jac 5, 1

Age nunc, divites, plorate ululantes in miseriis, quae adve nient vobis.

...ululate kwielcie...

MamLub 304

...ululate kwielcie...

MamKal 304

Jac 5, 3

aurum et argentum vestrum aeruginavit, et aerugo eorum in testimonium vobis erit et manducabit carnes vestras sicut ignis:

thesaurizastis in novissimis diebus.

...eruginavit zerdzewiało...

MamLub 304

...eruginavit zerdzewiało...

MamKal 304

Jac 5, 4

Ecce merces operariorum, qui messuerunt regiones vestras, quae fraudata est a vobis, clamat, et clamores eorum, qui messuerunt, in aures Domini Sabaoth introierunt.

...sabahotus princeps exercituum zastępow...

MamLub 305

...sabbaoth princeps exercituum zastępow...

MamKal 305

Jac 5, 8

Patientes estote, et vos, confirmate corda vestra, quoniam adventus Domini appropinquavit.

...adventus przyszcie...

GlKazB III 21

Jac 5, 11

Ecce beatificamus eos, qui sustinuerunt; sufferentiam Iob audistis et finem Domini vidistis, quoniam misericors est Dominus et miserator.

...sufferenciam cirpiedliwość...

MamLub 305

...sufferenciam cirpiedliwość...

MamKal 305

Jac 5, 16

Confitemini ergo alterutrum peccata et orate pro invicem, ut sanemini. Multum enim valet deprecatio iusti operans.

...proinvicem jed<en> za drugiego...

GlWroc 88v

I Pet 1, 4

in hereditatem incorruptibilem et incontaminatam et immarcescibilem, conservatam in caelis propter vos,

...inmarcescibilem niezwiędłą...

MamLub 305

...inmarcescibilem niezwiędłą...

MamKal 305

I Pet 1, 14

Quasi filii oboedientiae, non configurati prioribus in ignorantia vestra desideriiis,

...non configurati, id est assimilati k drzewieszym żadościam...

MamLub 305

I Pet 2, 1

Deponentes igitur omnem malitiam et omnem dolum et simulationes et invidias et omnes detractiones,

...simulacionis pokrytstwa...

MamLub 305

...simulacionis pokrycstwa...

MamKal 305

I Pet 2, 8

et lapis offensionis et petra scandali; qui offendunt verbo non credentes, in quod et positi sunt.

...scandala pogorszenie...

PF IV 569

I Pet 2, 9

Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus in acquisitionem, ut virtutes annuntietis eius, qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum:

...aquisicionis dobycia...

MamLub 305

...aquisicionis dobycia...

MamKal 305

I Pet 2, 11

Carissimi, obsecro tamquam advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis, quae militant adversus animam;

...obsecro vos tamquam advenas et peregrinos, abstinere vos a carnalibus desideriis prze świętą rzecz proszę jako przychodniow,

pielgrzymow abo gości, wstrzymać się od cielesnych [żądzy] żądzy... militant walczą

SKJ I 83

...przychodnie abo goście, abo wygnańce...

R XXV 165

...advenas cudzoziemcow...

GlJag 98

...militant walczą...

GlDom 79

...advenas przycho<d>niow...

GlKazB III 96

...abstinere wstrzymać się...

Erz 124

I Pet 2, 12

conversationem vestram inter gentes habentes bonam, ut in eo, quod detractant de vobis tamquam de malefactoribus, ex bonis operibus considerantes glorificent Deum in die visitationis.

conversationem brojenie, obcowanie... gentes pogaństwem, złym krześcijaństwem... ut in eo, quod detractant de vobis aby

w tem, co o was często mówią gadając... de malefactoribus, ex omnibus operibus vos considerantes o złośnikoch, z dobrych

uczynkow was ubaczając albo uznawając... in die visitacionis w dzień nawiedzenia

SKJ I 83–84

conversationem obcowanie... inter gentes pogaństwem...

GlJag 98

...ubaczywszy abo uznawszy...

R XXV 165

...ex hoc przeto... quod detractat novi... glorificent chwaliliby...

R XXII 352

...detractabant vlg. gadali...

GlKazB IV 121

I Pet 2, 13

Subiecti estote omni humanae creaturae propter Dominum: sive regi quasi praecellenti

Subiecti estote poddani bądźcie... humane creature człowieczemu stworzeniu... precellenti przewyższonemu od Boga

Subiecti vlg. podtulni...

Subiecti podtulni...

SKJ I 84

GlKazB IV 121

GlKazB IV 167

I Pet 2, 14

sive ducibus tamquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum;

...missis ustawionym, posłanym...

...na pomstę źle czyniącym, na chwałę dobrych...

...malefactorum złosynow...

SKJ I 84

R XXV 165

R XXII 352

I Pet 2, 15

quia sic est voluntas Dei, ut beneficientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam,

iż to jest wola boża... aby o was nie mówili źle... zamilczeć...

...beneficientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam dobrze czyniąc, zamilczeć, zatulić usta złym
panom, aby o was nie mówili, nieroztrpanych ludzi niewiadomość,

...obmutescere faciatis niemąście oczynili... ignorantiam głupłość,

...inprudentium głupi<c>h ludzi...

...obmutescere faciatis, gl. silere cogatis inprudentiam przypędzilibyście...

R XXV 165

SKJ I 84

GlJag 98

R XLVII 350

R XXII 352

I Pet 2, 16

quasi liberi, et non quasi velamen habentes malitiae libertatem, sed sicut servi Dei.

...non quasi velamen malicie habentes jako zasłonę ku złości mając woleństwo, abyście tym przezpieczniej grzech a złość poczynali...

SKJ I 84

...velamen przykrycie... libertatem wolność...

GlJag 98

...libertatem woleństwo...

R XXII 353

...wolni od grzechu...

R XXV 165

I Pet 2, 17

Omnes honorate, fraternitatem diligite, Deum timete, regem honorificate.

...fraternitatem diligite jako bracia miłujcie sie... regem honorificate krolowi cześć czyńcie

SKJ I 84

I Pet 2, 18

Servi, subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis et modestis sed etiam pravis.

...modestis umierynym... discolis nieustawicznym

SKJ I 84–85

...modestis cnym... discolis głupim

GlJag 99

...nieroztropnym

R XXV 165

...discolis rozpuszczonym

R XXII 353

...discolus, id est indisciplinatus a scolis discipline distinctus, niestateczny

MamLub 305

...discolus, id est indisciplinatus, niestateczny

MamKal 305

I Pet 2, 21

In hoc enim vocati estis, quia et Christus passus est pro vobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia eius:

...ut sequamini vestigia eius abyście naśladowali jego śladów, abyście szli s daleka jego ślady

SKJ I 82

...vestigia śłopieniew...

PF IV 574

I Pet 2, 22

qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ipsius;

qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus jenże grzechu uczynkiem nie uczynił ani naleziona jest łściwość, fałszywość...SKJ I 82

...dolus leść...

R XXII 352

...dolus leść vel łściwość...

PF IV 574

...dolus łściwość...

GlKazB IV 131

I Pet 2, 23

qui cum malediceretur, non remaledicebat; cum pateretur, non comminabatur, commendabat autem iuste iudicanti;

qui cum malediceretur, non maledicebat, cum pateretur, non cominabatur, tradebat autem iudicanti se iniuste ktory,

gdy łajan i fałszywie obmawian, nie odłajował, nie przeklinał, gdyż męczon nie groził, wydał sie sam sądzącemu

SKJ I 82

...pateretur cirpiał, non cominabatur nie groził...

R XLVII 350

...nie odłajawał, nie groziłże...

R XXV 165

...non cominabitur nie groził...

MamLub 305

...non comminabatur nie groził...

MamKal 305

I Pet 2, 24

qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui iustitiae viveremus, cuius livore sanati estis.

qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, peccatis mortui iusticie vivamus, cuius livore sanati estis jenže

nasze grzechy sam przyjął, doskonale wziął wisząc na d<r>zewie świętego krzyża, grzechom umarwszy, żywmy podług

Krystusa, jen nas od grzechu usprawiedliwił

SKJ I 82–83

...pertulit znosił...

GlJag 101

...umarszy... grzechow...

R XXV 165

...liuore ranami wielkimi...

R XLVII 350

...liuor siność aut otok...

MamLub 305

...liuor siność...

MamKal 305

I Pet 2, 25

Eratis enim sicut oves errantes, sed conversi estis nunc ad pastorem et episcopum animarum vestrarum.

Eratis enim sicut owes errantes byliście niegdy jako owce [błądzące] błądzące...

SKJ I 83

...episcopum opiekadlnika...

R XXV 147

I Pet 3, 3

quarum sit non extrinsecus capillaturae aut circumdationis auri aut indumenti vestimentorum cultus,

...capitatura spersi splatanie...

MamLub 305

...capitatura spersi splatanie...

MamKal 305

I Pet 3, 8

In fine autem omnes unanimes, compacientes, fraternitatis amatores, misericordes, humiles,

...unanimes in oracione jednego umysłu w modlitwie... compacientes, fraternitatis amatores, misericordes, modesti lutościwi

bractwa albo miłości brackiej miłośnicy, miłościwi, umierni w mowie i w uczynku... humiles pokorni

SKJ I 97

...compacientes fraternitatis amatores zlutowanie a miłość bracką mając między sobą...

R XXIV 79

...bra<c>skie jedności, bra<c>stwa miłośnicy...

R XXV 166

...compacientes żałujący...

GlWroc 57r

...compacientes lutościwi...

GlKazB IV 169

...modesti umierni...

GlKazB IV 170

...compacientes lutościwi... modesti umierni...

R XXV 139

I Pet 3, 9

non reddentes malum pro malo vel maledictum pro maledicto, sed e contrario benedicentes, quia in hoc vocati estis, ut benedictionem hereditate accipiatis.

...malum pro malo, nec maledictum pro maledicto, sed e contrario benedicentes, quia in hoc vocati estis złego za złość ani

złorzeczenia, ani odławowując, gdy wam łają za złorzeczenie, ale zasię dobrze mówiąc, boście na to wezwani... benediccionem

hereditate possideatis wieczną oóczyznę osiągnęlibyście

SKJ I 98

...maledictum łajania...

GlKazB III 38

...*odławając...

R XXV 166

...e contrario benedicentes dobrze się odpłatując...

PF IV 569

...nec maledictum pro maledicto ani odławając gdy wam łają...

GlDom 72

I Pet 3, 10

Qui enim vult vitam diligere et videre dies bonos, coerceat linguam suam a malo,

...coherceat ma uśmierzyć, wścięgnąć...

...coerceat odciśni...

...uśmierz, wściagni...

SKJ I 98

R XXII 359

R XXV 166

I Pet 3, 11

et labia eius ne loquantur dolum; declinet autem a malo et faciat bonum, inquiret pacem et persequatur eam.

labia usta... dolum, declinet autem a malo łściwości, ma się skłonić ode złego uczynku... bonum dobre...

...skłoń sie...

SKJ I 98

R XXV 166

I Pet 3, 12

Quia oculi Domini super iustos, et aures eius in preces eorum; vultus autem Domini super facientes mala.

...oculi Domini miłość boża... aures eius in preces eorum, wltus słuch jego na modlitwy jich, gniew... super facientes mala
na złoczyńce

...super iustos na sprawiedliwe...

SKJ I 98

R XXV 166

I Pet 3, 13

Et quis est qui vobis noceat, si boni aemulatores fueritis?

...boni emulatores dobroci miłośnicy, naśladownicy...

...si boni emulatores fueritis acz dobrego strycharzowie będziecie

SKJ I 98

R XXIV 79

I Pet 3, 14

Sed et si patimini propter iustitiam, beati! Timorem autem eorum ne timueritis et non conturbemini,

...patimini propter iustitiam, beati cierpicie prze sprawiedliwość, bogosławieni. Timorem bojeźliwość... timveritis, ut non conturbemini abyście sie nie bojeli, abyście sie nie smęcili

SKJ I 98–99

...błogosławieni, bojaźliwość... nie bojali...

R XXV 166

...propter dla...

GlKazB III 38

I Pet 3, 15

Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris, parati semper ad defensionem omni poscenti vos rationem de ea, quae in vobis est spe;

...sanctificate in cordibus vestris święćcie w waszych sercach...

SKJ I 99

...święćcie, twierdźcie w w<a>szych sercoch...

R XXV 166

I Pet 4, 7

Omnium autem finis appropinquavit. Estote itaque prudentes et vigilate in orationibus.

...prvdentes et vigilate in oracionibus roztropni pilnie czujcie na modlitwach

SKJ I 87

...estote prudentes bądźcie roztropni... vigilate dziwcie...

R XXII 355

...prudentes opatrni...

GlJag 99

I Pet 4, 8

Ante omnia mutuam in vosmetipsos caritatem continuam habentes, quia caritas operit multitudinem peccatorum;

Ante autem omnia mutuam nade wszystko zajmna... continuam nieprzemienioną, ustawiczną... caritas opperit multitudinem

łaska przykrywa wielgość, przezliczność...	SKJ I 87
Ante omnia a nade wszystko... in vobis metipsis jeden ku drugiemu... continuam ustawiczną...	GlJag 99
...caritatem continuam habentes, quia caritas zajemną miłością bądźcie mający i sie miłość... multitudinem wielość...	R XXII 355
...*wzajemnią... *wewnętrzne, pospolną między sobą... łaska pokrywa wi<e>łość abo wielikość, abo przezliszność grzechow	R XXV 165
...mutuam wzajemną odmianę...	MamLub 305
...mutuam wzajemną odmianę...	MamKal 305
...mutuam obapolną... continuam ustawiczną...	GlDom 60
...multitudinem wielikość...	GlKazB III 28
...operit przykrywa...	GlKazB II 94

I Pet 4, 9

hospitales invicem sine murmuracione;

hospitales invicem sine murmuracione przymujący pątniki społu jeden drugiego wiesiele, bez szemrania, nie sąmniąc sie	SKJ I 87–88
przymujący pątniki pospolnie abo jeden drugiego przez szemrania, nie sąmniąc sie	R XXV 165
...invicem mi<e>dzy sobą...	GlJag 99
...invicem zajemność... sine murmuracione przez pytania	R XXII 355

I Pet 4, 10

unusquisque, sicut accepit donationem, in alterutrum illam administrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiae Dei.

...sicut accepit gracią, in altervtrum illam administrantes jako wziął od Boga wdzięczny dar a łaskę, zajemnie, jeden drugiemu ony dary przyrządzając szczerze a wiesiele... boni dispensatores multiformis gracie Dei dobrzy a szczerzy szafarze wielowyobrażonych, rozmaitych, wielorożnych łask[i] albo darow bożych	SKJ I 88
---	----------

unusquisque, gl. quilibet vestrum wsz<y>tki z was jakoby... sic accepit graciain alterum illam administrantes, gl. effundentes,	
wylewając dob<r>zy dawce wielkość miłości	R XXII 355
...jeden jako drugi... szczerzy... wiele roznych, rozmaitych abo wielowyobrazone łaski boże	R XXV 165
...administrantes życzy... dispensatores szafarze...	GlJag 100

I Pet 4, 11

Si quis loquitur, quasi sermones Dei; si quis ministrat, tamquam ex virtute, quam largitur Deus, ut in omnibus glorificetur Deus per Iesum Christum: cui est gloria et imperium in saecula saeculorum. Amen.

Si quis loquitur acz kto każe boże słowo albo przepowiada... sermones słowa, rzecz... si quis ministrat tanquam ex virtute,	
quam administrat acz kto prze Bog nieco dobrego tako czyń, jako z wielgiej cnoty albo łaski, którą łaskę albo miłość	
rządzi, zażega w człowiece...	SKJ I 88
...przepowiada jako słowa rzecz bożą... jak kto... nieco czyni...	R XXV 165
...ministrat szafuje...	GlJag 100
...administrat, gl. habet officium administrandi, rozdawania, rozdania... imperium moc...	R XXII 355

I Pet 4, 14

Si exprobramini in nomine Christi, beati, quoniam Spiritus gloriae et Dei super vos requiescit.

...exprobrabimini vel exprobramini łają wam, tępią was...	MamLub 305
...exprobramini łają wam, tępią was...	MamKal 305

I Pet 5, 2

Pascite, qui est in vobis, gregem Dei, providentes non coacto sed spontanee secundum Deum, neque turpis lucri gratia sed voluntarie,

...turpis lucri prze zły zysk...

MamLub 305

...turpis lucri prze zły zysk...

MamKal 305

...non coacto nie *przecięcznie, ale...

PF IV 575

I Pet 5, 3

neque ut dominantes in cleris sed formae facti gregis.

...ex animo z umysłu

MamLub 305

...ex animo z umysłu

MamKal 305

I Pet 5, 5

Similiter, adulescentes, subditi estote senioribus. Omnes autem invicem humilitatem induite, quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.

...resistit pr<z>eczy...

PFRp III 290

I Pet 5, 6

Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore,

Humiliami sub potenti manu Dei , ut exaltet in tempore visitacionis uniżcie sie, ukorzcie sie pod mocną mocą bożą,

aby powyszył w czas nawiedzenia dnia sądnego

SKJ I 94

...sub potenti manu miłościwego Pana...

GlKazB I 68

...aby was podwyszył...

R XXV 165

I Pet 5, 7

omnem sollicitudinem vestram proicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis.

...sollicitudinem pieczołowanie...

...proicientes rzuciwszy, położywszy...

...proicientes pokładając, położywszy...

R XXII 358

SKJ I 94

GlDom 71

I Pet 5, 8

Sobrii estote, vigilate. Adversarius vester Diabolus tamquam leo rugiens circuit quaerens quem devoret.

Sobrii trzeźwi... et vigilate czujcie... aduersarius przeciwnik, sapierz... rugiens circuit rzwiąc krąży obchodzi...

deuoret pożarłby

...rzwący krąży, obchodzi, szukając kogo pożarł...

...circuit krąży...

...rugiens rycząc...

...circuit obchadza...

...circuit krąży...

SKJ I 95

R XXV 165

GlKazB III 49

GlWroc 95v

GlWroc 112r

GlKazB IV 87

I Pet 5, 9

Cui resistite fortes fide, scientes eadem passionum ei, quae in mundo est, vestrae fraternitati fieri.

Cui resistite fortes in fide, scientes eandem passionem, que in mundo est, vestre fraternitati fieri jemu przeciwcie sie,

bądźcie mocni w wierze, wiedząc też pokusę, [mękę] mękę, co cirpicie, która na świecie jest, waszej braci, to jest

krześcijanom albo *apostołom *być

SKJ I 95

...resistite przeciwiajcież się...

MamLub 305

...resistite przeciwcie się...

MamKal 305

I Pet 5, 10

Deus autem omnis gratiae, qui vocavit vos in aeternam suam gloriam in Christo Iesu, modicum passus ipse perficiet, confirmabit, solidabit, fundabit.

...perficiet wspomóże dokonać, confirmabit et consolidabit posili...

GlKazB IV 132

...confirmabit solidabitque posili, poćwierdzi...

R XXII 358

II Pet 1, 4

per quae pretiosa et maxima nobis promissa donata sunt, ut per haec efficiamini divinae consortes naturae, fugientes eam, quae in mundo est in concupiscentia, corruptionem;

...consortes uczestni...

MamLub 305

...consortes uczestni...

MamKal 305

II Pet 1, 17

Accipiens enim a Deo Patre honorem et gloriam, voce prolata ad eum huiuscemodi a magnifica gloria: Filius meus, dilectus meus hic est, in quo ego mihi complacui;

...delapsa wyszłym, id est de sursum allita, id est Abducta...

MamLub 306

II Pet 1, 19

Et habemus firmiorem propheticum sermonem, cui bene facitis attendentes quasi lucernae lucenti in caliginoso loco, donec dies illucescat, et lucifer oriatur in cordibus vestris,

...illucescat aż dzień oświeci...

MamLub 306

...illucescat oświeci...

MamKal 306

II Pet 2, 4

Si enim Deus angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit in iudicium reservados:

...rudentibus powrozy...

MamLub 306

...rudentibus powrozy...

MamKal 306

II Pet 2, 6

et civitates Sodomae et Gomorrae in cinerem redigens eversione damnavit, exemplum ponens eorum, quae sunt impiis futura:

...redigentes obracając...

MamLub 306

...redigentes obracając...

MamKal 306

II Pet 2, 11

ubi angeli fortitudine et virtute cum sint maiores, non portant adversum illas coram Domino iudicium blasphemiae.

...execrabile przeklęte quasi extra sacrum...

MamLub 306

...execrabile przeklętnie quasi extra sacrum...

MamKal 306

II Pet 2, 12

Hi vero, velut irrationabilia animalia naturaliter genita in captionem et in corruptionem, in his, quae ignorant, blasphemantes, in corruptione sua et corrumpentur

...im pervicem, id est w zatracenie, id est in mortem...

MamLub 306

...in perniciem na zatracenie, id est in mortem...

MamKal 306

II Pet 2, 14

oculos habentes plenos adulterae et incessabiles delicti, pellicientes animas instabiles, cor exercitatum avaritiae habentes, maledictionis filii;

...pellicientes kłamiąc inde pellex est meretrix...

MamLub 306

...pellicientes kłamce inde pellex est meretrix...

MamKal 306

II Pet 2, 16

correptionem vero habuit suae praevaricationis; subiugale mutum in hominis voce loquens prohibuit prophetae insipientiam.

...subiugale osiedzione aut poddane...

MamLub 306

...subiugale poddane...

MamKal 306

II Pet 2, 17

Hi sunt fontes sine aqua, et nebulae turbine exagitatae, quibus caligo tenebrarum reservatur.

...exagitate rychło goniące...

MamLub 306

...exagitate rychło goniące...

MamKal 306

II Pet 2, 20

Si enim refugientes coinquinationes mundi in cognitione Domini nostri et Salvatoris Iesu Christi his rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus.

...implicati wpletli się...

MamLub 306

...implicati wspletli się...

MamKal 306

II Pet 2, 21

Melius enim erat illis non cognoscere viam iustitiae, quam post agnitionem retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato.

...retrorsum wspanak...

GIWroc 133r

II Pet 3, 11

Cum haec omnia ita dissolvenda sint, quales oportet esse vos in sanctis conversationibus et pietatibus,

...disoluenda ro<z>stające...

MamKal 306

II Pet 3, 17

Vos igitur, dilecti, praescientes custodite, ne iniquorum errore simul abducti excidatis a propria firmitate;

...traducti, id est ultra terminos ducti przewidzeni excidatis byćcie nie wypadli...

MamKal 306

...excidatis byćcie nie wypadli...

MamLub 306

I Jo 1, 1

Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus oculis nostris, quod perspeximus, et manus nostrae contrectaverunt de verbo vitae,

...contractaverunt tykały, macały, obracały...

MamLub 306

...contractauerunt tykały, macały, obracały...

MamKal 306

I Jo 1, 9

Si confiteamur peccata nostra, fidelis est et iustus, ut remittat nobis peccata et emundet nos ab omni iniustitia.

...iniquitate złości

GlKazB III 30

I Jo 2, 1

Filioli mei, haec scribo vobis, ut non peccetis. Sed si quis peccaverit, advocatum habemus ad Patrem, Iesum Christum iustum;

...advocatum rzecznika aut przemowcę...

MamLub 306

...aduocatum rzecznika...

MamKal 306

...advocatum rzecznika...

GlWroc 36r

...advocatum rzecznika...

SKJ V 271

...advocatum przymowcę...

Szwed 50

I Jo 2, 2

et ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum sed etiam pro totius mundi.

...propiciacio zlutowanie...

MamLub 306

...propiciacio zlutowanie...

MamKal 306

...propiciacio zlutowanie...

Szwed 50

...propiciacio obieta...

SKJ V 271

...propiciacio sjednanie...

GlWroc 36r

...propiciacio orędownik...

R XXV 176

I Jo 3, 13

Nolite mirari, fratres, si odit vos mundus.

...mirari dziwować sie... odit vos mundus nienajrzą was ludzie świeczszy

SKJ I 93

...si odit vos mundus nienażrzą was ludzie świ<e>ccy

GlDom 71

...oderit <nie>nawidzi...

R XXII 357

I Jo 3, 14

Nos scimus quoniam transivimus de morte in vitam, quoniam diligimus fratres, qui non diligit, manet in morte.

...translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus przeniesienismy ze śmierci grzechow w żywot łaski a chwały bożej,

iże miłujemy... in morte w grzesze, w śmiertnem

SKJ I 93

...translati sumus przeniesienismy...

GlWroc 52r

...translati sumus przeniesieni jestmy...

R XXII 357

...grzechu... bracią... w grzesznem, śmiertnem

R XXV 165

I Jo 3, 15

Omnis, qui odit fratrem suum, homicida est, et scitis quoniam omnis homicida non habet vitam aeternam in semetipso manentem.

...homicida mężobojca... vitam in semetipso manentem wiecznego żywota w sobie mieszkającego, trwającego

SKJ I 93

I Jo 3, 16

In hoc novimus caritatem, quoniam ille pro nobis animam suam posuit; et nos debemus pro fratribus animas ponere.

In hoc cognovistis caritatem Dei w tem uznawamy łaskę bożą... animam suam swoje ciało... animas ponere ciało a żywot

na śmierć <w>ydać

SKJ I 94–95

...debemus winowacichmy...

R XXII 357

...wydać...

R XXV 165

I Jo 3, 17

Qui habuerit substantiam mundi et viderit fratrem suum necesse habere et clausurit viscera sua ab eo, quomodo caritas Dei manet in eo?

...substantiam huius mundi et viderit fratrem suum necessitatem patientem podporę ciała albo jimienie a widzi swego

bliźniego potrzebizność cirpiącego...

SKJ I 94

...substantiam imienie... clausurit zamk<n>ie...

R XXII 357

...a weźrzy na swego...

R XXV 165

I Jo 3, 18

Filioli, non diligamus verbo nec lingua sed in opere et veritate.

...sed opere ale skutkiem...

R XXII 357

I Jo 3, 19

In hoc cognoscemus quoniam ex veritate sumus, et in conspectu eius placabimus corda nostra,

swademus, id est ad melius proficiamus vel inclinemus corda napominamy...

MamLub 307

svademus napominamy...

MamKal 307

I Jo 4, 3

Et omnis spiritus, qui non confitetur Iesum, ex Deo non est; et hoc est antichristi, quod audistis quoniam venit, et nunc iam in mundo est.

...soluit, qui Deum et hominem non credit ruszy, dzieli...

MamLub 307

...soluit, qui Deum et hominem non credit ruszy, dzieli...

MamKal 307

I Jo 4, 8

Qui non diligit, non cognovit Deum, quoniam Deus caritas est.

...caritas łaska, miłość, dobroć...

SKJ I 91

I Jo 4, 9

In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum.

In hoc w tem... apparuit caritas Dei in nobis ukazała sie łaska Boga Otca nad nami...

SKJ I 91

I Jo 4, 10

In hoc est caritas, non quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse dilexit nos et misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris.

...propiciacionis ofiarę Bogu Oócu lubą...

SKJ I 91

...propiciacionem obiatę...

MamLub 307

...propiciacionem obiatę...

MamKal 307

...propiciacionem obiatę...

SKJ V 271

...propiciacionem odkupiciela...

R XXII 356

...propiciatorem iudicet...

GIWroc 88r

I Jo 4, 11

Carissimi, si sic Deus dilexit nos, et nos debemus alterutrum diligere.

...alterutrum diligere wzajemnie jeden drugiego miłować

SKJ I 91

I Jo 4, 12

Deum nemo vidit umquam; si diligamus invicem, Deus in nobis manet, et caritas eius in nobis consummata est.

...nemo nijeden człowiek śmiertelny... unquam nigdy...

SKJ I 92

...nigdy...

R XXV 165

I Jo 4, 15

Quisque confessus fuerit: Iesus est Filius Dei, Deus in ipso manet, et ipse in Deo.

Quisque confessus będzie wyznawał jego...

R XXII 356

I Jo 4, 18

Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foras mittit timorem, quoniam timor poenam habet; qui autem timet, non est perfectus in caritate.

...foras wen...

R XXII 356

I Jo 5, 4

quoniam omne, quod natum est ex Deo, vincit mundum; et haec est victoria, quae vincit mundum: fides nostra.

...vincit wycięża...

R XXII 351

I Jo 5, 9

Si testimonium hominum accipimus, testimonium Dei maius est, quoniam hoc est testimonium Dei, quia testificatus est de Filio suo.

...testimonium Dei maius klejnot...

SKJ I 82

II Jo 1, 12

Plura habens vobis scribere, nolui per chartam et atramentum; spero enim me futurum apud vos, et os ad os loqui, ut gaudium nostrum plenum sit.

...atramentum czyrniłło...

MamLub 307

...atramentum czyrniłło...

MamKal 307

III Jo 1, 9

Scripsi aliquid ecclesiae; sed is qui amat primatum gerere in eis, Diotrephes, non recipit nos.

...primatum, id est starzestwo...

MamLub 307

...primatum starzestwo...

MamKal 307

III Jo 1, 10

Propter hoc, si venero, commonebo eius opera, quae facit verbis malignis garriens in nos; et quasi non ei ista sufficiant, nec ipse suscipit fratres et eos, qui cupiunt, prohibet et de ecclesia eicit.

...garriens, id est falsis rationibus utens szczebiecąc...

MamLub 307

...garriens multa loquens utens szczebiećac...

MamKal 307

Juda 1, 3

Carissimi, omnem sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi nostra salute, necesse habui scribere vobis, deprecans certare pro semel tradita sanctis fide.

...supercertari, id est super fundamento fidei certari usque ad mortem wadzić się...

MamLub 307

...supertractari wadzić się...

MamKal 307

Juda 1, 5

Commonere autem vos volo, scientes vos omnia, quoniam Dominus semel populum de terra Aegypti salvans, secundo eos, qui non crediderunt, perdidit;

Commonere poruszyć...

MamLub 307

Commonere poruszyć...

MamKal 307

Juda 1, 7

Sicut Sodoma et Gomorra et finitimae civitates, simili modo exfornicatae et abeuntes post carnem alteram, factae sunt exemplum, ignis aeterni poenam sustinentes.

...finitive, id est in metis aut in eiusdem finibus okolne...

MamLub 307

...finitime metis okolnej granice...

MamKal 307

Juda 1, 9

**Cum Michael archangelus cum Diabolo disputans altercaretur de Moysis corpore, non est ausus iudicium inferre blasphemiae, sed dixit:
Increpet te Dominus!**

...altercaretur wadził się aut swarzył...

MamLub 307

...altercaretur wadził się aut swarzył...

MamKal 307

Juda 1, 16

**Hi sunt murmuratores, querelosi, secundum concupiscentias suas ambulantes, et os illorum loquitur superba, mirantes personas
quaestus causa.**

...querulosi skarliwi... mirantes dziwujący... questus cause użytek aut zysk

MamKal 307

...questus cause prze użytek aut zysk

MamLub 307

Ap 1, 7

**Ecce venit cum nubibus, et videbit eum omnis oculus et qui eum pupugerunt, et plangent se super eum omnes tribus terrae.
Etiam, amen.**

...pupugerunt zranili [sch] strzały...

Serm 350v

Ap 1, 13

et in medio candelabrorum quasi Filium hominis, vestitum podere et praecinctum ad mamillas zonam auream;

...po[n]deris est camisia linea aut talaris a pos pedis rzyza...

MamLub 308

...poderis est camisia linea aut talaris a pos pedes rzyza...

MamKal 308

Ap 1, 15

et pedes eius similes orichalco sicut in camino ardenti, et vox illius tamquam vox aquarum multarum,

...auricalco mosiądz...

MamLub 308

...auricalcum mosiądz...

MamKal 308

Ap 2, 12

Et angelo ecclesiae, quae est Pergami, scribe: Haec dicit, qui habet romphaeam ancipitem acutam:

...rumpheam, id est miecz...

MamLub 308

...rumpheam miecz...

MamKal 308

Ap 2, 16

Ergo paenitentiam age; si quo minus, venio tibi cito et pugnabo cum illis in gladio oris mei.

...sicominus pakli jinak uczynisz...

MamLub 308

...sicominus pakli jinak uczynisz...

MamKal 308

Ap 2, 17

Qui habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis. Vincenti dabo ei de manna abscondito et dabo illi calculum candidum, et in calculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit.

...calculus, id est parvus lapis, id est kamień...

MamLub 308

...calculus kamyk...

MamKal 308

Ap 3, 16

Sic quia tepidus es et nec calidus nec frigidus, incipiam te evomere ex ore meo.

...tepidam zimna...

Serm 152v

Ap 3, 19

Ego, quos amo, arguo et castigo. Aemulare ergo et paenitentiam age.

...arguo et castigo karzę i kaźnię...

Serm 49v

...arguo swarzę...

GIWroc 41v

...arguo karzę...

PF I 204

Ap 3, 20

Ecce sto ad ostium et pulso. Si quis audierit vocem meam et aperuerit ianuam, introibo ad illum et cenabo cum illo, et ipse mecum.

...mecum, scilicet adherendo przyłącząc

GIWroc 73v

...et pulso a thukę...

R XXIV 362

Ap 5, 1

Et vidi in dextera sedentis super thronum librum scriptum intus et foris, signatum sigillis septem.

...signatum, id est zapieczętowane...

MamLub 308

...signatum zapieczętane, naznamionane...

MamKal 308

Ap 5, 8

Et cum accepisset librum, quattuor animalia et viginti quattuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes singuli citharas et phialas aureas plenas incensurum, quae sunt orationes sanctorum.

...phialas banie...

MamLub 308

...phialas banie...

MamKal 308

Ap 6, 5

Et cum aperuisset sigillum tertium, audiui tertium animal dicens: Veni. Et vidi: et ecce equus niger; et, qui sedebat super eum, habebat stateram in manu sua.

...stateram wage...

MamLub 308

...stateram wage...

MamKal 308

...stateram wage...

PF IV 576

Ap 6, 6

Et audiui tamquam vocem in medio quattuor animalium dicentem: Bilibris tritici denario, et tres bilibres hordei denario; et oleum et vinum ne laeseris.

...bilibris est vas continens duas sextarios dwoje libry, id est miarę...

MamLub 308

...bilibris dwojej miary...

MamKal 308

Ap 6, 8

Et vidi: et ecce equus pallidus; et, qui sedebat desuper, nomen illi Mors, et Infernus sequebatur eum; et data est illis potestas super quartam partem terrae interficere gladio et fame et morte et a bestiis terrae.

...palidus blady...

MamLub 308

...pallidus blady...

MamKal 308

Ap 6, 12

Et vidi, cum aperuisset sigillum sextum, et terraemotus factus est magnus, et sol factus est niger tamquam saccus cilicinus, et luna tota facta est sicut sanguis,

...cilicinus piśńniany...

GlKazB II 108

...cilicinus włosiany...

AKLit III 108

...cilicinus włosienna...

GlKazB III 79

Ap 6, 16

et dicunt montibus et petris: Cadite super nos et abscondite nos a facie sedentis super thronum et ab ira Agni,

...tronum stolc<u>...

GlWroc 99v

Ap 7, 9

Post haec vidi: et ecce turba magna, quam dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis stantes ante thronum et in conspectu Agni, amicti stolis albis, et palmae in manibus eorum;

...turbam zastęp... gentibus tribubus ludu rodzajow... in conspectu agni amicti stolis albio przed obliczym baranka odziane w białe odzienie...

SKJ V 275

...dinumerare rozliczyć...

R XXV 181

Ap 7, 10

et clamant voce magna dicentes: Salus Deo nostro, qui sedet super thronum, et Agno.

...salus cześć a pozdrowienie...

SKJ V 275

Ap 7, 17

quoniam Agnus, qui in medio throni est, pascet illos et deducet eos ad vitae fontes aquarum, et absterget Deus omnem lacrimam ex oculis eorum.

...absterget o[d]trze [sze]...

GlKazB II 28

...insufficiencias niedostateczności...

GlKazB III 105

Ap 8, 13

Et vidi et audiui unam aquilam volantem per medium caelum dicentem voce magna: Vae, vae, vae habitantibus in terra de ceteris vocibus tubae trium angelorum, qui tuba canituri sunt!

...ve biada...

GlKazB III 29

Ap 9, 10

Et habent caudas similes scorpionibus et aculeos, et in caudis earum potestas earum nocere hominibus mensibus quinque.

...aculei, id est stimuli kostnowie...

MamKal 308

Ap 9, 11

Habent super se regem angelum abyssi, cui nomen Hebraice Abaddon et Graece nomen habet Apollyon.

...abissi piekielnie przepaści... Exterminans *tracąc aut gubiąc...

MamLub 308

...abissi piekielne przepaści... Exterminans kręcąc aut gbiąc...

MamKal 308

Ap 9, 17

Et ita vidi equos in visione et, qui sedebant super eos, habentes loricas igneas et hyacinthinas et sulphureas; et capita equorum erant tamquam capita leonum, et de ore ipsorum procedit ignis et fumus et sulphur.

...iacinctuabiles czyrwone...

MamLub 308

...iacinctuales czyrwione...

MamKal 308

...sulphureas siarczane...

R XXV 183

Ap 10, 9

Et abii ad angelum dicens ei, ut daret mihi libellum. Et dicit mihi: Accipe et devora illum; et faciet amaricare ventrem tuum, sed in ore tuo erit dulcis tamquam mel.

...amaricare gorzkoć...

MamLub 308

...amaricare gorczyć...

MamKal 308

Ap 12, 1

Et signum magnum apparuit in caelo: mulier amicta sole, et luna sub pedibus eius, et super caput eius corona stellarum duodecim;

...amicta odziana...

SKJ V 273

...amicta odziana...

GlKazB II 78

...amicta ogarniona...

GlWroc 137r

Ap 13, 6

Et aperuit os suum in blasphemias ad Deum, blasphemare nomen eius et tabernaculum eius, eos, qui in caelo habitant.

...ad blasfemias na urąganie...

PF IV 616

Ap 13, 15

Et datum est illi, ut daret spiritum imagini bestiae, ut et loquatur imago bestiae; et faciat, ut quicumque non adoraverint imaginem bestiae, occidantur.

...imagini ku obrazu...

MamLub 308

...imagini ku obrazewi...

MamKal 308

Ap 13, 16

Et facit omnes pusillos et magnos et divites et pauperes et liberos et servos accipere characterem in dextera manu sua aut in frontibus suis,

...characterem znamię...

MamLub 308

...characterem znamię...

MamKal 308

Ap 14, 1

Et vidi: et ecce Agnus stans supra montem Sion, et cum illo centum quadraginta quattuor milia, habentes nomen eius et nomen Patris eius scriptum in frontibus suis.

...et ecce a oto...

GlKazB IV 38

Ap 14, 2

Et audiui vocem de caelo tamquam vocem aquarum multarum et tamquam vocem tonitruui magni; et vox, quam audiui, sicut citharoedorum citharizantium in citharis suis.

...citharisancium gędźcow...

GlKazB III 24

...thonitruui magni gromu wielego... citharedorum gędźcow...

GlKazB IV 38

Ap 14, 3

Et cantant quasi canticum novum ante thronum et ante quattuor animalia et seniores. Et nemo poterat discere canticum, nisi illa centum quadraginta quattuor milia, qui empti sunt de terra.

...empti wykupieni...

MamLub 309

...em<p>ti wykupieni...

MamKal 309

...empti sunt wyjęci s[i]ą...

GlKazB IV 38

Ap 14, 4

Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati, virgines enim sunt. Hi qui sequuntur Agnum, quocumque abierit. Hi empti sunt ex hominibus primitiae Deo et Agno;

...primicie, id est prime oblaciones prażmo...

GlKazB III 24

...empti sunt wyjęci s[i]ą... primicie ofiera...

GlKazB IV 38

Ap 14, 5

et in ore ipsorum non est inventum mendacium: sine macula sunt.

...non est inventum mendacium nie jest należona łściwość... sunt s[i]ą albo stoją

GlKazB IV 38

...thronum stolce<m>...

GIWroc 66v

Ap 14, 13

Et audiui vocem de caelo dicentem: Scribe: Beati mortui, qui in Domino moriuntur amodo. Etiam, dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis; opera enim illorum sequuntur illos.

...Amodo potem...

GIWroc 111r

Ap 14, 14

Et vidi: et ecce nubem candidam, et supra nubem sedentem quasi Filium hominis, habentem super caput suum coronam auream et in manu sua falcem acutam.

...falcem koŝę aut sirp...

MamLub 309

...falcem sirp...

MamKal 309

Ap 14, 18

Et alius angelus de altari, habens potestatem supra ignem, et clamavit voce magna ad eum, qui habebat falcem acutam, dicens: Mitte falcem tuam acutam et vindemia botros vineae terrae, quoniam maturae sunt uvae eius.

...vindemia zbiranje wina aut winny czas...

MamLub 309

...vindemia zbiranje wina aut winny czas...

MamKal 309

Ap 16, 9

Et aestuaverunt homines aestu magno; et blasphemaverunt nomen Dei habentis potestatem super has plagas et non egerunt paenitentiam, ut darent illi gloriam.

...estuauerunt uwiędli, uświędli...

MamLub 309

...estuaverunt uwiędli...

MamKal 309

Ap 17, 2

cum qua fornicati sunt reges terrae, et inebriati sunt, qui inhabitant terram, de vino prostitutionis eius.

...prostitutionis nieczystoty...

MamLub 309

...prostitutionis nieczystoty...

MamKal 309

Ap 17, 3

Et abstulit me in desertum in spiritu. Et vidi mulierem sedentem super bestiam coccineam, plenam nominibus blasphemiae, habentem capita septem et cornua decem.

...coconeam czyrwoną...

MamLub 309

...coccinam czyrwioną...

MamKal 309

Ap 17, 4

Et mulier erat circumdata purpura et coccino, et inaurata auro et lapide pretioso et margaritis, habens poculum aureum in manu sua plenum abominationibus et immunditiis fornicationis eius;

...poculum vas vinarium ad bibendum kubek...

MamLub 309

...poculum vas vinarium ad bibendum kubek...

MamKal 309

Ap 17, 8

bestia, quam vidisti, fuit et non est, et ascensura est de abyssu et in interitum ibit. Et mirabuntur inhabitantes terram, quorum non sunt scripta nomina in libro vitae a constitutione mundi, videntes bestiam, quia erat et non est et aderit.

...in interitum na zatracenie...

MamLub 309

...in interitum na zatracenie ad mortem...

MamKal 309

Ap 17, 16

Et decem cornua, quae vidisti, et bestia, hi odient fornicariam et desolatam facient illam et nudam, et carnes eius manducabunt et ipsam igne concremabunt;

...desolatam opuszczoną aut opuściła...

MamLub 309

...desolatam opuszczoną...

MamKal 309

Ap 18, 2

Et clamavit in forti voce dicens: Cecidit, cecidit Babylon magna et facta est habitatio daemoniorum et custodia omnis spiritus immundi et custodia omnis bestiae immundae et odibilis;

...custodia stroża...

MamLub 309

...custodia stroża...

MamKal 309

Ap 18, 7

Quantum glorificavit se et in deliciis fuit, tantum date illi tormentum et luctum. Quia in corde suo dicit: Sedeo regina et vidua non sum et luctum non videbo,

...glorificavit se in deliciis kochał sie...

R XXIV 363

Ap 18, 12

mercem auri et argenti et lapidis pretiosi et margaritarum, et byssi et purpurae et serici et cocci, et omne lignum thyinum et omnia vasa eboris et omnia vasa de ligno pretiosissimo et aeramento et ferro et marmore,

...cocci czyrwieńca... tvmanum tymowe... ebaris wsłunie... eramentum zwonowina...

MamLub 309

...cocci czyrwieńca... timianum tymowe... eboris wsłunie... eramentum gronowina...

MamKal 309

Ap 18, 13

et cinnamomum et amomum et odorama et unguenta et tus, et vinum et oleum et similam et triticum, et iumenta et oves et equorum et raedarum, et mancipiorum et animas hominum.

...redarum wozow... mancipiorum sług...

MamLub 309

...redorum wozow... mancipiorum sług...

MamLub 309

Ap 18, 17

quoniam una hora desolatae sunt tantae divitiae! Et omnis gubernator et omnis, qui in locum navigat, et nautae et, quotquot maria operantur, longe steterunt

...destitute opuszczonej...

MamLub 309

...destitute opuszczonej...

MamKal 309

Ap 18, 23

et lux lucernae non lucebit tibi amplius, et vox sponsi et sponsae non audietur in te amplius; quia mercatores tui erant magnates terrae, quia in veneficiis tuis erraverunt omnes gentes,

...in veneficys w trawieniu aut w trucinach...

MamLub 309

...in veneficys w trawieniu albo w trucinach...

MamKal 309

Ap 20, 11

Et vidi thronum magnum candidum et sedentem super eum, a cuius aspectu fugit terra et caelum, et locus non est inventus eis.

...ad eius conspectum fugit terra od jegoż wezroku uciekała ziemia...

Serm 350v

Ap 21, 2

Et civitatem sanctam Ierusalem novam vidi descendentem de caelo a Deo, paratam sicut sponsam ornatam viro suo.

...ornatam upi<ę>kran[i]<a>...

GlKazB III 20

Ap 21, 4

et absterget omnem lacrimam ab oculis eorum, et mors ultra non erit, neque luctus neque clamor neque dolor erit ultra, quia prima abierunt.

...absterget otrze... lacrimam szyć... clamor krzyk...

ZabUPozn 109

..absterget o[d]trze [sze]...

GlKazB II 28

Ap 21, 8

Timidis autem et incredulis et exsecratis et homicidis et fornicatoribus et veneficis et idololatrīs et omnibus mendacibus, pars illorum erit in stagno ardenti igne et sulphure, quod est mors secunda.

...execratis wyobcowanym id est extra sanctitatem constitutis odświęconych aut odświęconym...

MamLub 309

...execratis wyobcowanym aut odświęconym...

MamKal 309

Ap 21, 16

Et civitas in quadro posita est, et longitudo eius tanta est quanta et latitudo. Et mensus est civitatem arundine per stadia duodecim milia; longitudo et latitudo et altitudo eius aequales sunt.

...stadium gon aut staje...

MamLub 310

...stadium gon aut staje...

MamKal 310

Ap 22, 1

Et ostendit mihi fluvium aquae vitae splendidum tamquam crystallum, procedentem de throno Dei et Agni.

...splendidum czysta...

R XXV 176